א' אב תשל"ט 25.7.79 | מספר 2186 | 80 עמודים | שנה 43 | המחיר: 25.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

בגין

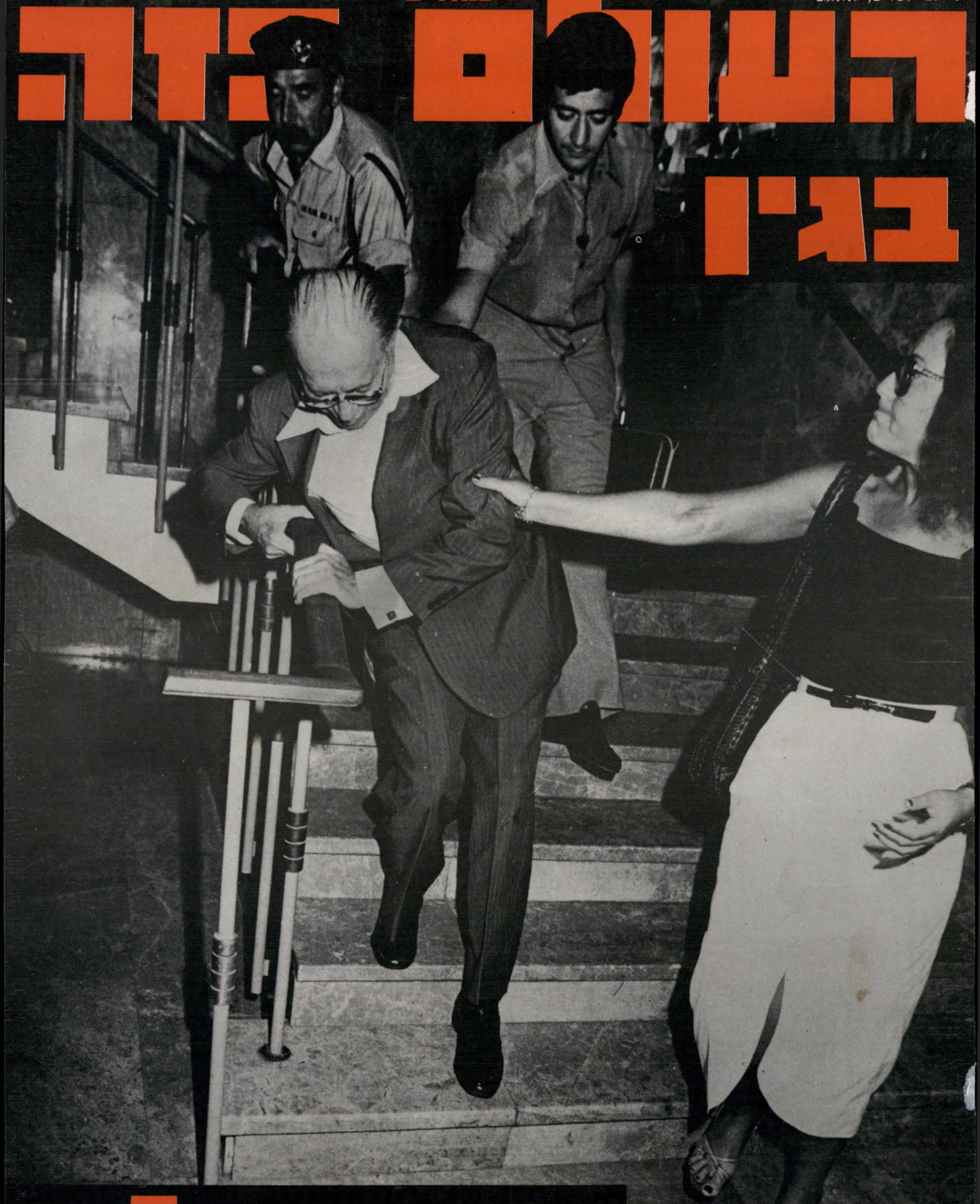

הנפילה

היית מאמינה שיש חלב ששומר על טעמו הטוב במשך תקופה ארוכה?

תנובה עשתה למענך את הלא יאומן:
חלב שתיה ששומר על טעמו הטוב משך תקופה ארוכה.* ללא קרור. שוב אינך צריכה לרוץ כל בוקר כדי לקנות חלב. את יכולה להכין בביתך מלאי מיכלים של חלב שתיה עמיד ולאחסן אותם בארון המטבח ללא צורך בקרור. הגישי אותו בבית וקחי אותו לטיולים,

רש

הילדים ישתו אותו בהנאה.
טעמו טבעי והוא מצוין לשתיה או כתוספת לקפה ותה, לבישול ולהכנת משקאות.
חלב שתיה עמיד הוא התרומה החדשנית של תנובה, לאיכות החיים שלך

תנובה

חלב שתיה עמיד תנובה.

החלב שטעמו עמו תקופה ארוכה.

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תכור • עורך־מישנה: יוסי ינאי • עורך־תכנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צמי־מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גזופות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קורא יקר,

בראש עמוד זה מופיעה סיסמתו בת־29־השנים של העולם הזה: „בלי מורא, בלי משוא־פנים." יש לה פירושים רבים.

„בלי מורא" פירושו, בין השאר, הציווי להתייחס באמת־מידה אובייקטיבית שווה לעצמנו ולזולתנו, לישראלים ולזרים.

אין זו מיצווה קלה. נדמה לי שמעטים המקפידים עליה בכלי־התיקשורת של ישראל. כך יכול להתרשם כל מי שקורא מדי יום, עיתון ישראלי, או המקשיב לטלוויזיה ולרדיו הממלכתיים.

כי יש בישראל שתי אמות־מידה שונות למיקרא הדברים, נאלץ אדם שפוי לשׂאול את עצמו: האם כל האנשים האלה אינם שומעים את דברי עצמם?

גן־הירק של נאות־סיני לא נגטע על־ידי המתנחלים היהודיים. הוא כבר היה קיים כאשר כבשו גייסות צה"ל את חצי־האי סיני. אז היתה זאת חווה נסיונית מצרית, שהוקמה בעמל רב. המתנחלים קיבלו את החווה לידיהם, והרחיבו אותה.

אם יש לעובדי־האדמה של נאות־סיני קשר עמוק לגן־הירק שלהם, האם אין קשר כזה גם לעובדי־האדמה המצריים, אשר יצרו את הגן יש מאין? או שמא אין להם רגשות?

וביכלל: מושבי פיתחת־רפיח יושבים על אדמה, שממנה סולקו בשעתו הבדואים, אשר ישבו עליה במשך מאות בשנים. הם זרעו וקצרו שם. הם הורחקו בשיטות שהוגדרו על־ידי ממשלת־ישראל דאז כ„חריגות". אריק שרון, החריגן הלאומי, אז עדיין אלוף בצה"ל, נגוף על כך רשמית.

לגמרי — אחת המשמשת להערכת זכויותיהם והתנהגותם של ישראלים, ואחרת המקובלת כלפי התנהגות והזכויות של עמים אחרים.

קשר עמוק לאדמה

אפשר להביא לכך דוגמות בלי סוף.

כך, למשל, בעת הנסיגה מגן־הירק של נאות־סיני, דובר שוב ושוב על „הקשר העמוק של עובד־האדמה לאדמתו". מנחם בגין עצמו דיבר על כך ברגש. ייגאל ידין התחייב לפני המתנחלים האלימים כי שרי־הממשלה יבקשו מנשיא מצריים לוותר על הגן, ביגלל אותו קשר עמוק.

מה ביחס לקשר העמוק של בדואים אלה לאדמה שהם עיבדו מדורי־דורות?

ומעבר לזה: מדי שבוע מפקיעה ממשלת ישראל, בתחבולה זו או אחרת, אדמה של ערבים בגדה המערבית, ברצועת־עזה, וגם בגליל, כדי להקים עליה התנחלויות יהודיות. אחרי שהיהודים יתנחלו שם, בוודאי ייווצר „קשר עמוק" בינם ובין האדמה הזאת. אך מה בייחס לבעלים הנוכחיים, היושבים על אדמה זו מאות — ואולי אלפים — בשנים? להם אין קשר?

יש דיעות שונות על ההתנחלות, ואיני בא כאן להתווכח על כך. אך אני בא לתבוע את עלבונן של המילים, ואת על־בונה של העיתונות המצווה על אי־משוא־פנים. אפשר להפקיע, לקחת, להנגיב מישטר של כל־דאלים־גבר. אך לפחות אל

קריסקי ועראפאת בווינה
ההודעה לא פורסמה

יעל שיאון ומשה דיין
ההודעה פורסמה באיחור

ישתמשו במושגים, הקובעים שתי אמות־מידה מוסריות שונות!

דוגמה אחרת: הטענות של אנשי קריית־ארבע בחברון.

לא רק הכנופייה המטורפת של „הרב" מאיר כהנא, אלא גם אנשים שפויים ב־מחנה ארץ־ישראל השלמה סבורים כי יש צדק יסודי בפלישה לבתים בחברון, ש־היו שייכים לפני 1929 ליהודים.

בפיהם טענה זועמת: מדוע נשאיר בידי הערבים את הבתים שהיו שייכים ליהודים, שנטבחו או שגורשו מחברון בימי המהומות? היכן הצדק?

על כך היה כל ערבי משיב: תפאדלו, בבקשה. הבה נסכים ביניגיו שכל מי ש־גורש או ברח מביתו בארץ זו יחזור לבית שהיה שייך לו ב־1929."

האם אין אנשי קריית־ארבע ותומכיהם תופסים שהם יוצרים תקדים מסוכן מאד? מי שדורש לסובב את השעון אחורה, ל־להחזיר את המצב שהיה קיים ב־1929, מצדיק למעשה את היסודות הקיצוניים ב־יותר באש"ף. שהרי אם זה נכון לגבי יהודי, זה בוודאי נכון גם לגבי ערבי.

הוא הדין, כמובן, לגבי השימוש הרש־לני במושגים כמו „טרוריזם", „מחבלים" „לוחמי חרות" ועוד — מושגים שכל מש־מעות מדוייקת נשללה מהם, ושוב אין הם אלא אסימונים מילוליים על לוח־המישחק של התעמולה.

שבועון זה דוגל באמונה, שאין זה מתפקידו של עיתון לנהל תעמולה, אלא לדווח באופן אובייקטיבי ככל האפשר על המתרחש. דיווח כזה מצריך מילים אינם מודעים לפרטי המחלה? מה הרגי־תו של איש־ציבור חולה, שלומד על תוכ־לת־היין תוך קריאה בשבועון? או ילדי־אי נכדיו הקטנים?

„עד היכן מגיעה סיסמת „כל האמת, כשמדובר באתיקה עיתונאית, והיכן מת־חילות זכויות הפרט, במיקרה זה — חש־איות המימצאים הרפואיים?

„ישנם חולים המגיבים בצורה קשה מאד על מידע מדוייק על מצבם, והשאלה היא אם מידע כזה צריך להימסר על־ידי רופא מוסמך, תוך לקיחת הגורמים הפסיכולו־גיים בחשבון, או דרך כותרת בעיתון, ללא הכנה. באיזו קלות אנחנו עוברים את ה־קו המבדיל בין חופש להפקרות..."

למעשה עניתי על כך בדברי הקודמים, אך אחזור ואשיב לטענות.

קודם כל, כאשר פירסם העולם הזה (2182) את כתבתו על מחלת השר, לא היה שמץ של ספק לגבי מהות מחלתו. לא עסקנו בניחושים. היה בידינו מידע מוסמך. וודאנו אותו ב־100%. ואכן, כל הפרטים שפירסמנו אושרו בדיעבד על־ידי הרופאים. (איני יודע למה מתכוונת יעל בדבריה על „תיאורים רפואיים... לא־נכונים ומטעים." עד כה איש לא טען זאת באוזנינו.)

אני מסכים בהחלט עם יעל שאילו הייתי חולה, לא הייתי רוצה ללמוד פר־טים על מצבי מעיתון. אך מסקנתי היא בדיוק הפוכה: הייתי דורש במפגיע כי הרופא יגיד לי בכל עת את האמת, את כל האמת, על מצבי.

בעלות משמעות ברורה וחד־משמעית. מי שמרוקן את המילים מתוכנן, מוכרח לי־פול. בסופו של דבר, קורבן לשטיפת־המוח של עצמו.

הפרטיות של השר

לא הייתי חוזר לפרשת מחלתו של משה דיין, שעליה דיברתי כאן לפני שבועיים (העולם הזה 2184), לולא מצאה בתו, יעל שיאון, לנכון לתקוף את השבו־עון הזה.

וכך כתבה יעל, בשבועון לאשה: „...צורת טיפול שבועון נפוץ (מה יש? אסור להזכיר את שמו?) במחלתו של שר־החוץ.

„מאחר שהחליט החולה להביא לידיעת הציבור, שאותו הוא משרת, את פרטי מחלתו, מתעוררת השאלה העקרונית ה־כרוכה בכך. רופא מטפל מוסמך, ומנהל בית־החולים הממשלתי, מסרו הודעה לצי־בור לאחר הניתוח, וכן הודיעו שימסרו פרטי המימצא ההיסטולוגי כעבור ימים מיספר. התחכם השבועון והקדים לבשר לציבור, יומיים לפני ההודעה הרפואית המוסמכת, שהגידול שנכרת היה ממאיר, בתוספת תיאורים רפואיים מפורטים לא־נכונים ומטעים.

„האם חשבו הכותבים לרגע על האפ־שרות, שהחולה עצמו או בני־משפחתו אם היה סבור רופא כלשהו, כי ניתן להעלים פרטים על מצבו של שר־החוץ, הרי הוא סובל מחוסר־הבנה מסויים. אד־רבה, הרופא היה צריך להבין כי חובתו היא להגיד לחולה, שהוא איש־ציבור רם־מעלה, את כל האמת בהקדם האפשרי, וחובתו השנייה לגלות אמת זו לציבור.

מחלתו של איש בכיר, המחזיק בידו אחריות כבירה לגורל המדינה, אינה עניין פרטי. זוהי קביעה אכזרית, אך אמיתית: בקבלו על עצמו תפקיד כזה, מוותר איש־הציבור על כל שמץ של פר־טיות לגבי מחלותיו. לא מפני שהציבור לוקה בסקרנות חולנית, אלא מפני שה־ציבור צריך לדעת עובדות כאלה על שלי־טיו, ועל כושרם למלא את תפקידם.

אני יכול בהחלט להבין לרגשותיה של יעל שיאון־דיין. אך אי־אפשר להחזיק בחבל בשתי קצותיו: לתבוע את הזכות לנהל מדינה ולהחליט על גורלם וחייהם של מיליוני תושביה, וגם לתבוע את ה־זכות לפרטיות ולהעלמת מצב־הבריאות מעיני הציבור.

כל התנהגותו של משה דיין מעידה כי הוא עצמו מבין זאת היטב. נדמה לי ש־הפעם אין לו טענות כלפינו.

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

„העולם הזה" 874
תאריך: 22.7.54

גיליון „העולם הזה", שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, פירסם כתבה שקבעה, כי „תשע שנים אחרי ברגן־בלזן: הגנרלים של אז שוב בראש צבא גרמני חדש". הכתבה תיארה את פריחתו המחודשת של הצבא הגרמני, הפעם במסגרות של ברית נאט"ע, ששכרה את שירותיהם של כמה מן הגנרלים הגרמנים הנודעים במילחמת־העולם השניה. תחת הכותרת „ריקה בפני המדינה" תוארה נסיעתו של הרמטכ"ל משה דיין לארצות־הברית. הביקור, שהוצג בראשיתו כאירוח מצד הצבא האמריקאי, הסתיים כהודעה, כי ממשלת ישראל „תשלם שני דולר וחצי עבור כל לילה שה־רמטכ"ל יישן במחנה צבאי..." (לאחר מכן הועלתה ההשערה שדיין נסע לארה"ב, כביכול על־פי הזמנה אמריקאית, שלא היתה ולא נבראה, בקשר עם העסק־ביש שנערך באותם הימים.

צוות כתבי „העולם הזה" סיקר השבוע לפני 25 שנה את אחד מראשוני הפרסים הישראלים — תחת הכותרת „ארבעה שלחמו ונפלו על נבעה 24". המדור „במרחב" חזה את המרידה כאלי־ג'יריה, הנתונה לשילמון צרפתי, ותיאר את התסיסה שהולידה את המרידה הזו.

בשער הגיליון: שחקנית קולנוע חיה הררית.

צבא ארה"ב שולב במשה דיין ✱ גידעון רפאל מעיד במישפט

קסטנר ✱ סעיף 105 בביהמ"ש העליון ✱ מאיר יערי והקבצן

מישפט

מלאכה

אחרי שישה עדי הגנה, שעדויותיהם הסתיימו תוך שעה, הופיע עדו האחרון של עורך־הדין שמואל תמיר: גידעון רפאל, לשעבר איש ה"ש"י * וכיום יועץ שר־החוץ לענייני או"ם והמרחב. נושא עדותו: האוצר הנעלם, שהיה צריך להיות המניע הכספי מאחרי שיתוף הפעולה ש־כאילו קיים קסטנר עם הנאצים ושהביא אותו להעיד לטובת איש האס־אס קורט בכר.

פרשת שני מיליון הדולרים, אותם אסף רודולף קסטנר מנוסעי רכבת ההצלה ו־מסרם לקורט בכר, שהחזירם, כביכול, בתום המילחמה, היתה מעורפלת למדי. רפאל כימעט והצליח לערפלה סופית. הוא התחמק מלהשיב על השאלה היסודית: הסוכנות היהודית קיבלה רק 50 אלף דו־לר מתוך 2 מיליון הדולרים המושבים. לאן נעלמו מיליון ו־950 אלף הנותרים?

קסטנר טען תמיד, כי אומנם החזיר בכר את שני המיליון, אך הם נעלמו מאוחר יותר איכשהו. תמיר סבר אחרת: הכסף נשאר בידי בכר, ששיתף את קסט־נר באוצר. כדי לממש שותפות זאת נאלץ קסטנר להציל את בכר וזה מסביר את הצהרתו בשבועה (לטובת בכר) במישפטי נירנברג.

גידעון רפאל לא זכר, או לפחות לא זכר היטב, את פרשת הדולרים. הוא ניצל את מעמדו כעד של ההגנה, והשתמט מכל תשובה ברורה. מצבו של עורך־הדין תמיר היה קשה: הוא לא היה רשאי לחקור עת עדו חקירת שתי־וערב ולהוציא ממנו את האמת.

גונג. אך כשהגזים גידעון רפאל בת־שובותיו הלא־מניחות־את־הדעת, מיהר תמיר לנצל את ההזדמנות וביקש להכ־ריז על גידעון רפאל כעל עד עוין. לכך התנגד היועץ־המישפטי חיים כהן: „לו ידע ידידי המלומד את מלאכתו היה משיג תוצאות מניחות את הדעת מעדיו הוא."

השיב תמיר: „אכן, אינני יודע את מלאכתי. ולכן עמדתך במישפט זה היא כל כך מוזהרה."

אחרי שהצחוק באולם בית־המישפט שכך, הכריז השופט המחוזי בנימין הלוי על גידעון רפאל כעל עד עוין. בתור שכזה נאלץ לאשר, בחקירת שתי־וערב שנמשכה כשעתיים, את גירסת תמיר: הכסף היה בידי קורט בכר.

בעובדה מרעישה זו צילצל הגונג והו־דיע על קץ הסיבוב השלישי, אחר 60 ישיבות דרמתיות. הלוחמים חזרו לפינו־תיהם, וייפגשו בעוד שלושה שבועות ל־סיבוב הסופי: הסיכום. רק לאחר־מכן ירים השופט את יד אחד הצדדים.

שבוש דעות. אחרי ישיבות מרובות מצא בית־המישפט המחוזי את עורך־דין גנור ואת אגד אשמים, קנס את הראשון ב־50 ל"י, את השני ב־200 ל"י. עורך־דין בן־ישי זוכה. גנור ואגד מיהרו להגיש עירעור על ההרשעה לבית־המישפט העל־יון. לעומתם מיהר היועץ־המישפטי להגיש עירעור על זיכויו של יצחק בן־ישי.

השופטים העליונים משה זילברג, דויד גויטין וזלמן שניאור חשין לא תירצו פסק־דין אחד. הם פירשו את הסעיף כל אחד כדרכו. זילברג פסק כי הכוונה ב־מונח „ציבור" היא לציבור במובן המדי־נה, למחלקות הממשלתיות, למשל. לפי־גרם גנור היזק למחלקת רישום התוש־בים הממשלתית. לפי אותו קו, היא זיכה את אגד. השופט גויטין החזיק בדיעה, שהיזק ציבורי הוא היזק לציבור בתור ציבור. הציבור לא ניזוק מפעולתו של גנור. למי זה איכפת אם זוג רוצה לה'נשא במישרדו? לעומת זאת גרם אגד היזק לציבור בזה שלא הסיעו באותו יום. השו־פט חשין הכליל את דיעותיהם של ה־שופטים חשין וגויטין, והרשיע גם את גנור וגם את אגד. בנקודה אחת היו שלו־שת שופטי בית־המישפט תמימי דעים: ביחס לסעיף 105 עצמו, לפיו, מסתבר, יכול כל איש־חוק לתבוע למישפט אדם שעשה לדעתו מעשה שהזיק לציבור. לכן הסעיף עצמו עלול להיות מזיק.

חוק

ההיזק המזיק

סעיף 105 מפקודת החוק הפלילי אינו ידוע ביותר. הוא קובע, כי כל אדם ה־עושה מעשה „העלול לגרום להיזק צי־בורי", עובר עבירה. בשבוע שעבר הופ־על סעיף 105 על שלושה שפני־ניסיון, לראשונה במדינת־ישראל, כשהיועץ ה־מישפטי (חיים כהן) קם נגד:

- עורך־הדין דויד גנור, על אשר ערך סכס נישואין במישרדו (העולם הזה 763).
- אגד, מכיוון שהשבית את התחבורה למשך מספר שעות, אחרי שבתחנה המר־כזית מת הסדרן סגל.
- יצחק בן־ישי, עורך־דין שמילא את בקשתו של מהנדס ורשם אגודת מהנד־סים ששמה לה למטרה להסדיר בעיות המיקצוע בארץ, לבחון ולתת תעודות. מכיוון שלא קיים חוק האומר כי מהנדס זקוק לתעודה ממשלתית.

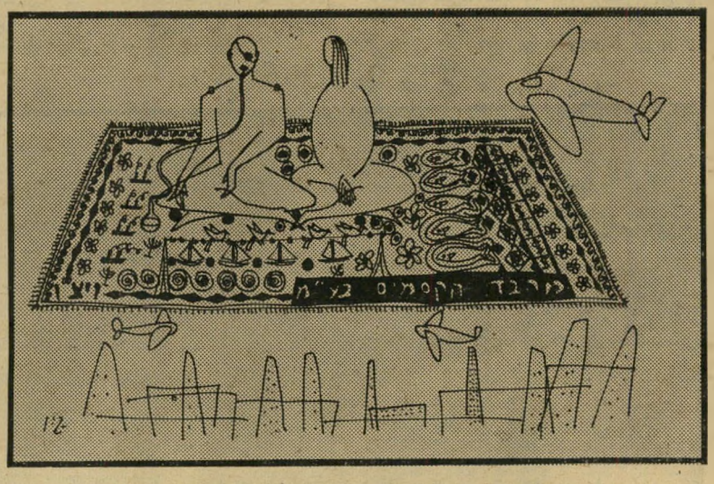

קריקטורה של עמוס קינן

„אנחנו מצפצפים על משלם המיסים האמריקאי!"

אנשים

● שעה שהמדינה עקבה אחר התפתחות הפילוג בממ"ם, ניראה איש אחדות־העבו־דה **יגאל אלון**, לבוש במכנסי חאקי קצ־רים ומשתעשע עם מקל הליכה, יושב ב־בית־קפה כסית בתל־אביב, ליד שולחן אחד עם איש השומר־הצעיר **שימעון** (גבעתי) **אבידן**. ידידים ששאלו אותו מה יהיה הסוף השיב: „אותי לא יזרקו משום מיפלגה." למחרת נזרק אלון ממיפלגת הבריאים, וניכנס לשלושה ימים, לבית־החולים תל־השומר לשם בדיקת רגלו ש־נותחה לפני שנים מיספר.

● כשראה ידיד את מנהיג מפ"ם **מאיר יערי** נותן נדבה לקבצן בבית־קפה, בא אליו בטרוניות כאל מחנך ההתיישבות ה־עובדת התומך בעיסוק לא־יצרני שכזה. השיב יערי לטענות: „אני רוצה לחסל את הקבצנות על־ידי מישטר חלוצי־יצרני. אך כל זמן שאין מישטר כזה, זה לא פותר אותי מלדאוג למיסכנים האלה."

● **אפרים קישון** הזמין את מכריו למסיבה חגיגית, בהגיע אופנועו המפורסם **דוקטור קורט קיטצברונר** ל־25 אלף קילומטר בלי אוברהול.

● אחרי עשר שנים החליט ח"כ חירות **ד"ר יוחנן באדר** לדאוג סוף־סוף לעצ־מו, ועבר לשיכון חדש ברמת־גן. הוא הס־כים עם אשתו, שסברה כי היתרון של הדירה החדשה הוא לא בגודלה אלא ב־עובדה שיש לה אמבטיה.

דרכי אדם

חירות משירות

שלושה השוטרים הצבאיים שצילצלו בפעמון בית בגס־ציונה, בשעה שתיים לפנות בוקר, באו בשליחות חשובה: לע־צור את ג'וזפין המשתמטת משירות צה"ל. ג'וזפין הסכימה עם השוטרים כי שליחותם חשובה, אך טענה כי היא מיותרת. כי אשה נשואה היא משוחררת משירות צבאי. המיסמך, לטענתה, תעודת־הנישואין, נמ־צא במיקרה בחדר הסמוך, בו ישנו הוריה של ג'וזפין. בכבת טובה, ביקשה שלא להעיר את ההורים והזמינה את השוטרים הצבאיים לשוב בבוקר.

אך נעלמו השוטרים, נעלמה גם עדינו־תה של גוזפין והיא מיהרה להעיר את הוריה, ויחד איתם שלושה שכנים: צורף זהב, רב המושבה ואת ידידה משכבר ה־ימים פרנגדו. תוך שעתיים סיפק צורף הזהב שתי טבעות, הרב — כתובה וחופה ופרנגדו את הבעל, והפכו בכך את ג'וז־פין לאשה נשואה.

כאשר שבו השוטרים הצבאיים בשש לפנות בוקר, כבר היו הוריה של ג'וזפין ערים והיא הראתה, ברצון, לשוטרים ה־צבאיים את תעודות־הנישואין, המבטיחות חירות משירות צבאי.

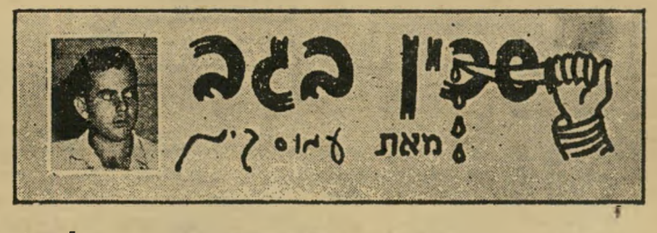

החיים והמוות ביד הלשון

(וידויו של כלב)

ישנם בעולם המון אנשים פרימיטיביים. הם משתמשים למילחמת הקיום בשכל, בציפורניים, בשיניים, באגרופים, או באבא שלהם. אבל אני כלב תרבותי — אני משתמש בלשון. ואני אומר לכם, שהדבר הכי חשוב בחיים זה לדעת ללקק.

בעלי הוא איש חביב מאד. על כל קילו בשר אני מלקק את רגליו שלוש פעמים. את השבר אני אוכל, והוא מאושר באדם. הוא יודע שבכל העולם יש יצור אחד נאמן לו, והוא מתפאר בי בחוג ידידיו. לפעמים אני נובח על השכנים, ובעלי מרגיש רגש ביטחון עצום.

יש לי לשון מחוספסת מאד. עם כל לקיקה שאני מלקק, אני מקלף מבעלי רצועת עור. אתמול הגעתי כבר עד העצם. אבל בעלי מאושר ומתמוגג ממסי־רותי, ונותן לי בשר בלי גבול. ועל זה כבר נאמר בתנ"ך של הכלבים: לשון רכה תשבר גרם.

הב הב הב!

באיזה SONY אתה בוחר..?

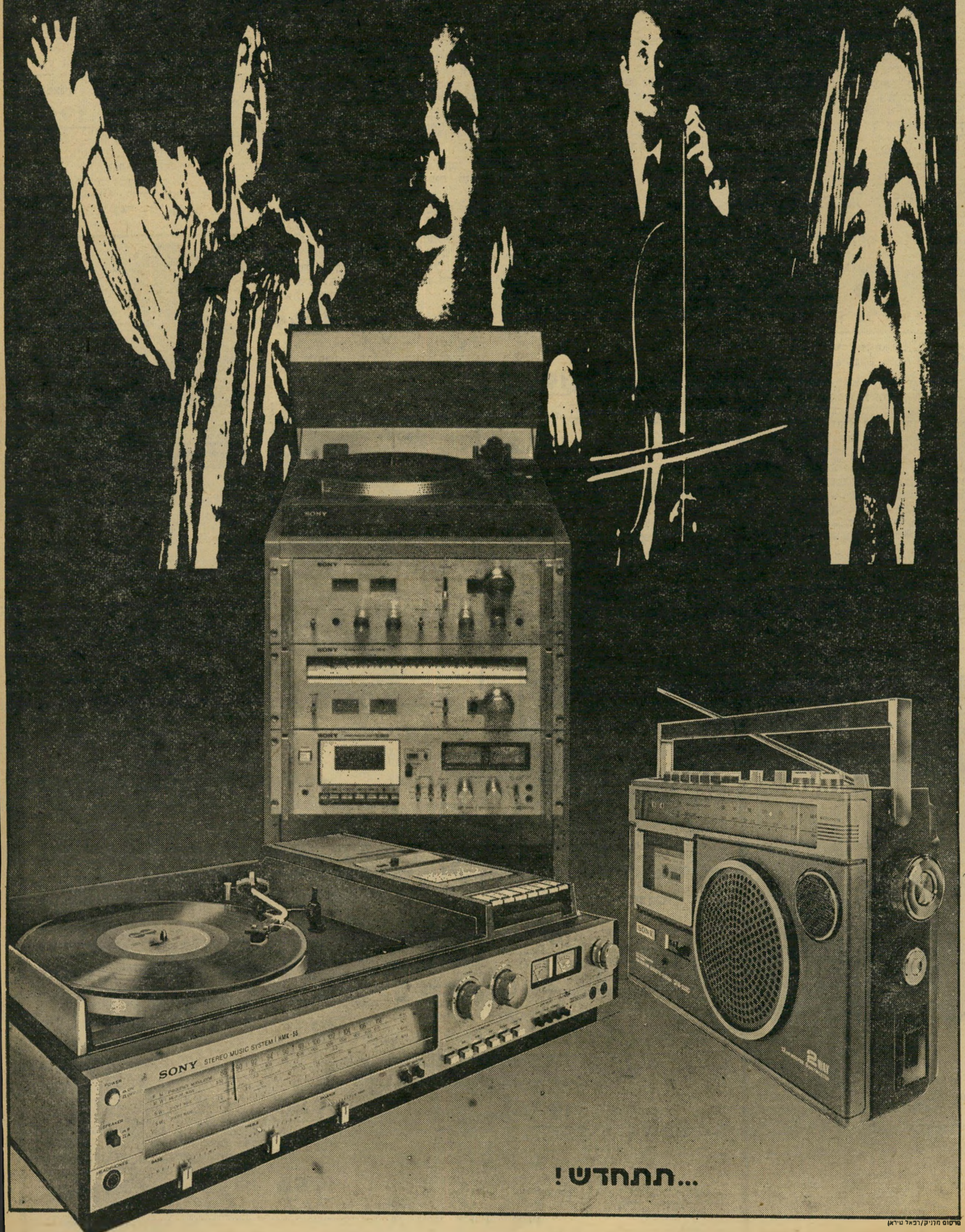

...תתחדש!

פרסום מקניק/רבאד עירא

השבוע במאה ה־20

מה אירע במאה ה־20 בשבוע שבין ה־25 ביולי עד ה־31 ביולי? במדור חדש זה יסקור „העולם הזה" כמה מן המאורעות שאירעו ב־78 השנים הקודמות בשבוע שבו מופיע הגיליון.

1900

29.7 — מלך איטליה, אומברטו ה־ראשון, נרצח על־ידי מתנקש.

1909

25.7 — בפעם הראשונה בהיסטוריה מגיע אדם לבריטניה שלא בדרך הים. ה־טייס הצרפתי לואי בלריו חוצה את תעלת לאמאנש בטיסה בין קלה לדובר.

1914

28.7 — פרצה מילחמת־העולם הרא־שונה. אוסטריה מכריזה מילחמה על סרביה, אחרי שמאמצי התיווך של ברי־טניה וגרמניה נכשלו.

31.7 — ז'אן ז'ורס, סוציאליסט ופצי־פיסט צרפתי, נרצח בגיל 55.

נרצח ז'ורס
31.7.1914

1917

28.7 — גדוד הטנקים הראשון הוקם בצבא הבריטי.

1921

29.7 — היטלר נבחר כיושב־ראש ה־מיפלגה הנאציונאל־סוציאליסטית.

1941

26.7 — מועצת עיריית תל־אביב הח־ליטה לפטר כל אדם בגיל גיוס שלא הת־ייצב לשירות צבאי.

31.7 — גרינג מטיל על היידריך לבצע פינוי מוחט של יהודי אירופה.

1942

28.7 — קבוצת פרטיזנים יהודים, ב־פיקודו של מרסל ריימן, מתנקשת בהצל־חה בחייו של פון שאוסבורג, מושלה ה־גרמני של פאריס. הוקם האירגון היהודי הלוחם בגטו וארשה. 10.000 יהודים מוצ־אים להורג במינסק. השילטונות הנאצים בהולנד מתחילים בגירוש 60 אלף יהודי ארץ זו לפולין.

1943

25.7 — מלך איטליה, ויטוריו עמנואל, מפטר את ראש־הממשלה בניטו מוסוליני, הצבא האיטלקי עוצר את מוסוליני ומר־חיק אותו מרומא.

30.7 — יצא לאור הגליון הראשון של על המישמר, עיתונו היומי של השומר־הצעיר.

1945

26.7 — הלייבור מנצח בבחירות ב־אנגליה. וינסטון צ'רצ'יל מגיש את הת־פטרותו והמלך הטיל את תפקיד הרכבת הממשלה על קלמנט אטלי.

28.7 — מפציץ אמריקאי התנגש ב־בניין הגבוה ביותר בעולם, האמפי־ר סטייט בילדינג שבניו־יורק. 13 איש ניספו.

1946

25.7 — מפקד הצבא הבריטי בארץ, גנראל בארקר, מצהיר: „יש לפגוע ב־יהודים בכיסיהם."

30.7 — כ־30 אלף חיילים בריטיים ערוכים פעולות חיפוש וזיהוי בתל־אביב, במיסגרת „מיבצע כריש". 760 אנשים נעצרו ונתגלו מצבורי נשק, משדר חשאי וכסף מזוייף.

30.7 — בוויגנגראד הוקמה בירושלים. חלק ממרכז העיר פונה מתושביו, הוקף בגדר ובוצר והורחקו ממנו המוסדות, ה־מישרדים ובתי־המיסחר. הוטל עוצר על העיר.

1948

26.7 — סגן־אלוף משה דיין מקבל את הפיקוד על החטיבה הירושלמית מידיו של סגן־אלוף דויד שאלתיאל.

27.7 — התיזמורת הפילהרמונית עולה לירושלים בדרך בורמה.

27.7 — בלונדון נפתחת האולימפיאדה ה־14, שבמהלכה זוכה הרץ הצ'כי אמיל זאטופק במדליות זהב. ישראל נרשמה לאולימפיאדה אך לא השתתפה בה בגלל סיבות פורמאליות.

1949

26.7 — יצא לאור הכרך הראשון של האנציקלופדיה העברית בטכס חגיגי ב־אולם הבימה.

מהפכן נגיב
26.7.1952

1951

30.7 — נבחרה הכנסת השנייה. 890 אלף בעלי זכות בחירה. תוצאות הבחי־רות: מפא"י 45 צירים, ציונים־כללים 20, מפ"ם 15, חרות 8, הפיעל־המזרחי 8, קו־מוניסטים 5, פרוגרסיבים 4, אגודת־ישר־אל 2, ספרדים 2, תימנים 1, ערבים 5.

1952

26.7 — אשתו של חואן פרון והאשה השנייה בחשיבותה בארגנטינה, אווה פרון, נפטרה בגיל 33. פארוק מלך מצריים התפטר בגלל לחץ הצבא, בראשותו של גנרל נגיב. חודשה העבודה במיפעל ה־אשלג בסדום, שהופסקה במילחמת־העצ־מאות. הוקמה חברת מפעלי ים־המלח.

1954

29.7 — נחנך בניין יד ושם בירושלים. אסון מעגן. מטוס קל נפל לתוך קהל בעצרת זיכרון בקיבוץ מעגן. 14 הרוגים.

1955

27.7 — מטוס קונסטליישן של אל־על הופל בשמי בולגריה. 51 נוסעים ו־7 אנשי צוות ניספו.

1956

25.7 — אוניות הפאר אנדריאה דוריה ושטוקהולם התנגשו. 50 ניספו ו־1118 נוסעים ניצלו. למחרת טבעה אנדריאה דוריה.

26.7 — ג'מאל עבד־אל נאצר מלאים את תעלת סואץ.

1958

25.7 — עזר וייצמן מונה כמפקד חיל־האוויר במקומו של האלוף דן טול־קובסקי שהתמנה כיועץ לרמטכ"ל.

1959

26.7 — נפטר הרב הראשי יצחק הלוי הרצוג בגיל 71.

29.7 — הכנסת דוחה ברוב קולות הצ־עה האומרת שיש לקבוע מיהו יהודי על פי ההלכה.

1961

30.7 — נורתה אבן הפינה לגמל אש־דוד.

1966

30.7 — נבחרת הכדורגל של בריטניה זכתה בגמר אליפות העולם כאשר גברה על נבחרת גרמניה בתוצאה 4:2.

1967

25.7 — הנשיא דה־גול קרא בסוף נאום שנשא במונטריאול „תחי קוויבק החופשית," ומתבקש על־ידי ממשלת קנ־דה לעזוב את המדינה.

26.7 — כביש לטרון המחודש נפתח לתנועה.

1968

30.7 — האפיפיור מודיע על התנגדות הכנסיה לשימוש בגלולה למניעת הריון.

1972

26.7 — תחנת קרקע לתקשורת לוי־נית נחנכה בעמק האלה. משרתת את שי־דורי הטלוויזיה ואת שיחות הטלפון וה־טלקס הבינלאומיות. התחנה נחנכה בשי־חת טלפון בין ראש הממשלה גולדה מאיר לבין הנשיא ריצ'ארד ניכסון

תינוקת המכחנה
27.7.1978

1973

29.7 — ערבי בשם אחמאד בושיק נרצח בלילהמר בנורווגיה. ישראלים נעצ־רו כחשודים בפרשה.

1974

25.7 — 150 מתנחלים עלו לסבסט־ה בשומרון בלוויית אלפי אוהדים.

29.7 — נפטר המשורר והסופר ה־גרמני אריך קסטנר.

1978

27.7 — המישלחת הצבאית הישראלית אשר שהתה במצריים חזרה ארצה על פי בקשתו של שר המילחמה המצרי הגנרל גמסי, נותקו הקשרים הישירים בין ישר־אל למצריים. תינוקת המיבחנה הראשונה בעולם נולדה באנגליה לגברת לזלי בראון.

מכתבים

יש עם מי לדבר

מה הוחלט בוועידת בגדאד ולמה מסתירים מנהיגי הקונצנסוס ה־לאומי בישראל את החלטותיה?

הרוב המכריע של תושבי המדינה סבור, שבוועידת בגדאד קיבלו מדינות־ערב — פרט למצריים — ואש"ף החלטות הקיר־אות להשמדתה של מדינת־ישראל. כימעט כל מנהיגי הקונצנסוס הלאומי, ממנחם בגין ועד מאיר יערי, מדברים על ה־„לאווים" של ועידה זו. מלכתחילה הוט־עיתי גם אני בנדון. לאחר מכן קראתי מאמרים של אורי אבנרי ושל מתתיהו פלד ומקריאתם למדתי, לשימחתי, שאותה ועי־דה קיבלה החלטות הקוראות למו"מ עם ישראל, על יסוד התביעה לנסיגה ישרא־לית לגבולות ה־4 ביוני 1967 ולהקמתה של מדינה פלסטינית לצד מדינת־ישראל.

פירסום ההחלטות האלה יהווה נשק רציני בשירות מחנה־השלום בארץ. ית־ברר, שבנוסף למצריים „יש עם מי לדבר" ויש על מה לדבר.

על שבועונכם, לוחם השלום, מוטלת משימה חשובה זו.

רפי שלו, קיבוץ עין־דור

● ● ●

החי"כ שוויתר על דמי ייצוג

„החי"כים: ממה הם חיים בא־מת ?" („העולם הזה" 2181).

כתבתם כי „לעומת זאת, התפקיד ה־שני, סגן יו"ר המועצה הדתית תל־אביב—יפו, הוא תפקיד אשר שכרו בצדו", ו־„עבודתו של אברמוביץ במועצה הדתית היתה על פי הסכם בין־מיפלגתי. הוא דאג לקבל הוצאות עבורה."

ובכן, מיום כניסתי לכנסת, לפני שמו־נה שנים, התפטרתי מתפקיד סגן יו"ר המועצה הדתית. שימשתי כסגן יו"ר ה־מועצה הדתית הרבה שנים כמתנדב, ולא קיבלתי ממנה במשך כל השנים אף פרו־טה אחת — לא משכורת ולא בעבור הו־צאה אחרת.

פעם החליטה ההנהלה, שלא בנוכחותי, לתת לי דמי ייצוג חודשיים. כשנודע לי הדבר, למחרת, כתבתי מייד שאני מסרב לקבל זאת. הדבר פורסם בזמנו בכל ה־עיתונים, שאני היחידי במדינה שוויתרתי על דמי ייצוג.

בזמן היותי סגן יו"ר המועצה הדתית

ח"כ יהודה אברמוביץ*
בתנדבות

הייתי גם סגן ראש העיר תל־אביב—יפו, והסתפקתי במשכורת של העיריה.

חרב יהודה מאיר אברמוביץ,
סגן יושב־ראש הכנסת, ירושלים

* למעלה שר לשעבר יעקוב שימשון שפירא ושר לשעבר גידעון אוזנר.

מוקה MOCCA 1

קפה כזה עוד לא היה בישראל

ניחוח הקפה הטוב ממלא את כל הבית כמו בחנות לטחינת קפה, ברגע שאתם פותחים את אריזת הוואקום המיוחדת של מוקה מס' 1...!

מוקה מס' 1 נחדר בפרקולטור, בפילטר, באספרסו ובבישול רגיל

קנו מוקה מס' 1 של עלית, פתחו קפה חדש ותאמרו:

טוב לי עם קפה עלית

מבצע מיוחד עלית Coffee maker

הזדמנות חד־פעמית לרכוש
PHILIPS Coffee-maker
במחיר מוזל
וליהנות ממוקה מס' 1 של עלית

מבצע מיוחד זה מוגבל עד גמר המלאי של Coffee maker שבידי "עלית" ולא יאוחר מ־15.8.79. כל הקודם זוכה!

לכבוד
מבצע עלית Coffee maker
ת.ד. 19 רמת גן

הריני מצרף בזה שני קטעים גזורים של הוראות השימוש משתי אריזות של "מוקה מס' 1" ושיק לפקודת "עלית" ע"ס _____ ומזמין:

☐ **PHILIPS** coffee-maker 500cc (3-5 ספלים) 1,150.- ל"י כולל מע"מ, במקום 2296.- ל"י

☐ **PHILIPS** coffee-maker 800cc (5-8 ספלים) 1,350.- ל"י כולל מע"מ, במקום 2688.- ל"י

שם _____

כתובת _____

ההשתתפות במיבצע עלית COFFEE MAKER אסורה על עובדי „עלית"

תשבץ העולם הזה 2186

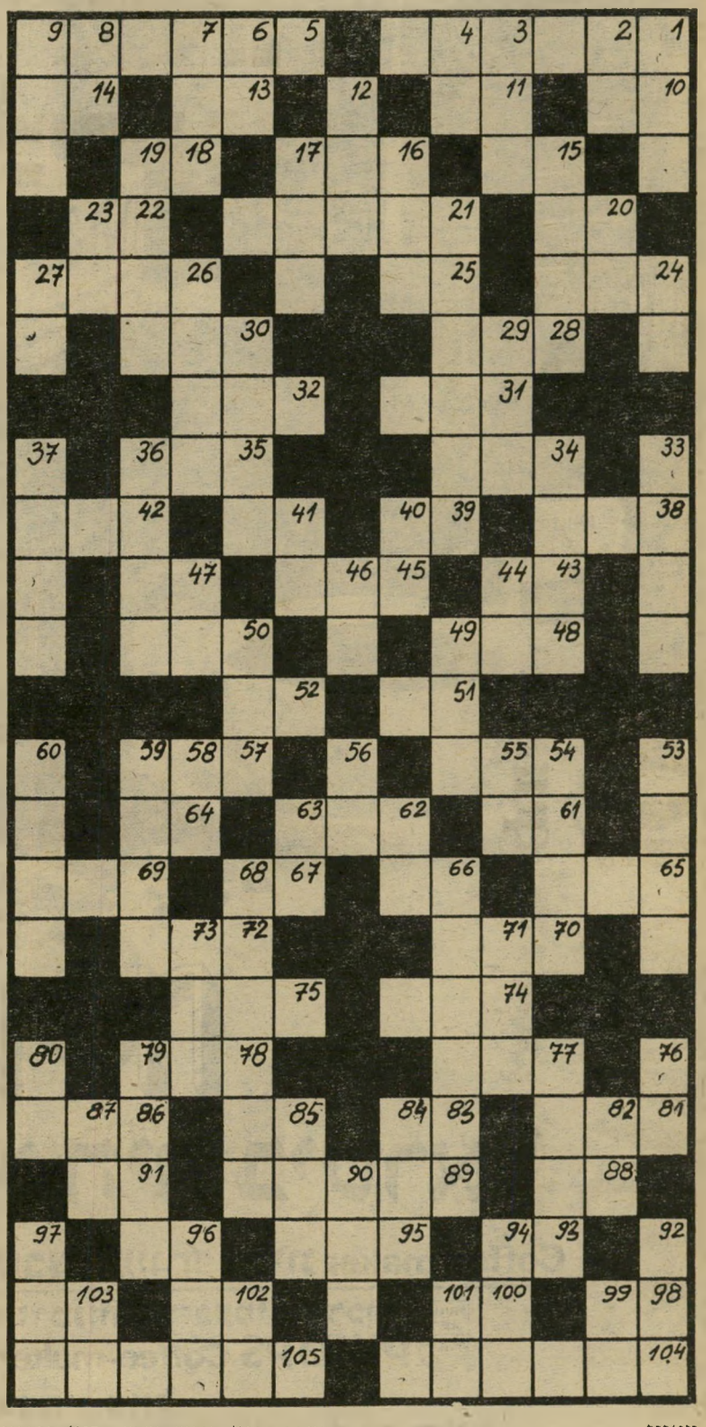

מאוזן

1) עיר ליד חיפה; 5) בן־עיר; 10) לא קשה; 11) צאצאה; 13) מחייתו־יער; 14) עליך לדעת!; 15) בהמת־משא טיבטית; 16) נתח פרי; 18) מציאות; 20) ... על ... פרסה; 21) פרגוד; 22) מקולות הגברים במקהלה; 24) לטשו עיניים; 25) בוא מלמעלה למטה!; 26) גלוייה; 28) אנרגיה; 30) החלק הרביעי; 31) מין מחצב קשה; 32) עליכם להיות!; 34) שכם; 35) בחור צעיר; 38) נוזל החיים; 39) דגל; 41) בתוכה; 42) ממנה אנו שותים; 43) מונח בתורת החשמל; 45) מוט דק; 47) בתוכי; 48) לא חלק; 50) פיזמון; 51) כהן צדק (ר"ת); 52) אוייב; 54) ציר הדלת; 57) רו־כב; 61) ...־שלמה, יישוב בארץ; 62) חו־לל; 64) קריית־קודש (ר"ת); 65) מילת־שלילה; 66) חזר; 67) שופט; 69) כף־אשפה; 70) משמש לכיסוי הגג; 72) רצון עז; 74) שדה חרוש; 75) סופר אמריקאי־יהודי (ש"מ); 77) מנגני התיזמורת; 78) שקע בין הרים; 81) משמש בשטיפת הריצפה; 83) מצבת־זיכרון; 85) מילת־בריירה; 86) היא די־זהב; 88) נרו יאיר (ר"ת); 89) תמצית; 91) מכינויי האלוהות; 93) משמש בקפיצה לגובה; 95) נשמה יתירה; 96) אות בא"ב העברי; 98) מוקיון; 100) מזמר; 102) מילת־יחס נפוצה; 103) חומל, מוותר; 104) קיבוץ בארץ; 105) סכסכני.

מאונך

1) עיר גדולה; 2) כלי־קיבול קטן לשמן; 3) חלקיקים באוויר; 4) בין אל"מ לאלוף; 6) מן הגפיים; 7) גדול בתורה; 8) חומת־מים; 9) מטרה; 12) עלייך לגלות!; 15) תבל; 16) יראה; 17) מקיפה את הבית; 19) יחידת־זמן; 20) משקה קל; 21) עיסת־שקדים; 23) אסקופה; 24) בתוכם; 26) ספר; 27) תבלין לקפה; 29) משמשת לתפיסת פרפרים; 30) מנהיג את העדר; 33) רקיע; 34) נובל; 36) יודע; 37) תחפושת; 40) תרופה; 41) מילת־שלילה; 44) רסיסי־לילה; 46) גבבה; 47) מילת־תחינה; 49) ראדאר (ר"ת); 50) מלאך; 53) פרא־אדם; 54) פריך; 55) בה דורכים את הענבים; 56) תבואה; 58) בילבד; 59) שק קטן; 60) מחירה של הכלה; 62) אחורי הגוף; 63) בגד־שרד; 66) חרק־מים יפהפה; 68) קיבוץ בארץ; 71) עב; 73) תבלין נפוץ; 76) כינוי; 77) מיקלעת של צמר־עיזים; 79) חמסין; 80) ישיש; 82) בוסתן; 84) מגילגולי הארבה; 85) בן־אדם; 87) קינה; 80) יישוב חקלאי; 92) עובד בית־המרחץ; 94) חמור־בר; 96) משמש בבניין; 97) נחל בעמק; 99) פקודה מפורשת; 101) מילת־זירוז; 102) לאן? 103) נועם, עדנה.

מכתבים

הצדקה מוסרית

פעולותיו של ראש־הממשלה נות־נות הצדקה מוסרית ליורדים מן הארץ.

כל — או כימעט כל — מה שראש־ממשלתנו, מנחם בגין, עושה, מצטיין ב־חוכמה ומשרת מטרה עמוקה.

למשל: 70 אחוזי הנושרים מבין עולי ברית־המועצות שסירבו לבוא לישראל חששו, אולי, מפני „פולחן האישיות" של ראש־ממשלתה. היה להם ניסיון מר עם פולחן דומה — זה של סטאלין.

היהודים האמריקאים המסרבים כיום לתרום כסף חוששים, אולי, פן ישמש

יוסף שריק
פולחן האישיות

כספם להקמת אלון־מורה חדשות, מיבצ־רים לחיזוקו של בגין. האמריקאים כינו פעולה זו „לא־חוקית" — או, אם תרצו, „פלילית". היהודים האמריקאים חוששים, אולי, שתרומותיהם ה„לא־חוקיות" או ה־„פליליות" לישראל לא ינוכו ממס־ההכנ־סה שלהם.

מאידך, הבה לא נשכח שפעולותיו של ראש־הממשלה שלנו מעניקות הצדקה מוסרית ליורדים, ולאלפי הישראלים ש־תהיה להם ההצדקה המוסרית להפוך יור־דים בעתיד.

יוסף שריק, תל־אביב

● ● ●

מיידים אבנים

על חשבון המדינה

נגד הכוונה לקצץ בתקציב הניתן לאוניברסיטות.

אנו, קבוצת סטודנטים מאוניברסיטת תל־אביב, מוחים על כוונתה של ועדת־הכספים של הכנסת, לקצץ בתקציב הניתן לאוניברסיטות. כתוצאה מכך יועלה שכר־הלימוד ורבים מן הסטודנטים יאלצו להפ־סיק את לימודיהם. רבים מהסטודנטים עובדים, כידוע, מי במישרה חלקית ומי במישרה מלאה. זוהי גם הסיבה שלסטודנ־טים החילוניים אין זמן פנוי להפגנות.

לעומתם, אלה ה„לומדים" בישיבות, לא רק שאינם עובדים אלא אף מקבלים שכר בעבור התבטלותם בישיבה. לכן יש להם זמן פנוי להפגנות ובעידודם של ראשי הישיבות הם מיידים אבנים, מקימים מחסומים וכו'. פנינו במיכתב־מחאה אל יו"ר ועדת־הכספים של הכנסת, ח"כ שלמה לורנץ, ואנו מחכים לתגובתו.

ריבקה אוגליצקי, כפר־סבא

● ● ●

למען הנהג החדש

יש לחימנע מזיהוי נחגים חדשים בסימן מיוחד.

בהצעת החוק לתיקון פקודת התעבורה נאמר, בין השאר, כי „רשות הרישוי תקבע סימן מיוחד לרשיון של נהג חדש ולרכב שבו הוא נוהג."

חחשתני כי סימון כזה על הרכב יגרה נהגים מסויימים להטרדות ואף לביריונות, שתכוון נגד הנהגים החדשים. גם במיקרה של תאונה, ולו גם הקלה ביותר, יהיה הנהג החדש במצב נחות כלפי שאר הנה־גים, שינצלו מצב זה לרעתו.

אליעזר בוכני, גיבעתיים

● ● ●

תוכנית רוג'רס נ"ל

על צוחנים מתוסכלים בכנסת („קורא יקר", „העולם הזה" 2182).

ברצוני להזכיר לאורי אבנרי, כי ה־מהומה שהתחוללה בכנסת השביעית, שב־מרכזה עמד, כביכול, מנחם בגין, באה כדי למנוע מראש־הממשלה דאז, גולדה מאיר, להתפשר על תוכנית רוג'רס. כזכור, לפי תוכנית זו היתה ישראל מוותרת על סיני, עם תיקוני גבול מהותיים, תמורת לא כלום! לעומת זאת, ראש־הממשלה ד־היום, מנחם בגין, ויתר אמנם על כל סיני, אך תמורת הכרה רשמית של מצריים ב־ישראל, שבעיקבותיה בא השלום.

אברהם לוי, חיפה

● ● ●

בשבחי המישמר־האזרחי

נציגי החוק נתנו ביעילות, התחש־בות ואנושיות. כל הכבוד להם!

בליל שבת, ה־6 ביולי, נגנבה מכוניתי על־ידי אלמונים אוהבי טיולים, מחניון ביתי, שברמת־אביב. הדבר קרה בין ש־עות 9 ו־12 בלילה. בני, שחזר הביתה בחצות, הבחין בהיעלמה של המכונית. הודענו טלפונית למישטרת רמת־גן, ש־אליה אנו שייכים, אך הם סירבו לקבל את ההודעה באמצעות הטלפון, וכך לא הוכנס המידע למחשב.

בשעה 6.30 בבוקר צילצל הטלפון בבי־תנו. על הקו היה מפקח משה ארזי, ש־

עדים בייטנטל
עבודה נאמנה

היא מפקד בסיס בראשון־לציון. הגבר בעל הקול הנעים שאל אותי אם המכונית שלי נגנבה, ומה מיספרה. כך אימת את החשד, שהמכונית שנמצאה על־ידי הסיור של המישמר־האזרחי בשעה 4.50 — נטושה על הכביש לנס־ציונה, היא שלי; וזאת למרות העובדה, שכאשר נבדק מיספר ה־מכונית במחשב — היתה התשובה שה־רכב אינו גנוב. חוש הריח שלו התגלה כצודק. אם להחשיב את פרק הזמן ש־עבר בין גניבת המכונית ועד הימצאה על־ידי המישמר־האזרחי, כחמש או שש שעות לכל היותר, הרי שהעבודה שנעשתה כאן על־ידי המתנדבים היתה נאמנה, למעלה מהמצופה במיקרים כאלה.

אך היחס הלבבי־אנושי לא הסתיים ב־ידיעה לאקונית זו בטלפון. בשעות ה־צהריים של אותה שבת צילצלה לביתנו נערה בשם רוויטל, שהיא מתנדבת במישמר־האזרחי, ושאלה בשמו של ארזי, האם קיבלנו כבר את המכונית והאם הכל בס־דר. תשומת־הלב לאזו ח הקטן במיקרה

(המשך בעמוד 10)

סיגרית המאה לבעלי הדעה

BROADWAY 100
International quality

100 מ"מ של
טעם משובח

סופר קינג סייז -
תערובת אמריקאית.

מכתבים

(המשך מעמוד 8)

זה היתה באמת אפתעה נעימה, בפרט כאשר היא באה מצד אדם זר, שהוא נציג החוק. ואכן, זוהי דוגמה מציינת לשילוב של יעילות, התחשבות ואנושיות כלפי האזרח מצד החוק. ולוואי וירבו אנשים כמו ארזי, רוויטל וחבריהם, בכל שאר המיגזרים במדינה.

עירם כיטנטר, תל־אביב

● ● ●

לפני 25 שנה

חקירה מיוחדת, לפני 25 שנה, נסתייעה בקורא נחמיאס, שחשף בזמנו שערוריה כספית, אך לא היה מעורב בה („העולם הזה" 2177).

במדור „זה היה לפני 25 שנה", הוזכר שמי באופן שיש בו כדי ליצור רושם מוטעה. סופר בו על שערוריה כספית, שהיתה קשורה בהנצחת זכר חללי המושבה ראשון־לציון, ונאמר, כי אנוכי הייתי בן הדמויות המרכזיות בפרשה זו.

האמת היא, כפי שאכן פורסם לפני 25 שנים, כי אנוכי חשפתי את השערוריה הכספית וגם מסרתי לכם את פרטיה לצורך הכתבה דאז, מבלי שהיה לי כל חלק בה.

אמנון נחמיאס, נס־ציונה

● הקורא נחמיאס צודק.

● ● ●

לקראת המראה

על סיורו של הזמר צביקה פיק בארצות־הברית (מדור „אנשים", „העולם הזה" 2184).

כתבתם כי הסיור „לא הוגדר כהצלחה", אך כדי שלא תצא דיבתו של צביקה פיק רעה ברצוני להעמידכם על טעותכם. נסיעתו של צביקה פיק לארצות־הברית היתה לצורך עריכת שני מופעים, הראשון בקארנגי הול בניו־יורק והשני בשיקאגו.

המופע בקארנגי הול נחל הצלחה כבירה והאולם היה מלא מפה לפה. המופע השני, שאמור היה להיערך בשיקאגו, בוטל שלא באשמת האמן, אלא בעיקבות סיכסוכים בין מארגני המופעים האמריקאים על תשלום פדיון כרטיסים שנמכרו למופע בשיקאגו.

מה שפירסמתם גורם לזמר צביקה פיק נזקים, היות והוא מכין בימים אלה מופע חדש שייקרא המראה, בבימויו של צדוק צרפתי ובשיתופם של טובי נגני הארץ.

גד אורון, התיאטרון העממי
א. דשא, תל־אביב

● ● ●

פטריוטיזם בחו"ל

מיכתבו של ישראלי המתגורר ב־ארצות־הברית, ככתבו וכלשונו.

אני כותב אליך מיכתב זה ומקווה שתהיה גבר, פעם אחת בחייך, ותפרסם אותו בעיתונך.

אל תשאל מה אני עושה בלוס־אנג'לס. אני יותר ישראלי ממך. אני חושב שאתה גיס־חמישי במדינה, שמקומו לא בכנסת אלא בבית־סוהר.

אתה שונא יהודים ואני מתפלא איך נתנו לך להמשיך לחיות עד היום. מה הבכי על אוניברסיטת בירזית? הרי שם כולם שונאים ורוצחי־יהודים. מה כל הכתבות על הילדים המסכנים שנאסרו? הם זרקו אבנים יותר גדולות מהם. עוד לא שמעת שיש שם גיס־חמישי? אם היה להם נשק המצב היה יותר גרוע. אתה כבר דאגת לכל הנערים הישראלים? רחמנות נוזלת מעיניך.

דבר אחד תדע לך: יתכן שיש לעולם הזה תפוצה גדולה, אבל אני מכיר הרבה קוראים שכל מה שמעניין אותם זה מי דפק את מי, מי ירד ממי ומי גנב ממי. אף אחד מהם לא מעוניין בכתבות הנחשיות והארסיות שלך על פוליטיקה. כל הליקוקים שלך לערבים והנסיעה שלך לקאהיר מעוררים גיחוך.

בכל כתבה שלך אתה מספר כמה גיבור היית ב־1948. זה מעניין את הסבתא שלי, כמוך יש במדינה עשרות אלפים, שנפצעו בקרבות פנים־אל־פנים, ולא כמוך, בתחת, כשברחת.

תפסיק להלל את עצמך ולספר כמה כולם רעים. איך אתה יכול להשמיץ את רוב השרים ואת אריק בראשם? הרי אתה לא יכול אפילו לצחצח לאריק את הנעליים. מה אתה מגן על הפלסטינים כל הזמן, אתה הרי ממש חלאה! הם הרי לא רוצים אותנו בתור שכנים, ובוודאי לא בתור מדינה. ואתה כל הזמן מתהלך על גחונך ולשונך עובדת לא ההפסקה.

כל דימיון בינך לבין בן־אדם הוא מיקרי יותר ביותר. בא לי ממש להקיא כשאני קורא את כתבותיך. קראתי את מאמרה של הכתבת שלך, שביקרה בלוס־אנג'לס ונפגשה עם מוחמד עלי. היא ממש צריכה לקבל צל"ש. שתבוא ללוס־אנג'לס, אסדר לך ראיון עם יותר גדולים ממנו.

איזה פרצוף היה לה לבוא הנה. הרי כולם דיברו פה על הכתבה שלה בשטחים לפני בואה. הרי היא נאצית לא קטנה. אני מקווה שאיזה ערבי יאנוס אותה פעם, ואז ההנאה שלה תהיה שלמה. כי היא הזבל הכי גדול שיכולה להיות בעיתון — אחריך.

דני זרדי, לוס־אנג'לס, ארצות־הברית

זמר פיק וידידה
בעיקבות סיכסוכים

● ● ●

מה לעשות בכדי שבור

על השימוש שעשה אדם ברוך בביטוי „סוקר תערוכות", כפי שצוטט ב„נמר של נייר" („העולם הזה" 2182).

לאתיקה הקוליגיאלית של מר אדם ברוך יצאו „מוניטין" מכבר. הכינוי „סוקר תערוכות", שבו כוונו טליה רפפורט ואני, הודבק בנו על־ידי סוקר מישהקי כדורגל (מיל.), אפוטרופסם האכסקלוסיבי של מיסעדות־יוקרה, המהולים בקברט של חביני אמנות של „שמור לי ואשמור לך". הכינוי נראה בעיני כאות־כבוד ועל משמעותו ה„עמקנית" אין מה להתפלמס.

איך כתב פעם סוקר הדיאלקטיקה המארכסיסטית, ברתולט ברכט, בהקשר אחר? „האם בכדי השבור נשחמש כסיר־פיפי?"

צבי רפאלי, חיפה

● הקורא רפאלי הוא מבקר אמנות בהארץ.

טיולים מאורגנים של:
אירופה
ארה"ב וקנדה
ארה"ב ומכסיקו
המזרח הרחוק
דרום אמריקה ומכסיקו
טיולים מיוחדים לצעירים
פרטים והרשמה בכל משרדי הנסיעות!
הטיול הטוב ביותר שלך
50 שנות נסיון לשרותך!
אירופה טורס
EUROPA TOURS
קול המפרסם

הריכוז הריכוז

K400 K400

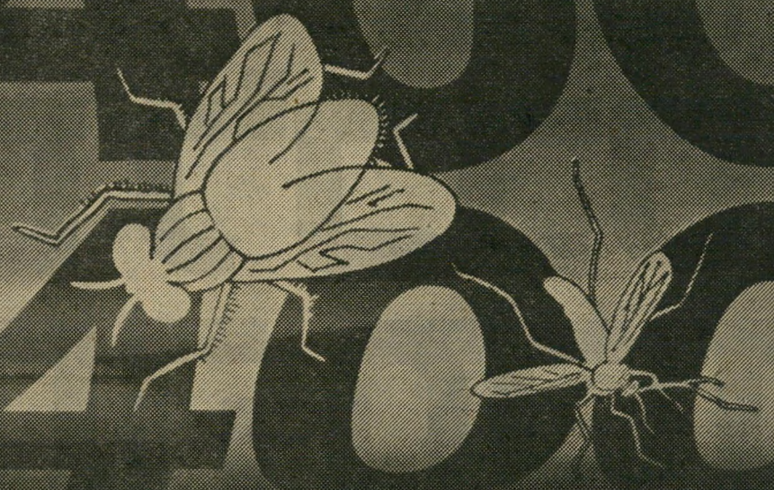

הכפול הכפול שגומר שגומר יתושים וזבובים סופית סופית

איזה תרסיס אחר קוטל ביעילות כזאת אפילו ג'וקים מעופפים? וכל כך יעיל גם מחוץ לבית?
רק "K-400". כי זהו תרסיס חדש היעיל פי כמה מכל תרסיס אחר. החומר הפעיל- "פירטרום"- נמצא בתרסיס בריכוז כפול (לפחות) מזה שבאחרים. יותר מזה- "K-400" הוא צרוף חומרים שאינו מוכר לחרקים בארץ. הוא קוטל באופן מקצועי את המעופפים שבבית, בגינה, בפיקניק ועל המרפסת. אך הוא בעל רעילות נמוכה ביותר לבני אדם. קחי אותו לעזרתך עוד היום. עוד היום.

סנו-לעזרתך תמיד!

Target Adv

את יכולה גם לייבש וגם לכבס באותה מכונה.

אמקור גרנדה סאן־דריי SUN-DRY

אמקור גרנדה סאן-דריי - מכונת הכביסה שבלחיצת כפתור הופכת למכונת ייבוש.

★ **פעולה אוטומטית מלאה**
כל מה שעלייך לעשות הוא ללחוץ על הכפתור המתאים בתחילת פעולת הכביסה והמכונה תכבס, תשטוף, תסחט ותייבש בעצמה. את יכולה לעזוב את הבית בבוקר וכשתחזרי – כביסה נקייה יבשה ורכה תחכה לך.

★ **חסכון בעבודה ובזמן**
אין צורך להעביר את הכביסה ממקום למקום: מהמכונה לחבלי הכביסה, או ממכונת הכביסה למכונת הייבוש (למי שיש). אמרי שלום לחבלי הכביסה ולמקלות הכביסה שעפו לך מהיד או נשברו באמצע העבודה.

★ **פעולת סחיטה מהירה**
הכביסה יוצאת רכה, אפילו המגבות.

★ **פתרון לבעית המקום**
מקום לתלית הכבסים הינו בעיה בבתי דירות היום, כך הדבר גם בנוגע לאיחסון מכונת הייבוש. אמקור גרנדה סאן-דריי פותרת את שתי הבעיות. היא אינה עולה בגודלה על מכונת כביסה רגילה.

★ **בהישג ידך**
בתוספת של כ־5,000 ל"י בלבד, יש לך מכונת ייבוש בתוך מכונת כביסה.

לראשונה בישראל

טל-ארוין

אמקור

מפיצים אמפא וסוחרים מורשים

לא גולה אלא תפוצה

הוויכוח המתנהל לאחרונה בישראל ובתפוצות (ביוזמת הישראלים), על עלייתם ונשירתם של יהודי ברית־המועצות, מתאפיין בצביעות דוחה, בעיוורון ואטימות מסוכנים, ובאנטי־ציונות של כל המעורבים בו פומבית — המימשל הישראלי, העולים והנושרים עצמם, יהודי התפוצות וכל מי שמעורב בוויכוח מרצונו או שלא מרצונו. נדמה לי שחלק גדול מן המתווכחים מעורב בו שלא מרצונו, ומשתתף בו כמי שכפאו שד. הן יוזמי הוויכוח והן הנגררים לתוכו כפויים לצביעות זאת, משום האימה האוחזת בכולם בפני הפרות הקדושות העומדות ברקע הוויכוח, ואשר כל המשתתפים בו אחוזים חיל ורעדה מלגעת בהן: העם היהודי, הציונות ומדינת־ישראל.

מעורר רחמים להיווכח לאיזה דרגת של חוסר ביטחון־עצמי וחוסר אומץ־לב הגיע העם היהודי בשנה ה־31 לקיומה של מדינת־ישראל, כשכפה עליו לעמוד בעימות עם בעיות קיומו המרכזיות. אולם, יתכן שמעז ייצא מתוק, ובסופו של דבר — אחרי עוד כמה סיבובים של ויכוח בנוסח צבוע, מתחסד, פחדן, מתייהר ונמנע מלגעת בעיקר — ייאלץ העם היהודי סוף־סוף לעמוד מול האמיתות שלו.

בילבול מושגים, חוסר יושר אינטלקטואלי, החלפת המטרות באמצעים, חוסר סובלנות, אימה פשוטה מפני העתיד, יהירות, התנשאות ואי־ביטחון בזהות העצמית חוגגים את ניצחונם עם כל פרץ נוסף של הוויכוח, ומעל לכל — דביקות עיוורת באכסיומות שעבר עליהן הכלח.

להלן כמה מן האכסיומות האלה:

- מטרת הציונות היא חיסול כל תפוצות העם היהודי בעולם והעלאתן למדינת־ישראל, וכתוצאה מכך:
- ישראל היא מטרתם הפנימית של כל יהודי העולם.
- מטרה זאת היא הטובה ביותר לעם היהודי כיום.
- אם לא תתממש — יוכחד העם היהודי בתפוצות. האומנם?

■ ■ ■

הציונות נוצרה בגולה, אחרי כאלפיים שנות גולה ופזורה של העם היהודי, אשר הביאו צרות ומצוקות, ביזיון, השפלה ופגיעות ברוב הגדול של היהודים. מטרתם, הן המיידית והן ארוכת־הטווח של יוצרי הציונות היתה הפסקתם של השפלות וביזיון אלה באמצעות כלים, שחסרונם נראה ליוצרי הציונות אחראי למצב זה: כלים פוליטיים וממלכתיים, בעולם שבו הממלכתיות של עמים היתה למקור של סמכות וכח, שהיה בהם למנוע השפלות, ביזיון ופגיעות באומות.

הממלכתיות לא היתה מעולם נשק יעיל נגד פגיעה אישית בבני־אדם. אולם, חסרונה של המלכתיות היתה־דית היה בהחלט אחד הגורמים העיקריים לסבלותיו של העם היהודי. הציונות התוותה דרכים מעשיות להשגת כלי זה. הקושי העצום שבו נתקלו הציונים בהשגת הכלי — ממלכתיות יהודית, מדינה יהודית — גרם למאבק עקש ומכאיב ולהשקעת אמצעים כספיים, אנושיים ונפשיים עצומים, עד שעם השגת הכלי והקמת מדינת־ישראל נתהפכו היוצרות אצל הישראלים ומדינת־ישראל הפכה להיות מאמצעי למטרה. וכמו תמיד, הפי־כת האמצעי למטרה גררה בעיקבותיה עיוותים.

משמעותי מאד לזכור, שיוצריה המקוריים של התנועה הציונית היו אנשים מעורים היטב בתרבות של המדינות בהן חיו, וחשו כבוד אל תרבויות אלה. הם היו אנשי־העולם במובן הטוב של מילה זאת, כלומר: אנשים שהעולם (הלא־יהודי, כמובן) נראה להם מקום טוב לחיות בו, שהתרבות של מדינותיהם היתה בעיניהם מכובדת ואהובה, בתנאי, כמובן — וזאת היתה מטרתם — שהעולם הזה יהיה מקום טוב ומכובד לחיות בו גם עבור היהודים. אף לא אחד מכל אבות הציונות היה מהמזלזלים באומות האחרות ובתרבויות האחרות. נחפוץ הוא: כל אלה שהיהדות והעם היהודי בילבד נחשבו בעיניהם — התנגדו התנגדות עזה לציונות אז, וממשיכים להתנגד לה גם עכשיו (כל הפלגים הדתיים הקיצוניים). הם ראו וראוים בתנועה הציונית, ובצדק, תנועת השתלבות העם היהודי כשווה בין שווים בין אומות העולם.

עם הקמת מדינת־ישראל הושגה בחלקה המטרה המקורית של יוצרי הציונות: רבים מן היהודים בעולם, שלא היו מעוניינים לוותר על היותם יהודים, זקפו את קומתם, והיחס אליהם אמנם השתפר מאוד. אין זאת אומרת שלא תיתכן התעמרות ופגיעה ביהודים כיום. אולם התעמרות ופגיעה במיעוטים היא תופעה נפוצה מאד בכל מקום, ואין היא בשום אופן נחלתם של היהודים בלבד. תורכים בקפריסין, פורטוריקאים באר־צות־הברית, הודים באוגנדה ועשרות מיעוטים אתניים אחרים בעולם כולו, סובלים בגלל היותם מיעוטים אתניים, למרות קיומה של מדינה אם אתנית גדולה וחזקה. מיעוטים אלה אינם חוזרים, למרות כל הפגי־עות בהם, למדינה־האם שלהם, אם כי הם שומרים על תרבותה/תרבותם המקורית, ובשל כך הם נרדפים.

■ ■ ■

הבה נשוב עתה אל הוויכוח האומלל והצבוע בעניין יהודים, ועליה, ונשירה, ותפוצות, ומדינת־ישראל, וציונות. אולי כדאי לשוב אליו באמצעות כמה שאלות „אפי־קורסיות":

- האם מדינת־ישראל והעם היהודי הם היינו הך?

לא, תושביה היהודים של ישראל הם רק 20% מן העם היהודי בעולם.

- האם יש למדינת־ישראל ולישראלים הזכות לקבוע ולהחליט עבור העם היהודי?

לא. בסוף המאה ה־20 מקובל שהרוב קובע. ובהיותנו מיעוט בעם היהודי, אין לנו זכות להחליט עבור העם כולו. לכאורה אנו רשאים, וחייבים, להחליט מה טוב בשבילנו, הישראלים, ובשביל המדינה שלנו. אולם, בהיות מדינת־ישראל במוצהר מדינתו של העם היהודי כולו, חובתה לשמוע לרחשי־ליבם ושאיפותיהם ודעתם של שאר בני העם היהודי בעולם, ולהתחשב בהם.

ומכאן לשאלה שהיא אולי המכאיבה, המפחידה והגורלית מכל: ומה אם רוב העם היהודי בעולם ידרוש ויחליט לרעת מדינת־ישראל; ולשם הבאת הדברים לקיצוניות — על הפסקת קיומה של מדינת־ישראל? האם גם אז תקבע דעת רוב העם? האם זאת מדינתו של העם היהודי כולו — או של הישראלים בילבד?

אין לי תשובה על שאלה זאת, ואני מסופקת אם אפשר לפטור שאלה זאת כבלתי־רלוונטית ושטותית בילבד. אולם מטרת השאלה אינה המעשיות המיידית שבה אלא קודם כל ליגלויזציה והעלאה על פני השולחן של הסתירה הפנימית של קיומנו כישראלים: הסתירה ההכרחית של תושבי מדינה, שרוב בני עמם אינם בכלל תושביה. ומכאן, ליגליזציה של אפשרות של ניגוד אינטרסים בין מדינת־ישראל לבין העם היהודי. עלינו לחיות מודעים לניגוד אינטרסים כזה, ולא להטמין את ראשנו בחול מפחד מפניו. עלינו גם לעשות כל שביכולתנו, כדי לא להגיע לניגוד אינטרסים כזה.

- האם צריך ושוב לחסל את התפוצות?

צריך — למי? ושוב — למי? לישראל או ליהודי התפוצות?

ליהודי התפוצות: אין אנו יכולים או זכאים או רשאים לקבוע להם מה יעשו. אין לנו, 20% של העם היהודי (גם אילו הם חיו מיעוט, לא היתה קביעת זאת משתנה). אנו, הישראלים, כל אחד מאיתנו בנפרד, החלטנו להיות תושבי מדינת־ישראל, אם על־ידי עליה אליה או על־ידי אי־יריזה ממנה. כל אחד מן היהודים בעולם זכאי באותה מידה להחליט למען עצמו. ואמנם זה מה שהם עושים, רובם מתוך החלטה חופשית. החלטתם ראויה לאותו כבוד כמו החלטתנו אנו.

למדינת ישראל: לא, לא צריך ולא טוב למדינת־ישראל לחסל את התפוצות. כוחנו הרב — ללא כל יחס למדינה בת שלושה מיליון תושבים — בא כולו מיהדות התפוצות. הציונות היתה יצירתה של יהדות התפוצות, וכפועל יוצא מכך גם הקמת מדינת־ישראל. וכשם שהקמתה של מדינת־ישראל הוא פועלה של התפוצה, כך גם קיומה של מדינת־ישראל תלוי בתמיכתה האקטיבית, המסורה והבלתי־פוסקת; תמיכה כספית, אנושית, מוסרית ופוליטית. עבור מדינת־ישראל הקטנה, המוקפת אוייבים ונלחמת יום־יום על קיומה, אין כלל אפשרות להגזים בחשיבות קיומה של תפוצה יהודית אוהדת, אוהבת, פעילה, מצליחה, גאה, עצמאית, חזקה, בעלת כושר־השפעה בכל מקום המצאה, בעלת מעמד כלכלי איתן, בעלת ייחוד אתני/דתי/לאומי ובעלת מעמד לויאלי בלתי־מעורער, מוכר על־ידי המדינות של כל תפוצה. תפוצה כזאת היא יזידתנו האמיתית, הבטוחה ביותר והאידיאלית, ומכיוון שכך, צריכים מדינת־ישראל והתפוצה היהודית לתמוך תדדית זו בזו ולשאוף ולעשות האחת להצלחת השניה.

■ ■ ■

- האם אנו יכולים לחסל את התפוצה?

לא, אין לנו שום דרך או כלי לחיסול התפוצה כיום, אלא אך ורק לפגוע בה, וזאת באמצעות הדרך האבסורדית ביותר בשבילנו — באמצעות הפגיעה במדינת־ישראל! מפני שלמרבה הפרדוכס — אם אמנם זה פרדוכס — כל התחזקות, פריחה והצלחה אמיתיים של מדינת־ישראל, סביר שיגרמו להתחזקותה, פריחתה והצלחתה של התפוצה. וכל החלשה של ישראל או פגיעה בה סביר שיגרמו להחלשת התפוצה ולפגיעה בה. ושוב, התחזקות התפוצה בעיקבות התחזקות ישראל הוא פועל־יוצא של הציונות עצמה. שכן, מטרת הציונות היתה לשפר ולהטיב את מצבה של האומה היהודית באשר היא, באמצעות כלים פוליטיים וממלכתיים, וחיא חוכיחה שצדקה בהשערתה, שממלכתיות יהודית תביא לנירמול מצב העם היהודי בעולם, מבחינת יחס האומות אליו ויחסו הוא אל העולם.

- ואם כך, האם יש בכלל צורך בעליה?

התשובה על שאלה זאת תלויה במשיב, ונדמה לי שמילבד מן הכנענים (אלה שבמוצהר ובמודע חינם ישראלים ולא־יהודים), כל האחרים ישיבו עליה ב„כן".

- ולשם מה יש צורך בעליה?

למען קיומו של העם היהודי. לא בכדי להרבות פועלים בישראל או למען צה"ל חזק יותר, אלא למען שמירת צביונה היהודי של מדינת־ישראל. הפסקת העליה עשויה להמיט כליה על העם היהודי, פשוטו כמשמעו. משום שחוסר מגע פיסי, רוחני וחברתי בין רוב העם היהודי לבין מיעוטו במדינת־ישראל יביא תוך דור אחד לכך שמדינת־ישראל תפסיק להיות מדינתו של העם היהודי. אין במדינה כזאת, כשלעצמה, שום רע, אולם מצב זה יגרום לכך, שהעם היהודי יאבד את יכולת קיומו. שכן כיום אין התורה והדת יכולות עוד להיות הדבק של העם היהודי, כפי שהיו במשך אלפיים שנה.

ואילו לאומיות שאין עמה שום תיקווה לממלכתיות (שכן המקום הפיסי עליו הוקמה מדינת־ישראל יישלט מעתה על־ידי מדינה שניתקה עצמה מן העולם היהודי), היא כימעט חסרת סיכויי קיום. העליה היא החמצן של העם היהודי — הן זה שבישראל והן זה שבתפוצות.

וכאן מגיעים לוויכוח המעורר סלידה, המתנהל כיום במדינה על העליה, ואל אלופי ההתחכמויות מעוררות־הרחמים לפיתרון בעיות העליה/ירידה/נשירה. חבל על כל ההתחכמויות בענייני ויזות/חיאס/ג'וינט/תמיכה־ישראלית/הפרעה־ישראלית/לחץ על התפוצות. העם היהודי הוא אלוף העולם בהתגברות על התחכמויות למיניהן. יש סיכוי לעליה, יש תיקווה לעליה, יש רצון לעליה ויש צורך בעליה — אולם לא בתנאים המשפילים האלה, בהם מיעוט קטן של העם היהודי נטל לעצמו בגבהות לב, בבוז וביהירות, את הזכות לשפוט, להטיף מוסר ולחלק ציונים לרובו המכריע של העם, להתייחס אל הרוב הזה כמורה אל תלמיד שסרח, כשופט אל נאשם. אנו, הישראלים, זקוקים לעליה. התפוצה זקוקה לעליה. וחשוב מכל — העם היהודי זקוק לעליה. אולם מה שאנו עושים זה הרס העליה והרס העם היהודי. ואם נמשיך לדבוק באכסיומות שעבר זמנן ובפרות קדו־שות שיצרנו לעצמנו, ונסרב להתחדש — אכן נגרום להפסקת העליה למדינת־ישראל.

■ ■ ■

- האם יתכן שחלק מן העם היהודי יתבולל בתפוצות ויאבד לעם היהודי?

יתכן. הדרך היחידה שבאמצעותה אפשר למנוע מחלק מן העם היהודי ללכת בדרך זו היא הגברת גאוותם על מדינת־ישראל. אין כיום דרך חזרה אל דתיות אורתו־דוכסית — הדבק לשעבר של העם היהודי — לפחות לא עבוד חלק הארי של העם היהודי. אין גם סיכוי כיום שתפרוצנה רדיפות יהודים כלליות בעולם כולו. הדוגמה של יהודי איראן כיום מוכיחה, שמכך לא תצמח שום טובה לישראלים, כולל עליה המונית. בעולם דמוקרטי, שבו מתרחשים שינויים וחידושים בקצב מהיר ובקנה־מידה גדול, אין אפשרות למנוע ממישהו לשנות את דעתו על השאלה אם הוא רואה עצמו שייך לעם היהודי או לא. אולם קשר נפשי עמוק ומספק עם מרכז, שערכו רב בעיני אדם ומשמש לו אידיאל רוחני ויסוד למקורותיו — יכול למנוע במידה רבה התרחשות כזאת.

ושאלה אחרונה: האומנם אנו, הישראלים, רוצים להיות ישראלים בילבד?

אינני יודעת מה יענו על כך הרוב או המיעוט במדינה. התשובה שלי: כן, אני גם ישראלית. אלא שאני בראש וראשונה יהודיה, ואחר כך ציונית, ולבסוף גם ישראלית. אני אוהבת את עמי, אני שמחה וגאה בעם היהודי בעולם, אך לא, בשום אופן לא הייתי רוצה להיות ישראלית בלבד. אינני מתארת לעצמי איך זה להיות ישראלית בילבד, בלי היזיעה והביטחון והשימחה, שבעולם הגדול יש לי עם יהודי, מפוזר, חזק, חולם ומגשים את חלומותיו, ושאני רק חלק ממנו.

ולסיום: שתי הצעות לשינויים לשוניים הקשורים קשר הדוק לנושא הנדון:

הגיע הזמן, למען יחס בלתי־צבוע, הוגן ומכובד בין כל היהודים, למצוא תחליפים למילים „עליה" ו„יריזה". אלה מילים המדביקות תוויות חיוביות ושלי־ליות לחלקי העם השונים. כולנו שווים, כל היהודים, ואין מקום בינינו לעליונים ולתחתונים, לחיוביים ולשלי־ליים.

למען הבריאות הנפשית שלנו יש לבטל לחלוטין את השימוש במילה „גולה" ולהחניג תחת זאת את השימוש במילים „תפוצה" או „פזורה". אין כיום גולה יהודית בעולם. אילו היתה גולה — היא לא היתה מאריכה ימים, אילו יהודי התפוצות חיו חשים עצמם בגולה, הם חו עולים לישראל ומחסלים בכך את „הגולה". העובדה שיש יהודים בעולם היא ההוכחה שאין גולה, אלא תפוצה. ויש משמעות עמוקה להבדל בין שני המושגים האלה.

אסתר רטנר, תל־אביב

תמרורים

נבחרה . כנשיאת הפרלמנט האירופי החדש, מי שהיתה שרת הבריאות של צרפת, ההונדייה **סימון וייל**. וייל, בת ה־52, ניבחרה בסיבוב השני לאחר שבסיבוב הראשון חסרו לה 8 קולות כדי להיבחר. הפרלמנט האירופי מונה 410 חברים המייצגים 180 בוחרים מתשע מדינות השוק. מול וייל התייצבו הסוציאליסט מאריו זגארי והקומוניסט ג'ורג'ו אמנדולה, שניהם איטלקים. וייל שהתפטרה מתפקידה בממשלת צרפת לאחר שניבחרה לפרלמנט האירופי, התפרסמה כאשר הביאה לחקיקת חוק ההפלות, למרות התנגדות חריפה מצד חוגים רחבים בצרפת.

הוקמה . סיעה חדשה בכנסת, סיעת בנא"י, ברית נאמני ארץ־ישראל של חברי־הכנסת **גאולה כהן ומשה שמיר**. ה־יחיד בוועדת הכנסת שהצביע נגד הקמת הסיעה, היה ח"כ חרות חיים קורפו, אולם היתר החליטו להעניק לשניים מעמד של סיעה. בתום ההצבעה זכה ח"כ הליכוד הילל זיידל לנשיקה מכהן בגלל הצבעתו עבורה.

הועניק . עיטור כוכב הזהב, עיטור בעלי בתי הקולנוע בארצות־הברית לשחקן הקולנוע של השנה, לשחקן **צ'ארלס ברונסון**. חבר השופטים קבע כי ברונסון,

מאושפז חדיד
גידול שומני

אשר מאחוריו 60 סרטים שזכו להצלחה דופתית אדירה, נחשב כיום לכוכב מיספר אחד של תעשיית הסרטים העולמית.

זכה . במירוץ מכוניות שחקן הקולנוע האמריקאי **פיט ניומן** בן ה־54 בשתי תחרויות בהן ניצח, שנערכו במינסוטה שבארצות־הברית. ניומן החל בשנים ה־אחרונות להשתתף בתחרויות מכוניות, ולמרות גילו, זכה להצלחה גדולה ששיאה היתה זכייה בשני מסלולים השבוע. המהירות הממוצע של ניומן בתחרויות אלה היתה 160 קילומטרים בשעה.

הועניקה . דרגת עמית של החברה המלכותית הבריטית לרפואה לד"ר **דויד פרנקל**, סגן היועץ המישפטי של מישרד הבריאות. פרנקל צורף לחברה המלכותית הבריטית בעיקבות פירסומיו בשטח המישפט הרפואי ודיני הבריאות.

הועניקה . דרגת סגן־ניצב (מקביל ל־סגן־אלוף בצה"ל) לראש ענף סיור במישטרת מחוז תל־אביב **שלמה כדורי**. כדורי משרת במישטרה 28 שנה ובין תפקידיו בעבר, מפקד מישטרת חברון, וקצין חקירות ראשי במישטרת עזה.

מונה . כמפקד מישטרת מסובים בצומת כביש גהה רב־פקד (מקביל לרב־סרן ב־צה"ל) **הרי כלומנפלד**, המשרת במישטרה כבר 24 שנה. כלומנפלד החל את דרכו במישטרה כשוטר פשוט.

אושפז . בבית החולים רמב"ם בחיפה רב־סרן **סעיד חדאד**, מפקד כוחות המיליציה בלבנון לאחר שנתגלה בכתפו גידול שומני. רופאי בית החולים מסרו כי הגידול אינו ממאיר וחדאד ממשיך ולנהל את ענייניו בעזרת טלפון שהוכנס לחדרו בבית־החולים.

נגזפה . סרבנית המילואים **רינת דוי** (23), אשר נעצרה במקום עבודתה בסוף השבוע שעבר ונכלאה בכלא צבאי בעוון אי התייצבות. לוי נישפטה ולאחר שנגזפה שוחררה מהכלא. לוי, אשר שבתה לפני חודשים אחדים שביתת רעב כנגד הפלייית בנות חילוניות בגיוס למילואים מבנות דתיות הובאה עוד בתחילת השבוע אל קצינת שיפוט אולם סרבה להישפט בפניה ודרשה להיות מועמדת לדין בפני בית־דין־צבאי. פרקליט פיקוד־דרום החליט שלא להענות לבקשתה והורה לשפוט אותה בפני קצינת־שיפוט בכירה, בדרגת סגן־אלוף, לה הסבירה לוי את מניעי אי־התייצבותה ואת מחאתה כנגד האפלייה בין בנות דתיות וחילוניות בכל הנוגע לשירות מילואים בצה"ל. נראה כי קצינת השיפוט הבכירה הבינה לרוחה של לוי וגזרה עליה עונש קל. עתה ממתינה לוי להודעה מצה"ל אם היא תגוייס בשנית או שיפטרו אותה משרות מילואים.

הושיעה . על־ידי עצמו, סגן שר האוצר **יחזקאל פדומין** מתפקידו כסגן שר בגלל שערוריית אי־הכנת השיעורים על־ידי שרי־הממשלה בראשם השר הממונה על פלומין, שימחה ארליך, לקראת ישיבת הממשלה שלא־החליטה בשבוע שעבר.

פרש . מהנהלת חברת ההשקעות של בנק דיסקונט אלוף־מישנה **שלמה להט** (ללא כל קירבת מישפחה לראש עיריית תל־אביב שלמה להט), מי שהיה סגן מפקד חיל האוויר. לאחר פרישתו מקים להט חברה העוסקת במתכת, שתהיה חברת־בת של קונצרן אמריקאי גדול בשטח זה.

נפטר . **ניקולאס ריי**, מגדולי במאי הקולנוע בגיל 67 לאחר שלקה במחלת סרטן הריאות. ריי ביים סרטים קלאסיים כמרד הנעורים, ג'ני גיטאר, מלך המלכים, ו־55 יום בפקין. ניקולאס יליד וויסקונסין שבארצות־הברית, למד ארכיטקטורה אולם לאחר מיספר שנות עבודה במקצוע זה, החליט להמירו בקולנוע. בין תחביביו היה להופיע בסרטים בתפקידי־אורח. לאחרונה הופיע בסירטו של מילוש פורמן שיגר.

מתפטר דהט
חברה חדשה

נפטר . רבי **אברהם בויאר**, חבר הנהלת עיריית תל־אביב וראש אגפי האיש־פוז והרפואה הציבורית, מהתקף לב בגיל 72. בויאר כיהן משך 28 שנים כחבר מועצת עיריית תל־אביב. החל מהעיריה ה־7 שגב־חרה בשנת 1950. התפקידים בהם נשא בשנים אלה היו: סגן ראש העיר, חבר הנהלת העיריה, ראש המחלקה הווטרינארית, ראש מחלקת החינוך, ראש מחלקת התברואה ובאחרונה ראש מחלקת שירותי האישפוז והרפואה הציבורית. בויאר נולד בבורצ'ב שבגליציה, למד בחדר בישיבה ורכש השכלה תיכונית. עסק בהוראה והשתתף בייסוד אירגון הנוער הדתי תפארת בחורים. מאוחר יותר הצטרף להחלוץ המיזרחי ונבחר למנהלו בחוץ־לארץ. בו בזמן היה פעיל גם בהמיזרחי הכללי ונבחר לנשיאות אירגון זה בבוקובינה. בשנת 1933 עלה לישראל והחל לעבוד כפועל בניין. מאוחר יותר גוייס לעבודה בהפועל המיזרחי.

אדם קשיש ממך מש־פיע יותר מדי על דיעותיך ועל מעשיך. היגיע הזמן שתגלה יותר עצמאות ושתיקח את היוזמה לידיך. היחסים המתוחים בעבודה ייפסקו ותזכה לרגיעה יחסית. מכתב שיגיע אליך בקרוב יחדש ידידות ישנה, שנפסקה בגלל נסיעה ארוכה. בת מאזניים — היי עצמאית.

* * *

הרגשתך הפיסית תשתפר השבוע, אך אתה עדיין זקוק למנוחה. קח לך חופש מהביליים הסוערים שהעסיקו אותך לאחרונה, ומבני המין השני. צפויה לך נסיעה קצרה שתביא תוצאות נעימות מאד. אל תסתבך שלא לצורך ואל תתערב בעניינים של אחרים, אפילו אם אתה מתבקש לעשות זאת. התאזר בסבלנות.

* * *

ההרפתקה הרגשית בה הסתבכת תגרום לך השבוע אי־נעימות רבה. מסוכנים במיוחד הם יום חמישי ששי. היחיבה שרוחש אליך מעבידך תביא השבוע הצלחה לא צפויה, והתקדמות רבה בעבודה. בת קשת — היזהרי מבן הסרטן. למרות שהוא נראה תמים ובלתי מזיק אל תתני בידיו נשק.

צניעותך הטבעית, שעד כה הפריעה להתקדמות אליה אתה שואף, תביא סוף סוף על גמולה, והתערבה אליך תגבר. אל תהסס מלהחליש "החיסות חשובות, וסמוך על שיפוטך הטבעי. אם בכל זאת תתייעץ עם מכריך, בדוק היטב את עצותיהם, וראה אם אתה אומנם מסוגל לבצע את הנדרש ממך. מצפה לך הפתעה.

* * *

אם לא תעזור לעצמך, איש במקומך לא יעשה זאת. קח את עצמך בידיים, והתחל לעשות משהו בכיוון עליו אתה חושב כבר זמן רב. אל תהסס ולנקוט ביוזמה נועזת, שתביא לך את ההצלחה לה קיווית. תוכניותיך הרומנטיות תצטרכנה להידחות לזמן מה, אך בסופו של דבר זה ישתלם.

* * *

אל תיקח על עצמך יותר ממה שיש בידך לבצע, כי זו הדרך הטובה ביותר לא להצליח לבצע כלום. זכור כי אינך חייב דבר לאיש, ואל תניח לרגשי האשמה שאתה חש כלפי פי ידיד ותיק להכתיב את תגובותיך. חופשה קצרה ונעימה צפויה לך בסוף השבוע, בה תצבור כוח למאמץ שיידרש ממך בעתיד.

מחכה לך שבוע יוצא מן הכלל. הצלחה גדולה במישור העיסקי בתחילת השבוע. כל־בושים ותעוזות בחיק המין השני יניעו לך את שעות הפנאי, והיחסים הטובים והלבביים עם בני משפחתך יעניקו לך סוף־סוף את השלווה לה אתה זקוק. השבוע אידיאלי לטיול או פיקניק בחיק הטבע. בת טלה — האמון העיוור שאת רוחשת לו יגרום לך עוגמת נפש. היי מעשית, וחשבי על עתידך, זה יועיל לך.

* * *

הפגיעה החמורה בכבודך העצמי, ממנה אתה כל כך סובל תפסיק למרר את חייך, כי הפוגע יבוא על עונשו. קור־הרוח שגילית ביחסיך עם חברים לעבודה יביא לך הצלחה, וישפר את מצבך הכספי. כוונתך תהיה בעוכריך בסוף השבוע, אך לטווח ארוך תצא נישכר מכל העסק. קבלי את הצעת ידידתך ותיווכחי כמה היא הגיונית ונכונה. את הבעיה המטרידה אותך תוכלי לפתור אך ורק באמצעות הגיון קר ושליטה עצמית.

* * *

בעיות משפחתיות חמורות יטרידו אותך בתחילת השבוע, אך הן תיפתרנה מעצמן, ובידך יישאר יתרון בלתי צפוי. הפעל את השכל הישר שלך לפני ההחלטה החשובה שתיאלץ להחליט ביום רביעי או חמישי. לאדם קרוב אליך צפויה נסיעה ארוכה, שתוצאותיה יהיו קשורות בעתידך. בת תאומים — תשומת הלב שהקדשת לחיצוניותך, תישא סוף סוף פרי, והשבוע יהיה עבורך הצלחה רבה.

* * *

למרות שהמעשה שעליך לעשות אינו נעים — עשה אותו ואל תניח לסטטוס קוו להימשך בלי סוף. הקניה הגדולה שעשית תוכיח את עצמה השבוע כהשקעה נבונה מאד. היחס הרומנטי של הבוס שלך לא יקדם אותך בעבודה. במקום לעודד אותו השקיעי את מרצך בשיפור אישיותך, ובהתקדמות מקצועית. לימודי השתלמות לא יזיקו לך, וגם קצת מנוחה מחיי החברה הסוערים יתר על המידה שאת מנהלת.

* * *

אתה לוקח את החיים יותר מדי ברצינות, ונפגע ללא צורך. נסה ליהנות ממה שהחיים נותנים לך, והפסק לדאוג לעתיד. הבעיה החמורה המטרידה אותך תיפתר בקרוב, אמנם לא השבוע, אך כבר עתה המצב ישתפר. ההצעה הקוסמת שאת שוקלת אם לקבל איננה רצינית, ואל תסכני את מה שיש לך תמורת עתיד בלתי ברור. כושר ההבחנה החד שלך יסייע לך למצוא את הדרך הנכונה.

* * *

אתה מניח לאנשים לרכב עליך, ויש לך נטייה להאשים את הגורל בצרות שאתה מביא על עצמך במו ידיך. התאושש והיה גבר. היא לא האשה המתאימה בחייך, ואל **תניח לה למרר לך את** החיים. העמד אותה על מקומה, ולהפתעתך תיווכח שהיא תישאר בו. השקעה כספית נבונה תישא השבוע פרי, ומצבך הכספי ישתפר. הנדיבות שגילית כלפי ידיד קרוב תבוא גם היא השבוע על גמולה. בת בתולה — הנסיעה עליה חלמת מזמן — תתגשם!

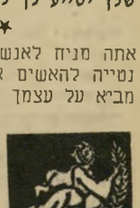

לא חשוב מה התוצאה העיקר שייגמר ב-2·2

"אחרי משחק,
כשאתה מרגיש את העייפות הנעימה
של ספורט מוצלח,
מה מתאים יותר
לצמא מבירה קלה, קרה מאד.
2·2 היא בירה מיוחדת,
פחות ממלאה, יש בה פחות אלכוהול
ופחות קלוריות אך אותו טעם
מרווה שאתה אוהב בבירה.
בארוחת הצהרים, בפגישה חברתית
או כשאתה סתם צמא למשהו קר ומרווה–
קח בירה, קח עוד אחת,
עם 2·2 קל יותר ליהנות מבירה".

2·2 בירה שהולכת בקלות, אפילו שתיים שתיים.

מטרה קרובה... מטרה קרובה...!

שיפוץ או החלפת מכונית בעוד 6 חודשים

להחליף גלגל, להחליף מצת,
ניקוי ראש — רוצה להחליף אוטו!
וזה לא צחוק, כי זה נראה
רחוק רחוק...
אבל יש חדש תחת השמש (בדיסקונט)
„חן 6", תוכנית חדשה
— להגשים כל מטרה בחצי הדרך
ובחצי הזמן!

מה עושים? מפקידים כמה שיכולים
3,000-300 ל"י כל חודש
במשך 10-6 חודשים
(בחודש הראשון מפקידים בבת־אחת 3 הפקדות)
ואז מקבלים הלוואה*
וגם אותה מחזירים במשך 10-6 חודשים.
ועכשיו — להחליף הילוך, ולפתוח „חן 6" חדש,
(להחליף את האמבטיה).
„חן 6" — עוד להיט בלעדי של בנק דיסקונט.

* הריבית על ההפקדות שווה לריבית על ההלוואה.

טוב לעבוד עם

בנק דיסקונט

הצד האנושי של המטבע

גורילות שוות זהב (2)

שומרי הראש של האישים

הפכו למשרתי הנשים

פולה ודויד בן־גוריון כשדרה־כוכר
גברים בכו כילדים

הגורילות

והנשים

כ**אשר הוקמה** החולייה של שומרי־האישים, או כפי שהם מכונים, „הגורילות" *, הועידו לחבריה את השמירה על אישיות אחת בילבד — דויד בן־גוריון, ראש־הממשלה ושר־הביטחון. כבר אז נקבעו סטנדרטים גבוהים להתנהגות הגורילות, ובעיקר להתנהגות האישים הם שמורים כלפיהם. הגורילות היו שומרי־ראש בילבד, ואסור היה להם לבצע שירותים אישיים כלשהם עבור האישיות השמורה.

אצל בן־גוריון לא היתה כלל בעייה. הוא מעולם לא דרש שירותי משרתים מ־הגורילות, וגם לא היה זקוק להם. בן־גוריון היה מוקף תמיד בעוזרים, ראשי־לשכות ושלישים, שהיו צריכים להילחם עימו כדי שיסכים לקבל את עזרתם.

לא כך היתה פולה בן־גוריון. היא הק־דישה את כל חייה לבן־גוריון, ולא הבי־נה איך מישהו יכול לנהוג אחרת בבן־גוריון עצמו, או בה, כרעייתו. במשך ה־שנים התיידדו הגורילות עם פולה, והיא החלה להטיל עליהם שירותים משירו־תים שונים: החל בהורדת האשפה בבית שבשדרות הקרן־הקיימת **, דרך קניית חלב בחנות־המכולת, עד לטיטוא הבית. אולם הגורילות אהבו את פולה בן־גור־יון, העריכו את טיפולה ב„זקן" ועשו זאת ללא טרוניה, כשהם עצמם מנסים להסתיר עבודות־צדדיות אלה ממפקדיהם.

* כינוי הלקוח מצרפת של דה־גול, שם היו מכונים שומרי־הראש בשם זה.

** אחרי מותו של בן־גוריון הוסב שם השדרה, לשדרות בן־גוריון.

גורילות מתייפחים

אום הגורילות זכו ליחס דומה מפולה. היא עמדה על־כך שהם יישבו איתה במיטבח, תחת להיות מוצבים בפתח הבית. היא היתה משקה ומאכילה אותם. סקרנותה הטיבעית של פולה הופעלה גם כלפי שומרי־הראש. היא הכירה את תול־דות חייו ובעיותיו המישפחתיות של כל אחד מהם. כאשר הבחינה פולה פעם, כי פניו של אחד הגורילות נפולות, היא חק־רה אותו לפשר הדבר. רק אחרי מאמצים רבים, ואחרי שהפעילה את כל כישרון־החקירה שלה, הסכים שומר־הראש לספר לה כי אשתו חולה, וכי בבית־החולים בילינסון אין מוכנים לאשפז אותה בגלל חוסר־מקום. מייד הורתה פולה לנהג של בן־גוריון להסיע אותה ואת שומר־הראש לביתו של שומר־הראש. שם אספה את אש־תו, והמכונית המשיכה לבילינסון. ה־שערורייה שערכה פולה בבית־החולים הועילה, האשה אושפזה מייד.

שית לשימושו של הזקן. מאוחר יותר, שלח נדבן איטלקי, שהיה אז אלמוני, מכונית פיאט מהודרת לבן־גוריון, והצעת שומר־הראש נדחתה בתודה.

כאשר נפטרה פולה בן־גוריון, אפשר היה להבחין, ליד קיברה, בכמה גברים חסונים ונוקשים, המתייפחים כילדים קט־נים. היו אלה שומרי־הראש, שפולה דר־שה מהם להביא לבן לבן־גוריון ולרוקן את פח־הזבל.

בשנתיים האחרונות לחייו היה בן־גור־יון חולה, חלש וללא פולה. אחד משומ־רי־ראשו התפטר מהחוליה, והתנדב לש־מש כמטפל של בן־גוריון. עד יום מותו ליווה אותו שומר־הראש לכל אשר הלך, האכיל אותו, כתב עבורו את רשימותיו (כשבן־גוריון לא היה עוד מסוגל לכתוב, בגלל מחלת ידיו), הציע את מיטתו של הזקן ולן בביתו, כשהוא מזניח לחלוטין את מישפחתו שלו.

כאשר הצטרפו עוד אישים למעגל זר־אי־השמירה־האישית — כמשה שרת, פינחס לבון, משה דיין ולוי אשכול — הוגדלה החוליה. אז החלט שלא להצ־מיד את אותם שומרי־הראש לאותם ה־אישים, אלא לערוך רוטציה. כל חולי־ה עבדה במשך שבועיים עם אישיות מסויי־מת, ואחר־כך התחלפה בחוליה ששמרה על אישיות אחרת. מפקדי החוליה לא רצו שתיווצר נאמנות אישית ומחוייבויות של שירותים בין הגורילות לשרים.

זיי ומרים אשכול ושומר־הראש
לא כמו פולה

הגורילה נענש

ב**ראה כי** רעיית ראש־הממשלה ש־בא אחרי בן־גוריון, מרים אשכול, לא הסכימה עם מדיניות מפקדי־החוליה. כמה ימים אחרי שנכנס אשכול לתפקידו, ביקשה מאחד משומרי־הראש „לקפוץ ל־מכולת להביא לי חלב." שומר־הראש סי־רב בנימוס, ואמר לה: „אני מצטער, זה לא התפקיד שלי." אשכול נדהמה. „אבל לפולה הייתם עושים את זה!" טע־נה. כאן לא יכול היה שומר־הראש להת־אפק, וענה לה: „את לא פולה." אותו שומר־ראש לא ליווה עוד את אשכול.

אחד האישים הפרובלמטיים ביותר היה מי שמכהן כיום כשר־החוץ, ובעבר כשר־הביטחון, משה דיין. הוא, ששמר על יח־סים קרובים עם הגורילות שלו, לא יכול היה להסתגל לצל תמידי. פעמים רבות היה דיין קופץ מעל גדר חצר־ביתו, נכ־נס במהירות למכונית, מתניע אותה ומס־תלק, עוד לפני שהגורילות הבחינו במה שקורה. אז היתה מתחוללת מהומה שלמה. שומרי־הראש היו מדווחים באלחוט ל־מרכז שלהם ולתחנת מישטרת רמת־גן על היעלמו של השר, מכוניות וניידות היו יוצאות לחפש אותו, לרוב ללא הצלחה.

פרשת בריחותיו של דיין הסתיימה אח־רי שיחה שהיתה לו עם מפקד החוליה. המפקד הסביר לשר, כי בכל פעם שהוא מתחמק, עומדים שומרי־הראש לדיני־

גולדה ושני שומרי־ראשה
שמירה מפני הבזקים

(המשך מעמוד 17)

מקבלים עונשים על כך שהתירו לדיין להתחמק מהם. אחרי אותה שיחה הפסיק דיין לברוח מהגורילות שלו.

כאשר חדל דיין מלהיות שר־ביטחון, ובטרם מונה כשר־החוץ, ביקש אחד הגורילות רשות להיות שומר־ראש האישי ונהגו הצמוד של דיין. מבוקשו ניתן לו. שומרי־ראש של גולדה מאיר עמדו לפני בעיה שונה לגמרי. גולדה היתה אשה, והם הרגישו חובה לתת לה שירותים, שאותם לא היו נותנים לגבר. אילם גולדה מיעטה לדרוש, יפעמים רבות אף „נזפה" בגורילות שלה על שהם מטפלים בה יותר מדי.

כאשר פרשה גולדה, ובעיקר אחרי מותה, חזר הסיפור של דיין. אחד מותיקי החוליה ביקש להיות שומר־ראש האישי שלה, ומבוקשו ניתן לו. אחד מתפקידיו של שומר־הראש היה להדחיק את הצלמים מגולדה, כדי שלא יבזיקו אל תוך עיניה אלומות מצלמותיהם. ההבזקים היו מכאיבים לעיניה החולית.

כמה תקריות אירעו בין לאה רבין ובין הגורילות ששמרו על בעלה. לאה רבין נכנסה לתפקידה כאשת ראש־הממשלה סמוך לשובה מוואשינגטון, שם ראתה כיצד העוזרים ושומרי־הראש אינם מתחרים לאישיות שעליה הם שומרים, לעשות צעד אחד לבד. אולם אחרי כמה היתקלויות נכנסה רבין לתלם, והיחסים ביניה לבין הגורילות שופרו.

לגבי סוניה פרס היה המצב שונה לגמרי. אשתו של מי שהיה שר־הביטחון לא ביקשה מעולם משהו משומרי־הראש של בעלה, ותבעה מהם רק לקבל את הקפה שהיא הכינה עבורם. לעיתים היו הם מציעים לעזור לה, או להסיע אותה לקניות, אך היא סירבה בכל תוקף. דמותה של סוניה פרס היא, עד היום, אגדה בקרב שומרי־הראש.

שותפים לשימחה ולמכאוב

עם המחפך, חל גם מהפך בסיגנון העבודה של שומרי־הראש. היום הם שומרי־ראש־משרתים, לא רק של ראש־הממשלה, מנחם בגין, אלא גם של אשתו, עליזה, בתו, לאה, ומזכירות לישכתו של בגין, היחידה שאינה מוכנה להיעזר בשרותי־הגורילות היא בתו הבכירה של בגין, חסיה.

לאשת ראש־הממשלה, עליזה בגין, יש שומר־ראש משלה, שהוא גם נהג. היא נוסעת לכל מקום במכונית־השרד המיוחדת ואינה מהססת להטיל עבודות מעבודות שונות על שומרי־הראש. אלה חייבים לטפל לא רק בעליזה בגין, אלא גם בידידותיה ובבתה, לאה.

שומרי־הראש של מנחם בגין הם משרתים לכל דבר. איש מהם אינו מעלה על דעתו לסרב לעשות עבודות שירותים או עבודות־בית עבור עליזה בגין, או לסרב לעשות שליחויות כמו „להביא לילדים סוכריות," או „לנסוע ולהביא אוכל מהגן".

יחסים מיוחדים־במינם נרקמו בין שר־הביטחון, עזר וייצמן, לבין שומרי־הראש שלו. ראומה וייצמן אינה מוכנה כלל לשמוע על עזרה מצד שומרי־הראש. לעומת זאת, הוצמד בנסיעות לחוץ־לארץ שומר־ראש לשאולי, בנו של שר־הביטחון.

לאה ועליזה בגין
שליחויות קטנות

עליזה בגין יונה קלימוביצקי
הסעות קטנות

לאה ויצחק רבין
היתקלות וסולחה

שאולי נפגע במילחמת־ההתשה, ומאז הפציעה הוא סובל לעיתים ממשברים רפיאיים.

שומר־הראש, שהוצמד לשאולי וייצמן, התיידד גם עם שאולי וגם עם הוריו. אחרי היכרות עם בנו של שר־הביטחון, ביקש אותו שומר־ראש רשות לעזוב את תפקידו. הוא החליט להיצמד לשאולי, ולתרים להבראתו. שאולי התקבל לעבודה בתעשיה הצבאית, ושומר־הראש יחד איתו. כך עובדים שניהם, שהפכו ידידים בלב ובנפש, שכם אל שכם. גם בגלל פרשה זו, וגם בגלל אופיו המיוחד, הפך וייצמן ידיד־אמת לכל שומרי־הראש שלו, והם אצלו בני־בית ושותפים מלאים לשמחות ולמכאובים.

שומרי־הראש כפופים למישרד ראש־הממשלה. הם עוברים אימונים מיוחדים, לפני שהם מתחילים לעבוד. האימונים כוללים, בין היתר, קורסים מיוחדים ב־

(המשך בעמוד 20)

לכל בקשה שהיא, שמא יבולע לו. כאשר עליזה בגין נמצאת בחוץ־לארץ, אפשר לראות אותה עורכת קניות, כאשר מאחריה צועד שומר־הראש, כשהוא עמוס בקופסות ובשקיות, הרכישות של בגין.

אולם לא רק עליזה בגין זוכה בשירותים אלה בגלל בעלה. גם מזכירות הלישכה של בגין, על הגורילות להסיע את המזכירות לכל מקום. פעמים רבות אירע שמכונית־שרד, ובה שומרי־ראש, הסיעו את יונה קלימוביצקי, מזכירתו האישית של ראש־הממשלה, מהמישרד בירושלים לביתה שבבת־ים.

לא כך המצב לגבי רעייתו נשיא־המדינה, אופירה נבון. אל אופירה מוצמד שומר־ראש, שהוא גם הנהג של מכונית־השרד שלה, אולם אופירה עומדת על כך ששומר־הראש לא יעשה עבורה שום שירותים החורגים מתפקידו. רק לעיתים חורגת אופירה מדרכה, כאשר העניין נוגע לילדיה. אז היא „מרשה" לשומר־

באיתורית עבדו קשה כדי להכניס מכשיר קשר לכיס הקטן שלך.

מרגע שתביט בו, תדע שהפתרון לבעיות הקשר שלך מונח בכף ידך.
אחרי מאמצי פיתוח שנמשכו מספר שנים, יצרו מהנדסי מוטורולה את המקלט האלחוטי המסחרי הזעיר ביותר בעולם.
חברת „איתורית", שעל מנהליה נמנים מספר „יוצאי מוטורולה", עלתה על הרעיון, השקיעה מחשבה ופיתחה תשתית טכנולוגית, והיום מוצע לך שרות קשר אלחוטי מעולה ביותר, שיתאים במחירו ובגודלו לכיס הקטן שלך.
כמנוי איתורית תקבל מקלט מוטורולה אישי ומספר קוד אישי. מרגע זה אתה מצוי בקשר רצוף משך 24 שעות ביממה עם כל מי שמבקש להעביר לך אינפורמציה,
בכל מקום בו תהיה-מראש הניקרה בצפון ועד קרית-גת בדרום.
כל זאת באמצעות 2 מוקדי איתורית; האחד בחיפה והשני ברמת-גן. (מוקד נוסף יפתח בקרוב בירושלים).
לא צריך דמיון רב כדי להבין איזה שינוי יחול בסגנון הניהול שלך. החסכון שאתה עשוי לחסוך בזמן, דלק ובשיחות טלפון יכסה בקלות את הוצאות המנוי החודשי שלך.
פנה לאחד ממוקדי איתורית; חיפה-טל. 04-254402 או ת.ד. 1378
רמת גן-טל. 03-735136 או ת.ד. 315
ונשמח לקבוע איתך פגישה ולהציג בפניך את מכשיר הקשר הקטן והיעיל ביותר בעולם.

איתורית ITURIT

איתורית
24 שעות של קשר בכיס הקטן שלך.

גבירות ישראליים ומצריים סביב הנשיא קציר
שתי אסכולות

(המשך מעמוד 18)

הילכות נימוס ושולחן. הם לבושים תמיד באופן נקי ומסודר, לעיתים קרובות ב־חליפות וענ־יבות, לפי אופי המעמד שאליו הם מלווים את השר שלהם.

גם כאשר הם מפעילים כוח, כדי לחלץ את האישיות, שעליה הם שומרים, מה־המון העט עליה, הם עושים זאת בעדינות. העיתונאים, המלווים את האישים, יוד־עים כי מכה בצלעות מידי שומרי־הראש מכאיבה ביותר, אך כימעט בלתי־ניתנת להבחנה. למרות השיטות העדינות־לכאו־רה של שומרי־הראש הישראליים, הם נח־שבים כיעילים ביותר מסוגם בעולם. לאח־רונה, עם ביקוריהם בארץ של שרי־החוץ האמריקאיים הנרי קיסינג'ר וסיירוס ואנס, והנשיאים ריצ'ארד ניכסון וג'ימי קאר־טר, הכירו שומרי־הראש האמריקאיים את עמיתיהם הישראליים, וכיום הם מודים שהישראלים עירניים וטובים מהם.

מיפגש מעניין נערך בין שתי אסכולות של שמירה־על־אישים, בעת ביקור אנוור אל־סאדאת בארץ. שומרי־הראש המיצ־ריים מורגלים להגן בגופם על הנשיא, ואינם חוסכים חבטות ומכות מכל המת־קרב לנשיא. בנמל־התעופה בן־גוריון, כ־אשר הגיע אל־סאדאת, נדהמו שומרי־הראש הישראליים למראה התנהגותם של המיצרים. אולם הם הוכו לא רק בתדה־מה, אלא מכות של ממש. שומרי־הראש המיצריים לא זיהו את שומרי־הראש ה־ישראליים, שהופקדו לשמור על הנשיא ה־אורח ועל האישים הישראליים הרבים ש־סובבו אותה עת. והיכו אותם ללא רחם. אפילו נשיא־המדינה דאז, הפרופסור אפ־רים קציר, שניגש למכוניתו של אל־סאדאת כדי להיפרד ממנו, לפני שהמכו־נית זינקה לירושלים, קיבל דחיפה הגו־נה משומר־ראש מיצרי, שלא הכיר אותו.

עוד באותו הלילה נערכה שיחת־בירור בין ראשי החוליה הישראלית וראשי שומ־רי־הראש המיצריים. ואמנם, החל במחרת היום, היתה התנהגות המיצרים שונה.

סוניה ושמעון פרס
ללא שרותים

יריקה בפרצוף

מיכל כהן יורקת בפני עזר וייצמן בגן־החירק של נאות־סיני
שלוש יריקות

אז הקמת החוליה, לפני 30 שנה, לא היו מעורבים חבריה בהתנקשות של ממש בחיי האישים שעליהם הם שומ־רים. מילבד היקלעות אישים לתוך המון סוער, בדרך כלל מעריץ או סקרן, הם לא היו נאלצים להפעיל את אגרופיהם או את נישקם. כאשר היתה ההתנקשות ב־כנסת *, שבה נפצעו דויד בן־גוריון ושר־הפנים דאז, משה חיים שפירא, מרימון שנזרק מהיציע על־ידי צעיר בשם דוויק, לא היו שומרי־הראש במקום. היו אלה סדרני הכנסת שלכדו את המתנקש.

לעומת זאת היו מעורבים שומרי־הראש בשלוש פרשות של יריקות לעבר שרים. היריקה הראשונה היתה בשנת 1965. בן־גוריון פרש ממפא"י והקים את רפ"י. רא־שי מפא"י הפיצו אז את הסיפור, כאילו השמיץ בן־גוריון בעיתון לוק את בני העדה הספרדית בישראל. כאשר הגיע בן־גוריון, במיסגרת מסע־הבחירות שלו, לאשקלון, הסתער עסקן מפא"י מקומי על מכוניתו, וירק לעברו. הגורילות זינקו לעבר היורק, הכניסו אותו לחדר מדרגות בבניין הסמוך, והיכו אותו מכות נמרצות.

היריקה השנייה היתה לפני חודשיים אחדים, כאשר הגיע מנחם בגין במכונית־השרד שלו אל מרכז חרות. בחוץ עמדו מפגיני ארץ־ישראל השלמה. כאשר הא־טה שיירת המכוניות את מהלכה, זינק אחד המפגינים על מיכסה המנוע של מכו־נית־השרד של בגין, וירק על השימשה. שומרי־הראש זינקו לעברו, הורידו אותו בכוח מהמכונית, תוך כדי שהם סופגים מטר של ביצים ועגבניות מהמפגינים ה־אחרים.

היריקה השלישית היא המפורסמת ב־יותר. כאשר ביקר עזר וייצמן ביום הקרב בגן־הירק של נאות־סיני, הוא התקבל ב־מתח רב, ולא ניתן לו לדבר כלל. וייצמן התרגז, והחליט לעזוב את המקום, כש־הוא מלווה בקריאות „בוגד". אחת המפ־גינות, מזל כהן, ירקה לעברו. הגורילות, שהיו עסוקים בחילוצו של עזר וייצמן מהמקום, כלל לא שמו לב לכך.

אין ספק כי שמירה על אישים היא הכ־רחית. חשוב, כמובן, שלראש־הממשלה יהיו שומרי־ראש, ויתכן אפילו כי הדבר דרוש לשר־הביטחון. יש הגורסים כי גם נשיא־המדינה חייב לפחות בשומר־ראש אחד.

אולם קשה למצוא הצדקה להוצאה של עשרות מיליוני לירות בשנה על שמירה על ייגאל ידין, אריק שרון או שימחה ארליך. קשה להניח כי מישהו מעוניין להתנקש בהם או לחטוף אותם.

שערורייה ציבורית ממדרגה ראשונה היא האופנה החדשה של הפיכת שומרי־הראש המיקצועיים לנושאי־כלים ושרתים אישיים של אותם שרים. אין סיבה לכך, ששומר־ראש יעשה קניות עבור ייגאל ידין, או שיקפיד להתגיע מדי בוקר את המכונית הפרטית שלו, החונה ללא שימוש במיסך ביתו, כדי לשמור על המצבר.

שערורייה כפולה ומכופלת היא עזות־המצח של אישים, ובראשם ראש־הממשלה מנחם בגין, כשהם באים להסוך את שומ־רי־הראש למשרתים של בני־המישפחה ו־המזכירות. איש לא בחר בעליזה בזין לתפקיד אשת־ראש־הממשלה, ולציבור כלל אין עניין בנוחיותה של הבת לאה, או של המזכירה יונה.

יוסי ינאי

כשאת קונה טמפון שאינו סטרילי הפיטריות והחיידקים הם בחינם

הצעת החודש!

5 אריזות במחיר 4
לנימפון עם מוליך ובלי מוליך.

איש לא מכניס אותם לשם בכוונה. הטמפונים האלה פשוט לא עברו תהליך מיוחד המסלק את הפטריות והחיידקים מהטמפון. כך עלולים טמפונים אלה להוות מקור להתפתחות זיהום בגופך, דווקא בימים הרגישים של המחזור. לעומת זה, יש טמפון אחד ויחיד שהוא סטרילי לחלוטין - בלי פטריות וחיידקים כלל. נימפון.

נימפון

הטמפון הראשון והיחיד בלי פטריות וחיידקים מכל סוג שהוא.

להשיג בבתי מרקחת, פרפומריות, חנויות כל בו ורשתות שווק.
תעשיות סלוואפלסט בע"מ יצרני חומרי חבישה,
רח' מגשימים קרית מטלון פתח תקוה.

אנשים בעולם

זורה ואחמד בן־בלה: סיפור אהבה

התמונה למטה היא התמונה היחידה של אחמד בן־בלה ורעייתו. היא צולמה במקום מאסרו, שאליו רותק במשך 14 שנים על־ידי מדיחו, נשיאה הקודם של אלג׳יריה, הווארי בומדיין.

את אשתו, זורה סאלמאמי, עיתונאית, גילתה למענו אמו, שש שנים אחרי שהידה. אף אשה צעירה לבד ממנה לא הסכימה לקבל על עצמה חיי פרישות ובדידות, אך זורה התגלתה כסיפור אהבה נדיר. במשך שמונה שנים היתה הקשר היחידי של בעלה עם העולם החיצון. כל פעם, כשהיתה יוצאת מן הבית או חוזרת אליו, נאלצה להתפשט ולעבור בדיקה ביטחונית קפדנית. בני הזוג, שלא הצליחו להוליד ילדים, אימצו שתי בנות (בתמונה למעלה עם האם, ליד תמונת האב) ועברו עימן לביתם החדש, שאותו קיבלו מידי השליט האלג׳ירי החדש.

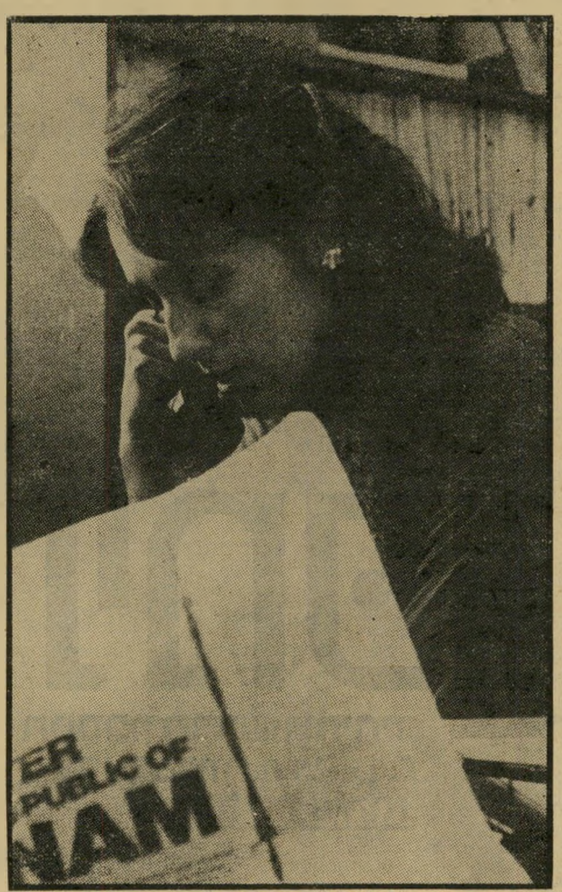

א״מי קארטר:
הפוליטיקה של
אבא משעממת

בסיורו האחרון ביפאן, כמו בסיורו האחרון בווינה, נטל עמו הנשיא ג׳ימי קארטר את אשתו, רוזאלין, ואת בתו איימי בת ה־11. הוא נהנה מרדיפת צלמים חסרת־תקדים, אבל למראה הפיהוק האדיר של בתו, בנמל־התעופה היפאני, קל היה לנחש כי הפוליטיקה של אבא משעממת אותה כהוגן. הילדה המחוננת־למוסיקה בוודאי היתה מעדיפה להקדים לחזור הביתה עם הכינור שבידה, להמשיך את חייה הרגילים בבית־הלבן.

ג׳ון באיז:
אני מאשימה
את האנוי

מי שהיתה לוחמת אדוקה במדיניות האמריקאית בווייט־נאם הפכה את עורה: ממישרדו של הסנטור טדי קנדי (בתמונה) היא מנהלת מילחמה חדשה, בטלפון, בכתיבה ובגיוס כספים, נגד שילטונות האנוי, על יחסם לפליטים הווייט־נאמים. „אני מאשימה את האנוי,״ הכריזה ועוררה בכך את חשדם של חבריה מן העבר, הטוענים: ג׳ון באיז היא סוכנת הסי־איי־אי!

הנסיכה קארולין ממונקו: כל חבטה שווה זהב

הייחוס היקנה לקארולין ממונקו כרטיס־כניסה לתחרות של אנשים־חשובים־מאד, חובבי הספורט הלב
אלא שהספורטאית החובבת הפתיעה על המיגרש גם את המיקצוענים שבין החובבים, והפגינה חבטה בעל
עוצמה (בתמונה). היא הגיעה לגמר, במישחק־זוגות, כשהיא משחקת מול טניסאי מיקצועי, בעלה, פילי
הובס על־ידי שון קונרי ואילו היא הוכנעה על־ידי קאתי לי קרוסבי, כוכבת־קולנוע אמריקאית שהיו
בעבר שחקנית טניס מיקצוענית. וזו לא בושה.

סופיה לורן: הקרב על קארלו פונטי

קיץ חם מצפה לסופיה לורן ולבעלה קארלו פונטי, הנראה צועד בעיקבותיה, במרחק מסויים (בתמונה למעלה). הסיבה? איטלקיה בת 34 העונה לשם איבי מוטורה (בתמונה למטה). השינוי, אומרים ידידיהם של השניים, הוא כימעט כמו להחליף את הספאגטי הקר בלאזנייה חמה. ואמנם, קארלו פונטי ניראה באותה החליפה עצמה, פעם עם זו ופעם עם זו, כשאינו מנסה אפילו להתחבא מפני העיתונאים.

פונטי ואהובתו החליטו לתת פומבי לרומן שביניהם. מקורביה של סופיה טוענים, כי „ימי הנישואין שלה ספורים.״ דבר אחד ברור — הקרב על קארלו פונטי יסתכם בדמי מזונות עם הרבה אפסים.

מארק שאגאל: לפתוח את פיקאסו

היחיד שפיתה את קאתרין פיקאסו „לצאת״ הוא מארק שאגאל. בתו של פיקאסו, הממעטת להופיע בפומבי, מאז מות אביה, באה למוזיאון שאגאל בניצה, כדי לפתוח תערוכה של אמנות דתית מן המאה ה־16 בוונציה. זה היה ביום־הולדתו ה־92 של האמן הדגול והשניים צולמו כשהם חוגגים בארוחה משותפת, על מירפסת אחת ממיסעדותיה המפוארות של הריביירה הצרפתית.

אנשים בעולם

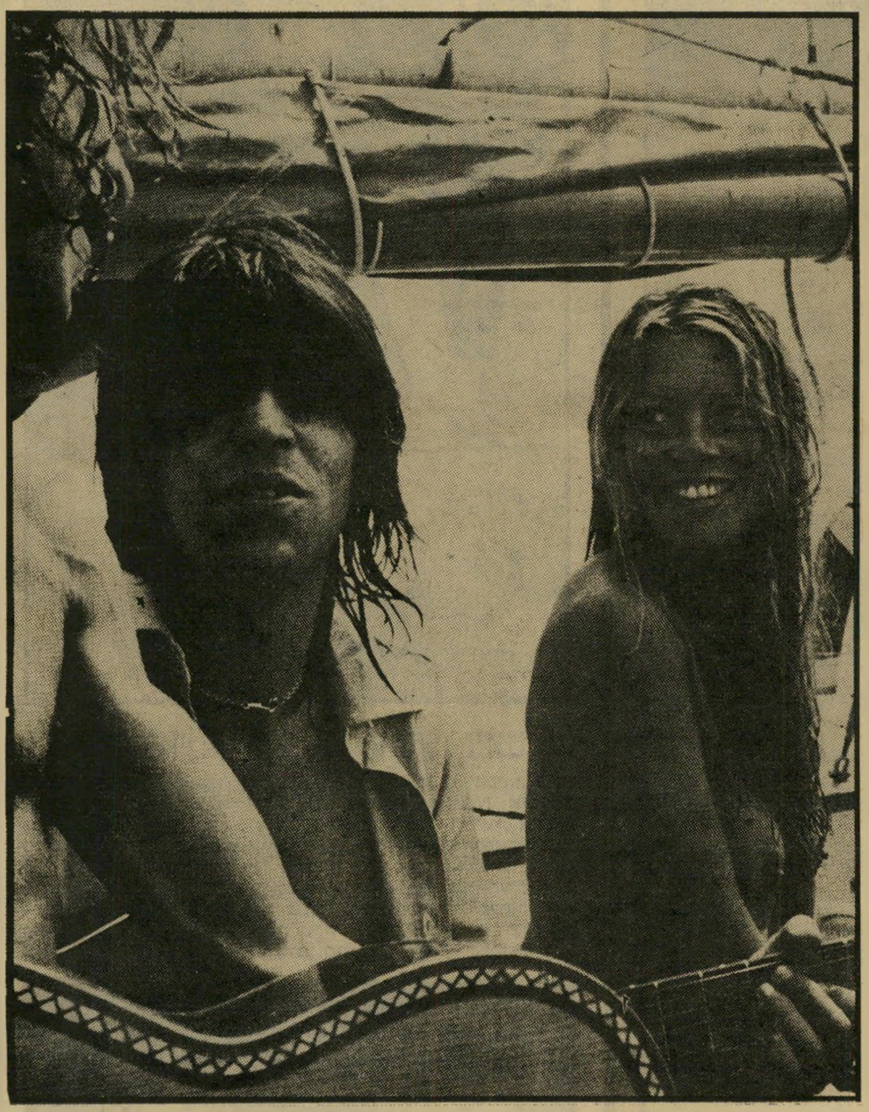

ברי"ט בארדו: „בעוד חמש שנים אגלה הכל!"

ב.ב. מדהימה שוב. הכוכבת בת ה־40 פלוס חושפת עצמה בתעוזה, פורחת בחברת ידידה קארלוס (בתמונה) וארוסה החדש מירקו, בחווילתה שבסן־טרופה. כבר שלוש שנים היא עוסקת בכתיבת ספרה האוטוביוגרפי ומתכוננת לסיימו בעוד חמש שנים „ולגלות בו את הכל". זמנה בידה, היא טוענת. בכל בוקר היא נ׳טלפנת לפאריס, כדי לברר את מצב עסקיה, הכוללים תכשירי שיזוף ומישקפי־שמש. שפני הנסיון ששימשו את מעבדות הקוסמטיקה במיפעליה משוכנים בכפר רגוע ליד פאריס וזוכים לתנאים מיוחדים, הודות לדרישתה של הכוכבת חובבת־החיות. מילבד ארוסה והמטפלת שלה מתגוררים בחווילתה שיבעה כלבים, שמונה חתולים ולהקת יונים צחורות.

סדר יומה של הכוכבת: ביקור בשוק אחת לשבוע, טיולים ארוכים וארוחות עם ידידים. התפריט: סלטים מגוונים ודגים. היא מדירה רגליה ממועדוני־לילה, לצערם הרב של התיירים בריביירה הצרפתית.

שון פיליפס: טוב לאהוב מחדש!

שון פיליפס, מי שהיתה ליוויה ב„אני קלאודיוס" ומשתתפת בסידרה „פילדלפיה עם שחר", מנהלת רומן סוער עם שחקן הצעיר ממנה ב־18 שנה (בתמונה למעלה). מי שתפס את מקומו של פטר או׳טול, בעלה לשעבר (הגירושין טרם נחתמו רשמית) גם הוא שחקן. שמו רובין מאכס וגם אותו הכירה שון, כמו את או׳טול, על הבמה.

טרי פלינר: הכל למען הפלסטינים

האשה החובקת את ידיה של טרי פלינר, ששוחררה מן הכלא הישראלי, בו ישבה באשמת ריגול, איננה אמה כי אם סבתה, רוזה גוארארז, מי שגידלה אותה מאז ברחה מבית אמה החורגת, כשהיתה בת 13. לאחר שישבה במאסר 20 חודש, הפכה טרי למרירה וקשוחה. „אין בלבי מקום לאהבה," אמרה. „חיי מוקדשים לעניין הפלסטיני."

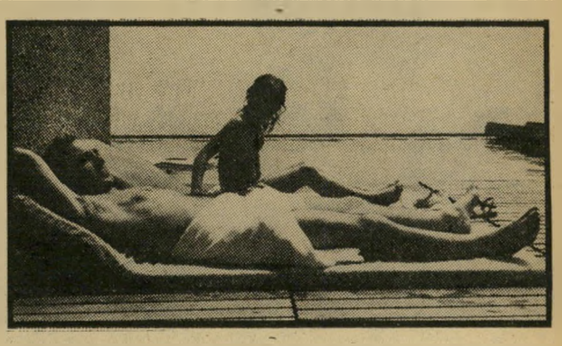

שארל אזנבור: אבא מאחרי הקלעים

שארל אזנבור, המלחין־משורר־שחקן־זמר, מוצא לו זמן להינפש בסן־טרופה שטופת השמש בחברת בתו קטייה בת ה־9 (בתמונה), הגדולה מבין שלושת ילדיו מאשתו אולה. אזנבור בן ה־55 אינו מוותר על הופשה בחיק מישפחתו אף שהוא עסוק ביותר. „כשאתה יורד מן הבמה אתה חוזר להיות בעל ואבא. וזה התענוג האמיתי בחיים."

מארגו האמינגווי:
נשיקות מתוקות מיין

מארגו האמינגווי בת ה־24, נכדתו היפה של הסופר המפורסם, נחה בזרועות ברנרד פושה, בעלה השני. פושה (40), סופר, מפיק סרטים, פירסומאי ופסיכולוג־חובב, הכיר את מארגו, למרבה האירוניה, בדיוק במקום שבו הכירה את בעלה הראשון, ארל ווטסון. „אלא שהפעם הכימיה פעלה מיד," טוענת מארגו, ששמה ניתן לה על־ידי סבא, על שם היין המפורסם „שאטו מארגו". בעלה החדש הוא בין שאר עיסוקיו גם מיסעדן וטועם יין. „מאז הכרתיו השתנו חיי כליל. תחת לרקוד אני מעדיפה לקרוא, לשמוע מוסיקה ולעשות אהבה. קומבינציה שסבא בוודאי היה מאשר בשימחה."

אנשים

לאבו־חצירא לא נותנים לברך את בגין
- וגאולה כהן קיבלה אחים במתנה

■ הבדיחה האחרונה ה־מתהלכת בכנסת: הבחירות תוקדמנה בשנה וחצי. מדוע? **מנחם בגין** החליט לנכות שליש מן העונש, ביגלל התנהגותה הטובה של המדינה.

■ כאשר אחד מעמיתיו בגד בו בהצבעה, נשאל ח"כ **יצחק ברמן**, יו"ר ועדת־הכנסת, איך הוא מרגיש. תשובתו: "אני מרגיש כמו שומר בגן־חיות. יש לו נחשים ארסיים, עקרבים, תנינים, הכל. הוא לא יודע שכל אחד מהם מתנהג לפי טיבעו."

■ בדברו על חשיבותם של הכתבים הפרלמנטריים, ציטט יו"ר הכנסת, **יצחק שמיר**, את דבריו של השר המנוח **אליהו ששון**: "עשית ודיווחת — עשית. עשית ולא דיווחת — לא עשית. לא עשית ודיווחת — עשית."

■ ח"כ המפד"ל, **דויד גלאם**, יו"ר ועדת־החוקה־חוק ומישפט של הכנסת, לא התרגש כאשר שר־המישפטים **שמואל תמיר** שייך אותו ל"חבורה השמאלנית" בכנסת. השיב גלאם: "תמיר עבר כל־כך הרבה פעמים משמאל לימין ומימין לשמאל, עד שכבר אינו מבחין ביניהם."

■ השבוע פרץ ח"כ **מאיר פעיל** לחדר של חביבת לעם בכנסת, שבו קיימו שלושה חיילים במדים מסיבת־עיתונאים, כדי להביע תמיכה בקצין רוצח־חשבויים שעונשו הופחת על־ידי הרמטכ"ל. בעיקבות הסערה שקמה, הורה יו"ר הכנסת, לגרש את השלושה ממישכן הכנסת, והמישטרה הצבאית פתחה בחקירה. כששמע על כך בנו של ח"כ, **עופר פעיל**, היתה תגובתו: "בטח יאסרו אותם מפני שלא חבשו כומתות."

■ השבוע מלאו עשר שנים לנישואיו של המנצח **זובין מטה**, בן העדה הפרסית בהודו, ואשתו הבלונדית **נאנסי**, שהיא אמריקאית ממוצא צ'כי־פולני. המאורע נחגג במסיבה פרטית אינטימית בביתו של ראש־עיריית תל־אביב, **שלמה להט** (״צ׳צ׳״), שהגיש לאשה כשי מנורה כנענית עתיקה. נאנסי, שהיא ארכיאולוגית חובבת, השתתפה בשעתו בחפירות ארכיאולוגיות בתל־קסילה, בתל־אביב. השי לבעל היה ספר שיריו של **נתן אלתרמן**, בתרגום אנגלי. למחרת יצא הזוג לחגוג את המאורע בסנטה־קאתרינה.

■ אחד הארוחים באותה מסיבה היה ח"כ **שימעון פרס**, ששיעשע את הנוכחים בסיפורים מימי כהונתו בממשלה. בין השאר סיפר על שיטותיו של **הנרי קיסינג'ר** בימי מסעי־הדילוגים שלו. הנרי הגדול היה נוהג לאחר לפגישה בשעתיים, כדי לעצבן את בעלי־שיחו. לאחר מכן היה מספר במשך שעה בדיחות ורכילויות על ביקוריו בארצות־ערב, ומצחיק את הנוכחים עד דמעות. לאחר מכן היה מתאר את המצב בצבעים כה קודרים, עד שכל המשתתפים במשא־ומתן היו מדוכאים עד עפר. לבסוף הציע את הצעתו, שהיתה מתקבלת מפני שכל הנוכחים היו סחוטים.

■ ביום שבו הוכרזה בכנסת סיעתם החדשה של ח"כים **גאולה כהן** ו**משה שמיר**, הקרויה ברית נאמני ארץ־ישראל (בנא"י), נשאלה גאולה אם היא עורכת מסיבה לכבוד המאורע. השיבה ח"כ כהן: "כאשר הייתי ילדה קטנה, מעולם לא עשו לי חגיגה ביום־ההולדת שלי ולא נתנו לי מתנת יומולדת. אמא שלי היתה אומרת לי: 'במקום מתנה, כמו שנותנים לכל הילדים, אני עושה לך מתנה מיוחדת, ומביאה לך כל שנה אח או אחות קטנים.' כך אני רוצה שיהיה עם הסיעה שלי, במקום לעשות חגיגות אני רוצה כל שנה חבר־כנסת נוסף."

■ כאשר נישאלה גאולה מי יהיה ראש הסיעה, היא או שמיר, השיבה: "החלטנו על רוטציה, כל שלושה חודשים מישהו אחר. זה כל כך חשוב לשמיר, אז נתתי לו להיות ראשון."

■ ח"כ אגודת־ישראל ו־יושב־ראש ועדת הכספים של הכנסת, הרב **שלמה לורנץ**, ששמע על התארגנות ההומוסכסואלים והלסביות בישראל, באגודה הנושאת את השם הנעימים והנעימות, זעם: "על האגודה הזו אפשר לומר באידיש 'גאי אין דרערד'."

■ ח"כ **יצחק יצחקי**, שנשאל מדוע לדעתו חלשים התלמידים הישראלים במתמטיקה, סיפר, כי כאשר הרצה לפני מורים הוא ביקש מהם לחבר רבע ושלישי. רק 40 אחוז מהמורים ידעו לבצע כהלכה פעולה חשבונית זו.

■ מי שהיה אלוף בצה"ל והורד לדרגת טוראי, בעיקבות המרד נגד **דויד כן־גוריון**, טור. (מיל.) **אליהו כהן** (״בן־חור״) סיפר השבוע, כי לפני כמה שנים, כשהיה בביקור פרטי בלוס־אנג'לס, ביקשו ממנו שליחי הקרן הקיימת בארצות־הברית להרצות באסיפותיהם. כשחזר לארץ קיבל צ'ק על־סך 250 דולאר כשכר מרצה. הוא החזיר את הצ'ק עם מיכתב לוואי, שהסביר כי אינו נוהג לקבל כסף עבור הרצאותיו. אולם המיכתב לא עזר. הקרן הקיימת שלחה לו את הצ'ק בשנית. או החזירו כהן עם מיכתב קצר שבו כתב: "מה אתם חושבים, שאני הבן של **רוזה כהן**?" והמיכתב אמנם עזר, והצ'ק לא חזר. רוזה כהן היתה אמו של **יצחק רבין**, שנהג לקבל שכר כמרצה ברחבי ארצות־הברית.

■ שר־הדתות **אהרון אבו־חצירא** מסתובב זועם בימים אלה. "הרופאים בהדסה אפילו לא נותנים הזדמנות לאמר לראש־הממשלה שיהיה בריא," אמר. "הם צועקים כל הזמן כמה שהוא בריא."

■ הפיזמונאי והעיתונאי **דן אלמגור** עומד לסיים בימים אלה כתיבת ספר בדיוני על מדינה בשם רפאל, אשר לרמטכ"ל שלה קוראים ישראל.

■ עורך־הדין **אלייקים העצני** טען, בתוכנית הרדיו מחני מני, כי קריית־ארבע היא יותר נחלת־אבות מאשר תל־אביב. המנחה, **מני פאר**, הזכיר לו את שבט דן, ששכן באיזור הידוע כיום כגוש דן. אז נסוג העצני והסכים שגם תל־אביב היא נחלת אבות. שאל אותו מני: "ומה עם חצי שבט המנשה, שישב בעבר הירדן המיזרחי?" השיב לו העצני: "גם לשם עוד נגיע." פאר לא יכול היה להתאפק ואמר להעצני: "אני מקווה שלא תגיע גם לעשרת השבטים."

■ עיתונאית שביקשה לראיין את שלישיית הגשש החיוור, **ישראל** ("פולי") **פוליאקוב, גברי בנאי** ו־**שיקה לוי**, נתקלה בקשיים. הסתבר כי חברי השלישיה אינם רשאים להתראיין מבלי לקבל אישור מוקדם מהאמרגן, **אברהם** ("פשנל") **דשא**, אביה מולידה של הלהקה. פשנל אסר על הגששים לשוחח על חייהם הפרטיים, על הכנסותיהם ועל השימוש שהם עושים בכספם.

עזר וייצמן

שר־הביטחון סייר בשבוע שעבר, לראשונה מזה שנה, בערי יהודה ושומרון, וערך ביקור מיוחד אצל ראש עיריית חברון, פאהד קוואסמה. כאשר ישבו שני האישים ושוחחו ביניהם, הוגשו להם פירות. וייצמן שיחק עם הסכין שבו חתך את הפירות, עד שקוואסמה אמר לו: "תפסיק לשחק עם הסכין, עוד יצלמו אותנו כאילו אתה מאיים על חיי."

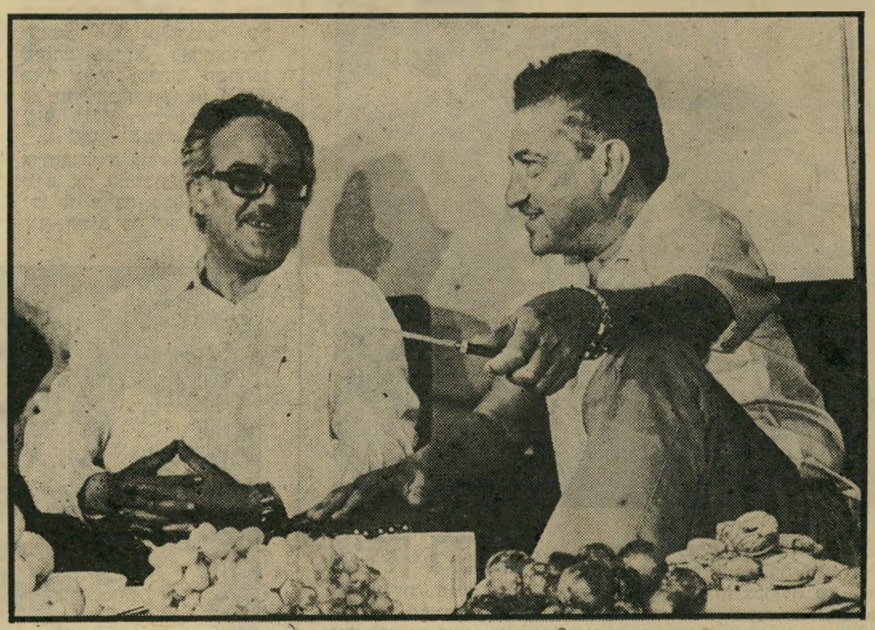

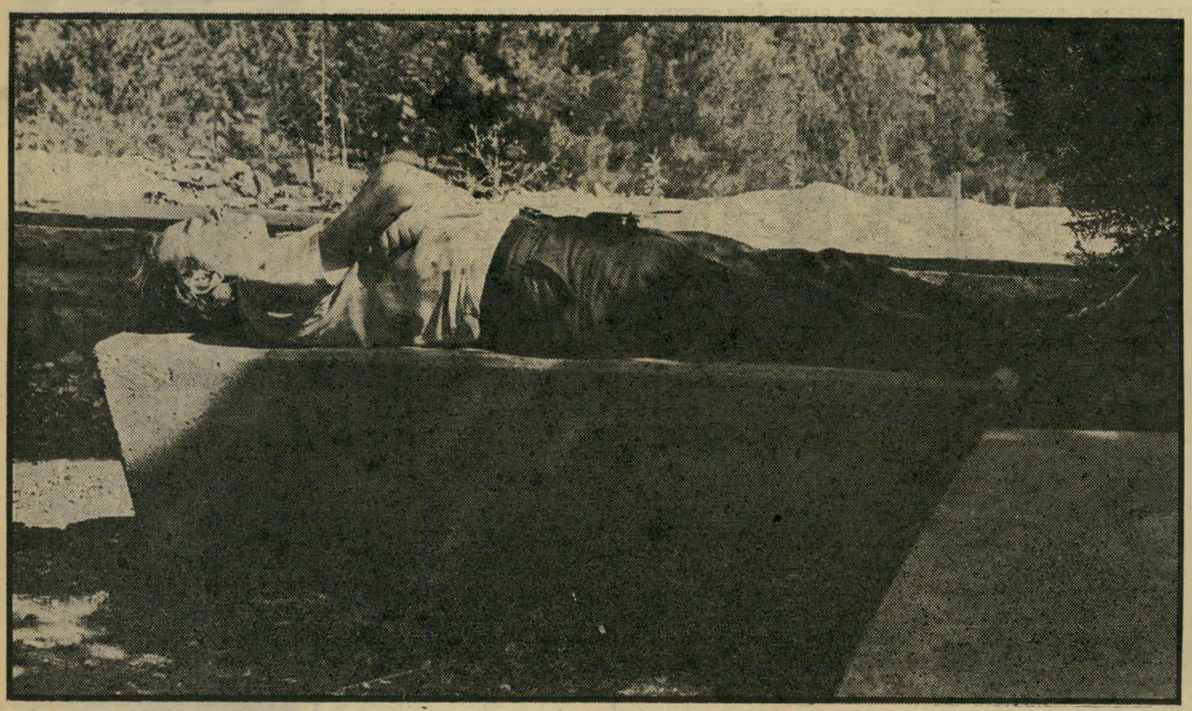

ג'ורג' בוש אחד המועמדים לנשיאות ארצות־הברית ביקר לאחרונה בארץ במיסגרת הסימפוזיון שנערך בירושלים על הטרור, אך נשאר אחרי הסימפוזיון עוד ימים אחדים כאן, כדי לערוך סיור אינטנסיבי בכל רחבי הארץ. בעת שערך סיור בירושלים, התעייף בוש והשתרע לחטוף מנוחה קלה על אחד מספסלי האבן שבשדרות חסידי אומות העולם בבירה.

ח"כ צ'ארלי ביטון סיים רק שלוש כיתות

ושר־האוצר מתלונן כי הציבור רוצה לאכול אותו

■ ד"ר **יעקוב ארנון**, מי שהיה מנכ"ל האוצר בימי **לוי אשכול**, טוען כי מייד אחרי ששמע על ישיבת־הכשל של הממשלה בענייני הכלכלה, שמע ברדיו שכל השרים הגישו את התפטרותם. הדבר נראה לו כטבעי לגמרי, אך כעבור דקה נסתבר לו כי מדובר על שרי הממשלה האמריקאית, שהגישו את התפטרותם לנשיא **ג'ימי קארטר**. דעתו של ארנון על מישרד־האוצר בימי ארליך: „אני מתבייש במה שמתרחש באוצר."

■ בערב־ראיונות שנערך בגיבעתיים נישאל חבר־הכנסת **צ'רלי ביטון** מה כואב לו. ענה צ'רלי: „כל השבוע הלכתי לשוק וחיפשתי בקבוק שמן ולא מצאתי." המראיין הפתיע אותו, שלף בקבוק שמן מתחת לשולחן והגיש לו.

■ כאשר גילה צ'רלי, כי סיים רק שלוש כיתות בבית־ספר יסודי, צעקו לעברו אנשים מהקהל קריאות־בוז. אז התערב ראש עיריית גיבעתיים, **יצחק ירקן**, והרגיע את הקהל באומרו: „לכל אחד יש זכות להתבטא, גם לצ'רלי ביטון."

■ שגריר גרמניה בישראל, **קלאוס שץ**, הרצה ב־מיסגרת ערבי ההרצאות ש־מארגן **בן־עמי אריך**, יושב־ראש הוועדה לקשרי־חוץ של מועצת פועלי תל־אביב. שץ פתח את הרצאתו בעברית, התעייף במהלכה ועבר לשפה האנגלית. הוא התנצל ואמר: „אני עולה־חדש ולומד עברית יום יום, לכן אני רוצה לדבר עכשיו קצת אנגלית." עוד סיפר שץ, כי הוא מרגיש בטוח יותר בארץ מאשר ב־ברלין, שם הוא מוקף תמיד בשוטרים.

■ באותו ערב ראיונות גילתה **נוזהת קצב**, חברת־כנסת לשעבר ויושבת־ראש הרשות לצרכנות בהסתדרות, כי שר־האוצר, **שימחה אריך**, התלונן באוזניה: „מה יהיה, אוכלים אותי בציבור, וגם את משתתפת בסעודה." ענתה לו קצב: „הבט איך אתה ניראה. אני מסוגלת לאכול אותך?"

■ ראש־עיריית ירושלים, **טדי קולק**, אירח קבוצה של תורמים פוטנציאליים מארצות־הברית, מהם קיווה להשיג השתתפות בתוכנית הבינוי של מיתחם ממילא. בארוחת־צהריים שערך לכבודם, השתתפו גם מנהל חברת השיקום, **אלי־עזר רונן**, וארכיטקט התוכנית, **משה ספדי**. בתום הארוחה הורה קולק למלצר, שיגיש את החשבון לרונן, „כי יש לו הרבה כסף בחברה". רונן השיב כי הארוחה היתה מי שהיה אמרגנו של חזמר אריאל זילבר, והעוסק כיום בהשכרת ציוד מגבירי־קול, הגיע למסיבת קוקטייל שהתקיימה בבריכה של אחד ממלונות הפאר בתל־אביב. הוא הסתובב בג'ינס ובסנדלים תנ"כיים, כדי להשגיח שמגבירי הקול שלו יעבדו כראוי, ניגש אל השולחנות העמוסים לעייפה והתחיל לאכול. אולם אז ניגשה אליו אשת יחסי־הציבור של המלון ואמרה לו בקול פסקני: „אולי אתה יכול להיעלם עד רדת החשיכה, ואז, כשיהיה חשוך, ולא כל כך יראו טוב, תחזור למסיבה." מירון לא הגיב, אך ממירפסת הבריכה הבחין בתמלילנית שימרית אור ובבעלה, השחקן יוסי ורז'נסקי, שישבו על שפת־הים, לא רחוק מהמלון. הוא לא חיכה, נטל סברס שהוגשו לאורחים במסיבה, וזרק אותם אל עבר בני הזוג.

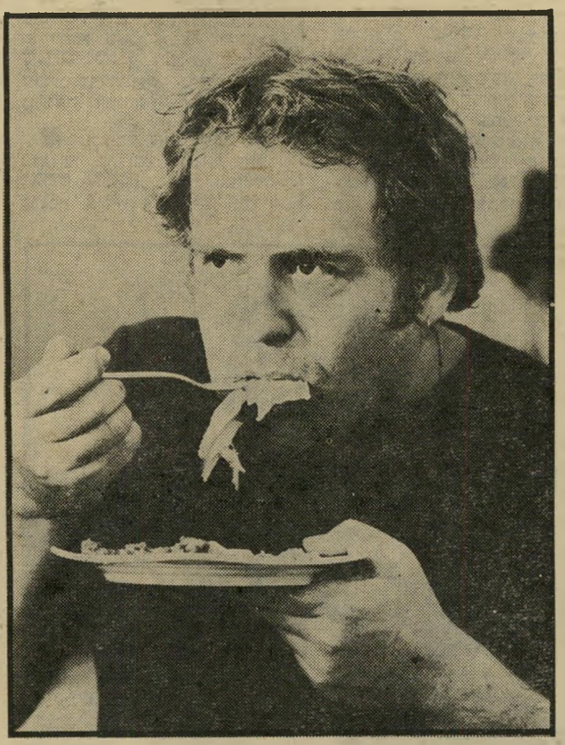

מירון רכטמן

דידי מנוסי

מנוביץ, הנראה בתמונה עומד בין הרב לבין דידי האוחז בידו בתינוק, ביקש ממנו לחיות סנדק לבנו, אך דידי סרב: רק לאחר שהוסבר לדידי, כי על פי ההלכה, מי שמשמש שלוש פעמים כסנדק, נפתחים בפניו שערי גן־עדן, הסכים, ועתה הוא מחפש עוד שניים.

היה בשבוע שעבר, לראשונה בחייו, סנדק בברית־מילה. ידידו של מנוסי, אמנון זל־

אורגיה של ביזבוז, לכן לא ישלם בעבורה. הוא קם והסתלק, ואילו קולק נאלץ לחתום תחתיו על החשבון.

■ **אלי לנדאו**, לשעבר כתב מעריב והיום עוזרו של שר־החקלאות, **אריק שרון**, נראה חמוץ־פנים בחגיגה ש־ערך איש המלונות, הקבלן **בצלאל מיזרחי**. כשנשאל לסיבת הדבר, גילה, כי לפני ימים ספורים, כששהה בלונדון, החליט להמר במועדון הימורים המפורסם קרזון. „ב־התחלה הרווחתי," גילה, „אך במקום להסתלק עם הרווחים

מירה נוך

העיתונאית, החליטה לפוש קימעה ממישפט הגירושין המייגע שלה מבעלה, ח"כ הליכוד עקיבא נוף, ולבלות עם בתה מנישואיה הראשונים, ליי ויינגרטן. ליי בת ה־18, המתגוררת עם אביה ואחיה ביוסטון, טקסאס, ארצות־הברית, הגיעה ארצה לביקור, ירדה עם אמה לאילת, טבלה בים סוף ועלתה בחזרה לתל־אביב. עתה נראות השתיים מבלות בצוותא בעיר.

מרשימותיו של מבקר מסעדות

הפעם היה בחברתי אורח מצרפת, ידיד ותיק ומבין גדול בארוחות וביין. המסעדה זכתה למחמאותיו, ובמיוחד הביע פרנסוא את התפעלותו מיין "פטיט סירה". זהו יין אדום חדש ומעולה של כרמל־מזרחי, והוא התאים נפלא למנה העיקרית, צלי בקר ברוטב.

לא מכבר טעמתי עוד יין חדש של כרמל, "טינטה אמרלה", גם הוא יין שולחני אדום משובח. אני ממליץ על היינות האלה בפני כל אוהבי היין הטוב. כדאי לכם לזכור את השמות החדשים האלה.

פטיט סירה וטינטה אמרלה מיטיבים את הארוחות

כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

מוקד

אנשים

המשכתי לשחק והפסדתי גם את הרווחים וגם את כל כספי."

■ כשגישאל קברניט אל־על, **אורי יפה**, לדעתו על פרשת הזהב שבה מעורב עמיתו, **עקיבא פרסמן**, אמר: „אתם יודעים כמה זה עולה להחזיק עדר?" ברומזו לחברתו של פרסמן, הדוגמנית־דיילת **מיכל אדר** (ששמה מתחרז עם עדר).

■ בין עובדי אל־על מהלכת הבדיחה הבאה: איזה ספר יכתוב פרסמן כשתסתיים פרשת ההברחות? דפי זהב, כמובן.

■ הזמרת **אנג'לה אורן**, ששרה בלהט את השיר קומו ונעלה ציון בפסטיבל הזמר החסידי לפני שנתיים, ואף זכתה בפרס בעבורו, לא השתכנעה כנראה ממילותיו של השיר. היא החליטה שלציון אולי כדאי לעלות, אך להתגורר רצוי יותר באמריקה. בשנה האחרונה סיירה הזמרת בארצות־הברית, עם להקה בשם כאן ישראל. היא הכירה שם בחור רוסי בשם **בוריס פוליאק**, המתגורר באמריקה מזה חמש שנים. בין השניים התפתח רומן, שהוביל לנישואין. בני הזוג השתקעו במדינת ניו־ג'רסי, ארצות־הברית, ומשם הם מגיחים מפעם לפעם לאירופה ולישראל. בימים אלה מופיעה אנג'לה בארץ, לרוב בשפה האנגלית.

■ בתוכנית סיור הקיץ המסורתי של התיזמורת הפילהרמונית באירופה נכלל גם קונצרט אחד בהלסינקי, פינלנד, אולם בעיר זו לא נמצאו חדרים במלון כדי לאכסן את כל חברי התיזמורת. לכן הציעו הפינים עיר רובנייני, שבה נימצא אולם קונצרטים יפה בשם לאפיה. המזכיר הכללי של התיזמורת, **אייב כהן**, חקר ומצא שעיר זו נמצאת בצפון המדינה, ושהנגנים יצטרכו לנסוע בה בחודשי הקיץ, סובלים התרשבים ממכת יתושים. הוא שאנשי התיזמורת יתגוררו בחשש פן ייעקצו אנשיו ולא הסכים לשכן את הנגנים בעיר זו, עד שקיבל הבטחה בכתב מן המארחים, כי בחודש אוגוסט אין יתושים בנמצא ברובנייני.

■ אחת הנשים היפות בירושלים היא **רחל אולשן**, אלמנתו של **יורם אולשן**, שנהרג במילחמת יום־הכיפורים, ושהיה בנו של מי שהיה נשיא בית־המישפט העליון, **יצחק אולשן**. רחל, המכונה בפי חבריה רוחלה, נישאה לפני כשנה לתעשיין **ברוך קיר־שטיין**, שהיה ידיד משותף של יורם ושלה. עם הנישואין החליטה רוחלה לעבור הסבה מיקצועית. היא נטשה את עיסוקה בקוסמטיקה ופתחה בוטיק.

■ מי שחיפש בשבוע שעבר את המלונאי **חיים שיף** ולא מצאו, נוכח עד כמה תקף הפיתגם: „הסנדלר תמיד הולך יחף." במקום לבלות את חופשת הקייץ באחד ממלונותיו החליט שיף לנסוע עם ידידתו ואשת חיקו, **שושנה שיף**, לבילוי חופשה בלונדון, שם מתגוררים ילדיה של הגברת מנישואיה הקודמים. לעומת זאת בנו של המלונאי, **דובי שיף**, אינו „הולך יחף". דובי, שאינו אוהב ללכת או לנסוע למקום עבודתו, מתגורר עם אשתו ועם שני ילדיו בקומת הגג של אחד מבתי־המלון של אביו, שאותו הוא מנהל.

■ המלחין **מתי כספי**, היוצא בימים אלה בתוכנית הופעות חדשה, לוקח עימו את הכלב שלו לכל מקום. מילבד להופעותיו. לדבריו לקח פעם את הכלב להופעה, אך זה התעקש לעמוד דווקא על הבמה וגנב את כל ההצגה.

■ במסיף הנוסעים, בנמל־התעופה בן־גוריון, נראה השבוע נשיא התאחדות התעשיינים, **יוסף** („בומה") **שביט**. אחת הנוסעות, שזיהתה אותו, לא יכלה להתאפק ואמרה לו: „נוסעים, אה? כשיש כסף נוסעים כל הזמן, לא כמונו, האזרחים הפשוטים, שנוסעים רק פעם אחת בשנה." שביט הנבוך גימגם והסביר, כי הפעם הוא לא בא מחו"ל, אלא בא על־מנת לקבל ארוח. הנוסעת לא ויתרה והוסיפה: „פרוטקציה, אה? רק לאנשים חשובים נותנים להיכנס אל תוך נמל־התעופה ממש." על כך לא היתה לשביט תשובה.

■ מזכיר התאחדות הספורט, **שמואל זלקין**, מי שעמד בראש המישלחת הישראלית בשלוש האולימפיאדות האחרונות, חזר ארצה אחרי סיור של 40 יום בארצות־הברית, בחברת אשתו **ירדנה**, לרגל מלאת 30 שנה לנישואיהם. כאשר פגש ידידים, עם שובו, נידהמו כולם למראה גופו הצנום. מסתבר שללקין הוריד 13 קילוגרמים ממישקלו. כאשר נישאל לסיבת הדבר השיב: „היה לנו מסע מפרך, ממש כמו מסע אלונקות."

ברברה סאופר

לא הניחה לסערה סביב פגישת עראפאת־קרייסקי לשבש את יום־ההולדת שלה. הנספחת לענייני עיתונות ותרבות בשגרירות האוסטרית בתל־אביב, המיודדת עם כל חמישומי בישראל, מצאה דרך מקורית לחגוג: היא הזמינה את ידידיה וידידותיה לדיקליה, כפר־הנופש בצפון־סיני, לסוף־שבוע. שם חגגו האורחים במשך 48 שעות נון־סטופ.

רינה מור

מי שחיתה מיס־תבל, היתה אורחת הכבוד במסיבה לכבודו של סיימון קופר, המנכ"ל החדש של רשת מלונות „דן". רינה סיפרה כי החליטה לחזור ארצה לצמיתות. היא עזבה את דירת הפאר שלה, שבשדרות יורק בניו־יורק, ושכרה דירה צנועה יותר בצפון תל־אביב. עד שתחליט מה היא רוצה לעשות בחיים, תעסוק רינה בעבודה עיתונאית. לדבריה, תמיד התעניינה בתחום חזה ועתה, אחרי שגמרה עם עולם הזוהר, היא משנה תדמית. בא לה לחיות רצינית.

קדוש

איש האבטיחים, מוכר למרבית תושבי תל־אביב כמי שמקל עליהם את מועקת הקיץ בעזרת אבטיחיו. השבוע הוזמן כאורח־כבוד לתערוכתו של הצלם רפי מגנוס, שנפתחה חגיגית בגלריה ביפו. נושא התערוכה: האבטיח. קדוש הופיע בגלריה במיכנסי ג'ינס ובחולצת עבודה, חסתובב בין האורחים הנכבדים והשמיע את התרשמותו באוזני הצלם שבא לסדר את האירוע: „אצלי כל אבטיח — דוקטור. אצלך כל אורח הוא דוקטור, שלידו אפילו האבטיח שלי נראה בן־אדם פשוט מאד."

סובארו מכה את האינפלאציה מאז ומתמיד.

מאז ומתמיד מחירי סובארו נמוכים ברבבות ל"י בהשוואה למכוניות דומות.

מאז ומתמיד סובארו מצוידת באביזרי-פאר רבים המצויים רק במכוניות יקרות מאד והכל ... בלי תוספת מחיר.

מאז ומתמיד הוצאות אחזקת סובארו זולות* בהשוואה לאלה של מכוניות קטנות עם נפח מנוע של 1300 סמ"ק.

מאז ומתמיד ביצועיה הטכניים של סובארו מבטיחים לך מכונית עילית מן הקו הראשון.

* לפי הפרסומים בעתונים אחזקת סובארו 1600 סמ"ק עולה 6,414 ל"י לעומת 6,949 ל"י [!] למכונית קטנה של 1300 סמ"ק. אחזקת סובארו 1400 או 600 סמ"ק עולה הרבה-הרבה פחות מהאמור.

לכן עדיף וכדאי לקנות סובארו למרות ההמתנה.
הכה את האינפלציה. קנה סובארו!

סובארו-מקסימום תמורה למינימום כסף.

תצוגה ומכירה אצל כל סוכני סובארו בארץ ובנציגות הבלעדית בישראל
יפנאוטו בע"מ תל-אביב, רח' יצחק-שדה 28 טל. 389 80

SUBARU

ההספקה מיידית

לגבי כל הדגמים למעט טנדר סובארו 1600.

מלכת המים 1979

תשוש לאנגל'יה במטוסי חברת

OLYMPIC AIRWAYS

לגדו קצרנות
עברית ו/או אנגלית.
פסיכומטרי וכתובת מוכשרת
ב„אולפן גרג" (ברי-קמא)
ת"א, ויצמן 22, טל. 03-254626
(באיזורים אחרים — לפי סניות)

חן טרמפ לחייל

חדש בארץ

M. G. G.

מידות גדולות

ל ג ב ר

אופנה לגברים „בריאים"

בקו צעיר ואופנתי

טשרנחובסקי 5, ת"א.

הנדון: תצהיר

1 אני החתום־מטה, אורי אבנרי, מצהיר בזה לאמור:

הנני בעל דרגה של רב־טוראי. השכלתי הצבאית מצומצמת בקורס מם־כפים (קורס של מפקדי־כיתות קרביים, חטיבת גיבעתי, ליד כפר־מנחם, אוקטובר 1948) ובקריאת כמה מאות ספרים על היסטוריה צבאית ותורת־המילחמה.

קראתי את תצהירו של ראש־המטה־הכללי של צה"ל, רב־אלוף רפאל איתן, שהוגש בתיק בית־המישפט העליון, בשיבתו כבית־מישפט גבוה לצדק, בג"צ 390/79, עתירתם של עזת מוחמד מוצטפה דויקאת ואחרים, נגד ממשלת־ישראל, שר־הביטחון, המפקד הצבאי של איזור יהודה ושומרון והמפקד הצבאי של נפת שכם, בעניין אדמות אלון־מורה.

תצהירו זה נועד להשיב על תצהירו של רב־אלוף איתן, ואני מעמיד אותו לרשות כל מי שמעוניין להשתמש בו.

■ ■ ■

2 אני כופר בעצם ההנחה כי יש מיקצוע ששמו „ביטחון", כמו „רפואה" או „הנדסה", אשר בשמו מסוגל גנרל כלשהו למסור חוות־דעת מיקצועית אובייקטיבית על נושאים שהם פוליטיים־יוצא של איסטראטגיה לאומית (במובן של GRAND STRATEGY).

אני מסתמך על המושכל־הראשון שנוסח על־ידי קארל פון־קלאוזביץ, בספרו VOM KRIEGE (על המילחמה), שנכתב בשנים 1816 עד 1831.

בחלק המוקדש למסקנות, קבע פון־קלאוזביץ לאמור: המילחמה אינה אלא המשך המדיניות באמצעים אחרים."

הוגה־הדיעות הפרוסי הסביר עיקרון זה כלהלן: „רואים אנו שהמילחמה אינה מעשה מדיני בלבד, אלא גם מכשיר פוליטי מובהק, המשך של מגע מדיני וייישומו באמצעים אחרים... ההשקפה המדינית היא המטרה, המילחמה היא האמצעי, והאמצעי צריך תמיד לכלול את המטרה."

ובמקום אחר, באותה יצירה מונומנטלית: „השארת מיבצע צבאי גדול, או השארת התוכנית למיבצע כזה, לחוות־דעת צבאית טהורה — הרי זה דבר שאין להרשותו."

לשון אחרת: כל חוות־דעת ביטחונית „מיקצועית", ברמה האיסטראטגית, שאינה נובעת מתפיסה מדינית ברורה, היא מטופשת, חסרת־תוכן ונטולת־ערך.

הוויכוח העיקרי אינו על נתונים „ביטחוניים", אלא על מטרות מדיניות. רק אחרי שיש הסכמה על המטרות המדיניות, יש טעם כלשהו בוויכוח על הדרכים הצבאיות, בדרג האיסטראטגי והטאקטי, הבאות לשרת את השגת המטרות האלה.

קצין בכיר שאינו מבין דבר כזה אל־נכון, אין מקומו בדרג הבכיר של צבא כלשהו, ובוודאי אין להתייחס ברצינות כישהי לחוות־דעתו.

■ ■ ■

3 כדי להעריך את הערך הממשי הטמון בחוות־הדעת של קצין בכיר כלשהו, יש להבין את מהות מיקצועו של הקצין, הנובעת מן התיאוריה היסודית של פון־קלאוזביץ.

הקצין הוא טכנאי, הלומד את הצדדים הטכניים של הלחימה: של טאקטיקה, לוגיסטיקה וחימוש, שבלעדיהם אין אדם יכול לערוך מערכה צבאית, ועל אחת כמה וכמה בעידן של טכנולוגיה צבאית מתוחכמת. הדבר מחייב מומחיות ומיומנות, כמו בכל מיקצוע אחר.

נוסף על כך מצטיין המפקד הטוב בכושר־מנהיגות, המאפשר לו להוביל אנשים בתנאים המיוחדים של המילחמה, ובאינטואיציה הדרושה כדי לפעול ב„ערפל הקרב".

כל אלה אינם מעניקים לאדם, אוטומטית, חזון מדיני או הבנה בעניינים לאומיים.

יכול אדם להיות קצין מצטיין מכך מבחינות, ולהיות בעל תפיסה שונה ככל הנוגע להבנת הנתונים הקובעים את היעדים הלאומיים.

ההיסטוריה האנושית מלאה בדוגמות חותכות לכך. אך ההיסטוריה מלאה גם בדוגמות של אנשים, שלא קיבלו מעולם הכשרה צבאית פורמלית, שהצטיינו בעיצוב האיסטראטגיה הלאומית, ושניהלו, על־כן, מילחמות בהצלחה כבירה. די להזכיר בהקשר זה את וינסטון צ'רצ'יל או את אוטו פון־ביסמארק.

חוות־דעתו „הביטחונית" של קצין בכיר, על עניינים שבדרג של איסטראטגיה לאומית, שווה לחוות־דעתו של מהנדס בכיר על עיצוב האדריכלות של עיר. הוא יכול לתרום תרומה כלשהי לוויכוח, מנקודת־הראייה של מומחיותו הטכנית — אך לא יותר מזה.

אין הדברים נוגעים לאותם גנרלים נדירים, המתעלים מעל לרמת הטכניקה של מיקצועם, וההופכים הוגי־דיעות או מדינאים בזכות כישוריהם הנוספים. כזה היה, כמובן, קארל פון־קלאוזביץ עצמו. יש גם בישראל של היום שניים־שלושה אלופים שאפשר לייחס להם הבנה זו.

עם כל הכבוד לרב־אלוף רפאל איתן, נדמה לי שאין אדם בישראל המייחס לו תכונות כאלה.

משום־כך הריני מעז לטעון כי חוות־דעתו — לטובה או לרעה — פשוט אינה רלוונטית לוויכוח הנטוש בתיק זה.

■ ■ ■

4 התפיסה ה„ביטחונית" הקובעת לגבי ההתנחלות בגדה־המערבית וברצועת־עזה, נובעת כל־כולה מן היעדים העליונים של האיסטראטגיה־הלאומית.

למשל, אם נקבע כי היעד העליון הוא השגת שלום עם העם הפלסטיני, תוך החזרת שטחים אלה במוקדם או במאוחר, בצורה זו או אחרת — הרי נובעת מכך תפיסה ביטחונית מסויימת.

לפי תפיסה ביטחונית זו, ישוב כמו אלון־מורה, יֵא זה כיבוד שאינו תורם דבר לביטחון ישראל, אלא להיפך, מהווה מיטרד ביטחוני, ואף סכנה ביטחונית.

קארל פון־קלאוזביץ: דבר שאין להרשותו

אם, לעומת זאת, נקבע כי היעד הלאומי העליון הוא להחזיק בגדה המערבית וברצועת־עזה לצמיתות, ולספח אותן להלכה או למעשה למדינת־ישראל — הרי נובעת מכך תפיסה ביטחונית שונה לחלוטין.

התצהיר של רב־אלוף איתן הוא חסר־משמעות, מכיוון שהוא נמנע מלפרט את עיקרי האיסטראטגיה־הלאומית, אשר על פיהם נגזרת תפיסתו הביטחונית.

להימנעות תמוהה זו יכולים להיות רק שני הסברים: או שרב־אלוף איתן כלל אינו מבין שאין משמעות לקביעת „תפיסה ביטחונית" בלי פירוט האיסטראטגיה־הלאומית המנחה אותה — ואז אין מנוס מן המסקנה כי האיש לוקה בפשטות יתרה, שאינה נאה לאדם המחזיק במישרה הרמה של רמטכ"ל;

או שרב־אלוף איתן מתחמק באופן מודע מלפרט את היעדים האלה — ואז אין משמעות לתצהירו.

■ ■ ■

5 תצהירו של רב־אלוף איתן היה דרוש למשיבים באותו תיק, כדי להתגבר על סעיף 49 (6) של אמנת־ז'נווה הרביעית, האוסר על מדינה־כובשת להעביר את האוכלוסיה שלה לשטח הכבוש. איסור זה, ואיסורים אחרים הנוגעים לשטחים כבושים, מוגבלים על־ידי הצרכים הצבאיים הטהורים של הצבא הכובש.

כלומר: אסור בהחלט לשתול ישובים חדשים באיזור הכבוש. אך מעשה הדריש כדי להכטיח את הביטחון של הצבא הכובש, ולעזור לו בניהול המילחמה, מותר.

המדובר הוא במצב זמני, כל עוד נמשכת המילחמה. בהחלט אסור לנצל סעיף זה כדי להבטיח, לביכול, את הביטחון של הכובש אחרי המילחמה, שהרי אחרת, מתרוקנת האמנה כולה מתוכנה, וכל רמטכ"ל, של כל צבא־כובש, היה טוען כי השטח הכבוש דרוש לו לצמיתות להבטחת ביטחון מדינתו וצבאו. זה היה מביא את האמנה לכלל אבסורד.

מדובר, איפוא, על הבעייה הביטחונית השוטפת — איך לקדם פני התקפה אפשרית של האוייב, או לעזור למיתקפה אפשרית שלנו, או איך למנוע פעולה עויינת בעורף הצבא.

■ ■ ■

6 לאור שיקולים אלה, כדאי לבחון מחדש את תצהיר הרמטכ"ל.

הוא מציג את הבעייה כולה כוויכוח טכני בין שתי תפיסות צבאיות, שאינן תלויות בשום אסטראטגיה־לאומית. התפיסה האחת גורסת מילחמה ניידת, והשנייה כוללת הגנה מרחבית.

להצדקת תפיסתו, מעלה רב־אלוף איתן את ישובי חומה־ומיגדל משנות ה־20 וה־30, ומתקבל הרושם כי לדעתו לא התחדש מאז דבר.

ואכן, קביעותיו של רב־אלוף איתן מספקות את כל הצרכים של אז ומתאימות להפליא ל־נתוני הישוב ב־1936.

אחרי שפירט רשימה ארוכה של ישובים כאלה, ששירתו את ביטחון היישוב לפני שני דורות — מבלי לציין, או אף לרמוז, שמשהו השתנה מאז — מזכיר רב־אלוף איתן גם את ישובי תש"ח, החל בגוש־עציון וכלה בנגבה, שעצרו את הצבאות הערביים או שנכבשו על־ידם.

דווקא דוגמות אלה מפריכות את הנחותיו. כבר ב־1948, היו הנחות אלה כוזבות.

כמי שלחם בנגבה, אני מלא הערצה לאנשי הקיבוץ, לעמידתם האיתנה ולאומץ־ליבם שלא ידע גבול.

אך לא אנשי־הקיבוץ הציבו את נגבה.

נגבה ניצלה תודות למילחמתה של חטיבת גיבעתי, שניהלה מילחמה ניידת (לפי התנאים של הימים ההם), שתקפה ללא הרף את הכפרים והמוצבים מסביב ושהדפה את הצבא המצרי בעיבדיס ובמוצבים אחרים. אני עצמי השתתפתי בכמה עשרות פעולות, גיחות וקרבות־מגן באותם הימים הגדולים.

כל זה קרה בימים שבהם לא היה לנו שיריון בכלל, ואילו המצרים לא ידעו להשתמש בשיריון המעט והלקוי שהיה בידיהם. המטוסים היו, בשני הצדדים, מעטים ובלתי־יעילים, והשפעתם על מהלך הקרבות היתה אפסית.

להסתמך על דוגמות אלה לגבי מילחמה פוטנציאלית בעתיד, שבה ינועו מאסות של טאנקים זמטוסים — הרי זה מתאים למועדון של חייליים־משוחררים שהגיעו לגבורות, אך לא לתצהיר של רמטכ"ל המופקד על אחד הצבאות המתוחכמים ביותר בעולם.

■ ■ ■

7 רב־אלוף איתן פוסל, למעשה, את החשיבות של אלון־מורה כמכשיר למילחמה בפח"ע (פעולה־חבלנית־עויינת), ומייעד ליישוב תפקיד ממשי במילחמה הבאה, בחזית המיזרחית.

לדבריו, תפקיד היישוב הוא לשלוט בצירי־התנועה החיוניים לייד שכם. עליו להבטיח צירים אלה, שבהם ינועו אוגדות־המילואים של צה"ל לקראת החזית. למרות ריחוק היישוב מן הכבישים, הוא ישלוט בהם „בעזרת כלי־נשק בעלי טווחים ארוכים". המשימה היא לפעול „אם בצורה כלשהי ינסה האוייב לחסום ולעכב כוחותינו מלהגיע למשימתם."

הדברים נראים תמוהים ביותר. איך ינסה האוייב לחסום, ואיך ימנע היישוב הנייח את החסימה?

אם כוחות האוייב הגיעו למקום, משמע שהם חצו את הירדן, הבקיעו את קווי צה"ל והגיעו לשכם. כלומר: היתה מיתקפה כבירה, לפחות בסדר־גודל של חצייית התעלה ביום־הכיפורים. האם כמה עשרות מתיישבים ב־אלון־מורה, ביישוב נייח ומבוצר, יעצרו כוח כזה?

האם לא יוטל התפקיד בידי הכוחות הסדירים, ובראשם חיל־האוויר.

עצם הרעיון עובר את גבול הסבירות.

ואם החסימה לא בוצעה על־ידי הכוח העיקרי של האוייב, אלא — נניח — באמצעות כוח־קומנדו מונחת, מוצנח או מסתנן — במה יועיל היישוב הנייח? מדוע לא יחסום הכוח העויין את הכבישים מחוץ לטווח־הפעולה של היישוב? ואיך יפרוץ יישוב נייח את החסימה?

תצהירו של רב־אלוף איתן אינו עונה על שאלות פשוטות אלה — ואין זה מיקרי. עצם הצגתן מכיוטה את הגיחוך שבתפיסה זו כולה, אף ברמה הטאקטית.

■ ■ ■

8 אני מאמין כי תצהירו של רב־אלוף איתן אינו חוות־דעת צבאית. זהו אקט פוליטי, המתעטף באיצטלה של מיקצועיות צבאית.

אין הוא מודרך על־ידי שיקולים איסטראטגיים, אלא על־ידי מניעים אידיאולוגיים — הי־אידיאולוגיה של ארץ־ישראל השלמה, המאחדת את מנחם בגין, אריאל שרון ורפאל איתן, יחד עם גוש־אמונים וה„רב" מאיר כהנא.

מי שמשתמש במיסגרת צה"ל כדי להטיף לאידיאולוגיה מסויימת, חוטא חטא חמור כלפי ביטחון־המדינה. הוא גורם למידון (פוליטיזציה) של צה"ל, וזורע בו זרע של ריב ופילוג, העלול להיות בעל השלכות נוראות.

משום־כך, אין זאת חוות־דעת ביטחונית, אלא מעשה אנטי־ביטחוני.

המבחר הגדול ביותר בישראל

בדיוק המקפיא שאת מבקשת...

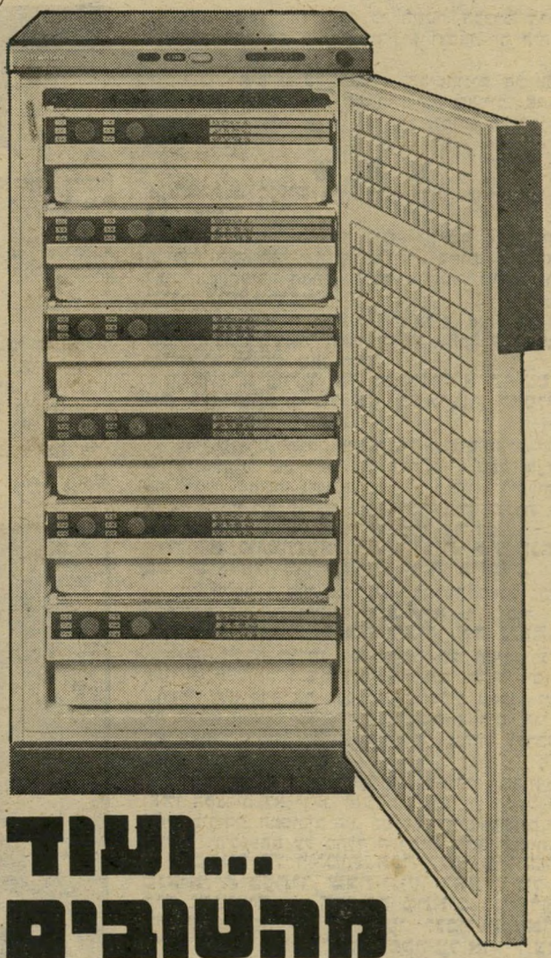

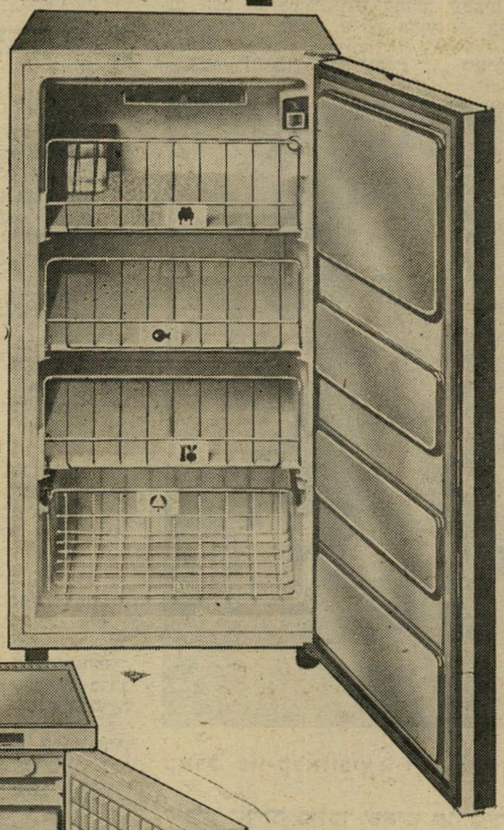

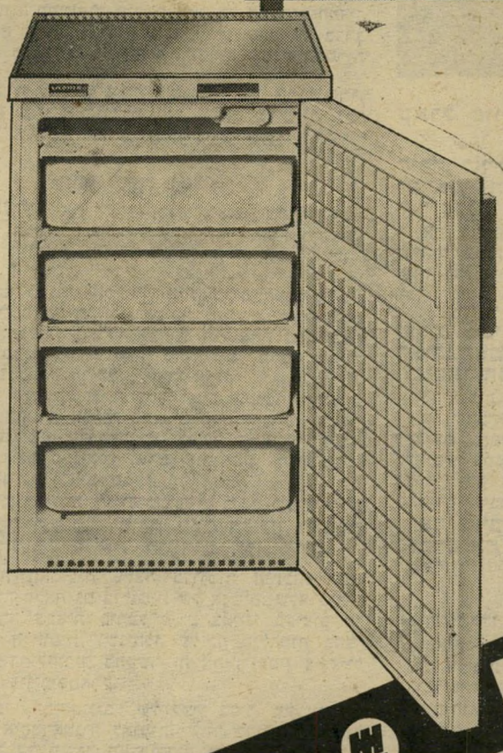

...ועוד מהטובים ביותר בעולם!

איזה מקפיא את מחפשת?
- ★ קטן, בינוני, גדול או ענק – 100, 130, 145, 175, 210 או 260 ליטר.
- ★ עם מגירות נשלפות או קבועות.
- ★ עם שיטת הקירור המושלמת:
  – יחידת קירור נפרדת לכל מדף ומדף.
- ★ עם אפשרויות לכיוון דרגת קור.
- ★ עם נורות בקרה ואזהרה;
- ★ עם עיצוב מרשים – צבעוני או לבן;

יש. יש. יש. יש הכל –

כל מה שאת מחפשת, כל מה שמתאים לך בדיוק. את צריכה רק לבחור מתוך המבחר הגדול ביותר בישראל – מבין שני היצרנים העולמיים:

GRAM פאר תוצרת דנמרק.

ר' LIEBHERR – התשלובת העולמית מגרמניה.

לכן כדאי לך לזכור: בקנותך מקפיא, חפשי את השם שלנו "ג'נרל מהנדסים בע"מ" רק כך תדעי שמצאת בדיוק את מה שאת מחפשת, רק כך תדעי שיש לך ענין עם השמות הגדולים ביותר, ושיש לך על מי לסמוך: באיכות, באחריות ובשירות.

יבוא, אחריות ושרות

ג'נרל מהנדסים בע"מ

חברת בת של P.E.C. ISRAEL ECON. CORP.
מקבוצת חברות בנק דיסקונט
נציגים בלעדיים משנת 1951 שנ

GENERAL ELECTRIC

אולמי תצוגה:
תל-אביב, רח' אחד העם 11, טל 53143
ירושלים, רח' הלל 24, טל 227381

ואצל הסוחרים המורשים מטעמנו

LIEBHERR • GRAM

אתה והלירה

מאת יגאל לביב

ישראל מעלה מחיר הדלק בעולם

ארצות־הברית פנתה לממשלת־ישראל בבקשה שתורה לנציגיה לחדול מבקשות לרכישת דלק בכל מחיר בשוק הפתוח („מחיר ספוט") באמסטרדם.

האמריקאים טוענים כי בקשות ישראל לרכישת דלק גרמו לייקור מחירי־הדלק בשוק הפתוח ב־10 דולר לחבית, והם מתקרבים ל־30 דולר כיום. למרות שהכמויות שישראל רוכשת בשוק הפתוח הן אפסיות, בהשוואה למיסחר הכולל, הרי הן גורמות לביקוש שולי, המעלה את המחירים והמשפיע על כל המיסחר.

האמריקאים מסרו לישראל כי אינם מבינים מדוע מנסה ישראל לרכוש נפט בכל מחיר, כאשר יש לה ערבות אמריקאית לאספקת צרכיה בנפט.

הגורמים האמריקאיים ביקשו מישראל לשים קץ להכרזותיו של השר **יצחק מודעי**. גילויין על רכישות־נפט ממכסיקו כבר הביאו להודעה מכסיקאית כי העיסקה היא בספק, בגלל לחץ מדינות שונות. בתקופת הממשלה הקודמת לא היה שר לאנרגיה, והאחראיים על ענף זה בלמו את פיהם, וכל ידיעה על עסקי־הנפט של המדינה נחשבה סוד כמוס. עברו שנתיים מאז חתם הד"ר **צבי דינשטיין** על הסכם־הנפט עם מכסיקו ועד עלות הליכוד לשלטון, והדבר לא התגלה.

אגב, גורמים במשק מביאים כדוגמה לנזק, שגורמים שרי ישראל למדינה בביקושי הנפט, את מה שאירע בשנת 1972, כשהיה מחסור במלט. ביגלל מחסור של 100 אלף טונות, מצריכה כוללת של מיליון וחצי טון, הזמינו הישראלים בעולם מלט בכל מחיר, בכמויות שאילו סופקו היו מספיקות לסתימת הים התיכון, והעלו את מחיר המלט בשלוש בשווקי העולם. כאשר חתמה חברת „נשר", יצרנית המלט, על הסכם עם תורכיה על אספקת החסר לישראל, נאלצה לשלם את המחיר העולמי שעלה תודות למיבצקי־הבהלה של ישראלים.

מ'לצ'ין להפקת „מצדה"

התעשיין **ארנון מילצ'ן** נכנס בשותפות עם חברת „יוניברסל" להפקת הסידרה „מצדה". מילצ'ן ערב „ליוניברסל" כי הוצאות ההפקה לא יעלו על 15 מיליון דולר, תמורת אחוזים מן ההכנסות, והוא ינהל את ההפקות. לשם כך הביא את הבמאי **סידני פולק** לבחינת סדרי ההפקות, והעביר את **רוני יעקב**, שמונה תחילה על־ידי „יוניברסל" כאחראי ראשי להפקה, לתפקיד מישני.

„מצדה" תוצג ב־12 המשכים בני שעה אחת בטלוויזיה האמריקאית.

רוטלוי ייבנס לחפקיד בשבוע הבא

דויד רוטלוי, שהסכים לקבל את תפקיד הציר הכלכלי של ישראל בארצות־הברית, במקום הד"ר **צבי דינשטיין**, יוצא לתפקידו החדש בשבוע הבא. הוא יתפטר לשם כך מתפקיד יושב־ראש ועד לישכת עורכי־הדין במחוז תל־אביב.

רוטלוי הוא בעל מישרד ידוע של עורכי־דין בתל־אביב, והסכים לקבל את תפקיד הציר רק אחרי לחצים כבדים מצד שר־האוצר, **שימחה ארליך**. נראה כי תפקיד זה הוא הכנה לתפקיד כלכלי בכיר יותר.

מתפשטת שיטת חנויות החוק באמריקה

רשת־החנויות העממית חידושה באמריקה „מונטגומרי־וורד" פתחה חנויות־חוק בשני סניפים שלה בסאן־דייגו, קליפורניה.

החנויות מציעות התייעצות עם עורך־דין בכל נושא, תמורת מחיר אחיד של 10 דולר. גם רשת „סירס־רובאק" מתכוננת לפתוח שרות זה.

חנויות־חוק הן, למעשה, מישרדי עורך דין, המציעים שרותיהם במחירים נמוכים. הכל החל באמריקה ב־1972, כאשר מישרד עורכי־הדין של **לנארד יעקובי וסטפן מאיירס** שניהם בני 30, פתחו בקליפורניה חנות־חוק, שהציעה שרותים כמו רישום צוואות, גירושין שיגרתיים וריהושומים בטאבו תמורת 10 דולר השרות. בארצות־הברית היתה נהוגה אז אותה השיטה כמו בישראל: לישכת עורכי־דין הקובעת תעריפי מינימום, שאסור לחבריה לקחת פחות מהם, וכך מייקרים את השרותים המישפטיים. לישכת עורכי־הדין פנתה לבית־המישפט, וב־1977 פסק בית־המישפט העליון של קליפורניה כי תעריפי־מינימום כאלה מנוגדים לחוקה, ומותר לכל עורך־דין להציע את שרותיו בכל מחיר.

כיום יש ליעקובי־מאייר רשת של 34 חנויות־חוק בקליפורניה, שהכניסו ב־1978 שני מיליון דולר, משרותים ל־30 אלף לקוחות. לפני שלושה חודשים פתחה הרשת 11 חנויות בניו־יורק, ויש לה כיום 45 חנויות, המעסיקות 77 עורכי־דין ל־4000 לקוחות בכל חודש. הרשת מנהלת מסע־פירסום עממי נרחב בטלויזיה כדי למשוך לקוחות, מציעה את כל שרותי עורכי־הדין בשליש המחיר.

עד כאן אמריקה. מתי ייעשה דבר דומה לכך בישראל?

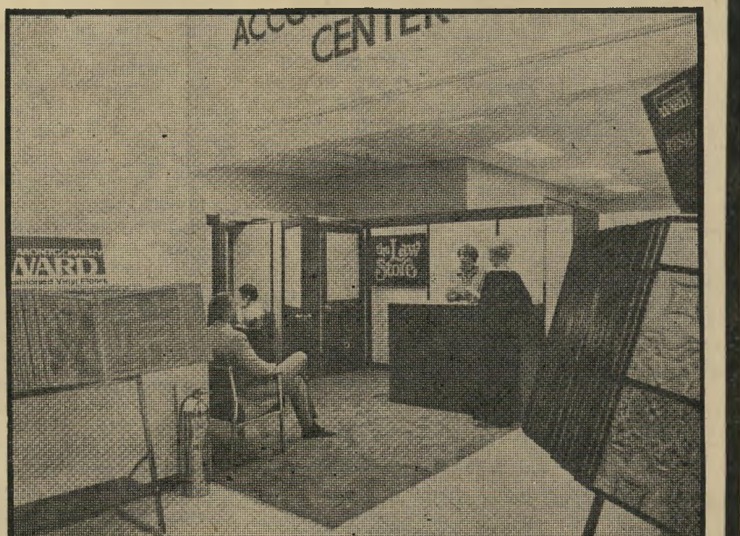

חנות־חוק בקליפורניה
10 דולר לעצה

„אולפנים מאוחדים" שוקלים הנפקה

חברת „האולפנים המאוחדים", המאגדת את „אולפני הרצליה" ו„ברקי", תביא למועצת־המנהלים שלה, בסוף ספטמבר, הצעה לגייס בציבור חלק מההשקעה הנדרשת למימון הערוץ השני בטלויזיה.

מנכ"ל החברה, **יצחק קול**, אמר כי ההשקעה בציוד לבדו תהיה כ־5 מיליון דולר, ואילו ההשקעה בתשתית כולה תעלה 20 מיליון דולר. הכוונה היא ל־גייס חלק מן ההשקעה מן הציבור. עוד לא הוחלט אם ההנפקה תיעשה על־ידי החברה או על־ידי חברת נפרדת.

מחזור החברה לספטמבר יהיה 100 מיליון לירות, לעומת 60 בשנה קודמת, והרווח לפני מס יותר מ־20% של המחזור.

תרגיל ההתיקרויות: ניצחון לספקולנטים

שאלה: מה יותר כדאי, לקצץ תישעה מיליארד לירות בתקציב, ולגרום לגל התייקרויות של כלל המוצרים, שיגרום מצדו, מייד, את עליית המדד ב־10%, או לקצץ ב־25 מיליארד לירות בתקציב, מבלי לגרום לייקור מיידי כלל, ואולי לייקור־מה בעוד שלוש שנים?

התשובה ברורה כביכול: לקצץ 25 מיליארד מבלי לייקר — עדיף. מדוע, אם כן, מעדיפים רבים וטובים לקצץ דווקא תישעה מיליארד לירות, תוך ביטול הסובסידיות למיצרכי־יסוד, ולגרום להתייקרויות אדירות, ולא לקצץ 25 מיליארד מתקציב הסובסידיות לחון, מבלי לייקר דבר?

גם כאן התשובה ברורה. קיצוץ הסובסידיות למיצרכי־יסוד פוגעת ראשית־כל בשכירים. קיצוץ הסובסידיות לחון פוגע ראשית־כל בבעלי־ההון. קיצוץ הסובסידיות למיצרכי־יסוד יגרום גל התייקרויות, שיביא לעליית המדד, שתביא לעליית מחירי איגרות־החוב הצמודות. הקיצוץ השני לא יגרום כל תזוזה במחירי איגרות־החוב הצמודות.

כל מי שהשקיע בצמודים, ובניהם צמרת האוצר, „בנק ישראל" וחלק משרי הממשלה, וגם מרבית העיתונאים והעצמאיים, רוצים בעליית מחיר הצמודים. ייקור הדלק והבשר הקפוא גרם לבדו לייקור הצמודים מייד ב־7%, ועפוייה עלייה נוספת בימים הקרובים, בגלל הצפיות להתייקרויות נוספות.

המסקנה: מי שהרוויחו מגל ההתייקרויות ודחף למימושן הם הספקולנטים ובעלי האינטרסים בצמודים. הם התאכזבו מנסיגת הממשלה מייקור כולל, ופוצו במיקצת בייקור חלקי.

גם ייקור הדלק והבשר הקפוא לא היה נחוץ מבחינה כלכלית. ישראל עדיין משלמת עבור חבית־דלק 14 דולר, ולא 30, כפי שטען שר האנרגיה, **יצחק מודעי**, מכיוון שמחצית אספקת הנפט של המדינה באה משדות־עלמה הזולים ב־סואץ. עד נובמבר הקרוב, שבו יוחזרו מקורות־נפט אלה, אין כל סיבה לייקר את הדלק. הייקור כשלעצמו, כמו תוכניות החיסכון־באנרגיה של שרי האנרגיה והתחבורה, אינו יעיל כלל. רק 10% מצריכת הדלק בארץ היא בנזין. השאר הוא, בעיקר, מזוט, לתעשיה ולייצור חשמל.

אילו רצה מישהו לחסוך ברצינות, היה עליו לקחת את עשרות המיפעלים, הצורכים כמויות מזוט, ולבדוק כיצד לחסוך אצלם. גם אם ייחסך 10% מצריכת הבנזין, ייחסך רק אחוז אחד מכלל צריכת הדלק.

יתר על כן: הבנזין הוא מוצר־לוואי של זיקוק הדלק. המוצר העיקרי הוא מזוט. כיוון שהמשק ימשיך לצרוך את אותה הכמות של מזוט, מה ייעשה בבנזין המופק כמוצר־לוואי, ושאותו רוצים לחסוך?

שאלת הבשר הקפוא מורכבת יותר. במשך שנים- מכרה הממשלה את הבשר הקפוא במחיר הגבוה מעלות הבשר, והרוויחה אחוזים ניכרים על כל קילו בשר. אין כל סיבה שרווחיה בעבר ישמשו ל־סיבסוד הפסדיה כיום. אילו רצתה הממשלה למכור עתה את הבשר בלי סיבסוד, היתה צריכה למכור אותו במחיר תעלות, היינו לפי 2000 דולר לטונה, כפי שעולה לה הבשר בנמל חיפה. פירוש הדבר מחיר של 50 לירות לקילו היקר ביותר, ולא 100 לירות!

הממשלה נותנת 150% לרוכש צמודים

ממשלת־ישראל מתחייבת לשלם לרוכשי איגרות־חוב־צמודות ריבית קבועה של כמה אחוזים בתוספת עלות המדד, דבר שייתן השנה ריבית כוללת של כ־60%.

כדי שאדם פרטי יקבל נקי 60% לפחות על השקעתו, עליו להרוויח, לפני תשלום מס בשיעור של 60% לפחות, 150% ברוטו על השקעתו: כל רווח ברוטו קטן יותר אינו כדאי, ומוטב לקנות צמודים. מסתבר כי הממשלה יצרה ריצפה של הכנסה כדאית, וריצפה זו היא למעשה נותנת התשואה מין הגבוהות במשק.

בכל המדינות הנאורות, התשואה על איגרות־ממשלתיות היא בין הנמוכות בשוק, כיוון שרכישת תעודות ממשלתיות נותנת מכסימום של ביטחון בהשקעה. בישראל נותנים למשקיע בניירות ממשלתיים את מכסימום ההכנסה, כנראה מכיוון שהשקעה זו היא מהמסוכנות במשק.

מחזור „רמפ"ל" 10 מיליון בחודש

רשת „רמפ"ל", המספקת מערכות־שמשל במחירים הנמוכים מן המקובל בחנויות חשמל, הגיעה השנה למחזור של 10 מיליון לירות לחודש, לעומת מיליון לחודש אשתקד. כך מסר **רמי פלר**, בעל הרשת.

„רמפ"ל" הוקמה לפני שלוש שנים, כדי למכור לצרכנים מערכות־סטריאו במחירים

מנהל פלר
ייבוא עצמי

נמוכים ממחירי חנויות המכירה. היא רכשה ישירות אצל הייבואנים, הסתפקה ברווח קטן יותר, וכיוון שהיו לה הוצאות־תיפעול נמוכות יותר יכלה למכור מוצרים ב־25% פחות מאחרים. במשך הזמן עברה החברה למכירת מחשבים ומכשירי־טלוויזיה, והפכה לייבואנית של מוצרים אלה. החברה מייצגת את מוצרי „רדיוטק" של חברת „טאנדי" האמריקאיים, רשת גדולה למוצרי־חשמל, המוכרת בשיטות דומות ובזול.

„רמפ"ל" מקבלת מיבואנים גדולים הנחה מקובלת של 12.5%, הניתנת למוסדות גדולים, ומקבלת גם תנאי תשלום נוחים, ביגלל הכמויות הגדולות. „לתדראן" ו„אמפא" משלמים בארבעה עד 10 תשלומים.

בגין התחייב מעל דוכן הכנסת להמליץ לפני הכנסת לקיים דיון במליאה על הצעת אבנרי - והפר את מילת־הכבוד שלו בפרהסיה

מילת הכבוד של בגין

זה התחיל בחילופי־דברים שנערכו במליאת הכנסת בין מנחם בגין ובינו.

בגין הציג ב־20 במארס 1979 את חוזה־השלום עם מצריים. בדבריו השמיע את הסיסמות הרגילות נגד הקמתה של מדינה פלסטינית בגדה וברצועה, והעלה את הפחדים השיגרתיים. ההמשך רשום בפרוטוקול (ישיבה ר"ע, עמוד 51) כך:

אורי אבנרי: אדוני ראש־הממשלה, הנושא הוא בחיינו. הוא רציני מכדי לפטור אותו בכמה סיסמות. אולי תנהל הכנסת פעם ויכוח רציונלי על הנושא?

מנחם בגין: הגש הצעה לסדר־היום של הכנסת. אם תגיש הצעה לסדר־היום לדון בנושא של מדינה פלס־טינית, אני אעלה לבמה ואשיב לך, ואמליץ בפני הכנסת לקיים דיון בשאלה זו..."

היתה זאת הבטחה כפולה — גם להשיב בעצמו, וגם להמליץ על דיון במליאה. עוד באותו יום הגשתי הצעה לסדר־היום.

בגלל נסיבות שונות, נדחתה העלאתה של ההצעה במליאה. לפני שלושה שבועות, כאשר ישב בגין במליאה, העברתי לו פתק: „האם הבטחתך להמליץ לפני הכנסת לקיים דיון במליאה על רעיון המדינה הפלסטינית, אם אגיש הצעה לסדר־היום, שרירה וקיימת?"

בלי היסוס הסתובב אלי בגין, ואישר זאת באופן החלטי.

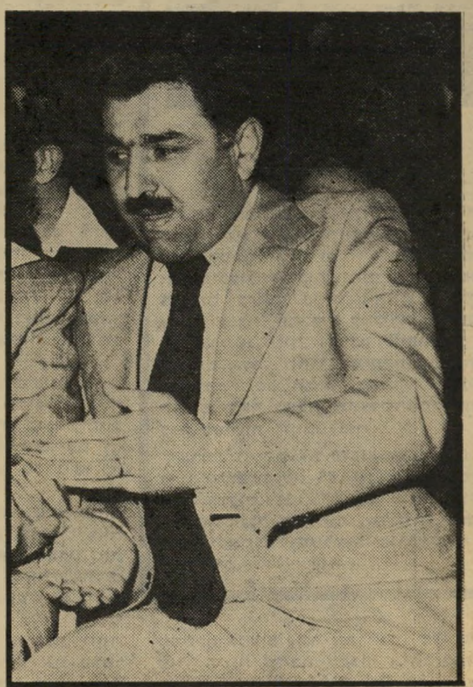

השר נסים
להתחבא מאחרי הממשלה

העליתי את ההצעה מחדש, וביום הרביעי שעבר היא עלתה לדיון.

„איפה השרים?"

עוד לפני שעליתי על דוכן־הנואמים, הרגשתי שקורה משהו מוזר. מנחם בגין לא הופיע כלל. כל חכיסאות ליד שולחן הממשלה היו ריקים.

רק אחרי שכבר התחלתי לדבר, הופיע בחיפזון השר משה ניסים, העושה את העבודה הפרלמנטרית השחורה

מחוץ לפרוטוקול

(תרתי משמע) של הממשלה. מובן שאין כל טעם בוויכוח עימו על נושא רציני.

יושב־ראש הישיבה היה יהודה מאיר אברמוביץ, איש אגודת־ישראל. הדברים נרשמו בפרוטוקול כך (תוך השמטות קלות):

היו"ר אברמוביץ: חברי־הכנסת, אנו עוברים להצעה לסדר־היום מס' 3019 בנושא: מדינה פלסטינית בגדה המערבית וברצועת עזה — סיכויים וסיכונים. את ההצעה יעלה חבר־הכנסת אורי אבנרי, בבקשה.

אורי אבנרי: מי ישיב עליה?

היו"ר אברמוביץ: תשמע כבר.

מאיר פעיל: אין אף חבר־ממשלה באולם. אני מציע לכבוד היושב־ראש להפסיק את הישיבה.

היו"ר אברמוביץ: חבר־הכנסת פעיל, לא נתתי לך רשות־הדיבור. נתתי רשות־הדיבור לחבר־הכנסת אורי אבנרי. אם הוא רוצה — בבקשה. אם הוא לא רוצה — נדון בסעיף אחר.

שמואל טוויזיאנו: נשאלה שאלה: איפה השרים?

אורי אבנרי: אדוני היושב־ראש, אני מבקש הצעה לסדר.

היו"ר אברמוביץ: בבקשה.

אורי אבנרי: את ההצעה לסדר־היום, שרציתי להעלות עכשיו, הגשתי על סמך מילת־כבוד של ראש־הממשלה, שניתנה לי פעמיים — פעם מעל הדוכן הזה, ופעם באופן פרטי — שאם אני אעלה אותה כהצעה לסדר־היום, הוא יבוא וימליץ לפני הכנסת לקיים על־כך דיון במליאה. על סמך ההבטחה המפורשת הזאת, פעמיים, של ראש ממשלת־ישראל, הגשתי את ההצעה הזאת לסדר־היום.

שלמה הלל: זו הבטחה ראשונה שראש־הממשלה לא מקיים? מה איתך?

אורי אבנרי: חבר־הכנסת הלל, אינני יודע. אני עדיין חי בתיקווה — אני מקווה שזו תיקווה, ולא אשלייה — שמילת־הכבוד האישית של ראש־הממשלה יש לה תוקף. אצטער מאד אם אתבדה.

גאולה כהן: הנה שר, הנה השר ניסים (נכנס באותו רגע לאולם).

גאולה כהן במהדורה ערבית

אדוני היושב־ראש, כנסת נכבדה.

ב־29 בנובמבר 1947 החליטה עצרת האו"ם לחלק את הארץ שבין הירדן והים לשתי מדינות — אחת יהודית ואחת ערבית.

היישוב היהודי קיבל את ההחלטה, חרף דעתו של מר מנחם בגין ועמיתיו, שהתנגדו לחלוקה. מדינת ישראל קמה.

לעומת זאת שעה היישוב הערבי לעצתם של מנהיגים קיצוניים, שדחו את החלוקה ולא קיבלו אותה. מדינת־פלסטין לא קמה.

רבים וטובים בישראל האמינו אז שבכך תמה פרשת העם הפלסטיני. היחידה הטריטוריאלית ששמה „פלסטין" נמחקה מן המפה. היישוב הערבי שממערב לירדן, לא זכה בעצמאות, וכאילו איבד את זהותו הלאומית. הבעייה נפתרה, כך האמינו, ולא נותר אלא ליישב את הסיכסוך שבין ישראל ובין המדינות הערביות.

קומץ אנשים, ואני ביניהם, הזהירו עוד בראשית שנות החמישים כי זוהי אשלייה גמורה.

גאולה כהן: חבר־הכנסת אבנרי, אפשר לשאול אותך שאלה?

אורי אבנרי: כבר בשנת 1953 — — —

גאולה כהן: למה אתה לא עונה?

אורי אבנרי: אענה אחר־כך.

גאולה כהן: למה הם לא הקימו להם מדינה? היתה להם אפשרות לעשות זאת!

מאיר פעיל: מפני שהיה להם שכל כמו שלך — עקשן, פנאטי, שלא רואה מה נעשה מסביב.

גאולה כהן: למרות שלא רציתי במדינה של 1947, הייתי בכל זאת מוכנה לקבל אפילו ארבע אמות בחוף, אילו היו נותנים לי. השכל שלי היה בסדר, עם כל העקשנות. הייתי מבקשת תשובה לשאלתי מחבר־הכנסת אבנרי.

אורי אבנרי: שאלת — אשיב: העם הפלסטיני לא קיבל ב־1947 את הצעת־החלוקה, מפני שהוא שעה לאנשים שדעתם היתה בדיוק כמו שלך — „הכל או לא כלום".

גאולה כהן: אבל זה לא נכון! אל תאמר „כמו שלך", כי בכל זאת היה הבדל. אני הייתי מוכנה ב־1947 לקבל גם ארבע אמות על חוף הים ולהקים שם מדינה, אבל הם לא היו מוכנים. הם לא קיבלו את רעיון־החלוקה. הם לא היו ראויים למדינה, כי הם לא רצו בה. זו היתה הבעייה.

היו"ר אברמוביץ: חברת־הכנסת גאולה כהן, אני קורא אותך לסדר.

אורי אבנרי: את לא קיבלת את החלוקה, מנחם בגין לא קיבל את החלוקה, אבל לעם ישראל היה שכל לא לשעות אליכם.

גאולה כהן: אני כן הייתי מוכנה לקבל, למרות שחשבתי שזה לא טוב.

מאיר פעיל: את היית נגד החלוקה, והם היו בדיוק כמוך.

גאולה כהן: אני הייתי נגד, אבל קיבלתי.

דב שילנסקי: למה לא הקימו מדינה במשך כל הזמן שירדן היתה השלטת?

תופיק טובי: אני אענה לך, חבר־הכנסת שילנסקי: לא קמה מדינה פלסטינית בגדה המערבית וברצועה, מפני שממשלת ישראל וממשלת ירדן חברו בזמנו יחד נגד הקמתה של מדינה פלסטינית. ממשלת ישראל איימה בפעולה צבאית נגד מדינה פלסטינית. זאת היא התשובה האמיתית לשאלתך.

דב שילנסקי: חבר־הכנסת אבנרי, אפשר לשאול אותך שאלה בשקט ובנימוס?

היו"ר אברמוביץ: חברת־הכנסת גאולה כהן, אני קראתי אותך לסדר.

אורי אבנרי: רק רגע, חבר־הכנסת שילנסקי. אדוני היושב־ראש, אני הכנתי דברים התואמים בדיוק את הזמן העומד לרשותי. אני מוכן, ואפילו מעוניין, להשיב לכל השאלות, בתנאי שהיושב־ראש יוסיף לי זמן בסיום דברי.

היו"ר אברמוביץ: לא, לא.

גאולה כהן: הדיון הזה הוא רציני, ואני מתייחסת אליו ברצינות.

היו"ר אברמוביץ: חברת־הכנסת גאולה כהן, אני קורא אותך לסדר. אני קורא אותך לסדר.

דב שילנסקי: חבר־הכנסת אבנרי, מה היא תשובתך שלך? למה לא הקימו מדינה פלסטינית בזמן ירדן?

היו"ר אברמוביץ: הוא לא חייב לענות לך.

גאולה כהן: הוא לא חייב לענות לנו, אבל הוא חייב לענות לעצמו. הוא לא יכול לעשות לו חיים קלים.

תופיק טובי: הרי אמרתי לך, חבר־הכנסת שילנסקי — ממשלת ירדן היתה נגד העם הערבי הפלסטיני.

דב שילנסקי: אני שאלתי את חבר־הכנסת אורי אבנרי, לא אותך, חבר־הכנסת טובי. הרי יהודה ושומרון ועזה היו בידי הערבים. אם זה כל־כך טוב וצודק להקים מדינה פלסטינית, למה הם לא הקימו? למה ירדן לא נתנה להם להקים?

אורי אבנרי: מכיוון ששאלת, וחזרת ושאלת בעקשנות, אני אתן לך את התשובה ההיסטורית המדויקת: ממשלת ישראל דאז, הכריזה רשמית שכל שינוי בסטטוס בממלכת ירדן ייחשב כהפרת שביתת־הנשק, ומדינת ישראל תראה עצמה חופשית לאחוז בכל האמצעים, זאת אומרת לפלוש לירדן. בכך הבטיחה מדינת־ישראל את קיומה של ממלכת ירדן עד יוני 1967.

דב שילנסקי: ומה עם יתר המדינות? האם זו התשובה? למה לא הכירו בצורך להקים מדינה פלסטינית?

היו"ר אברמוביץ: הוא לא חייב לענות על כל השאלות.

אורי אבנרי: אדוני היושב־ראש, קומץ אנשים, ואני ביניהם, הזהירו עוד בראשית שנות ה־50 כי אשלייה גמורה היא לחשוב שהעם הפלסטיני נעלם מהמפה.

כבר ב־1953 הבעתי את דעתי, כי האינטרס ארוך־הטווח של ישראל מחייב את הקמתה של מדינה פלסטינית עצמאית בגדה וברצועה, תוך פירוק ממלכת ירדן. אולם כל ממשלות ישראל וכל מיפלגותיה היו בטוחות שהפלסטינים נעלמו.

רוח אביו של האמלט

אך כמו רוח אביו של האמלט, המשיכה רוחו של העם הפלסטיני להלך במרחב. היא גרמה למילחמות, יצרה משברים ללא־ספור. היא קרמה עור וגידים במוסדות ובאירגונים, שהלכו והתעצמו בהתמדה.

כיום קיים קונצנזוס עולמי על כך שלא יתכן פיתרון כולל ושלום בר־קיימא במרחב, אלא אם תיפתר הבעייה הפלסטינית. קונצנזוס זה משתרע מקארטר עד ברז'נייב, מסאדאת עד תשע מדינות השוק האירופי, והוא כולל את מרבית ידידיה של ישראל בעולם וחלק ניכר של העם היהודי.

אף מר מנחם בגין עצמו חתם בקמפ־דיוויד על הסכם־מיסגרת, אשר הנוסח האנגלי שלו — שהוא הנוסח המקורי והמחייב — מכיר בקיומו של „העם הפלסטיני" ובקיום „זכויותיו הלגיטימיות וצרכיו הצודקים".

ובמקור:

The legitimate rights of the Palestinian People and their just requirements.

אדוני היושב־ראש, אני מציע לכנסת להתמודד פנים אל פנים עם בעייה זאת, לשקול בכובד־ראש את הסיכויים והסיכונים הכרוכים בה.

במרוצת השנים נוצר מסביב לבעייה זו ערפל סמיך של יצרים ופחדים, מיתוסים ואגדות, שלא אישפר דיון רציונאלי. שורה ארוכה של מעשי־זוועה, יצרה מישקע עמוק של שינאה. שיגרות־התעמולה כפו את עצמן על התועמלנים עצמם, וסיסמות נלהבות תפסו את מקומה של המחשבה הקרה.

אני מציע לכנסת לעשות מאמץ מודע להחדיר מספר הרגשות, ולקיים בסביבה דיון עניני, מעשי ואחראי על נושא זה.

לשימחתי, הודיע ראש־הממשלה, מר בגין, בתשובה לקריאת־ביניים שלי באחד הדיונים, כי יתמוך בהצעה זו — אף כי דיעותיו בעניין זה שונות, כמובן, מדיעותי, כרחוק מערב ממיזרח. אולם מאחדת את כולנו הדאגה לעתידה ולשלומה של מדינת ישראל. דאגה זו צריכה להדריך את גישתנו גם בנושא חיוני זה.

חמש שאלות־יסוד

לא אקדים את הוויכוח הממצה שיהיה — כפי שאני מקווה — על סמך הבטחתו של ראש־הממשלה מר בגין, בכנסת. אסתפק בכך שאציין היום, לפני הכנסת, כמה מן המרכיבים העיקריים של הנושא, שעליהם יש למקד את הוויכוח.

שאלה ראשונה: האם קיים עם פלסטיני?

מאיר כהן: לא. לא קיים. מעולם לא היה ואיננו. יש ערבים שנולדו בארץ־ישראל.

אורי אבנרי: לדעתי, התשובה על כך היא פשוטה בתכלית, ביתוד ליהודי: כאשר מיליוני בני־אדם מאמינים שהם עם ומתנהגים בהתאם לכך, בטוב וברע — הרי הם עם.

כך לימד אותנו האיש, שריזקנו נשקף כאן*, שפתח את מסעו אז תוך ההיסטוריה במילים: "WIR SIND EIN VOLK" — הרינו עם!

החלטה עצמית זו חשובה לאין־שיעור מכל דיפלומה בינלאומית. אך העם הפלסטיני זכה גם בכך: לא זה בילבד שאין איש מפקפק בעובדת היותו עם ככל העמים, אלא שמישפחת־העמים הכירה בכך גם בהחלטה של 1947, שנתקבלה על־ידי ישראל, וגם בשנים האחרונות. אין עוד איש נאור בעולם המפקפק בעובדה יסודית זו.

קיים עם פלסטיני. הוויכוח על כך הסתיים. ראש־הממשלה, מר מנחם בגין, חתם על כך באנגלית.

שאלה שנייה: כאשר קיים עם, מה הן זכויותיו הלגיטימיות?

ברבע האחרון של המאה ה־20, הדבר ברור ומוסכם על הכל. לכל עם הזכות להגדרה עצמית ולחירות לאומית. זוהי זכות טבעית, המוקנית מכוח הרוח של התקופה, שאינה ניתנת לעירעור ושאינה תלוייה בדבר. מכוח הזכות הזאת הרמנו, אנחנו, את נשקנו למען עצמאות ישראל, ואכן זכינו בה.

לכל עם עומדת גם זכות לגיטימית שנייה: להקים בעצמו את הנהגתו הלאומית.

הנהגה שהרוב המכריע של העם מכיר בה ומקבל את מרותה, היא נציגתו המוסמכת. יכול אדם לתעב את שיטותיה, לפסול את עמדותיה — אך אין הדבר משנה

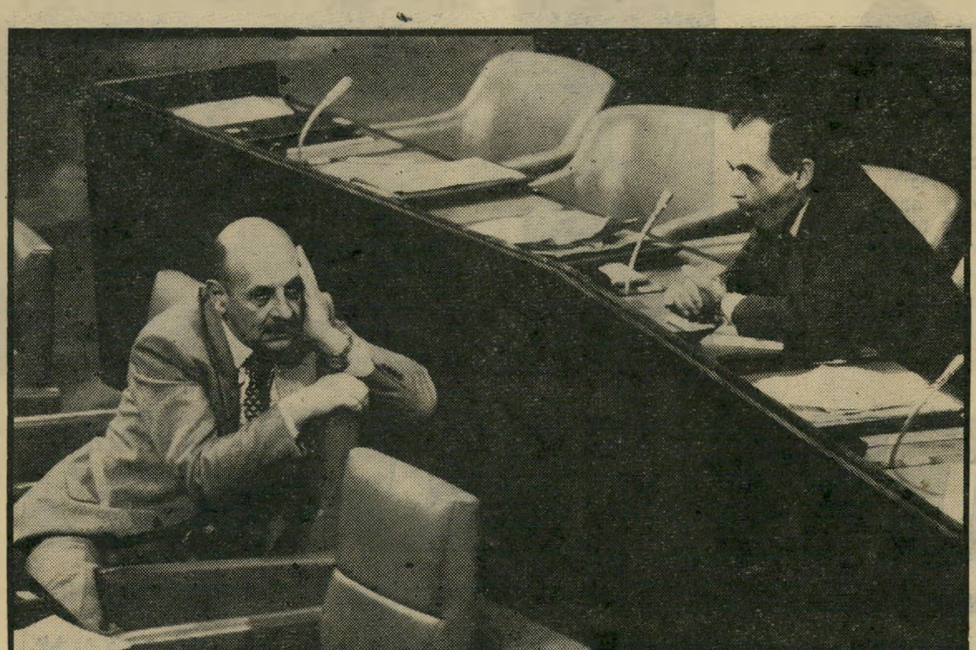

ח"כ היוד (וסגן־ראש־הממשלה ידין)
„זו הבטחה ראשונה שראש־הממשלה לא מקיים?"

את העובדה שזוהי הנהגה שעימה יש לשאת ולתת, ובין השאר, להביא לשינוי השיטות ולגיבוש עמדות חיוביות.

אין שמץ של ספק בכך שאירגון־השיחרור הפלסטיני הוא הנהגה כזאת. הוא הוכר כנציג הבילעדי של העם הפלסטיני על־ידי הפיסגה הערבית, האו"ם וכל האירגונים הבינלאומיים העיקריים.

חשוב יותר: אין גוף אחד אחר בארץ ובעיר קם כולו, המתיימר לייצג את העם הפלסטיני.

כל נציגי־הציבור שנבחרו בגדה המערבית וברצועת עזה, תחת השילטון הצבאי הישראלי, מכירים בו כבחנו הגתם. נוצר מצב פרדוכסאלי, שמדינות רבות יותר מקיימות כיום יחסים עם אש"ף מאשר עם ישראל.

שאלה שלישית: האם רוצה העם הפלסטיני במדינה משלו?

רק הוא עצמו יכול ורשאי להשיב על כך. אך מי שמצוי בענייניו יודע, שהרוב העצום של העם הפלסטיני — ואני מעז לומר: רוב של 99.9 אחוזים — רוצה כיום בעצמאות לאומית במדינה עצמאית.

שאלה רביעית: האם הקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה עדיפה, מבחינת האינטרס הישראלי, על מסירת השטח לירדן?

מי שדוגל בארץ־ישראל השלמה, כמו ראש־הממשלה מר מנחם בגין, פטור מלהשיב על שאלה זו. אך מי שאינו רוצה ב־2.2 מיליון ערבים בישראל — כפי שיש כיום — מי שחפץ במדינה יהודית דמוקרטית, מי שמבין כי לא יהיה שלום בלי החזרת שטחים אלה — שאלה זו חשובה לו.

אני משוכנע כי מדינה פלסטינית עצמאית, הקשורה ביחסים הדוקים עם ישראל, תשרת את ביטחון ישראל יותר משכנה ירדנית, שבה תהיה קיימת התמרדות מתמדת של הרוב הפלסטיני נגד המיעוט העברי־ירדני, ושבסופו של דבר ישתלט בה מישטר פלסטיני רדיקאלי.

כמה מן המוחות האיסטרטגיים המבריקים ביותר בישראל חכיעו את דעתם, בפומבי או בשיחות פרטיות, כי מדינה פלסטינית, בעלת יכולת מוגבלת, הקשורה בהסדר־ביטחון עם ישראל, עדיפה על פני שכנה ירדנית, שתשלוט על שטח הרבה יותר גדול, ושיהיה לה גבול משותף עם עיראק, סוריה וסעודיה, עם כל הסכנות הכרוכות בכך.

אגב, נערך מישאל מדעי בין כל האזרחים של ישראל הנושאים בתואר אלוף־מישנה־במילואים, ונמצא ש־52% מהם דוגלים בהגדרה עצמית לפלסטינים בכל תנאי, ועוד 12% בתנאים מסויימים. ביחד — רוב של שני־שלישים בקרב אלופי־המישנה של צה"ל, תומך ברעיון הקמת מדינה פלסטינית.

אמנון לין: מי ערך את המחקר הזה?

אורי אבנרי: אראה לך זאת אחר כך. הוא מונח כאן לפני. זהו מחקר מדעי מעמיק*.

רק הפלסטינים עצמם יכולים להחליט מה יהיה יחסם לירדן. כל החלטה על כך, שתתקבל על־ידי זולתם לא תחזיק מעמד ולא יהיה לה ערך. ייתכן קשר הדדי, ייתכן סיפוח עבר־הירדן לפלסטין, תיתכן אף קונפדרציה משולשת — של ישראל, פלסטין וירדן — לפי הדגם של שלוש מדינות בנלוכס**. אך אלה הן אפשרויות לעתיד.

שאלה חמישית: האם ייתכן שלום־אמת בין ישראל ומדינה פלסטינית כזאת? האם שני הצדדים יסתפקו בהסדר זה לצמיתות?

מדינה פלסטינית לא תוכל לקום בלי הסכמת ישראל, ובלי שלום רשמי בין שני העמים. שלום זה יכיל, כמובן, את כל היסודות — הפוליטיים, הצבאיים, הכלכליים וה־רעיוניים — שיבטיחו כי הסטטוס־קוו החדש לא יופר, וכי שום כוח זר לא יחדור אל מערב־הירדן. העליונות הצבאית הכבירה של צה"ל, על פני כל הצבאות בעולם הערבי גם יחד, היא הערובה הסופית לכך.

האם מוכנים הפלסטינים לשלום המבוסס על דו־קיום של שתי המדינות, זו לצד זו? יש על כך הערכות שונות, וכל ויכוח על כך הוא לגיטימי.

אשר לי, התמסרתי ללימוד הבעה הזאת במשך שנים רבות, שבהן אני מקיים מגעים רצופים עם גורמים בכירים באש"ף, מנתח את המציאות הפלסטינית המשתנה ועומד על מגמותיה.

אני מעז לטעון שאין בבית הזה אדם המצוי בסוגיה זו יותר ממני.

שמואל טוידאנו: כמוך יש?

אורי אבנרי: יתכן שיש. בחרתי את המלים בקפידה: אין יותר ממני.

הריני משוכנע כי אחרי שלושה דורות של התנגדות טוטאלית, מעשית ורעיונית, לרעיון העצמאות היהודית בארץ, מוכן עתה רובו המכריע של העם הפלסטיני, בארץ ובפזורה, והרוב המכריע בהנהגת אש"ף, לקבל פיתרון זה כפיתרון־קבע מעשי.

אינני מבקש מאיש לסמוך על ההערכות שלי. יש גם הערכות אחרות. אך אני טוען שדעתם לא נדע את התשובה המוסמכת, אלא אחרי משאיומתן ישיר וממושך, שבו יועמדו הדברים במיבחן ממשי.

(המשך בעמוד 48)

* פורסם על־ידי יורם פרי בגליון מדינה, מימשל ויחסים בינלאומיים, סתו 1974.

** בלגיה, הולנד ולוכסמבורג, הקשורות ביניהן במעין קונפדרציה תכליתית.

* בנימין זאב הרצל, שדיוקנו הוא התמונה היחידה באולם המליאה. הפסוק מופיע במבוא לספר מדינת היהודים.

מחלתו של ראש־הממשלה דחתה בכמה שבועות את המשבר החמור המאיים לפרק את ממשלתו

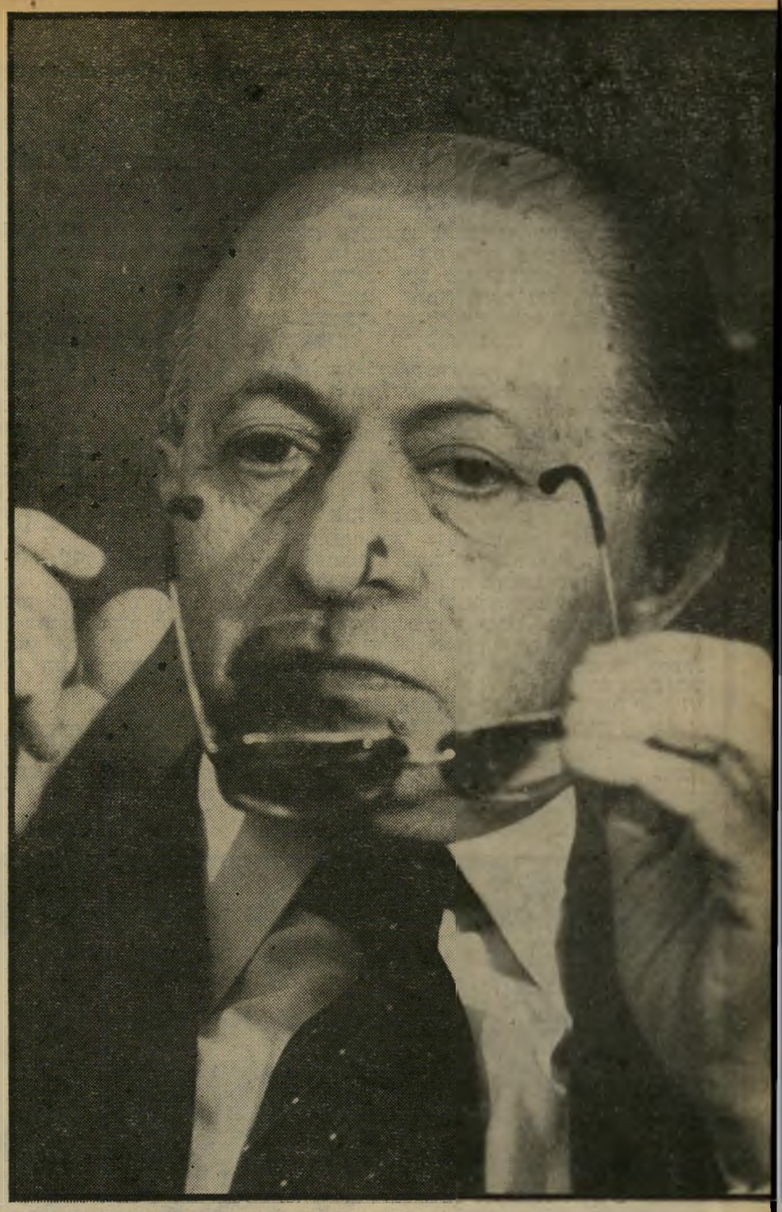

שלו. ארליך הביא לבגין רשימה של המ־חירים העתידים למצרכי־היסוד, אם אמנם יבוטלו הסובסידיות. כאשר ראה בגין את המחירים חשכו עיניו: „אני לא אסכים שלחם שחור יעלה שש וחצי לירות", אמר לארליך.

ארליך החל לגמגם. הוא טען לפני ראש־הממשלה כי הוא עצמו קיבל את התח־שיבים רק שעות אחדות קודם לכן מ־עובדי מישרדו, והמחירים החדשים היוו הפתעה גם לו. השניים הסכימו ביניהם שלא לבטל את הסובסידיות, אולם באותה שעה החלו השרים להגיע לבניין ראש־הממשלה. ארליך ובגין התפתלו וניסו להסביר לשרים הנידהמים את מה ש־אירע. הראשון שהבין זאת היה וייצמן, שעזיבתו את הישיבה הביעה את דעתו עליה. השרים האחרים נשארו עד הסוף, אולם פניהם, בסיומה של הישיבה אמרו הכל.

המעידה הסימלית

הסערה פרצה למחרת בבוקר דווקא במיפלגה הליברלית. סגנו של ארליך, אבי התוכנית לביטול הסובסידיות, יחז־קאל פלומין, זעק חמס. חברי־הכנסת ועס־קני המיפלגה הליברלית הבינו כי שר־האוצר הציג אותם עירומים. שוב לא עזרו לו ההצטדקויות והתירוצים. גם חב־ריו למיפלגה טענו: האיש צריך ללכת.

כאשר ירד ראש־הממשלה במדרגות מישרדו, בתום ישיבת הממשלה, מעד, ל־ראשונה מאז הוא מכהן בתפקיד. מז־כירתו יונה קלימוביצקי, שצעדה לשמא־לו, שומר־ראש וגוסר שעמדו מאחוריו, אותו למיטתו במשך שבועות ארוכים (ראה מסגרת).

למחרת, לפני שידע כי בגין ייכנס ל־בית־החולים, ביקר אצלו ארליך. הלחצים שהופעלו עליו בתוך מיפלגתו, והלעג ה־ציבורי, עשו את שלהם. ארליך בא להוד־ע לבגין כי הוא עומד להתפטר מהממשלה. בגין היה מוכן לשיחה זו. לראשונה מאז הוקמה ממשלת הליכוד, לא טלפן אליו ארליך ישירות כדי לקבוע עימו פגישה, אלא התקשר למזכירתו של בגין וביקש ממנה לקבוע את הפגישה.

תשובתו של בגין לאיום ההתפטרות של ארליך היתה החלטתית: „אם אתה הולך, אני הולך לגשיא," ברמזו לארליך כי גם הוא יתפטר והאחריות להתפטרות הממשלה תחול על ארליך. שר־האוצר החליט לנצל את הבעת האמון. באותו יום הופיע בשידור טלוויזיה חי וסיפר לאר־מה על השיחה שלו עם בגין. תגיבת הציבור והמיפלגה, בעקבות איום ההת־פטרות, היתה הפוכה מזו שלה ציפה ארליך. מרבית חברי־הכנסת של הליברלים הסכימו עימו. רוב הציבור תמך ברעיון ההתפטרות שלו, כשרק מעטים מאמינים בכך שהאיום הנגדי של בגין רציני.

יושב־ראש סיעת הליכוד בכנסת, אברהם („אברשה") שריר, עסקן ליברלי משופשף, החליט לזכות בהון פוליטי מהצעדים ה־אחרונים של ארליך. הוא הציע לארליך „תרגיל" פוליטי. שריר ידרוש התפטרות כל ארבעת שרי הליברלים, על־ידי־כך יטול את העוקץ מהתפטרות ארליך ואולי אף יאלץ את התנועה לדרוש את ביטול איומי ההתפטרות. ארליך הסכים לתרגיל של שריר. למחרת הגיבו העיתונים ב־הרחבה על דרישת אנשי הליברלים להת־פטרות כל שריהם מהממשלה.

העסק מתפרק

„אני אמנם חכם מאוד, אבל אני לא גאון," אמר עזר וייצמן ב־מהלך ישיבת הממשלה המפורסמת, ישי־בת־הברווזים, שניקראה בשבוע שעבר כדי לדון בקיצוץ הסובסידיות.

וייצמן אמר זאת לראש־הממשלה כי־שעה אחרי שהחלה ישיבת הממשלה. וייצמן, אמנם, אינו מבין בכלכלה, אך הוא מבין באנשים. בחושים המיוחדים לו הוא הבין מה שהבינו שעות אחדות לאחר מכן כל צופי הטלוויזיה בארץ, שישיבת ממשלה זו, תהפוך לנכס־צאן־ברזל בעולם הבדיחה הישראלי.

שר־הביטחון הסיק את המסקנות המיי־דיות. הוא קם ממקומו, ניפרד מהשרים הנדהמים ונסע לביתו. שר־האוצר, שימחה ארליך, המשיך להתפתל בהסבריו המגום־גמים לשרים, על פישרה של ישיבת הממ־שלה המיוחדת אליה זומנו. בסופה של הישיבה הבינו הכל: המדיניות הכלכלית של הממשלה עברה כבר את סף פשיטת הרגל והגיעה למצב של יאוש מגוחך ולישיבה זו יהיו השלכות חריפות ביותר על המשך קיומה של הממשלה.

מה שקרה באותה ישיבת־ממשלה אומ־ללה היה דבר פשוט ביותר. לאחר מיל־חמה בת שבועות אחדים, הצליח שר־האוצר, שימחה ארליך, לשכנע את ראש־הממשלה שיסכים לביטול הסובסידיות, דבר שיגרום להעלאת מחירים מיידית, בעיקר של מצרכי היסוד, להם נזקקות השכבות מעוטות היכולת. במשך חודשים התנגד בגין להורדת הסובסידיות. היה ברור לו כי העלאת מחיר הלחם, החלב, הבי־צים והאורז, היא מכה נוספת לסיכויי

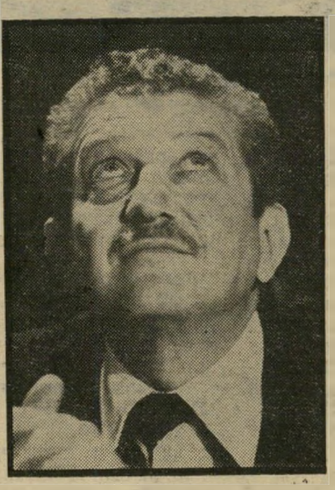

המועמד

הרציני ביותר לרשת את בגין, כאשר ראש הממשלה יצטרך לוותר על כיסאו, הוא שר הביטחון עזר וייצמן, אשר יצטרך להילחם בוותיקי חרות ובבגין כדי לזכות בתפקיד.

הליכוד בבחירות הבאות. אולם ארליך וכלכלניו טענו כי ללא ביטול הסובסידיות תהיה שואה כלכלית.

הממשלה כונסה לישיבה מיוחדת, כדי להחליט על כך. שעה לפני ישיבת־הממ־שלה נפגשו ראש־הממשלה ושר־האוצר מיהרו לתמוך בו ולמנוע את נפילתו. ליצ־נים טענו שהנפילה היתה תוצאה ישירה של ישיבת הממשלה ומסמלת את הצפוי לממשלה כולה. רק מאוחר יותר הבינו הכל, כי דווקא נפילה זו, היא שהצילה את הממשלה של בגין. אחרי יומיים הת־ברר כי הנפילה לא היתה מיקרית. בגין לקה במחלה קשה, שבמיקרה הטוב תרתק

הגורם

למשבר שלפני האחרון, ה־משבר שלפני מחלתו של בגין, הוא שר האוצר שימחה ארליך, מנהיגה המעורער של המיפלגה הליברלית. מחלת בגין נתנה לו פסק זמן לכמה שבועות.

אולם מחלתו של בגין טרפה את הקל־פים כולם. לפתע היה לא נעים להעמיד את המנהיג המוטל על מיטת חוליו בפני משברים בתוך הליכוד ובתוך הקואליציה. ארליך ניצל את ההזדמנות. הוא שכח את כוונת ההתפטרות, את הסובסידיות, את האינפלציה הדוהרת ואת העובדה שאנ־שים החלו להתגעגע אל יהושע רבינוביץ. הוא פיטר את פלומין, „שכח" את ההת־פטרות של עצמו והתייצב בעוצמה, שעד כה לא היתה מוכרת אצלו, אל מול יריבין מבית.

אריק שר הביטחון

לא היתה זו הפעם הראשונה שחברי הכנסת ועסקני המיפלגה הליברלית מאיימים על שלמות הקואליציה ושלמות הליכוד. לפני שלושה שבועות התפוצצה פרשת בגין—וייצמן. וייצמן ביקש אז להת־פטר מוועדת האוטונומיה ובגין סירב. הרמטכ"ל, רב־אלוף רפאל („רפול") איתן, הגיש חוות דעת לבית־המישפט הגבוה לצדק, לגבי הפקעת אדמות בגדה, כשהוא עושה קונוניה עם ראש־הממשלה מאחורי גבו של שר־הביטחון. היחסים בין בגין לווייצמן הגיעו לשפל אשר הזכיר את המרד שהביא לפרישתו מחרות של וייצ־מן, בגילגולו הקודם במיפלגה.

וייצמן איים בהתפטרות. להפתעתו, נראה היה כי הפעם מקבל אותה בגין במידה מסויימת של רצון. בליכוד היו שמועות, לא בלתי מבוססות, כי בגין רק ממתין

מהות המחלה

הנפילה תמונת השער של גליון זה מראה את מעידתו של ראש הממשלה מנחם בגין ברידתו מישיבת הממשלה המפורסמת, שלא־החליטה בנושאי הסובסידיות, ביום השלישי שעבר. בגין שמעד, נתלה במעקה. מזכירתו יונה קלימוביצקי (מימין) מיהרה לאחוז בו וכן שומר־ראשו שצעד מאחריו (מימין) והנוטר של משרד ראש הממשלה. ליצנים טענו באותו היום, כי המעידה היא הסמל למה שצפוי לממשלת בגין בעיקבות ישיבת הממשלה האומללה. אולם כעבור יומיים, כאשר אושפז בגין, התברר כי המעידה סימלה דווקא את הצלת ממשלתו של בגין ממשברים חמורים.

ב שעות העֶרב המוקדמות של היום החמישי שעבר, הגיע ראש־הממשלה, מנחם בגין, אל מכון־שרת בבית־החולים האוניברסיטאי הדסה בירושלים. מכון זה מטפל, בדרך כלל, בחולי מחלות־מאירות, אולם מכיוון שהבניין חדש, וחדריו נוחים ונעימים, החליטו רופאיו של בגין לאשפז שם.

עוד לפני שהגיע בגין לבית־החולים, ברור היה שלא מדובר בעייפות או ב־„תשישות", כפי שטען מנהל בית־החולים, הד"ר אסא הראל.

כבר בבדיקה הראשונית שנערכה לראש־הממשלה, על־ידי הד"ר באזיל לואיס, ה־מלווה את בגין בכל מסעותיו והפרופ' מאיר גוטסמן, מנהל המחלקה־הקרדיולוגית בהדסה, שבה מטופל ראש הממשלה, ברור היה שמדובר בהפרעה מוחית. התופעות היו ברורות: סחרחורות, טישטוש ראייה, ומה שבעיקר הדאיג את מנחם בגין ורופאיו, הקושי בדיבור שממנו סבל ראש הממשלה עוד משעות הצהריים המוקדמות.

שני הרופאים החליטו לבקש את חוות־דעתו של מנהל המחלקה הנוירולוגית ב־בית־החולים, הפרופ' סילוואן לביא. הנוי־רולוג דרש לבדוק את ראש־הממשלה ב־בית־החולים והעביר אותו לאישפוז.

עוד באותו ערב נעשו הבדיקות הנד־רשות. ביניהן: בדיקות דם לקביעת רמת הסוכר, בדיקת מידת התקרשות הדם ובדי־קות לב. כן בוצעה E.E.G. — בדיקת גלים־חשמליים של המוח. בדיקה זו אינה מאפשרת מידע מדוייק, אלא נותנת סימנים גסים המראים על איזורי ההפרעה התוך־מוחיים. מצבו של בגין החמיר, ולא חלה כל הקלה בקשיי הראייה והדיבור. הרופ־אים החליטו על בדיקה נוספת: C. T. SCAN, שהיא בדיקת־רנטגן בעזרת מח־שב, המאפשרת מיפוי של איזורי־המוח הפגועים, בדיוק מירבי.

הצילומים המתקבלים נראים כמו תמונה של חתכי־מוח, דבר המאפשר איתור מירבי של האיזורים הפגועים. בדיקה זו קשה במיוחד ונעשית על־ידי הזרקה תוך־ורידית של חומר ניגוד, המתפשט לכל מערכת הדם. כאשר מגיע חומר הניגוד לאיזור פגוע, נראית שפיכה של החומר אל מחוץ לכלי־הדם.

■ ■ ■

ת וצאות הבדיקה הראו, שאכן, יש פגיעה מוחית. ראש־הממשלה הועבר למחלקת הלב בקומה השישית של בניין הדסה.

עתה נותרה השאלה הקשה ביותר ב־מצבים מעין אלה: האם הנזק המוחי, ש־ממנו סובל ראש־הממשלה, הוא הפיך. ידוע שאם תוך 24 עד 48 שעות, לא חולפים סימני ההפרעה, אין מה לעשות כדי לשפר את המצב.

החלה ציפייה מתישה לתשובה, שעשוייה היתה לשנות את המצב המדיני כולו.

ואומנם, אחרי 24 שעות התברר, לשימ־חת הכל, כי ההפרעה המוחית שממנה סבל בגין היתה TRANSIENT ISCHE־MIC ATTACK — T.I.A., הפרעה־מוחית זעירה מאד, הפיכה. כלומר: ההס־רעות שמהן סבל ראש־הממשלה נעלמו והלכו.

■ ■ ■

ה בעיה העיקרית העומדת היום בפני רופאיו של בגין היא למנוע, ככל האפשר, מצבים דומים בעתיד.

מאורע מוחי מוגדר כנזק קבוע או חולף, הרקמת המוח כתוצאה מהפרעה באספקת הדם. הסיבות הנפוצות הן הסתיידות־עו־רקים, כלומר, הצטברות חומרים שומניים בדפנות כלי־הדם המובילים את הדם מהלב אל שאר אברי־הגוף. הסתיידות כזו יכולה להיווצר בכל עורק בגוף, כשהדוגמה ה־נפוצה ביותר היא הלב, היינו התקף־לב. במשך תהליך ההסתיידות נוצרת חסימה גדלה והולכת של העורק הנפגע, עד ש־בסופו של דבר מופיעה חסימה מלאה, שהתוצאה המיידית שלה היא הפסקה באס־פקת הדם. במצב זה תיקבע חומרת המאורע לפי מהירות היווצרותה של החסימה. אם היא איטית, יקבלו עליהם כלי־דם צדדיים את תפקידי הזרמת הדם, והפגיעה בעת החסימה לא תהיה משמעותית. אם החסימה פיתאומית, אפשרות הקיימת גם בזמן הי־עצרותו של תסחיף, הסימנים חריפים ונו־סים להיות קצרים והפיכים.

קיימים גורמים רבים המסייעים להיווצ־רות מאורע־מוחי. אצל ראש־הממשלה התהוו מרבית הגורמים הללו: הוא סובל מסוכרת, מיתר־לחץ־דם וממחלת לב.

בגין סובל מסוכרת בדרגה נמוכה בי־תר. הוא אינו נזקק לתרופות, ומאזן את רמת הסוכר בגופו על־ידי דיאטה דלת־פחמימות בלבד.

יתר־לחץ־דם עלול להביא למצבים של ירידה פיתאומית בלחץ הדם, דבר הגורם לשינויים בהיקף העורקים, ומצבי חוסר־חימצון־זמני באיזורים מסויימים בגוף.

מחלת־הלב ממנה סובל ראש־הממשלה אינה תורמת לכושר־עמידותו בפני מצבים של הפרעות פיתאומיות בקצב הלב, ושוב — חוסר חימצון.

מאורע־מוחי בצורתו הקשה ביותר, גורם מוות מיידי, אך בדרך־כלל מסתיימים מצבים כאלה בשיתוקים הפיכים או בלתי־הפיכים של חצי־הגוף הימני או השמאלי, או מצב של שיתוק מקומי, כפי שקרה אצל ראש־הממשלה.

הפרעות בראייה עלולות להופיע בשתי העיניים, או בעין אחת בלבד.

ההפרעות בדיבור, שעד היום לא הוז־כרו על־ידי הד"ר הראל בהופעותיו ה־רבות בטלוויזיה, תמורות יותר, ולו בגלל הרגשתו של החולה. הפרעות אלה יכולות להתבטא באי־הבנת הנאמר ובפיטפוס חסר־תוכן, או יכולת הבנה טובה של הנאמר או אי־יכולת לדבר. מחלתו של ראש־הממשלה התבטאה בצורה קלה ביותר. הוא חש תחילה במיגבלות בדיבורו, וגם אלה חלפו תוך יומיים.

■ ■ ■

ע תה, מתיוצץ כבר בגין עם הרופ־אים והאחיות. אך בימים הראשונים, החמישי והשישי בשבוע שעבר, היה רחוק מאד מהתלוצצויות אלה, בניגוד למה שטען מנהל בית־החולים.

ראש־הממשלה מקבל זריקות של חומר נוגד־קרישה — הפרין — המוזרק לשיכבה התת־עורית בבטנו של החולה. בעתיד ה־קרוב הוא יקבל את נוגדי־הקרישה בצורת גלולות, ויזדקק לבדיקות דם מדי שבוע.

אם המאורע־המוחי לא יתפתח, כלומר לא יהיו עוד מצבים של שליחת תסחיפים לתוך עורק־המוח, יוכל בגין לחזור לעבו־דה מלאה כביכול, ללא כל הגבלה, תוך שבועיים. הוא יהיה חייב להיות תחת הש־גחה מלאה, מאחר שאצל אנשים הסובלים ממחלות כרוניות כמו אלה שלו, הסיכויים להתקפים נוספים הם גדולים ורבים.

להתפטרותו של וייצמן, כדי לקבלה מיד ולמנות את אריק שרון כשר־הביטחון.

אנשי המיפלגה הליברלית ניזעקו. לג־ביהם, כמו לגבי רבים אחרים, מינויו של אריק שרון כשר־ביטחון, פירושו מילחמה ואסון. עסקנים ביקשו מן השרים הליבר־ליים לאיים על בגין לבל יממש את תכ־ניתו.

לעסקני המיפלגה הליברלית וחברי־הכנ־סת שלה, התברר לפתע כי ארבעת הש־רים יקבלו את אריק שרון כשר־ביטחון, ולו רק כדי לשמור על כסאותיהם.

היוזמה, שהפתיעה אפילו את שרי הל־ברלים, באה מידיו של יושב־ראש ועדת הכנסת, יצחק ברמן. ברמן, ששיגר מיכתב אל שרי הליברלים, שבו דרש מהם להת־פטר מהממשלה על רקע חילוקי דיעות בין המדיניות המוצהרת של המיפלגה הליברלית לבין מדיניות הממשלה לגבי הפשרת קרקעות לבנייה. אלה שלא ידעו שיש כוונה למנות את אריק שרון כשר־ביטחון במקומו של וייצמן, ראו את מיכ־תבו של ברמן כתימהוני. אולם השרים הליברלים הביעו את הרמז. מדיניות ה־ממשלה בנושא הקרקעות מוכתבת על־ידי אריק שרון, בתוקף היותו ממונה על מינהל מקרקעי ישראל. ברמן, שאחריי עמדו מרבית חברי הכנסת של המיפלגה, ראשי גוש תל־אביב של הליברלים, שהוא הגוש החזק במיפלגה זו, ואישים כראש־עיריית תל־אביב שלמה (צ'יצ') להט ואהרון סחרוב, הודיעו דרך מיכתב זה, ובצורה אלגנטית, לשרים שלהם: אם אכן ימנה בגין את אריק שרון כשר־הביטחון, יאלץ מרכז המיפלגה הליברלית את הש־רים שלו, לפרוש מהממשלה ולפרק את הליכוד.

אריך הבין את הרמז ורץ עימו לבגין. התוצאה היתה מיידית. כאשר נפגשו וייצ־מן ובגין לשיחת הבהרה בנושאים שהיו ב־מחלוקת, הופתע אפילו וייצמן, ששמע עוד קודם לכן על כוונתו של בגין לקבל או לגרום להתפטרותו, מנועם השיחה ומ־הוויתורים של ראש־הממשלה.

דחייה בכמה שבועות

מ חזתו של בגין גרמה לאותם ב־מיפלגה הליברלית, שעמדו על כך ש־על שרי מיפלגה זו לעזוב את הממשלה, שיסתפקו, במרכז המיפלגה שייערך ביום החמישי הקרוב, בנוסחה בלתי־מחייבת, אשר תאפשר את המשך כהונתם של שרי הליברלים בממשלה. אולם ברור לכל שזה פסק־זמן. המרכז הבא של הליברלים, שיתכנס לאחר שהלישכה המרכזית לסט־טיסטיקה תפרסם את מדד עליית המחירים של החודש הבא, יגרום לאריך ולשלושת השרים להתפטר מהממשלה.

כבר לאחר משבר־וייצמן הראשון, הח־ליטו בגין ואריך לפתוח במהלכים מזו־רזים כדי לאחד את מיפלגות הליכוד. חרות רוצה באיחוד מזה זמן רב, אולם הליברלים התנגדו לו. מסיבה זו החליטו השניים לשמור בינתיים בסוד כוונתם זו.

(המשך בעמוד 38)

נאות דבורת

בונה דירות
עם איכות חיים לכל החיים

ברמת-השרון

ברח' סולד ועתה גם ברח' מרדכי
דירות יוקרה 4½ חדרים

ריצוף כהה בסלון ובפינת האוכל * קרמיקה וחרסינה פרחונית במטבח
מטבח אמריקאי * חדר תרבות ומשחקים * לובי מפואר * מתקני משחקים לילדים

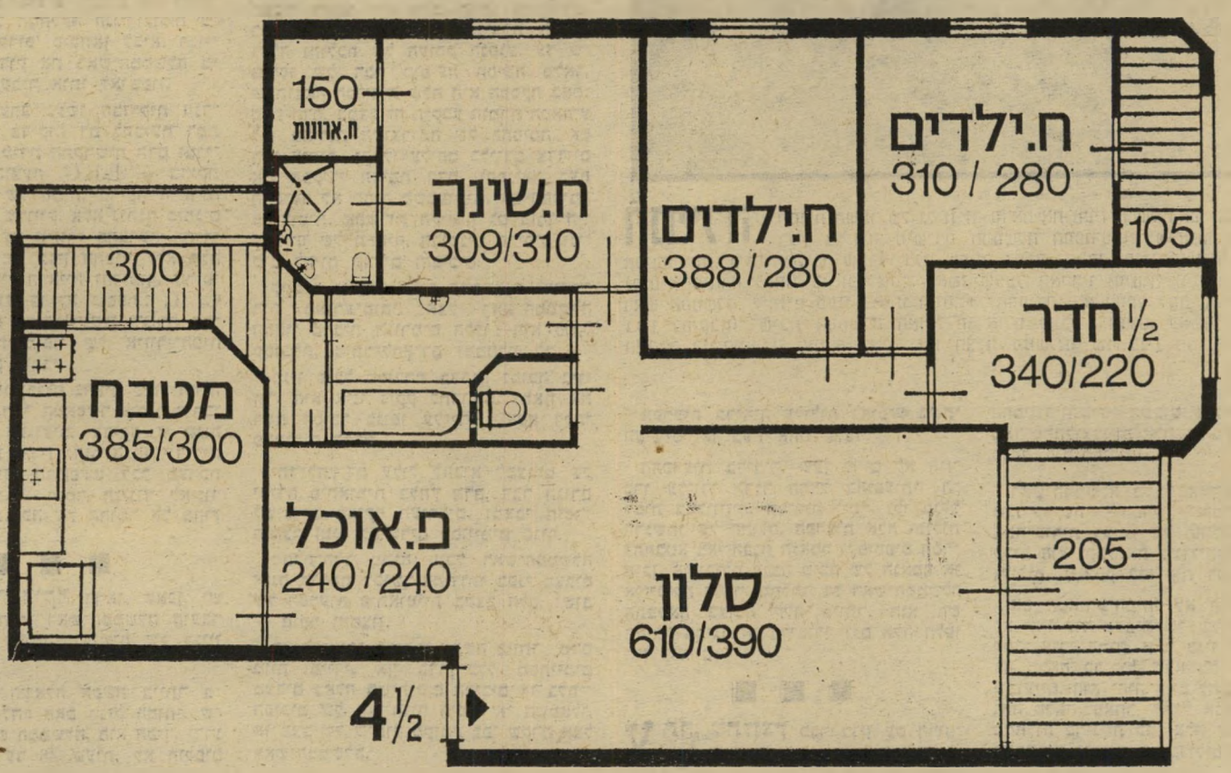

נאות דבורת בניני אלפינר בע"מ

משרדי ההנהלה: ראשון-לציון, רח' רוטשילד 43
משרד המכירות: ראשון-לציון, רח' הרצל 59 טל: 947253

נאות דבורת

הכלכלנית המהפכנית קובעת: החלטת הממשלה שלא לבטל את הסובסידיות היתה החלטה אמיצה, ומבקריה סוגדים לפולחן בלתי־רציונלי פסול

הזאב הנורא של הסובסידיה

מאת **אסתר אלכסנדר**

„עיות ים!", „עיותים!", עיותים!" — צעקה זו אנחנו שומעים מעל דפי העיתונות, המשמשת פה לכלכלנים שונים ולפרשניהם, כל אימת שנעשה נסיון לשמור על מחיריהם של מיצרכי־היסוד: הלחם, החלב, הביצים והשמנים.

אין זה חשוב, לפי מדע־הכלכלה הנוכחי, שהתייקרות מוצרים אלה מורידה את השכר הריאלי, שהיא פוגעת במייוחד בבעלי השכר הנמוך, כי אחוז גבוה משכר זה מוצא לאוכל, במייוחד אם יש לשכיר כמה ילדים.

העיקר שסובסידיה כזאת היא „עיוות" — ו„עיוות" חוא איזה דבר נוראי, שיש לצאת נגדו בפטישים ובגרזנים, כדי להרגו.

מהו בדיוק „עיוות"? זאת כמובן קשה להסביר. זהו איזה דבר שקורה למשק, ליתר דיוק, לחלוקה האופטימלית של המשאבים במשק, כאשר אין נותנים למחירים להתנגח לפי חשקם. מה שלא יהיה, „עיוות" זה הטמון בשמירה על הסובסידיות מוכרח להיות דבר גרוע מאד. יותר גרוע, אליבא דכלכלנינו ופרשניהם, מאשר הירידה בשכר הריאלי, ובמייוחד מן הירידה מהכנסותיהם של מישפחות־שכירים מרובות־ילדים.

חסידי השוק ה„חופשי" מאמינים, שכאשר משאירים את מחירי המוצרים לנפשם, ונותנים להם למצוא את רמתם בלי התערבות ממשלתית, הרי הדבר יחלק את משאבינו בצורה היעילה ביותר. אך משונה הדבר שרק ההתערבות הממשלתית להורדת המחירים, או ההתערבות של ההסתדרות לעליית השכר, נקראת בפיהם „עיוות".

מעולם לא שמעתי שצועקים „זאב!" („עיוות") כאשר מדובר בהטלת מסים על מוצר כלשהו, שגם היא פעולה של התערבות במישחק החופשי של המחירים — רק בכיוון הי הפוך, ייקורם באופן מלאכותי.

לא שמעתי גם שמישהו יקרא לריווחי הבנקים, שלפי העיתונות מגיעים למיליארדי ל"י — „עיוותים", למרות שהם נוצרים לא במעט בעזרת הממשלה.

זאב! זאב!

ר בותי: **עיקביות מינימלית!** אם הסובסידיות הן עיוות, גם המסים על הצריכה הם עיוות, והם עיוות כפל כפליים, כי הסובסידיות למוצרי־יסוד, לשם עיכוב עליית־מחירים מהירה, מהוות בתקציב הממשלה לשנת 1979, רק 9.3 מיליארד ל"י, אך ממסים על מוצרים ייגבה מאיתנו 67.5 מיליארד ל"י השנה.

אם הסובסידיה למוצרי־היסוד היא עיוות, אז גם המסים על החשמל, הטלפון, המגורים — ועל מה לא — הם עיוות. אם זה עיוות לקנות יותר לחם וחלב לילדינו משיכולנו לולא הסובסידיות, או להסיק פחות את חדרם בחורף, מאשר יכולנו לולא המסים על הדלק, גם זהו עיוות. מוטב להפסיק בכלל מלאיים על הציבור בגולם ה„עיוות".

אך מה קורה תחת זאת? לא רק שלמסים על המוצרים אין קוראים אצלנו בשמות גנאי כ„עיוות", אלא ההיפך מזה. הם יקירי כלכלנינו ופרשניהם בעיתונות. הם זוכים בשמות־חיבה כ„ספיגה" הנחוצה לנו כל־כך, כ„אמצעים למילחמה באינפלציה" שאי־אפשר בלעדיהם. מדי פעם קוראים להם אפילו, למרבה הצחוק, „מייישרי עיוותים".

מאיזושהי סיבה בלתי־רציונלית, כל התערבות המורידה את המחירים נקראת אצלנו „עיוות", לעומת כל התערבות המעלה מחירים, הזוכה בשבחים. וזאת בזמן אינפלציה!

לגבי ההכנסות, הדבר הפוך. כל עלייה „חריגה" בשכר נקראת „עיוות", ואת השבחים מקבלות דווקא הירידות בשכר — ההיפך הגמור מן היחס למחירי המוצרים.

אך אין להניח אותו דבר על הטיפול בידיעות על העלייה ברווחים. מעולם לא שמעתי שאיזה שהם רווחים הם „חריגים", או גורמים ל„עיוותים" ביניך? גודלם. היחס אליהם דומה ליחס אל המחירים: כי המעלה הרי הוא משובח.

משונה מאד הוא חוסר־העיקביות הבלתי־רציונלי בשימוש בתווית: „עיוות". הכלכלנים יודעים אל־נכון שמסים יכולים להיות בעיות מבחינה כלכלית בדיוק כמו סובסידיות, או שהסובסידיות אינן עיוות כמו מסים (אם כי עוד לא שמעתי שיציעו „מדיניות רווחים" כפי שמציעים „מדיניות שכר").

מילטון פרידמן בוודאי יודע זאת. הוא עיקבי. ואצינו כל התערבות ממשלתית במשק, מכל סוג שהוא, היא עיוות אחד גדול.

אמונה דתית

ל מרות זאת, הפרשנות הכלכלית בעיתונות היש־ראלית — המבטאת בדרך כלל את דעת הכלכלה המימסדית — תמיד תדביק את התווית השלילית של ה„עיוות" רק לאותן הפעולות המכוונות להעלות את רמת־חייהם של העובדים, כגון סיבסוד מיצרכי־היסוד או עלויות־שכר.

היום קראתי בעיתון שמתכוונים לבטל את מס־המעסי־קים, ולא מצאתי בשום מקום שהדבר ייקרא בשם „עיוות" — למרות שחיפשתי. לא שאלו אפילו מניין יקח האוצר עכשיו את חמשת מיליארד הלירות שמס זה הכניס לו עד כה, ולא היה שום סימן לדאגה החמורה לתקציב, שהכלכלנים והעיתונות מפגינים אותה השכם והערב, כאשר מדובר על ביטול הסובסידיות. אפילו בהדפסת כסף אין מאיימים עלינו בגין ביטול מס־מעסיקים זה. מהי, אם כן, הסיבה ליחס הזה של איפה־ואיפה בטיפול בנושאים הכלכליים המגבילים?

אין זאת אלא הפגנת הפיזיקופיה של ה„קורבן", שהשתלטה על כלכלנינו. כל דבר — ולא חשוב מה — שהוא בגדר של קורבן מטעם יעזה את רמת חיי העם העובד הוא „עיוות".

לא חשוב שהדבר הוא בניגוד להגיון, שאינו עקבי, שאינו רציונלי, ושאין בו שום היגיון כלכלי — שלא נזכיר את ההיגיון החברתי — כפי שכבר הראינו. האמונה בקורבנם של השכירים מאפילה על הכל. על העיקביות, על הרציונליות וגם על ההיגיון המיקצועי.

הקורבן הוא דבר טוב שאי־אפשר בלעדיו. ינסה־נא מישהו להגיד לכלכלנינו, או לפרשני־הם בכלי־התקשורת, שאויי אפשר לשפר את מצבנו הכלכלי גם ביי קורבנות, ונראה מה תהיה התגובה. היא תהיה או זעם, או ביטוי מוחלט, או הפתעה, שעד זה לא חשבנו.

האמונה שבתועלת הקורבנות יושבת עמוק בחברה הכלכלית שלנו, ויש בה נימה כימעט דתית.

האמונה המיסטית הזאת בקורבן — או „בצעדים הדראסטיים", אם תרצו — כמפתח לשיפור מצבנו, מש־תלבת בעת האחרונה — בעת הדיונים על הסובסידיות — עם דרישה מוסרית נוספת, הדרישה ליושר, האומרת: ציבור ישר משלם מחירי־אמת. הלאה הסובסידיות!

וכי מה עוד יכולה להיות הסיבה לביטול הסובסידיות? לאוצר אין כסף לסבסד? ביטול הסובסידיות עולה לא פחות. אז לשם מה דבקים דווקא בביטולן, אם לא לשם היושר?

?פנינו מערכת שלמה של אמונה דתית, ולא כלכלה.

אמונה זאת מקבלת לאחרונה ממדים היסטריים. „אין אנחנו יכולים לחיות עם עיוות הסיבסוד!" צעקה זאת נשמעת ממסך הטלוויזיה מפי חברי־כנסת וראשי אירגונים כלכליים.

מה ההתרגשות הזאת? העם היהודי חי כבר במשך ההיסטוריה שלו עם דברים יותר גרועים מאשר סובסידיה.

המסכת המוסרית של הדת הזאת נראית בערך כך:

הסובסידיה היא דבר רע, ביטול הסובסידיה הוא דבר טוב.

פיצוי הנזקקים הוא דבר רע, ויש להקטין אותו כמה שיותר. ביטול סובסידיה בלי פיצוי הוא דבר עוד יותר טוב לנזקקים.

עליית המדד בעיקבות ביטול הסובסידיות הוא דבר רע, ועיקור המדד — קצת זיוף לא מזיק. המטרה מקדשת את האמצעים. כך כבר אמרו הישועים. עיקור מעליית המחירים שבעיקבות ביטול הסובסידיה הוא דבר נהדר, והוא נהדר כפל־כפליים, אם עיקור זה יחול רק על תוספת־היוקר, אך לגבי הצמודים הוא לא יהיה קיים.

יוצא מזה שהדבר הטוב האבסולוטי שאליו יש לשאוף הוא: עלייה מהירה במחירי המו־צרים הבסיסיים, כלי פיצוי לנזקקים, בתוספת הורדת החצמדה של השכר למדד, ביחד עם פי־צוי מלא לא־שכירים.

ואם עוד אפשר, יש להגניב גם את ביטול מס־המעסי־קים לתוך המכלול הזה של התוכניות — לשם שיפור.

רבותי! צורת המחשבה הזאת אינה הגיונית, אינה רציונאלית. היא סתם השתוללות של כמיהה להורדת רמת־חייהם של העובדים, לראות את טכס ההקרבה ואת סיבלו של הקורבן, כאשר ייתכן מאד שהקורבן, זה בעצם אנחנו בעצמנו, כולנו.

הממשלה יושבה, ולמזלנו עמד לה הכוח שלא לבטל את הסובסידיות. הלחץ מצד הקנאים הכלכליים הנ"ל היה עצום, והוא עדיין עצום.

מה אומרים עליה? דווקא ברגע שעמדה בכל הלחצים, וגילתה כושר־מנהיגות, מאשימים אותה, את הממשלה — דווקא מבית ומן העיתונות שבחרה לבסא את דיעות כלכלני־האוצר, משום מה — שאין לה כושר החלטה, ואין לה כושר מנהיגות.

איזו חלטה היתה צריכה יקבי? יבטל את הסובסידיות? זוהי החלטה, ואילו לא יבטל אותה — אינה החלטה?

לאן היתה צריכה להנהיג אותנו כדי שתזכה בתש־בחות? לתוהו־ובוהו חברתי, להתמוטטות כלכלית? וכאשר היא הופכת את ההגה במאמץ רב לכיוון הפוך — נכון, לכיוון בלתי־רגיל לכלכלנינו — לכיוון של שיווניות חברתית ועצירת המחירים, אז היא מפסיקה מלהנהיג?

רבותי: שפיות־הדעת שלנו הוזכת לאיבוד. מוכרחים לחזור אליה, כי אחרת אנו אבודים!

אסור לבטל את הסובסידיות. אין הן, וגם אינן יכולות להיות, עיוות במשק, שבו המרכיב של המס במחירי רוב המוצרים הוא עצום — ורק המיעוט שבהם מסובסד.

אני מאמינה, כפי שכתבתי במאמרים קודמים, שעמידה איתנה של הממשלה על מחיר המוצרים שהיא קובעת אותם בעצמה, היא היא האמצעי הטוב ביותר להתחיל לגלגל את גלגל האינפלציה אחורה. בתהליך זה, השמירה על הסובסידיות, שפירושה הוא שלא להניח למחירים שבשליטה הישירה של הממשלה לעלות, היא צעד ראשוני חשוב ביותר.

השמירה על הסובסידיה היא גם שמירה על התקציב, פן יהפוך מכשיר לחלוקת הכנסות לרעת העובדים.

זה תפקיד אנטי־אינפלציוני ממדרגה ראי־שונה.

תקציב, המחלק את ההכנסות לטובת המיעוט הלא־שכיר, כפי שהאינפלציה עצמה מחלקת את ההכנסות, הרי הוא אינפלציוני ביותר, וגם גורם לסבל רב.

מניין יבוא כסף לקיים את הסובסידיות? לשאלה זו אין מובן, כי ביטול הסובסידיות, כפי שנתברר, עולה עוד יותר. כאן אני יכולה לצטט — באופן חופשי — את משה זנבר, שככלכלן ותיק ומנוסה בבניית תקציבים, מציע לעמיתיו באוצר (מעריב 13.7.79) שבמצב הנוכחי מוטב להשאיר את הסובסידיות, ולחפש את איזון התקציב במקום אחר.

(המשך מעמוד 35)

כדי שחבריו של ארליך במיפלגתו לא יטר־פדו אותה.

אולם עתה, לאחר המשבר האחרון, נראה כי יערך מסע מזורז לאחד את כל מיפלגות הליכוד. כבר בביקורו הראשון של ארליך אצל ראש־הממשלה המאושפז בבית החולים, היה נושא השיחה היחיד: איחוד מיפלגות הליכוד. הוחלט ביניהם שמיד עם החלמתו של בגין, יטילו את כל כובד מישקלם כדי לבצע את האיחוד.

בינתיים קיבל גם מנהיג לעם, יגאל הורביץ, רמז מבגין לפעול בכיוון זה. הורביץ מעוניין באיחוד מיפלגות הליכוד. איחוד כזה יציב אותו בחמישיה הפיתחת את רשימת הליכוד לכנסת הבאה, בעוד שללא איחוד הוא מנהיגה של קבוצה קטנה ושולית, בת ארבעה חברי־כנסת בלבד.

מי יהיה היורש?

ב ליכוד, ובעיקר בחרות, יודעים כי משבר־ארליך מתגמד לעומת הסכנה הצפונה במחלתו של בגין. הכל מקווים, אמנם, כי בגין יתגבר על מחלתו, כפי ש־עשה כבר פעמים מיספר בשלוש השנים האחרונות, ויוכיח את אמיתות התיאוריה האומרת שמנהיג, ככל שיהיה חולה, ברגע שהוא תופס את השילטון, הוא אוחז גם בסוליסת בריאות מקיפה.

מועמד ותיקי חרות עם ראש־הממשלה
גבות עבותות

מחלתו של בגין, אליה מתלווים ה־זיכרונות ממחלותיו הקודמות, הדליקה נורות אדומות בליכוד, ובעיקר בחרות בצורה הרצינית ביותר, החלו השבוע להתייחס לבעיית יורשו של ראש־הממ־שלה, וזאת במיקרה שמצב בריאותו ימנע ממנו להחזיק במישרה זו, הדורשת כ־חות נפשיים ופיסיים בלתי רגילים מכל מי שמכהן בה.

אין ספק, שאם יתהווה מצב, שיהיה צורך לבחור בראש־ממשלה אחר לפני הבחירות, תהיינה אלה כאשר תהיינה, יצטרך זה להיות חבר מיפלגת חרות. אולם גם לאנשי חרות ברור כי המועמד שלהם צריך להיות מקובל על מרכיבי הליכוד האחרים, ואולי אף על מרכיבי הקואליציה.

המועמד הטבעי ביותר הוא שר־הבטחון עזר וייצמן. אולם לגבי וייצמן קיימות מיספר בעיות. ראשית, אם יהיה בגין במצב שיוכל להשפיע על קביעת יורשו, יתנגד לוייצמן. הבעיה השנייה היא, ותיקי חרות. אלה רואים בוייצמן נטע זר ולא יסכימו לקבל אותו. מתוך כל חברי הכנסת של מיפלגה זו, מדובר בשמונה חברי־כנסת שילחמו נגד בחירתו של וייצ־מן לתפקיד: רוני מילוא, קרוב מישפחתו של בגין, משה שטרן, ח"כ חדש שניכנס במקומו של שמואל רכטמן לכנסת לפני שבועות ספורים, מיכאל דקל, יושב־ראש ועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת משה („מישה") ארנס, יושב־ראש הכנסת יצחק שמיר, יועצו הכלכלי של בגין ח"כ יגאל כהן־אורגד, הפרופסור יוסף („יוסקה") רום וכמובן אריק שרון.

הגבות של שמיר

ל עומת אלה תומכים בוייצמן שיבעה חברי־כנסת: סגנו של וייצמן במישרד־הביטחון מרדכי („מוטקה") ציפורי, השר דויד לוי, תומכו הנלהב ביותר של וייצמן, חיים קופמן, יושב־ראש המועצה המקומית קריית־מלאכי, החייב את קידומו הפוליטי לוייצמן, משה קצב, איתן ליבני, חיים קורפו והח"כ הדרוזי עמאל נאסר־אל־דין. שלושה חברי־כנסת עדיין לא קבעו עמדה: מאיר כהן מחיפה, דב שילנסקי וסגן השר יורם ארידור, אם כי ארידור נוטה לתמוך בוייצמן מאשר בכל מועמד אחר ששמי הועלה בשבוע האחרון.

השניים אשר ינסו להתמודד נגד וייצמן יהיו יושב־ראש הכנסת, יצחק שמיר, ו־יושב־ראש ועדת־החוץ־והביטחון, משה ארנס. בשמיר תומכים תמיכה מוחלטת מילוא, שטרן ודקל. אל אלה מצטרפת תמיכתם של אנשי חטיבת לעם בליכוד, ויש להניח כי גם גאולה כהן ומשה שמיר יתמכו בו. לארנס מובטחת בינתיים תמי־כתם של אריק שרון, יגאל כהן־אורגד ויוסף רום.

יחסיו של וייצמן עם ארנס, לפחות על פני השטח, ידידותיים, ואם ארנס יצטרך לוותר על מועמדותו, הוא יעביר את ה־תומכים בו לוייצמן. לעומת זאת, היחסים בין וייצמן לשמיר אינם מן המעולים. שניהם נטע זר בחרות. וייצמן בא מצה"ל ושמיר היה איש לח"י. שמיר לא יסלח אף פעם לוייצמן על ההתבטאות המפור־סמת שלו לגבי גבותיו העבותות של שמיר, כפי שהופיעו בספר על מטה הבחירות של הליכוד, אותו פירסם אלכס אנסקי.

להכין את היורש

ה מיפלגה הליברלית תתמוך כולה בוייצמן, תתנגד בצורה חריפה לשמיר בעל הדיעות הניציות, ותסכים בלית ברי־רה עם ארנס. לעם תרצה בשמיר ותסתפק בארנס. מרבית חברי הכנסת של המפד"ל יתמכו בוייצמן מלבד בודדים, ואולי רק אחד, ח"כ חיים דרוקמן, איש גוש אמונים, שיתנגד לו ויבכר את שמיר או את ארנס.

אך לוייצמן נשקפת סכנה ממקור אחר לגמרי. אם יחלים בגין במידה כזו, שיצליח לאחוז בתואר ראש־הממשלה, אם כי גם לו יהיה ברור שלא יוכל לכהן קדנציה נוספת, ידאג כבר עתה להכריז על יורשו, כיצחק שמיר. פרק זמן של שנתיים יאפ־שר לבגין להפעיל את כל השפעתו וסמ־כותו הן על אנשי מיפלגתו והן על הלי־כוד, להכיר בשמיר כמנהיגה הבא של המיפלגה וכמועמד לראשות הממשלה.

יוסי יגאי ■

במדינה

העם

גימגום מונומנטלי

לפתע הבין הציבור כולו כי גורל המחנה מופקד בידי עסקנצ'יקים עלובים

בשיא ימי החרדה, שקדמו למילחמת ששת־הימים, נשא ראש־הממשלה ושר־הביטחון נאום לאומה. אשכול דיבר בשי־דור חי, אחרי שסירב להקליט את דבריו מראש.

ברגע האחרון הוכנסו בנאום שינויים. אחד הפסוקים שהוחלפו לא נמחק כראוי. כשהגיע אשכול לפסוק זה, לא ידע כיצד להמשיך, והחל מגמגם.

ביגלל פרט חסר־ערך זה הוכרח אשכול לשנות את מיבנה ממשלתו, למסור את תיק־הביטחון עטור־ההילה למשה דיין, ולצרף את מנחם בגין ועמיתיו לממשלה. הגימגום גרם לזעזוע ציבורי. הזעזוע הוליד תנועה המונית, ספונטנית ברובה, שתבעה את הפקדת ענייני־הביטחון בידיים אחרות. אי־אפשר היה לעמוד בפני „גשות וינדזור העליזות" — הפגנת נשים שתבעה את הפקדת הביטחון בידי דיין.

כך גרם גימגום של חלקיק של שניה למיפנה הרה־תוצאות. יתכן כי עצם ישיבתה של ישראל בשטחים שכבשה, וכל הנובע מכך כיום, היא תוצאה של הרכב הממשלה שקמה כתוצאה מהגימגום.

ויראה העם ויחרד. השבוע התרחש לעיני הציבור הישראלי גימגום אחר, ה־עשוי לגרום לתוצאות דומות.

היה זה גימגום בולט עוד יותר. כי את מקום הרדיו תפסה בינתיים הטלוויזיה, שכוחה־החדירה שלה לתודעת צופיה גדול פי־כמה וכמה. את הגימגום של אשכול רק שמעו. את הגימגום של ממשלת־בגין ראה העם כולו השבוע במו עיניו.

ישיבת־החירום הדרמתית של הממשלה — שתיכנס להיסטוריה כישיבת „ההר הו־ליד עכבר" — זיעזעה את הציבור יותר מכל אירוע אחר הקשור בממשלה זו.

לא גרם לכך הנושא. המטרה אשר לה יועדה הישיבה — ביטול הסובסידיות על מיצרכי־יסוד — בוודאי לא היתה פופו־לרית. גם בין הכלכלנים הרציניים, הדיעות על נושא זה חלוקות (ראה עמוד 37). ואף כי הדבר נוגע לכל בית בישראל, רגיל האזרח הישראלי להשתמט מוויכוחים כל־כליים, בטענה ש„אני לא מבין בזה", או ש„ענייני כלכלה משעממים."

כראש ממיה. במיקרה זה היתה הצורה חשובה יותר מאשר התוכן. הכינוס הבהול, הצפייה הדרוכה והתוצאה העגומה החדירו לציבור, במכה אחת, את ההכרה כי הממשלה שלו אינה מתפקדת.

ככל שנודעו פרטים נוספים, בעיקבות ההאשמות ההדדיות של עדת־השרים המבו־הלת, החריפה הכרה זו. לשיא הגיע שר־האוצר, שימחה ארליך, כאשר טען כי פקידיו מסרו לו מראש מיספרים כוזבים, וכי רק דקות מעטות לפני ישיבת הממשלה נמסרו לו המיספרים האמיתיים על המחי־רים הצפויים של המיצרכים, אחרי ביטול הסובסידיות.

היה זה גילוי מדהים. אי־אפשר היה לה־עלות על הדעת שפינחס ספיר המנוח היה זקוק למידע של פקידים, כדי לחשב ב־ראשו, תוך שניות, את מחירו של כל מיצרך אחרי ביטול סובסידיה שניתנה לו, לחוג המצומצם של פקידים בכירים, חברי־כנסת וראשי העילית הפוליטית של המדינה. ידוע זה מכבר כי ממשלת ישראל מורכבת מאפסים, וכי מילבד ראש־הממ־שלה, שר־הביטחון ושר החוץ אין בה איש העולה — במיקרה הטוב ביותר — על ה־בינוניות האפורה מבחינה שיכלית ואינ־טלקטואלית.

אך מפני הציבור הרחב נעלמה עד כה אמת זו. דאגו לכך אנשי התיקשורת והפירסומת.

השבוע הבין הציבור לפתע, כי גורל המדינה מופקד בידי חבורה מיקרית של עסקנצ'יקים, שהיו מתקשים בניהול חנות.

כדור שלג. אילו ניתן לתגובות הצי־בוריות להתפתח באופן חופשי, יתכן מאד שהיתה נולדת השבוע תנועה ספונטנית גדולה להחלפת הממשלה. בתוך המיפלגה הליברלית החלה תסיסה עמוקה. במיפלגות האחרות גבר אי־השקט. הציבור היה מוכן לבטא את תחושתו במעשים, בהפגנות, בע־צומות ובשאר הסימנים החיצוניים של התעוררות ספונטנית, העשויה לגדול במ־הירות של כדור־שלג.

ברגע זה באה הידיעה על מחלת ראש־הממשלה, וקטעה את התהליך בראשיתו.

תחילה סברו רבים כי זוהי מחלה מבו־יימת, מפני שבאה ברגע כה מתאים לב־עליה. אך כשנסתבר כי זוהי מחלה אמי־תית, ואף חמורה מן ההודעות הראשונות (ראה להלן), השתררה מבוכה.

„המציאות מוזרה יותר מאשר הספרות," אומר פיתגם אנגלי, והשבוע כולו מוכיח זאת. היה זה שבוע דרמתי, שלא בויים בידי איש. אך גם במאי מוכשר מאד לא יכול היה לביים בצורה משכנעת יותר סידרת־אירועים כזאת — החל בכינוס ה־ישיבה הדרמתית של הממשלה, וכלה בנ־פילת ראש־הממשלה למישכב.

השאלה היתה רק אם נתנה מחלתו של בגין פסק־זמן ממושך לממשלה זו, או שהחל תהליך של הידרדרות, ששוב אי־אפשר להפסיקו. יתכן כי בסופו של דבר יתברר, כי השבוע נפלה ממשלת הליכוד — אם כי היא ממשיכה עדיין להתגלגל במידרון.

ראש הממשלה

דוקטור על המירקע

כמו אריה נאור מצטיין ד"ר אסא הראל באופטימיות שופעת ובאי־אמינות טוטאלית

אילו ניסה מנהל־ליהוק למצוא מהדורה רפואית של אריה נאור, מוכיר הממשלה ודוברה, היה בוחר בד"ר אסא הראל, מנהל בית־החולים הדסה בירושלים.

השבוע, כאשר אושפז מנחם בגין בבית־חולים זה, הפך הראל אורח קבוע על המסך (ששיגה את שמו, החל בשבוע זה, על פי הוראת מוסדות־הלשון, והנקרא עתה „מירקע"). כמו נאור הממושקף, הצטיין גם הראל הממושקף בהופעה נעימה, ב־חייכנות בלתי־פוסקת, באופטימיות שאינה יודעת גבול, בתשובות חמקניות ובאי־אמינות טוטאלית.

טלוויזיה בלי רחמים. ביום החמישי בערב בישר הראל לציבור כי מנחם בגין אינו חולה כלל. הוא חש באי־נוחות מסו־יימת, ונסע בכוחות עצמו לבית־החולים. הוא נכנס בו על רגליו, ואושפז בחדר שיש בו טלוויזיה. הוא ישוחרר למחרת היום.

חוץ מזה „מתלוצץ מר בגין על הרופ־אים."

באותו רגע ידע הד"ר הראל, כי אין כל סיכוי שבגין ישוחרר למחרת היום, שאינו רואה, ושהוא סובל מתופעות מדאיגות (ראה עמוד 35). קשה להאמין כי לא ידע אז כי בגין סובל מטרומבוזה במוח.

חסם — היכן? כעבור 24 שעות הופיע הדוקטור הטוב שוב על המירקע. שוב חייך, שוב שפע אופטימיות, שוב היו בפיו בשורות מרגיעות. אלא שלא היה כל קשר ביניהן ובין הבשורות של אמש.

בגין, כך סיפר הדוקטור, סובל מחסם קטנטן בעורק. הוא לא אמר ה־יכן ה־עורק, והמראיין, חיים יבין, גם לא שאל אותו משום־מה שאלה מכרעת זו, אף שהכניס לשיחה את המילה „טרומבוזה."

החסם, כך אמר הרופא, אינו במצב דינאמי.

ראש־הממשלה יישאר בבית־החולים עש־רה ימים עד שבועיים. הוא במצב מצויין.

חוץ מזה „מתלוצץ מר בגין עם הרופ־אים."

„בלתי־דינאמי" — מתי? גם הודעה זו העלימה פרטים חיוניים. אמנם, רופא מדופלם יכול היה להסיק מתיאור זה את מסקנותיו, אך לעיני הציבור צויירה תמונה בלתי־מהימנה.

ביום הראשון בבוקר הודיע הרדיו, כי עתה „החסם בעורק של ראש־הממשלה נמצא במצב בלתי־דינאמי." ניתן היה להי־סיק מכך כי הודעתו של ד"ר הראל, 36 שעות לפני כן, שבה הודיע את אותו הדבר, היתה לפחות מוקדמת.

הגישה כולה מזכירה את הודעותיהם של רופאי־חצר של מלכים בימי־הביניים. היא מגלה יחס של התנשאות כלפי הציבור, המוחזק כעדת־ילדים, שאין לספר לו את האמת ביכלל, או רק טיפין־טיפין, כדי להי־כינו בעדינות.

חוץ מזה מתלוצץ בגין עם הרופאים.

השקיף

פת גרם

לפיטורי פלומין

הודעתו של שר־האוצר, שימחה אריך, שהחלטה על פיטוריו של פקיד־האוצר, יחזקאל פלומין, היתה ביוזמת שלו, אינה נכונה.

מייד לאחר ישיבת הממשלה, שנערכה ביום הראשון האחרון, התכנסו ארבעת שרי־החיבורים בחדרו של השר משה נימים, במישרד ראש־הממשלה. באותה שיחה דרש שר־התעשיה, גידעון פת, מאריך, לפטר את פלומין.

היתה זו הפתעה כאשר הצטרף לדרישה זו גם שר־האנרגיה, יצחק מודעי. פיטוריו של פלומין לא היו, איפוא, יוזמה פרטית של שר־האוצר, אלא דווקא יוזמתו של פת, שקיבלה את גיבוי כל שרי הליברלים.

לעומת זאת, לא טרח אריך להודיע לראש־הממשלה על צעדו זה, למרות שביקר אותו בבית־החולים.

וייצמן באמת

ביקר חותנו

הפירושים של הכתבים המדיניים, כאילו עזב שר־הביטחון, עזר וייצמן, את ישיבת־הממשלה האחרונה תוך טריקת־דלת, אינם נכונים.

לווייצמן נודע כי חותנו, רחל שוורץ, אם רעייתו ראומה, ואמה של רות דיין, שברה את פיקת־הברך שלה. חותנו טילפן אליו וביקש ממנו לבוא לבית־החולים הדסה שעל הר־הצופים, ולבקר את חותנתו.

וייצמן השתעמם בישיבת הממשלה, שנוהלה על־ידי לוי, ולכן החליט לערוך ביקור אצל חותנתו.

רק אחרי שעזב את הישיבה, הועלה על־ידי השרים שרון ודיין נושא המשקיפים, שעורר אחר־כך סערה גדולה. וייצמן לא ידע מקודם כי נושא זה יעלה על סדר־היום.

בורג יוצע

כראש־ממשלה

אם בעיקבות מחיתו של מנחם בגין יתפנה כיסא ראש־הממשלה, עומדת המפד"ל להציע את שר־הפנים, הר"ר יוסף בורג, לתפקיד זה.

לדעת חוגים במפד"ל, יכולה להיווצר קונסטלציה מסויימת, שבה ייבחר בורג כמועמד של פשרה בין מועמדי הליכוד, שיריבו ביניהם.

הפקיד הבכיר

החפטר

פקיד בכיר במוסד ממלכתי, אשר עורר נגדו תסיסה בחודשים האחרונים, החליט להתפטר מתפקידו ולעזוב את המוסד הבכיר שבו שירת.

כאשר הוחלט כי אין לתת לאותו פקיד בכיר מינוי חדש, בכיר יותר, החליט לפרוש לגמרי מהמוסד הממלכתי שבו עבד. הוא עומד לעסוק בענייני־כלכלה בסקטור הפרטי.

לפיד הציע

הטלוויזיה ליבין

מנכ"ל רשות־השידור, יוסף („טומי") לפיד, הציע ביום השני האחרון את תפקיד ממלא־מקום מנהל־הטלוויזיה למנהל מחלקת־החדשות שלה, חיים יבין. יבין סירב, ובעיקבות זאת מינה לפיד את עצמו כמנהל־הטלוויזיה, נוסף על תפקידו כמנכ"ל הרשות.

נראה כי לפיד מתכוון להחזיק בתפקיד זה זמן רב, ולדעתו הוא יכול לשאת בשני התפקידים תוך־כדי העברת סמכויות רבות של המנכ"ל לסגנו, שלמה עבאדי.

עובדי הטלוויזיה מתכוונים שלא לשתף פעולה עם לפיד בתפקידו כמנהל הטלוויזיה.

מחדשת

המילחמה בנשיא

חרושת־השמועות נגד נשיא־המדינה, יצחק נבון, ורעייתו מתחדשת אחרי הפוגה בת כמה חודשים. מפיצי־השמועות טוענים עתה שהיו פגמים בהתנהגותה של רעיית הנשיא, אופירה נבון, בעת סיורה האחרון בלונדון.

זיגל חקר

את אבולעפיה

מנחם המכס, יעקוב אבולעפיה, נחקר ע"ידי תת־ניצב בנימין זיגל, על פי הוראת היועץ־המישפטי לממשלה, המרופסור יצחק זמיר.

המרופסור זמיר הזמה למישטרה לבדוק אם היו מניעים פוליטיים מאחרי החלטת המכס למנוע את תיק החקירה בנגד האחים אריה וחיים קרסו, והאסתק במיקרה זה בסופר גילמן.

האחים קרסו נעצרו לפני למעלה משנה בחשד של העלמת מכס ומס־קניה.

הבולים של תמיר

שר־המישפטים שמואל תמיר שלח אלפי מיכתבי־הזמנה לבר־המיצווה של בנו, יוסי, ע"חשבון מישרדו.

עובדי לישכתו של תמיר עסקו במישלוח ההזמנות, שיצאו ממישרד־המישפטים כדואר רישמי, שאינו חייב בבולים.

קרע נוסף במערך

בעיקבות הצטרפותו של יושב־ראש סיעת־המערך בכנסת, ח"כ משה שחל, ליוזמתו של ח"כ יגאל אלון להגשת הצעת־חוק לפיזור הכנסת ועריכת בחירות חדשות, אשר לה התנגד יושב־ראש המיפלגה שימעון פרס, חל קרע נוסף בשורות מיפלגת־העבודה.

נראה שכתוצאה מקרע זה שיגר ח"כ מנחם הכהן מיכתב לשחל, שעורר סערת־רוחות במערך. הכהן האשים את שחל, כי מהיום שבו הוא משמש כיו"ר הסיעה בכנסת, אין הסיעה מתפקדת כראוי.

בגין יצא להבראה

מייד אחרי שישוחרר מבית־החולים, ייצא מנחם בגין להבראה בת שבועיים נוספים באחד מבתי־המלון בארץ.

בגין החליט להקדיש את תקופת־ההבראה לעיסוק אחד ויחידי: שיחות עם אישים שונים בליכוד, שיוזמנו אליו כדי לקדם את איחוד כל מיפלגות הליכוד.

בגין משחמש

בכלי גולדה

ראש־הממשלה, מנחם בגין, מקבל את מזונו בבית־החולים הדסה, שבו הוא מאושפז, בכלי־חרסינה מיוחדים.

כלי־חרסינה אלה נרכשו במיוחד על־ידי הנהלת בית־החולים, כאשר אושפזה שם גולדה מאיר ז"ל, ומאז אוחסנו לחזדמנות מיוחדת, שבה תאושפז בבית־החולים אישיות שלא יאה לתת לה ארוחות בכלי־האוכל הרגילים של בית־החולים.

בצלאל מיזרחי

יצטרף לחרות

אחד מעסקני סניף חרות בצפון תל־אביב, דויד אפק, עומד להציע את מועמדותו של בצלאל מיזרחי כחבר תנועת־החרות.

אפק, שהוא שותף של ציון לוי, ידידו של מיזרחי בחברה המשווקת את המשקה „סבן אפ", ערך שיחות־גישוש אחדות עם חברי הסניף שלו, לקראת קבלתו של מיזרחי למיפלגה.

היה זה אותו דויד אפל שהמליץ גם על קבלתו של האלוף (מיל.) שמואל („גורודיש") גונן לתנועת־החרות. בעיקבות יוזמתו זו הצטרף גונן למיפלגה.

„פלאזה" יפעיל

מיזנון הכוסת

נראה כי את מזון „היקטון"־ירושלים בהפעלת מיזנון הכנסת יירש מזון־פאר ירושלמי אחר: „פלאזה".

בשבועות הקרובים ייערך מיכרז להפעלת המיזנון, אחרי שהיקטון הודיע כי הוא מפסיק את שירותיו. נראה כי במיכרז יזכה פלאזה הירושלמי, הנחשב כמלון שמיסעדותיו הן היקרות ביותר בארץ.

„פלאזה" הוא המלון האהוב ביותר על מנחם בגין. טבחי המלון ומצריו הם שאירגנו את מסיבת יום־ההולדת המפורסמת של בגין, והם המספקים ארוחות, באירועים חגיגיים, למישרד ראש־הממשלה.

הקשר בין

השופט לדיילת

בעת הדיון בבקשה להארכת המעצר של הדיילת מיכל אדר, טענה המישטרה כי העובדה, שהוריה של אדר מתגוררים בשווייץ, מחשידה אותה במעורבות בעיסקות־הזהב של הקברניט עקיבא פרסמן.

תגובתו של השופט בוריס רפפורט: „לא כל מי שיש לו קרובים בשווייץ הוא חשוד. גם לי יש קרוב בשווייץ."

רק אחר כך התברר, כי אביה של מיכל אדר עובד בחברת־הספנות השווייצית שבבעלותו של יהודי בשם רפפורט, שהוא קרוב המישפחה של השופט.

כריית תעלה באילת

מסקנות־הביניים של הוועדה, בראשותו של ח"כ יגאל אלון, אשר מונתה לדון בכריית תעלה אשר תחבר את הים־התיכון עם ים־המלח, עומדות להתפרסם בקרוב.

הסיעית המרכזי במסקנות־ביניים אלה הוא ההצעה לכריית תעלה מאילת צפונה. הכוונה להגדיל בכך את חוף־הים של אילת, שאורכו יצטמק ל־12 קילומטרים אחרי החזרת חצי האי־סיני.

גולדשטיין יפוטר

מהטלוויזיה

עורך־החדשות, אורי גולדשטיין, יועמד בפני בירור משמעתי ועלול להיות מפוטר מעבודתו בטלוויזיה.

גולדשטיין נעלב מכך שמנהל מחלקת החדשות, חיים יבין, קבע כי הכתב לענייני מיפלגות ניסים מישעל יקווה את ח"כ שימעון פרס בנסיעתו למצריים. כתגובה על כך השאיר גולדשטיין, ביום ששי האחרון, מיכתב ליבין, בו הודיע לו כי הוא נוסע למיספר ימים לאכזיב. למחרת היום צריך היה גולדשטיין לערוך את מהדורת החדשות ולא הופיע לעבודה.

במחלקת החדשות החליטו למצות את כל חומר הדין עם הכתב ששעשה פנקציות פרטיות.

מה לובשות הדוגמניות מחוץ לשעות העבודה - זאת הראו

כלא מ

הרקדנית אחת מוותיקות ה־דוגמניות, קיטי ממון, שלבשה שימלה פרחונית קטנה.

הכלה הדוגמנית שלומית אמיר מובלת לחופה על־ידי אביה, שבא במיוחד למלון **הילטון** בתל־אביב, שם נערכה החתונה ברוב פאר והדר.

כ שמוזמנים לחתונה, יש בעיה. מה להביא מתנה? האם לבוא, או להסתפק במיברק? עם מי לבוא? מה ללבוש?

מדווחת חניתה צנטנר:

לאותן שהוזמנו לחתונה של שלומית אמיר היתה בעיה כפולה ומכופלת. הכל החליטו, כמובן, לבוא. שלומית היא אחת הדוגמניות האופנתיות ביותר כיום, ואת החתונה שלה אי אפשר להחמיץ. אולם הבעיה הגדולה היתה: מה ללבוש? לכל היה ברור, כי בחתונה תופענה כל הדוגמניות הבכירות בארץ, ולהתחרות עם אלה, זו משימה כימעט בלתי־אפשרית.

לגבי המישפחה של שלומית נפתרה הבעיה. שלומית, בת העיירה שדרות, אשר כבשה את תל־אביב בסערה, פשוט נסעה לעיר מגוריה והלבישה את כל קרובי המישפחה לכבוד החתונה שלה, לפי הטעם שלה. אולם לאורחות שאינן בנות העיירה, שדרות, ושאותן לא הלבישה שלומית, היתה בעיית התחרות עם שאר הדוגמניות שרירה וקיימת. בחתונת־הפאר, על שפת בריכת מלון הילטון בתל־אביב, התגלה כי גם הדוגמניות הן נשים ככל הנשים, אלא שעם טעם הרבה יותר טוב מהממוצע, בכל הנוגע ללבוש ולהופעה.

האלגנטית דוגמנית ותיקה אך לא ידועה, מלי בש, שבאה בשימלה עם כתף חשופה.

הערומה אחת מבכירות הדוגמניות בארץ, קארין דונסקי, הופיעה לחתונתה של שלומית בבגד גוף בצבע העור, שגרם למתבוננים בה מדחוק לחשוב שהיא ערומה בחלק העליון של גופה. קארין, שה... ועלזה בחתונה. בה... שלמה ורהפטיג, מנה...

המעצבים אלה ועודד גרא, העוסקים באופנה, הלהיבו את הכל בריקודם. מימין: הדוגמנית בתיה ישראלי (**מימין**) ובעלה אלי מנצלים את הבריכה.

שפאגאט בגד הס... הדוגמני... להשתולל בחתונה יחד עם צלם

אשר השיאו חברה

רים

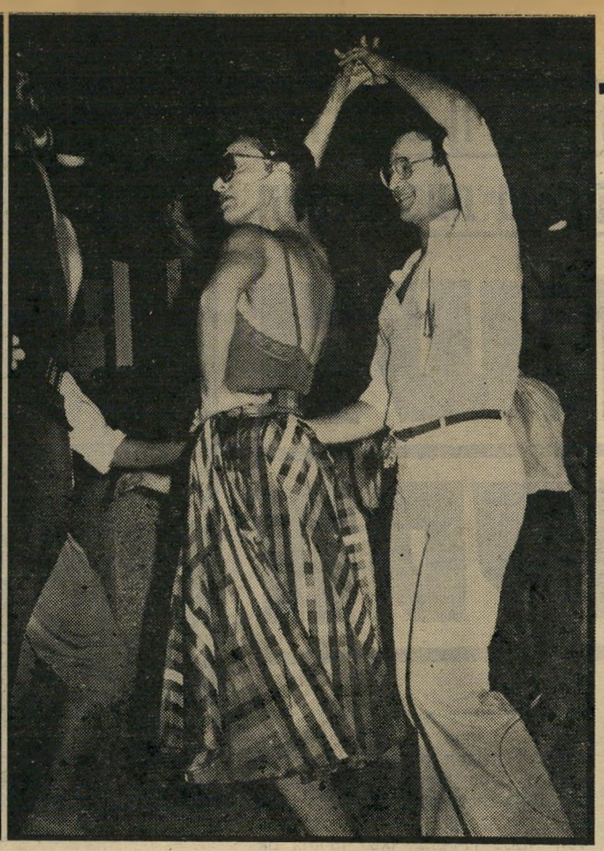

ה לבושה מיכנסי שארוואל אופנתיים, השתוללה
ונה נראית קארין דונסקי מורמת על־ידי
המכירות של מחלקת־אופנה בחנות תל־אביבית.

העיתונאית

כתבת־האופנה, שולמית קיסרי, הוכיחה שהיא מבינה באופנה והופיעה כשהיא לבושה בחצאית מבד מפתה וחולצה עם מחשוף עמוק. בתמונה היא נראית עם עודד גרא.

השדרן

אלי ישראלי, היה מהנהנים ביותר ב־ חתונה, בין משקה לרבע־עוף קפץ אל הבריכה. בתמונה הוא מציג בגד חתונה חדש: מגבת.

קשה לסתם בת־תמותה, שלא נמצאת הרבה על המסלול, להתחרות בשימלה השחורה והצרה במיגוון רטרו, שעליה צווארון תחרה מהודר, שלבשה הדוגמנית רות ירון, שבאה לחתונה עם בעלה הקצין.

ליאורה לפידות, בעלת היופי האכזוטי, לא יכלה שלא להופיע במיכנסי הרמון שחורים, כשמעליהם חולצת סטרפלס שחורה, ומעליה, בקומה השלישית, ז'קט שיפון שקוף. דורין טל, שהגיעה לפני שנתיים מניו־יורק וכבשה את מקומה בשורה הראשונה של הדוגמניות, לא איכזבה גם הערב. היא לבשה חולצה לבנה ארוכה, מבד הודי, ומכנסי גוף ארוכים.

לו היה אמרגן זריז מוכר כרטיסים לחתונה של שלומית אמיר, הוא היה מרוויח כסף רב. היתה זו תצוגת האופנה המפוארת והאמיתית ביותר שנערכה אי־פעם בישראל.

האופנאי בפעולה

בתמונה למטה: הכלה בתום החופה, בריקוד מזרחי עם אחד הקרואים הבלתי־מזוהים.

גידעון אוברזון, מאופנאי הצמרת (**בתמונה העליונה, מימין**) רוקד עם הדוגמנית רות ירון.

המחכננת

דורין פראנקפורט, מבכירות מתכננות האופנה בארץ, הציגה בפני ידידותיה הדוגמניות שבאו לחתונה, את בעלה, מפעיל תיאטרון בובות.

קסידו הגברי, שאותו לבשה
נורית בלאו, לא הפריע לה
האופנה יוסי טורנטו (**מימין**).

הפרצופים הידועים מהמסך הקטן הפגינו השבוע בעת שהתקיימה ישיבת ההדחה

השחיטה הסגונית

בירון המרקיד

בעוד מרבית המפגינים הגיעו לבניין הנהלת רשות־השידור כשבידיהם שלטים, הופיע הבמאי גבה־הקומה דן בירון כשהוא נושא עימו אקורדיאון. בירון הפגין עם אשתו, הקריינית שרי רז.

מבחוץ נשמעו קריאות קצובות: „ירון לספריה.“ „מה רע במנהל טוב,“ „טלוויזיה ממלכתית ולא ממשלתית.“ בפי נים היו הפרצופים חמורי סבר.

קשה היה לנהל את ישיבת־ההדחה של ארנון צוקרמן. יושב־ראש הוועד־המנהל של רשות־השידור, הפרופסור ראובן ירון, וסגנו אריאל ויינשטיין, היו חכמים. הם הגיעו לבניין בשעת בוקר מוקדמת ונמנעו מלהיתקל במפגינים שהתכנסו אחר כך. שאר חברי הוועד נתקלו בקריאות בוז של המפגינים.

העוברים והשבים ליד בניין חוטי ירושלים, בניין הנהלת רשות־השידור, שם נערכה ההפגנה, זכו בהצגת טלוויזיה חינם: כל הגיבורים שלהם מהסלון של שעות הערב, יעקוב אחימאיר, דן בירון ושרי רז, יאיר אלוני, רפיק חלבי, יגאל גורן ושמעון טסלר, ערכו להם הצגה חיה של שירה, קריאות, בדיחות ונאומים.

ברור היה כי עובדי הטלוויזיה לא יעברו בשתיקה על הדחת מנהלם, ארנון צוקרמן. אולם איש לא שיער כי הם יופיעו מאוחדים ומלוכדים, כאשר כמעט אף אחד מהם אינו חושש שמא יראוהו הבוסים. הם השמיעו גידופים וקריאות גנאי כנגד מי שיכולים להדיח אותם בעתיד.

רבים מהם לא ראו את צוקרמן כאדם אלא כסמל. כאשר לפני שבועות אחדים הודח מנהל מחלקת התוכניות של הטלוויזיה, מוטי קירשנבאום, קיוו רבים כי הדחה זו אינה מסמלת שיטה, ושהיא חד־פעמית. לעומתם היו אחרים שהתריעו: „קירשנבאום הוא רק הראשון ברשימה.“

ואלה צדקו. הקומיסר מטעם הממשלה של רשות השידור, הפרופסור ראובן ירון, הודיע עוד קודם ההצבעה, כי הוא יתפטר אם צוקרמן ישאר בתפקידו כמנהל הטלוויזיה. יוסף („טומי“) לפיד, למרות שאין לו זכות הצבעה, הפעיל לחצים עצומים בעד ההדחה. מיכה יגון, שליחו של זבולון המר, כתב מאמרים בעיתונים נגד צוקרמן.

הראשון שהודח היה מוטי קירשנבאום שיצא להפגין נגד ירון. לידו ג'ודי לוץ ואורי גולדשטיין.

הדג המסריח

את ההפגנה איפיינו עשרות השלטים שהוכנו על־ידי מחלקת הגרפיקה של הטלוויזיה. השלטים נשאו סיסמאות אשר נכתבו ברובן על־ידי איש „ניקוי־ראש“ ואחד ממנהיגי ההפגנה מרדכי קירשנבאום.

המצונזר ירון לונדון, מי שהספיק להיות מצונזר ע"י לפיד, והיה מראשי המפגינים.

המדיחים מימין נציג המפד"ל מיכה ינון, על ידו מוסתר דניאל („דני“) בלוך, הקצרנית, המנכ"ל טומי לפיד, ליצן הוועד אהרון פאפו, צבי זינדר ואריאל ויינשטיין.

לעומתם היו שניים, דני בלוך וניסים אלמוג, שהודיעו על תמיכתם בהמשך כהונתו של צוקרמן, שהוכיח עצמו, כדבריהם, כמנהל טלוויזיה מעולה.

ויינשטיין התקבל פעמיים

המפתח היה בידיו של אריאל ויינשטיין. ויינשטיין, שליח המיפלגה הליברלית לוועד־המנהל של רשות־השידור, הצהיר עוד קודם לכן, כי לא יתן ידו להדחת צוקרמן. אפשר היה להבין מצבי („הזי“) זינדר, שליחו של יגאל ידין לוועד־המנהל, כי אם ויינשטיין יצביע בעד צוקרמן, יצטרף אף הוא אליו. אפילו ליצן החצר של הוועד־המנהל, אהרון פאפו, כמעט גרם להפתעה. יש להניח כי לו היה ויינשטיין מצביע עבור צוקרמן, היה פאפו נמנע מלהצביע נגד המנהל.

אולם יומיים לפני ההצבעה הודיע ויינשטיין כי קיבל את תכתיב מיפלגתו, והוא יצביע נגד צוקרמן. עימו נפלו זינדר ופאפו. ברגע האחרון ניבהל ויינשטיין. הוא שמע את הקריאות להצביע לפי מצפונו, וחשש להופיע כאדם חסר־אופי בעיני ה־

ציבור. ויינשטיין החליט להימנע ונראה עוד יותר חסר־אופי. זינדר ופאפו הצביעו נגד צוקרמן.

פנים סמוקים וקריאות בוז

עד המאבקים הללו לא ידעו המפגינים. בניין הטלוויזיה שותק לגמרי. הכל ניצבו מול חזית בניין הנהלת רשות־השידור, היו צעירות שפתחו בריקוד הורה לצלילי האקורדיאון של דן בירון. לפתע

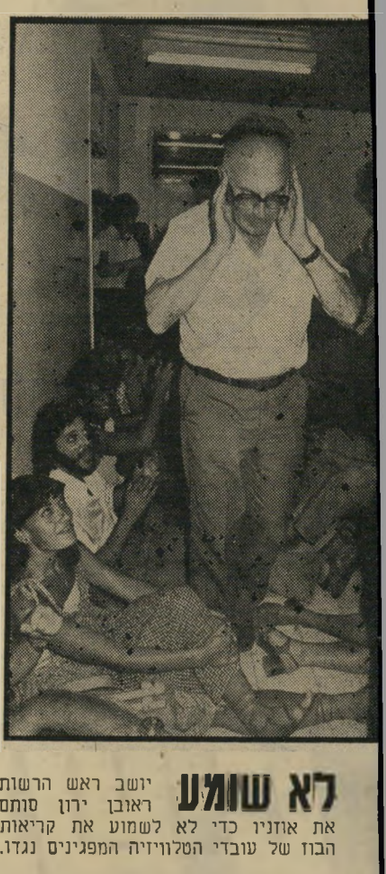

לא שומע

יושב ראש הרשות ראובן ירון סותם את אוזניו כדי לא לשמוע את קריאות הבוז של עובדי הטלוויזיה המפגינים נגדו.

„הזנת את הטלוויזיה"

קרא מנהל מחלקת התוכניות המוזמן של הטלוויזיה מוטי קירשנבאום (ממושקף מימין) לעברו של מנכ"ל הרשות מומי לפיד, שיצא אל המפגינים כדי להסביר את עמדתו. לפיד, שהוא כיום הדמות השנואה ביותר על אנשי הטלוויזיה נתקבל בקריאות בוז של עובדיו שלא נתנו לו לדבר.

מישחק בין חדרים

המפגינים פנו לעבר חלון חדר הישיבות של הוועד־המנהל, כדי להמשיך משם את קריאותיהם הקצובות. ירון הורה לחברי הוועד לצאת מהחדר ולעבור לחדרו הפרטי, שם אמורה היתה להימשך שנבאום ואילו שלמה ארד דחף אותו חזרה לבניין.

ריקוד מחאה

עובדות הטלוויזיה רוקדות בעת ההפגנה הגדולה שנערכה על אקורדיאון. ההפגנה שהחלה ברוח טובה הסתיימה בצעקות בוז ובדחיפות. למטה: שקיות הנייר על פניהם של כמה מהמפגינים סימלו את שילטון השידור של טומי לפיד.

מחאה המונית

כמעט אף אחד לא ניפקד מההפגנה הגדולה של עובדי הטלוויזיה. כאשר נימלטו חברי הוועד המנהל מחדרם לעבר חדרו של היושב־ראש, פלשו המפגינים לפאציו סמוך לחדר היו"ר והמשיכו את הפגנתם. בתמונה במרכז: שמעון טסלר, מאחריו דן בירון, לידו יאיר אלוני וג'ודי לוץ.

יצא אל המפגינים טומי לפיד. הוא ניסה להסביר, אך איש לא שמע אותו. מוטי קירשנבאום, ראשון המודחים בשילטונם של ירון ולפיד, לא התבייש. הוא קרא לעבר לפיד: „אתה הזנית את הטלוויזיה. אתה מטיל מישטר דיקטטורי." לפיד נימלט מהמקום כשפניו השמנים סמוקים מכעס וקריאות בוז מלוות אותו. כאשר ניכנס למישרדו, ראתה אותו מזכירתו רותי שמעוני ופרצה בבכי. היא מעולם לא ראתה את הבוס שלה במצב כזה.

אחר כך ניסה פאפו לצאת אל המפגינים: „פאפו לך אל פאפואה," נישמעה הקריאה הקצובה. „שרץ," קרא לעברו מוטי קירשנבאום. אולם המפגינים גילו את המקום החדש. דרך חלונות המישרדים טיפסו כ־ארבע מאות צעירים וצעירות אל תוך פאציו הגובל עם חדרו של ירון. הקריאות נמשכו, ההפגנה ניסערה.

השעות עברו. ירון ולפיד הטילו את כל כובד מישקלם למען עריפת ראשו של צוקרמן. צוקרמן עצמו ישב כל אותה במישרדי הטלוויזיה בבניין הסמוך. הוא ידע כי גורלו נחרץ, אך באיזשהו מקום בלב עוד פירפרה התקווה שחברי הוועד המנהל יחזרו לשפיות דעתם.

כשאי־אפשר היה להמשיך בישיבה, בגלל הרעש, השירה והנאומים מבחוץ, חזרו שוב חברי הוועד המנהל לחדר הישיבות. „אם להמשיך ולשבת ברעש, לפחות לשבת ב־נוחיות בחדר גדול." העובדים פרצו אל המיסדרון הארוך והמשיכו את הפגנת ה־שירה והקריאות שלהם ליד הדלת. דובר הרשות, משה עמירב, הורה למיזנונאי להו־ציא להם ארגזים עם בקבוקי משקה.

בשעה חמש הסתיים הדיון. ארבעת חברי הוועד־המנהל הדיחו את צוקרמן. שניים התנגדו להחלטה ואחד, ויינשטיין, נמנע. מזכירתו של לפיד, מזכירה הנאמנה לו כפי שהיתה נאמנה לכל המנכ"לים שלפניו ולכל אלה שיהיו אחריו, אשה קשישה בשם רוחמה, יצאה אל המפגינים ו„הדליפה" להם כי הישיבה תמשך עוד ארבע שעות. ירון קיווה כי ייתעייפו ויסתלקו. אולם אלה נשארו.

כאשר יצאו חברי הוועד־המנהל בהחלטם, ספגו קריאות בוז, שתהדהדנה עוד שנים רבות בבניין הטלוויזיה. לפיד מינה עצמו למנהל, העובדים החליטו שלא לשתף עימו פעולה.

מצב זה ישאר עד להדחה הבאה. לירון וללפיד רשימה ארוכה של עובדי טלוויזיה שהם „אנטי ציונים, אנטי ישראלים ואנטי יהודים," שאת ראשיהם יש לערוף, כדי להפוך את הטלוויזיה הישראלית למכשיר הסברה מטעם.

רצח במיקלט הנשים

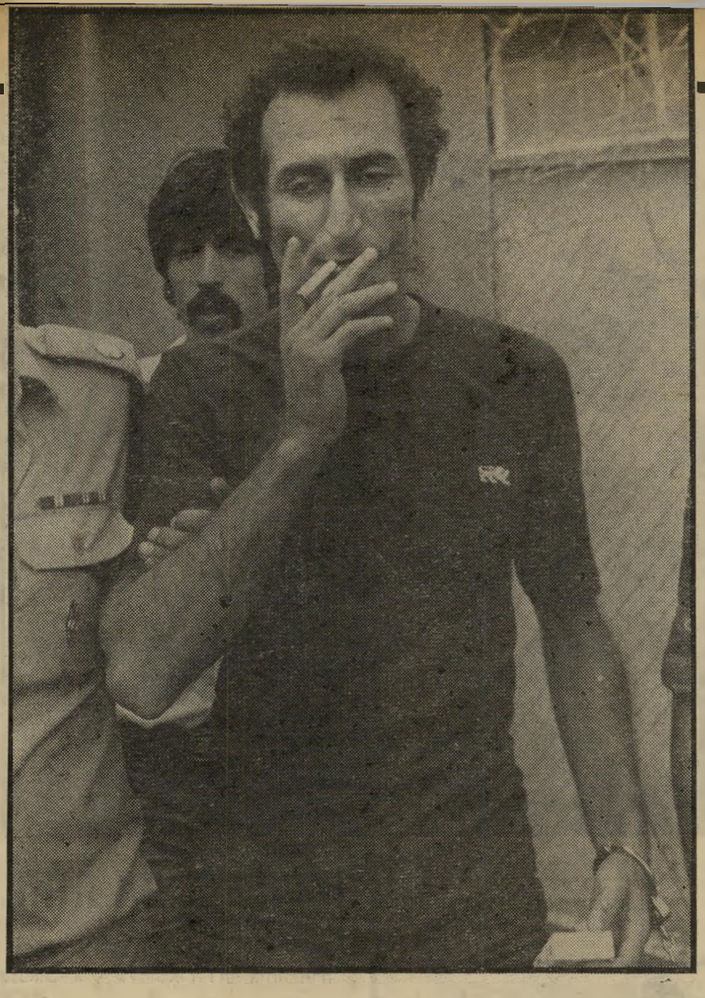

החתן יוסף אשכנזי טען לפני חוקרין כי אהב את אשתו, וכי התכוון רק להפחידה ולא להרוג אותה.

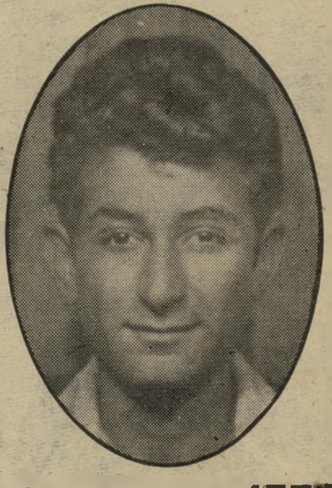

„א ל תהרוג אותי, כפרה שלי, מר־תק, אל תהרוג אותי,״ התחננה כרמלה אשכנזי באוזני בעלה. הוא לא שעה לתחנוניה. בידו האחת אחז בצווארה ובשנייה נעץ בה סכין קפיצית. לרגע התבונן באשתו, השרועה על הארץ, כשהיא מתבוססת בדמה, ובמשנהו פרץ במנוסה דרך שערו הפתוח של המיקלט לנשים מוכות בהרצליה.

הרצח אירע ביום הרביעי שעבר, בשעה שמונה בערב, מול עיניהן של הנשים החוסות במיקלט. יוסף אשכנזי, שגילה את מקום מחבואה של אשתו כבר ביום השני, הגיע למיקלט ודרש לראותה. משסירבה, הופיע למחרת היום ולא זז מן המקום עד שכרמלה יצאה אליו. מבעד לשער הנעול של המיקלט התפתחה ביניהם שיחה ארוכה. יוסף הבטיח כי יתן לה גט, אם תבטל את התלונה שהגישה ב־אפריל אשתקד במישטרת חיפה, שבה טענה כי הוא תקף אותה ופתח את ראשה במוט ברזל, בעודה חוסה במיקלט החיפאי.

בעיקבות התלונה נפתח תיק ומישפטו של יוסף אמור היה להתקיים ביום החמישי. הוא היה נואש. מאוחר יותר אמר לחוקרי המישטרה, כי אינו מתחרט כלל על שרצח את אשתו. „רציתי רק להזהיר אותה ולחתוך לה את הפנים, כדי שלא תעיד,״ סיפר אחרי שנתפס. „אבל התבלבלתי. עישנתי סמים לפני כן, ורציתי להתנקם בה, כי היא בגדה בי.״ הוא שינה את גירסתו מדי פעם.

אחרי ששוחח יוסף עם כרמלה, ביום השלישי, וראה כי היא נחושה בדעתה להעיד במישפט, ואינה מוכנה לחזור אליו, הופיע במיקלט למחרת בצהריים. כרמלה, שהפחד הדיר שינה מעיניה בלילה הקודם, ביקשה מחברתה למיקלט לשכב לצידה במשך הלילה. מבעד לתריס ראתה את בעלה מסתובב מחוץ לשער.

רות רזניק, אם־הבית, יצאה אל הבעל והודיעה לו כי אשתו איננה. אולם הוא נשאר עומד ליד השער וצועק, כי הוא יודע שאשתו בפנים ואם לא יקראו לה הוא ירצח את הנשים במיקלט. משרצו הנשים לקרוא למישטרה ביקשה מהם כרמלה להמתין. „אם הוא יידע שקראתי למישטרה הוא יתנקם בכולכן,״ הזהירה אותן.

יוסף הלך אחרי כמה שעות, אבל חזר בשעה חמש אחרי־הצהריים. קרוב לשעה שמונה בערב יצאה אחת הנשים לקנות סיגריות. יוסף ביקש ממנה שתקנה לו,

הכלה כרמלה התחתנה עם יוסף מפני שאיים לרצוח את הוריה. עוד לפני החתונה התעלל בה.

באותה הזדמנות, בקבוק בירה. כשחזרה האשה ונתנה לו את הבקבוק ואת העודף ניצל יוסף את הרגע, שבו פתחה אשתו את השער, זינק פנימה וניצב במרכז ההצר כשיידו מונפות מעלה בתנועת ניצחון. „הגה, אני בפנים!״ קרא לעבר הנשים המבוהלות, „מה תעשו עכשיו?״

כרמלה הנואשת התחננה אל בעלה שייצא. „כפרה שלי, חמודי, תצא. למה לך בעיות? הם יקראו למישטרה.״ אך יוסף פסע לקראתה באיום. כשראתה כרמלה את מבטו, ניסתה לסגת אחורה. „אל תעשה לי כלום,״ ביקשה, אך הוא תפס אותה בידיו. מכיסו האחורי הוציא סכין קפיצית ונעץ אותה בצווארה של כרמלה.•

• לפי השיחזור שערכה מישטרת הרצליה, כשנתפס יוסף, הסתבר כי הוא כלל לא דקר אותה בבטן או בגב, כפי שנכתב בעיתונים. את הסכין הוציא מכיסו ולא מן הגרב.

החשוד ברצח כפי שצולם ביום הראשון בצאתו כבול בידיו מבית המישפט בתל־אביב, שם הוארך מעצרו ב־15 יום. הוא התנהג באדישות וחייך. הוא אף ביקש מכתבת „העולם הזה״ לשלוח לו עיתון לכלא.

האחות מחייפחת במרכז התמונה, בהלווייתה הצנועה של כרמלה, שנערכה ביום השישי שעבר, בפתח־תיקווה. במקום נכחו מעט אנשים, אביה (עם מישקפיים) ואמה של כרמלה, כמה קרובים ונשות המיקלטים.

האם זועקת בהלוויה איבדו האם, במרכז, והאחיות את עשתונותיהן ופרצו בילללות וצעקות. גיסתה של האם ניסתה להרגיע אותה, אך ללא הועיל. גם הקצין, שנכח במקום והשוטרים ששמרו על הסדר והמלווים, הזילו דימעה.

שיחזור הרצח

בתמונות אלה משחזרים כתבי „העולם הזה" את הרצח המזעזע, כפי שתיארוהו יוסף ועדי־ראייה. כרמלה פתחה את השער לחברתה, ויוסף נדחק פנימה. בתמונה נראית הסכין בבירור בכיסו (1). הוא דחף את כרמלה הצידה וניצב בחצר המיקלט לנשים מוכות בהרצליה, כשידיו מורמות למעלה (2), וקרא לעבר הנשים: „הנה אני כאן, מה תעשו עכשיו?" כרמלה התחננה בפניו שייצא ואז שלף מכיסו את הסכין הקפיצית (3), הוא חיבק אותה את חיבוק המוות ונעץ את הסכין בצווארה (4, 5). גם כאשר נפלה על האדמה המשיך יוסף להחזיק בסכין (6), ואז שלף אותו מגופה ונמלט.

גם כשנפלה ארצה התכופף יוסף לעברה, בעודו אוחז בסכין. אחר־כך הביט בה לרגע, מתבוסס בדמה, העיף מבטים לצדדים, שלף את הסכין המגואלת בדם ופרץ במנוסה דרך שערו הפתוח של המיקלט.

מילותיה האחרונות של כרמלה היו: „הצילו, הצילו!" אך פרט לאשה אחת, הוריה של כרמלה, קרוביה ונשות הי־ מיקלטים מהרצליה וחיפה. אמה של כר־ מלה, פרחה נקש, ואחותה ניצה איבדו את השליטה על עצמן כאשר הורדה הגופה אל הקבר הרענן. הן פרצו בבכי וביללות. אביה הזקן ושני אחיה עמדו מחרישים ליד הקבר, כשראשיהם מורכנים. נשות המיקלטים עמדו בצד ובכו. מדי פעם היתה אחת מהן זוקפת ראשה בחשש, ו־ מתבוננת לצדדים. שכן באותה שעה הס־ תובב עדיין יוסף חופשי. אפילו מכוניות הבלשים, שסרקו ללא הרף את הסביבה, לא הצליחו לשכך את פחדן וחששן. פן יגיח יוסף ממחבואו ויתקיפן בבית־הקב־ רות. בני מישפחתו של יוסף לא הש־ תתפו בהלווייה. הם פחדו מנקמה.

כאשר חזרו בני מישפחתה של כרמלה לביתם, צילצלו מייד למישטרה וביקשו שמירה על הבית. יוסף אשכנזי היה ידוע בסביבה כנרקומן אלים. הוא נהג להטריד את קרוביה של כרמלה ולאיים עליהם, כי אם לא תחזור אליו הוא יפגע בהם.

בדירה, הריקה כימעט מרהיטים, הת־ כנסו הוריה וקרוביה של כרמלה. הגברים פרשו לאחד החדרים לתפילה, הנשים ישבו על המירפסת. גיסה של כרמלה הסתובב בין הקרובים והגיש להם כיבוד. „אצלנו הלווייה זה כמו חתונה," אמר בקול שקט.

האם בכתה עוד שעה ארוכה. אחר־כך נרגעה קצת, והפטירה בקול מרוסק: „ידע־ תי שהוא לא היה צריך להתחתן איתה. אמרתי לה, כרמלה, אל תתחתני איתו, הוא ירצח אותך, אבל היא לא רצתה לשמוע בקולי."

כרמלה הכירה את יוסף בדיסקוטק ב־ פתח־תיקווה. באותה עת היתה גרושה טרייה. בעלה הקודם נסע לצרפת והשאיר אותה עם ילדתם הפעוטה. מדי חודש היה שולח לה כסף ובגדים, עבורה ועבור הילדה. „היו לה בגדים יפים," אמרה האם, „היא היתה בחורה יפה. איזה גוף היה לה, איזה עיניים. אבל הוא לא היה טוב בשבילה. הוא נדבק אליה כמו דבק, לא רצה לעזוב אותה, והיה הולך אחריה לכל מקום. כרמלה גם היתה כמה פעמים אצל האמא שלו, והיא, האמא, ביקשה ממנה שתתחתן עם יוסף."

בהתחלה לא רצתה כרמלה להינשא ליוסף. הוא עבד אז כשרברב, אך היה מבזבז את כל כספו ואף לוה כספים מכרמלה. בשלב מסויים התחיל יוסף לאיים על כרמלה, כי אם לא תינשא לו ירצח את הוריה. „אני לא יודעת מה לעשות," גילתה כרמלה את ספקותיה באוזני אחותה הבכורה, „תגידי לי את מה לעשות — להתחתן איתו או לא?"

האחות, עמליה, הסכימה להיפגש עם החתן המיועד. „קבעתי איתם פגישה בבית־קפה," סיפרה השבוע. „כשבאתי לשם וראיתי אותו, אמרתי לכרמלה שתת־ ליט בעצמה. וכי מה יכולתי להגיד לה? לא הכרתי אותו."

כרמלה ויוסף נישאו בחשאי, במישרדי הרבנות בפתח־תיקווה. הכלה, שרצתה להע־ רים על בני מישפחתה, הודיעה להם על הנישואין ממש ברגע האחרון. בסכס עצמו נכחו רק הוריה של כרמלה והוריו של יוסף.

כבר לפני החתונה התחיל יוסף להכות

(המשך בעמוד 46)

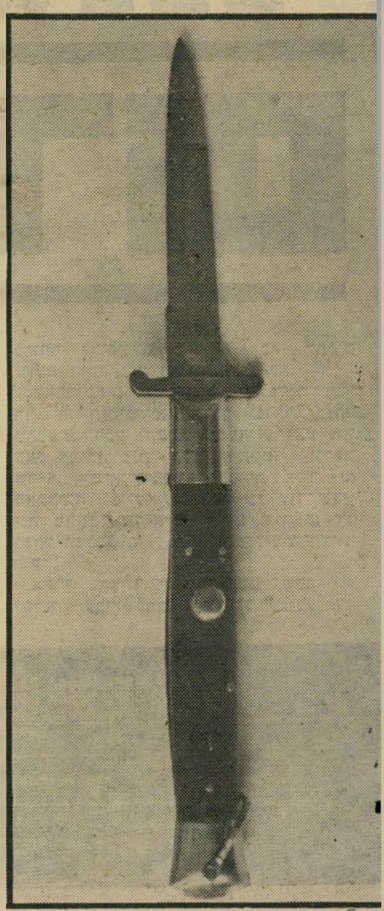

הסכין

הקפיצית, שבה רצח יוסף את כרמלה על שולחנו של מפקד מישטרת הרצליה, מנוגב מהדם.

שהתקרבה עם בנה הקטן אל יוסף אשכנזי וניסתה לעצור אותו, לא היה איש שחש לעזרתה. נשות המעון היו חסרות אונים. כמה שכנים, שהציצו מבעד לגדר, לא טרחו לנקוף אצבע. אחר כך אמר אחד השכנים: „אני אגיש תלונה לראש העיר, בגלל שהוא שם לנו מיקלט כזה ליד הבית. זה סכנה לילדים שלי."

„הלווייה זה כמו חתונה"

ב**הלווייה הצנועה**, בפתח־תיקווה, השתתפו רק כמה עשרות אבלים —

רצח במיקלט הנשים

(המשך מעמוד 45)

את המיועדת להיות אשתו. אחרי החתונה הפסיק לעבוד וחי על חשבונו של יחזקאל, אביה של כרמלה, מחסנאי בעירייית פתח־תיקווה.

סיפרה האם: „כל הזמן הוא היה אומר לה שהוא אוהב אותה, אבל זה נקרא לאהוב? הוא היה ישן כל יום עד שעה 11 בבוקר. אחר־כך היה אוכל ויוצא. הוא היה הולך לגנוב טלוויזיות ומכשירי־חשמל. כל הזמן היו לו דולרים בכיס. פעם אחת הוא הביא לבת השגייה שלי חתיכת גבינה צהובה, וסיפר לה שגנב אותה.

„היה חוזר בחמש בבוקר והולך לישון. ככה היה עושה כל יום. ומה היה אומר לכרמלה? ‚תעשי לי קפה, תעשי לי אוכל, בואי נשכב.' רק קפה ולשכב.

„הוא היה מביא הביתה חברים שלו, פושעים. יום אחד באתי אליו ושאלתי אותו: ‚למה אתה מביא את הפושעים האלה לבית שלך?' אז הוא התחיל לקלל אותי ולחנוק אותי וירק עלי. אחר־כך כרמלה אמרה לי שהוא יתנקם בה ויכה אותה. מאז לא באתי אליהם הביתה. הוא גם היכה את הבת שלי, עמליה. כשכרמלה ברחה ממנו היא גרה אצל עמליה חודשיים. הוא היה מטריד אותם כל יום בטלפון, אחר־כך כרמלה היתה באה אלי ואומרת לי: ‚תראי איך הוא אוהב אותי, איך הוא מצלצל אלי, אני מרחמת עליו.'

„הוא בא פעם אחת לדירה של עמליה אבל היא לא רצתה לתת לו להיכנס. כרמלה התחבאה בפנים והוא דחף את

אשכנזי כמעצר
„אני לא מתחרט!"

עמליה, שהיתה בהריון בחודש התשיעי, וקילל אותה. הוא היה משוגע על כרמלה, ושיגע אותה כמו אש. היה מקלל ומנשק, מאיים ומנשק."

שני סכיני־גילוח

כ שהחמירה התנהגותו של יוסף, הביא אביה של כרמלה את בתו למיקלט לנשים מוכות בחיפה. שנה הסימה חיפש יוסף את כרמלה, וכאשר גילה את מקום המיקלט פרץ לתוכו, איים על הנשים וחיטט בניירות. הוא הגיע לשם בחודש אפריל אשתקד וביקש מכרמלה לחזור הביתה. משסרבה תקף אותה במוט של ברזל ופתח את ראשה.

כרמלה נמלטה מהמעון. ימים ספורים שהתה אצל חברתה של האם, עובדת־נקיון בבית־ספר. אולם האשה, שחששה כי יוסף עלול להגיע לבית־הספר ולפגוע בתלמידים, ביקשה מכרמלה שתעזוב את ביתה. כרמלה עברה לגור בבית הוריה. האב היה לוקח אותה כל יום למקום עבודתו בעירייה ומסתיר אותה שם. ואילו יוסף היה מצלצל להוריה של כרמלה ומאיים ברצח.

פעם אחת כי יפשוף חומצה על פניה של אשתו, ופעם אחרת תחב את צינור הגאז בבית ההורים. לפני שבועיים פרץ לדירת ההורים, וכשראה את אבי אשתו, הוציא מכיסו שני סכיני גילוח ואיים כי יתאבד אם לא יתירו לו לראות את כרמלה.

„מה יכולנו לעשות," אמר האב, „הוא אדם לא־נורמלי, אי אפשר היה לדעת מה יעשה. התלוננו במישטרה הרבה פעמים, אבל הם היו עוצרים אותו ל־24 שעות ומשחררים אותו, ואז שוב היה בא אלינו. לכן לקחתי אותה למען בהרצליה. חשבתי ששם הוא לא ימצא אותה. גם כתבנו מיכתבים לחברי־כנסת ולשר־הפנים, אבל אף אחד לא ענה לנו."

שבוע לפני הרצח באה כרמלה לבקר את אחותה וביקשה לקחת את בת האחות לקניות. „אל תפחדי," אמרה לאחותה, „לא יקרה לנו דבר." היא לקחה את בת־אחותה

חוקר כרמון
פרשה מזעזעת

לטיול וקנתה לה מתנות. לפני שהחזירה את הקטנה לביתה נישקה וחיבקה אותה, כאילו היתה זאת פגישתם האחרונה.

„בושה גדולה"

כ רמלה חיתה בפחד מתמיד. בלילות היתה מבקשת אחת מחברותיה במעון שתישן לצידה, אולם לפני בני מישפחתה לא היתה חוששת את כאבה. „היא היתה בדרגית," סיפרה אחותה, עמליה. „תמיד צחקה ובידרה אותנו. לא ראו עליה שהיא סובלת. היא התקשרה אלינו ביום שנירצחה, בשעה שבע בערב, ואמרה לאבא שלי שאין לנו מה לדאוג."

כעבור שעה כבר קיבלה מישפחת נקש את הידיעה על הרצח. הוריה של כרמלה נסעו מייד למכון הפתולוגי באבו־כביר, תל־אביב, כדי לזהות את גופת בתם.

„למה זה היה צריך לקרות לה," בכתה האם, „למה עכשיו כולם מתעוררים, ולא עזרו לנו קודם. מה יעזור לנו עכשיו כל הפירסום בעיתונות ובטלוויזיה. זה לא יחזיר לנו את כרמלה."

כרמלה נולדה במעברת עמישב, אך עוד בילדותה עברה המישפחה לפתח־תיקווה, שם היא מתגוררת עד היום. אחרי כמה שנות לימוד בבית־ספר יסודי שלחו אותה הוריה לקיבוץ ובגיל 20, חזרה לפתח־תיקווה, לחפש עבודה וחברה.

השבוע נקברה כרמלה בבית־הקברות בפתח־תיקווה, ליד הקבר של סבתה.

צוות החקירה של מישטרת הרצליה, בראשות מפקח מאיר כרמון, עשו עבודה מצויינת, בחיפוש אחר הרוצח, לאחר שהאיש היה נתון במלקחיים, הוא הסגיר עצמו למישטרה, באמצעות כתב ידיעות אחרונות, יוסי בר, ביום השישי האחרון.

אביו החורג של יוסף ואמו לא טרחו להגיע לבית־המישפט. אחרי ההלם הראשון סיפרו, כי אינם מוכנים עוד להכיר בבנם. „הוא עשה לנו בושה גדולה," אמרה האם. „אני גידלתי אותו מאז שהיה קטן, אבל עכשיו הוא לא הבן שלי יותר."

יאירה יסמין ■

ציוד רפואי נדיר בעשרות מיליונים נעלם, עשרות אמבולנסים חסרים, 50 אמבולנסים משמשים את צרכיהם הפרטיים של המנהלים, תרומות ברבבות דולרים נעלמו, מיליונים מחבוזבזים - אלה הם נושאי החקירה של המישטרה על המתרחש ב„מגן דויד אדום"

אור אדום

ב ספטמבר חקרוב תגיע ארצה מישלחת של אירגון מגן דויד אדום באמריקה, שמטרתה לנסות לבדוק מה קרה לכספים ולציוד שנשלחו ארצה בשנים האחרונות, ואשר נעלמו כאילו לא היו.

מישלחת החקירה באה כתוצאה מתכתובת ארוכה בין ראשי־האירגון האמריקאיים לבין שליטי אירגון מגן דויד אדום בישראל, שלא הצליחה לתת לאמריקאים תשובות על גורל כספי התרומות. כל ההתכתבות, וביקור המישלחת, נשמרים בסוד כמוס, כדי שלא לפגוע במסעי איסוף־מיוחד לחוליי־לב בישראל, כדי להקים שרות דומה לזה הקיים באמריקה.

האמריקאים אספו 400 אלף דולר לצורך זה, הזמינו את ברוך גנדלר, מנהל מחלקת הרכב והביטוח במד"א, ואת מיכאל אבידן, מנהל מחלקת הקשר והגרלת מד"א, לסיור־לימודים לצורך ציוד זה באמריקה, וסייעו לנסיעתם של עוד שלושה מראשי מד"א — חיים ויגוליק, דב רנקל ושלמה רוגל — הכל ללימוד הציוד היקר.

אחרי שהציוד והאמבולנסים נשלחו לישראל, עברו כמה שנים עד שנודע, ב־

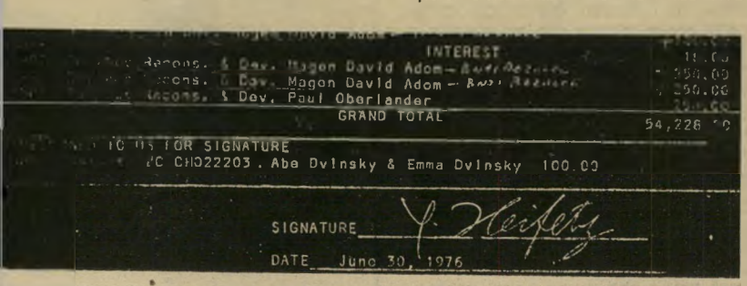

תרומות משמשות נושא לחקירה
לאן נעלם הכסף?

הכספים של האירגון באמריקה. המסעים בכל העולם צריכים לתת השנה יותר מ־3 מיליון לירות, כמחצית תקציב ה־אירגון.

הלוחות נעלמו

ב סוף נובמבר 1977 כתב בנימין סאקס, סגן נשיא מדא"א (מגן דויד אדום אמריקה) אל פרופסור רון רוזין, יושב־ראש הוועד־הפועל של מד"א, מיכתב שהוכתר כחשאי. במיכתב הוא מספר כי בשנים האחרונות התבקש האירגון ה־אמריקאי להרום אמבולנסים עם ציוד מיקרה, לראשי מדא"א כי הציוד לא הגיע, או לא נמצא כלל במד"א.

ממחצית 1975 ועד כתיבת המיכתב בסוף 1977, ניסו האמריקאים לברר מה קרה לציוד היקר, שנרכש ב־400 אלף דולר, ולא הצליחו לקבל תשובה. סאקס כותב כי הוא נתון בלחץ של שאלות של התורמים, הרוצים לדעת מה קרה לציוד שנרכש והיכן משתמשים בו, וכי חוסר ההבהרות מצידו בולם ומסכן תרומות נוספות. עד היום לא הצליחו האמריקאים לדעת מה קרה. יתכן כי עד לבואם תפענח מחלקת־חקירות־הונאה של מישטרת ישראל בראשות תת־ניצב בנימין זיגל, את התעלומה.

ב־8 בינואר 1979 כתב בנימין סאקס

לברוך גנדלר מיכתב, שבו הוא סיפר כי הוסתע לשמוע מאחד המומחים האמריקאים שהוזמנו לישראל, כי באמבולנסים של מד"א אין כלל לוחות־גב מיוחדים, שנועדו להצלת נפגעי תאונות דרכים שנפגעו בגבם. סאקס צירף למיכתבו רשימת־ציוד שגילוה לכל אמבולנס שנשלח לישראל, והכולל לוחות־גב יקרים אלה.

הוא ביקש לדעת מה קרה ללוחות, שכן אינו מבין מדוע לוחות אלה אינם בשימוש בישראל, כיוון שהם חיוניים להצלת חיים בישראל. ברוך גנדלר השיב לי־מיכתב זה במיכתב משלו, בתחילת ספטמבר האחרון, ובו הסביר כי הלוחות לא הוזלקו לסניפים ולאמבולנסים, כיוון שעדיין אין יודעים להפעיל אותם, וכי מייד אחרי שיעברו העובדים קורס מתאים, יחולקו הלוחות לכל אמבולנס.

מיכתב זה הוא שקר. בדיקות שעשתה המישטרה העלו כי מתוך 600 לוחות שנשלחו לישראל ל־600 אמבולנסים הרשומים כפעילים כי מד"א, נמצאו בכל האירגון רק 10. מחיר כל זוג כזה הוא 60 דולר, ושווי הלוחות שנעלמו הוא כ־35 אלף דולר.

התרומות נעלמו

בראה כי האמריקאים החלו חושדים שמשהו אינו כשורה. במחצית 1977 דרש סאקס לדעת מדוע אין על האמבולנסים שנשלחו מתנות־אוזי המישטרה תגדה זאת. בינתיים החליטו האמריקאים להפסיק את כל העברות הכספים לישראל, עד שיתברר התעלומות.

מי שסבור כי בכך תמו תעלומות הציוד והתרומות, טועה. בתקציב מד"א לשנת 1979/80, שאושר לאחרונה, מוקצב סכום של 33 אלף דולר ליבוא ציוד טכני מטריה (בודק לב ולחץ־דם, המחובר ל־אלחוט. התוצאות עוברות לרופא במרכז, הנותן הוראות באלחוט איזה טיפול לעשות). אולם בכניסה לבית מד"א תלויים לוחות תודה לתורמים על התרומות שנתנו, ובין הלוחות גם לוח־תודה לתורמה שכבר ניתנה לרכישת ציוד הטכני מטריה.

ציוד כזה לא קיים במד"א. מה קרה ותרומה שניתנה ושעליה ניתנה, בוודאי, קבלה?

בתקציב נרשם כי התקבלו עד כה תרומות מכל העולם בסך 2.5 מיליון דולר, להקמת בנק־הדם החדש. לפי החלטת מד"א היה צריך הבנק להיבנות בחלשומר.

הנהלת מד"א סירבה להצעת מישרד־הבריאות, לקבל שלד של בית־חולים ביפו, העומד ללא שימוש לצורך בנק־הדם, ר־החליטה להקים בית חדש. עד כה הוצאו על תיכנון (ללא מיכרז) 2.5 מיליון לירות לארכיטקט יוסף מושלי. עתה, אחרי שהוצא הסכום לתיכנון, התברר כי לא ניתן לבנות את הבית בתל־השומר, ומחפשים מקום חדש.

מדוע מסרבת הנהלת מד"א להצעת מישרד־הבריאות, שתחסוך עשרות מיליוני לירות? אגב, שר־הבריאות הצהיר השבוע בכנסת כי אין למישרדו כל השפעה על אירגון מד"א.

אמבולנסים לצמרת

אחת התעלומות הגדולות של מד"א הוא מיספר האמבולנסים שיש לאירגון. לפי ספירת הביקורת הפנימית, יש 653 כלי־רכב, מזה 550 אמבולנסים. קרוב ל־50 אמבולנסים מוחזקים במרכז האירגון ומוגדרים כרכב יעודי. זהו רכב דצמוד למרכז, ועלין לשמש ליעודים מוגדרים של הצלת חיים וטיפול רפואי.

בפועל, הייעוד של 50 אמבולנסים אלה הוא לשמש כרכב צמוד של הפקידות הבכירה של מד"א, והם משמשים לה לצרכים הפרטיים. עיסקי־הרכב הם כולם בידי ברוך גנדלר.

המאזן מראה על הכנסות צפויות של 1.3 מיליון לירות ממכירות אמבולנסים וציוד. אין כל פירוט למכירות אלה. אך אולי יפתרו המכירות של ציוד ואמבולנסים בסכומים של מיליונים מדי שנה את תעלומת הציוד החסר.

מד"א מחזיק 36 מכוניות עבור בכיריו, מהן כמה וכמה עבור אותם הממלא־מקום תפקידם בהתנדבות, כמו יושב־ראש הייעוץ הפועל, רון רוזין, שקיבל אאודי 80. קרוב ל־3 מיליון לירות עולה למד"א אחזקת 50 האמבולנסים, המשמשים כרכב פרטי, ועוד 36 המכוניות הפרטיות.

היקר ששיחזו, הרי שנאלצו במקביל לפתוח בחקירה היכן סכומי־כסף שתרמו.

ב־24 ביולי 1977 כתב מילטון לאמבט, אחד התורמים הגדולים, לבנימין סאקס, והודיע לו כי נודע לו שאירגון בני בצלאל הסכים לתרום להקמת חדר ביש־ראל ברחובות, באמצעות הסניף שם, שבראשו עומד גרשון דרור. לשם כך נמסרו ב־30 ליוני 1976 בידי יעקב חפץ, מנהל הכספים של מד"א, 600 דולר. עוד 600 דולר נשלחו בהמחאה נפרדת עבור גרשון דרור לאותה מטרה. הוא ביקש קבלות על התרומות. ב־18 בדצמבר באותה שנה כתב גרשון דרור למילטון לאמבט מיכתב ובו תיאור החדר המוקם וצילומים שלו.

במיכתב הצהיר כי שני הסכומים שלאמבט כתב שנתן, 600 דולר בידי יעקב חפץ ועוד 600 דולר בהמחאה, מעולם לא הגיעו לגרשון דרור או לאירגון ברחובות, והוא ביקש כי לאמבט יברר מה קרה לחם.

ב־8 בינואר 1978 כתב לאמבט ליעקב חפץ (שהוא גם אחד משני המנהלים של חברת דלק) והצהיר כי ב־30 ביוני 1976 נמסרו ליעקב חפץ, ביד, בחבילה של תעודות־בונדס בשווי כולל של 54 אלף דולר, בערך, ובניהן שלוש בשווי 600 דולר שנועדו לגרשון דרור ברחובות. בהתאם למיסמכים המצורפים, נפדו הן איגרות, ותמורתן נועדה לחדר ברחובות, וחפץ אישר זאת בחתימת ידו על המיסמך. שנה לאחר מכן נשלחו עוד 600 דולר. לאמבט ביקש מחפץ כי יפתוך את החידה בשיחה עם דרור.

ב־19 ביולי 1978 כתב גרשון דרור ללאמבט כי עדיין לא קיבל את אותם 1200 הדולרים, אולם קיבל סכומים אחרים מתרומות שנועדו לחדר ברחובות. הוא ביקש כי לאמבט יברר עם כל מי שניתן לברר מה קרה לכספים. ב־18 בדצמבר כתב דרור ללאמבט כי הצליח לקבל 100 מתוך 1200 הדולרים החסרים, והוא מקווה כי יפתור גם את בעיית היתרה שנעלמה.

מה קרה לכספים הללו? מדוע נעלמו משך שלוש השנים האחרו־

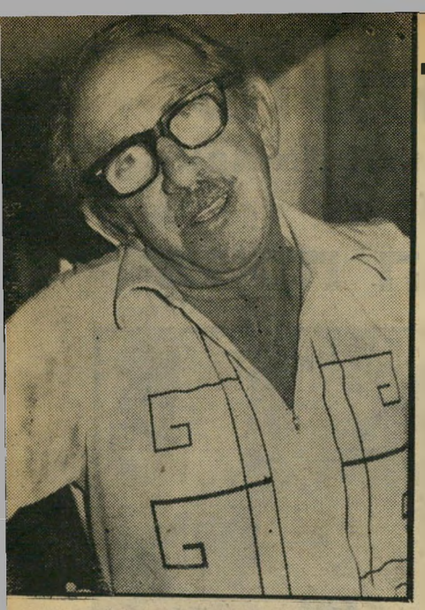

מנכ"ל יחלומי
וחוץ מזה הכל בסדר

רנו בישראל הוא אריה קרסו, מראשי מד"א — בהתנדבות, כמובן.

ביטוח ללא מיכרז

גם עניין הביטוח של מכוניות ועובדי מד"א מצוי, כרגע, בחקירה נמרצת של המישטרה. האחראי על הביטוח הוא ברוך גנדלר, שהוא עצמו סוכן־ביטוח וטכנאי קשר, ושהוא גם שותף של עובד בכיר אחר, מיכאל אבידן, בעסקי־ייבוא למיניהם. בשעתו נעשו כל ביטוחי מד"א אצל חברת ציון, באמצעות סוכנות רוזנטל. לימים רבו הצדדים. אחד העובדים של רוזנטל, סוכן־ביטוח בשם זאן ויקטור, הקים סוכנות־ביטוח ושמה אבירם, והיא קיבלה בילעדית, וללא כל מיכרז, את ביטוח מד"א. אבירם היא סוכנות של רותם, שהיא חברה־בת של הסנה. הפרמיה השנתית לביטוחי־רכב בלבד של מד"א היא 4.5 מיליון לירות. המישטרה חוקרת עתה אם אחד מראשי מד"א מקבל מאבירם חלק מפרמיות הביטוח.

מה שברור הוא כי מפירת חבי־טוח ללא כל בדיקה של תעריפים מתחרים צורמת ביותר.

כמו בכל גוף מסחאב, גם כאן התפתחו קשרי־מישפחה ענפים.

מנהל בית מרכז מד"א הוא יורם חמי. אחיו, יחיאל חמי, הוא יושב־ראש סניף בת־ים. נציב תלונות־הציבור של מד"א, המטפל גם בתלונות נגד תחומיו של מנהל הבית, יורם חמי, הוא אמנון גלוסקא, בן־דודו של יורם חמי. גיסו של מנהל הבית הוא מיכאל אבידן, הטכנאי הארצי של מד"א.

גנדלר ועירוני סירבו להשיב לשאלות, והיפנו אותי למנכ"ל החדש, אריאל יחלומי. יחלומי אמר כי ההגרלות תיערכנה השנה על־ידי ועדה שתיבחר, תחת זאת שהתפטרה. בינתיים מנהלים יעקב חפץ ועירוני את ההגרלות ללא פיקוח ציבורי. הוא אמר כי הסדר תלושי הדלק מקובל בחברות רבות. הציוד שחסר ב־אמבולנסים נעלם, לדבריו, עוד באמריקה, ולא הגיע כלל ארצה. אשר להסדרי הביטוח, לדעתו הם זולים וכדאיים. גם אחזקת כלי־הרכב הפרטיים האמבולנסים על־ידי בכירים מוצדקת, שכן עליהם להיות בכוננות 24 שעות.

מד"א הוא גוף ציבורי, ועובדיו הם עובדי־ציבור. בחודשים האחרונים נגעו כמה עיתונים בפרשיות שוליות של חקלות בסניפי רמת־גן וחיפה, הנוגעים בעיקר לרשלנות בעבודה.

אולם על החשדות המובאים כאן לא דיווח עד כה אף גורם אחד לחוציא קבוצת־עובדים שמפרה אותם למישטרה. המישטרה שתחילה לחקור מה שנראה לה כתלונות על אי־סדרים בסניף רמת־גן, קיבלה לפתע מיסמכים המורים על דברים חמורים ביותר, הצריכים לזיעזע את האחראים לאירגון.

כיוון שלמישרד־הבריאות אין השפעה עליו, אולי דרושה גם כאן התערבות רשם האגודות השיתופיות, שיפזר את הנהלת מגן־דוד־אדום וימנה ועדה קרואה, עד לגמר חקירת החשדות.

יגאל לביב

הרמטכ"ל תורם דם כאמבוזנס של „מגן־דויד־אדום"
ההר הוליד עכבר

מד"א מספק לבכיריו תלושי דלק בחינם, בפינקסים של 1500 לירות האחד, המוצאים על־ידי חברה בשם ר. חיון בע"מ, וכמוהן כהמחאות בנקאיות של בנק לאומי. התלושים ניתנים ביד רחבה ביותר.

מד"א מכטח גם את המכוניות של נשות עובדיו ושל עובדיו לשעבר.

כך, למשל, משלמת השנה מד"א את הביטוח המקיף של המכוניות שאינן שייכות לה כלל: של בן־ציון רוין, ראש הכספים לשעבר; מלכה חלפון, אשת מנכ"ל לשעבר; חנה עירוני, אשת אלי עירוני, מנהל ההגרלות; יוכבד קרינובין, אשת סגנו של עירוני; כן מבטחת מד"א מכוניות פרטיות של מתנדבים פעילים ללא תמורה באירגון, כמו מיכאל בר, האחראי על ברוך גנדלר, ואברהם עצמון, סגן הנשיא. אגב, 14 מתוך 36 המכוניות הפרטיות שבבעלות מד"א הן תוצרת רנו. ייבואן

שושנה יקה

תאפר את המועמדות הסופיות בתחרות

מלכת המים 1979

במיסגרת הטיפול שמעניק סלון „אתר היופי" במלון „דיפלומט" זוכות המתמודדות בתחרות השנה, בקורס איפור יסודי מידיה של המאפרת הוותיקה שושנה יקה.

מ"מלתעות" התלהבתם, נהניתם הוקסמתם ?
ובעת

„מלתעות חלק ב'"

JAWS 2

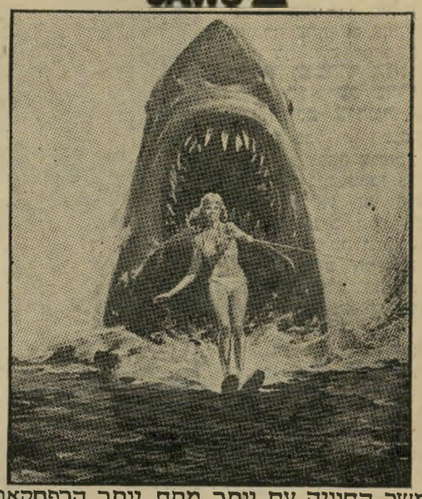

המשך החוויה עם יותר מתח, יותר הרפתקאות ויותר הומור

רוי שיידר, לוריין גרי, מרי המלטון

בכורה ארצית

„חן" תל־אביב „ארמון" חיפה
„אדיסון" ירושלים „ארמון" רמת־גן
בקרוב „אורות" באר־שבע

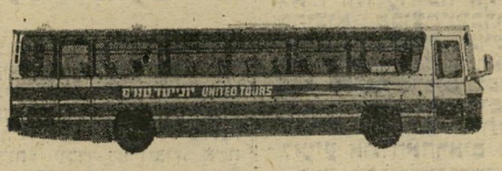

סיור וטיול במרחבי ישראל עם האוטובוסים המרווחים של „יונייטד־טורס" ו„דן־תיור"

מחוץ לפרוטוקול

(המשך מעמוד 33)

אדוני היושב־ראש, בדברים קצרים אלה לא אוכל לנגוע בשורה ארוכה של שאלות, השייכות לנושא, כגון הדרכים להשגת ההכרה ההדדית, תקופת המעבר של האו־טונומיה בדרך אל העברת השילטון, בעיית ירושלים, סידורי הביטחון ההדדיים, פית־רון בעיית הפליטים, השלום הכולל עם העולם הערבי על סמך ההסדר הפלסטיני, חלקן של מעצמות־העל, ועוד ועוד.

אשתדל להשיב על כך בבוא העת. אם תיאות הכנסת לקבל את ההצעה לקיים במליאה דיון על כל ההיבטים של הבעייה. הדבר דרוש כדי שכל סיעות הבית יוכלו להביע את דיעותיהן. אני רואה ערך רב בדיון זה גם אם סיעת של"י תישאר עדיין במיעוט.

הכנסת היא כמה לוויכוח ה־ראומי, ומוב שהעם ישמע את מיגי־וון הדעות על נושא זה, שאין חשוב ממנו לעמנו ולמדינתנו.

„בגין מחבייש !"

באותו רגע האמנתי עדיין שמנחם בגין יעמוד במילת־הכבוד שלו. חשבתי שהוא שומר את עצמו לדיון שיבוא ושלח את נסים כדי להמליץ על עריכתו. פשוט לא עלה על דעתי שייתכן אחרת.

אני מכיר את מנחם בגין מזה שנים רבות, ולא הייתי מוכן לאפתעה שבאה. כבר במישפט הראשון גילה משה נסים מדוע שלח ראש־הממשלה אותו, ולא הו־פיע בעצמו. כאשר יש להפר הבטחה מפו־רשת, מוטב להניח לזולת לעשות את ה־עבודה המלוכלכת.

וכך אירעו הדברים :

השר משה נסים : אמת, נכון, חבר־הכנסת אורי אבנרי פנה לראש־הממשלה ושאלו אם הוא יתמוך בקיום דיון בכנסת על הנושא של מדינה פלסטינית. ואומנם ראש־הממשלה מקיים את דעתו זאת, אבל הוא הביא את העניין לממשלה והמ־שלה גרסה שאין מקום לדיון בכנסת בנושא זה.

ההצעה הזאת לסדר־היום של חבר־הכנסת אורי אבנרי אומרת : „מדינה פלסטינית בגדה המערבית וברצועת־עזה — סיכויים וסיכונים". הממשלה גורסת, ואיתה הרוב המכריע בעולם ובבית הזה, שמדינה פלסטינית בגדה־המערבית היא כולה סיכונים ואפילו יותר מזה — — —

אורי אבנרי : האם כבוד השר רוצה לומר שאין כל ערך להבטחה של ראש־הממשלה ? היא לא שווה את הנייר שעליו היא כתובה ? לאן הגענו במדינה הזאת, ריבונו־של־עולם ? מילה של ראש־הממ־שלה כבר לא שווה ? מילת־כבוד של ראש־הממשלה אינה שווה ? שאלתי אותו לפני שבוע אם הוא עומד בהבטחה הזאת, והוא אמר שכן. ראש ממשלת־ישראל ! לאן הגענו ?

השר משה נסים : ראש הממשלה אומנם עומד בהבטחה זאת, אבל הממ־שלה היא שמחליטה.

אורי אבנרי : אין ממשלה ואין ראש־ממשלה !

השר משה נסים : הממשלה החלי־טה שאין מקום לדיון בנושא זה. רק לפני שבועיים, בערך, או עשרה ימים, עלה מעל במת־הכנסת נושא שהוא בזיקה עמו־קה לעניין זה, וחבר־הכנסת אבנרי הלא הסתמך בדבריו על עמדתו ביחס למעמדו של אש"ף כמנהיג העם הפלסטיני.

אורי אבנרי : אין פלא שראש־הממ־שלה מתבייש להופיע כאן היום. הוא שלח אותך. אין לו אומץ־הלב להתייחס להב־טחות שלו עצמו !

השר משה נסים : הכנסת קיבלה עמדה שמבטאת את עמדת העם — — —

אורי אבנרי : עוד לא היה כדבר הזה, שראש הממשלה מתכחש לדבריו !

השר משה נסים : — — — על שלי־לת העם הפלסטיני — — —

אורי אבנרי : אדוני היושב־ראש, די־ברתי כאשר דיברתי, על סמך הבטחה שהבטיח ראש־הממשלה. ראש־הממשלה לא מצא לנכון להודיע לי שהוא מבטל את הבטחתו. אפילו האדיבות היסודית הזאת, להודיע לחבר־הכנסת שהבטחה מגיגית שהוא נתן לו איננה עומדת, שהוא מפר אותה, אפילו אדיבות זאת לא היתה !

קריאה : זה ההדר בית"רי.

אורי אבנרי : הדר בית"רי ! לאן הגענו ?

הסערה עוד נמשכה קימעה, ואז נערכה ההצבעה. מובן שהרוב המכריע הצביע בעד הוודעת העניין מסדר־היום.

אולם ההצבעה לא גילתה את מצב־הרוח האמיתי של המליאה. רבים מן הח"כים היו המומים. אנשי ש"י היו נסערים, ופירסמו הודעה־לעיתונות שבה דרשו את התערבות יו"ר הכנסת.

ח"כ גאולה כהן ומשה שמיר (עומדים) ודוב שילנסקי (יושב)*
„למה הם לא הקימו ?"

מסך הברזל

לא פחות מעניינת תגובת אמצעי ה־תיקשורת :

הטלוויזיה של טומי לפיד גילתה את פרצופה החדש. בראשית היום הת־כוננה לצלם את הוויכוח הגדול בין בגין וביני. המצלמות היו במקומן, וכאשר עליתי על הדוכן, החלה הטלוויזיה מצ־למת. היא צילמה גם את כל הסערה ש־באה בעיקבות הודעתו של משה נסים.

אולם כאשר הסתבר למישהו — טומי לפיד ? יורם רונן, הכתב הפרלמנטרי ? חיים יבין, ראש מחלקת־החדשות ? — כי בגין הפר את הבטחתו, ירד מסך־הברזל של הקומיסרים על הפרשה כולה. אף לא מילה אחת, אף לא צילום אחד.

הרדיו הודיע על העניין במהדורות־חדשות אחת, אחרי־הצהריים, ובזה ירד העניין מסדר־היום.

„הארץ" ו„ג'רוסלם פוסט" דיווחו ב־הגינות. שני עיתוני־הערב התעלמו מכל העניין. יוק.

משמע שהפרת מילת־הכבוד הפומבית של ראש־הממשלה, שניתנה מעל דוכן־הכנסת, הפכה בישראל עניין כה שיגרתי, כה מובן, עד שאין טעם לדווח עליו.

בבריטניה נפלו שרים מפני ששיקרו לפרלמנט. שום פרלמנט הגון לא היה עובר לסדר־היום על הפרת הבטחה פר־למנטרית של ראש־הממשלה.

אך הפרלמנט הישראלי — על הקו־אליציה ואופוזיציה שלו — אינה נרעשת מכגון אלה. היא רגילה לכך שיורקים בפניה.

---

* מאחור : מזכירות הכנסת בתאים ה־מיועדים ליועצים.

רחל מרחלת על כל העולם

מילחמה ברכילות מרושעת

שדרן הרדיו והטלוויזיה המפורסם ר' אשתו, דיילית אל־על היפהפיה, הלוא הם **דן ודפנה כנר**, פשוט המציאות פטנט.

בכל פעם שפורצות שמועות שהם או־טו־טו מתגרשים, הם מפתיעים את כולם ונכנסים להריון.

לא, לא, דן כנר לא בהריון, אני יו־דעת. אבל תסכימו איתי שבלעדינו קצת קשה. אז הנה, בפעם הקודמת שפרצו הש־מועות, הם עשו זאת. דפנה נכנסה ל־הריון וילדה במזל טוב את בתם הבכורה **ענבר**, שהיא היום בת עשרה חודשים.

והנה, לאחרונה, שוב נפוצו שמועות שלא הכל בסדר בבית מישפחת כנר ב־ירושלים. הדיילית היפהפיה, הנמצאת מאז

דן ודפנה כנר
ילד על כל שמועה

לידת התינוקת בחופשה ללא תשלום, נראתה תדיר בפאריס, ברומא, ולאחרונה בניו־יורק, ואילו הקריין האלגנטי נשאר בירושלים ושמר על התינוקת.

אז מייד כשהתחילה חרושת השמועות לפעול, הודיעה דפנה לחברותיה הדיילות, שמיהרו להודיע לי, שהיא שוב בהריון. אז שמועות, בבקשה להפסיק את העבודה. אין גירושין! הכל בסדר אצל מישפחת כנר ואפילו יש תינוק בדרך ושיהיה ב־מזל.

חתן עם גיטרה

אירית דותן, עברה בשנה שעברה משבר קשה מאד, שהיה מלווה פירסו־מים רעשניים. היתה זו שנה שבה עזבה את הבית, הסתתרה עם התינוקת שלה בבית־מלון, מילאה את טורי הרכילות, התגרשה מבעלה **דורו דותן**, עברה טי־פול נפשי והנה גבירותי ורבותי, אירית התאוששה והיא שוב על הסוס. ואיך אני יודעת?

מעשה שהיה כך היה: אירית הוזמנה לערב ראיונות. היא סיפרה למנחה שהיא מאושרת, משוקמת, מאוששת וכו', כאשר שאל אותה אם יש לה חבר, השיבה בשלווה: „כן". זו היתה הפתעה.

אבל זו היתה רק ההתחלה. המנחה דרש לראות במו עיניו את החבר. אירית לא היססה, והודיעה, שהחבר שלה יושב

אירית דותן וזיסי פאר (כמדים)
חוט שידרה מזמר

באולם וסיפרה ששמו **יוסי פאר** ושהוא רב־סרן בצבא הקבע. לא חלפו שתי דקות מרגע ההצהרה, והרב־סרן יוסי פאר עלה על הבמה, לבוש מדים, עמד לצד זוגתו, „אירית ואני מכירים בדיוק 37 יום ואני רוצה להודיע כאן, מעל במה חגיגית זו, כי אנחנו מתארסים. אני אוהב את אירית. אני יודע שעברה עליה שנה קשה, ואני רוצה להגיד לכם שעומדת לפניכם, פה, אישיות בלתי־רגילה."

אירית הביטה ברב־סרן הגברי מבט שאינו משתמע לשני פנים, והודיעה חגי־גית: „יוסי הוא חוט השידרה שלי." אחר־כך שרו השניים ביחד שיר של אוהבים. ואז סיפר הקציין לאומה, כי הוא מלווה את אירית לכל ההופעות שלה, מפני שהוא רוצה להשתלב בכל מה שהיא עושה. וכך, מדי יום ביומו, נוסעים הזמרת, הרב־סרן והגיטרה ברחבי הארץ ומופיעים.

רק לא בשבדיה

לפני כחודשיים פורסמה במדור דרושים של הלוח הכפול, מודעה המבקשת זוג ישראלים, בעל ואשה צעירים וחובבי סר־סים, לעבוד אצל מישפחה ישראלית ב־אחוזה ליד פאריס. מי שענה למודעה התבקש לסור למישרדיו של המיליונר

ארנון וברוג'יט מיצ'ן
לטפל בילדים ובסוסים

ארנון מיצ'ן, ברחוב קרליבך בתל־אביב. אחרי שבני הזוג נפגשו עם מנכ"ל חברתו של מילצ'ן ועברו את המיון ה־ראשוני, הם הוזמנו לדירת הגג החלומית של ארנון בהרצליה, שם נפגשו עם ה־מיליונר בכבודו ובעצמו.

מסתבר כי האדון מילצ'ן מגדל באחוז־תו שליד פאריס את שלושת ילדיו מני־שואין ליפהפיה כסופת השיער, **ברוג'יט**. השניים, כידוע, התגרשו, אך הילדים נשארו אצל ארנון. אבל מה אפשר לע־שות? הבן־אדם עסוק. מיליונר, כידוע, זה לא מיקצוע פשוט, והוא טס כל יום פאריס־רומן־לונדון־ניו־יורק־תל־אביב, חר־פשי. מישהו צריך לשמור על הילדים, לאז אז נכון שיש מבשלת ויש אומנת, אבל מה, הם מדברים צרפתית ומילצ'ן הפט־ריוט רוצה שילדיו, שכולם נולדו בארץ, ולשלושתם שמות עבריים, ידברו בשפ־תנו האלמותית ולא רק בצרפתית, אנג־לית וכו'.

זה שהוא גר עם חתיכה שבדית זה דבר אחד, אבל מיליונר שכמותו לא יכול להרשות לעצמו שחתיכה תגדל לו את הילדים ועוד תלמד אותם שבדית.

ומה מבטיח המיליונר לזוג שייבחר? אלף דולר לחודש משכורת, פלוס בית באחוזה, פלוס התענוג שבטיפול בילדים ובבעלי־החיים שלהם, סטייל סוסים, אר־נבות, שפנים וכו'. אם אתם חושבים שזה חלומי, אז למה הזוג הישראלי הקודם שטיפל בילדי מילצ'ן התפטר אחרי זמן קצר?

אחרי שחזרה בתשובה, התחתנה אורנה עם חוזר בתשובה מארצות־הברית, ש־הוסמך כרב. השניים התגוררו בבני־ברק. היא גילחה את שיערה החלק וחבשה שביס לראשה, והנערה דקת־הגו הפכה אשה מלאה.

לא חלפו ימים רבים ואורנה ילדה, במזל טוב, שלישיית בנות.

בעוד בעלה עסוק בלימוד תורה, רכשה אורנה חנות בבני־ברק וניהלה אותה, בד בבד עם לימוד תורה וגידול הבנות.

אך מה אפשר לעשות, לא הכל הסתדר כמו בספרים. בימים אלה התבשרתי מפי מכרי ומודיעי בשטח החזרה בתשובה, כי אורנה התגרשה מבעלה, וכעת היא מגדלת את שלוש בנותיה בעצמה. אורנה הפכה אור־לגויים והיא נשלחת על־ידי מועצת גדולי התורה לעשות נפשות ל־יהדות ברחבי העולם.

צלילה אל החופש

לא כולם אוהבים, מתחתנים ויולדים ילדים, יש גם אנשים שמתגרשים.

הפעם הגירושין הם במשפחתו של שר לשעבר, ולא שר־התחבורה לשעבר, **גד יעקובי**, שהתחתן עם **נלה** דיילת אל־על, ונראה מאושר מאד, אלא שר־המיסחר וה־תעשייה לשעבר, **חיים בר־לב**, הנראה בימים האחרונים מוטרד מאד.

לא, בר־לב ברוך־השם, אינו מתגרש חס־וחלילה. הכל בסדר איתו ועם אשתו **תמר**. זוהי בתו, **זוהר**, שמתגרשת מבעלה **חיים**.

זוהר, העובדת כמדריכה בבית התפוצות בתל־אביב, היתה אחת התיכוכות המפור־סמות ביותר באילת, שם רכש לה אביה דירה. שם גם הכירה את בעלה חיים שהוא צוללן, ויש אומרים גם הרפתקן.

אך חיי הנישואין בין החתיכה, בתו של בר־לב, והצוללן עלו על שירטון. בימים אלה, כך מספרים, עומדים השניים על סף גירושין. זוהר נשארת בדירה ברעננה, חיים ממשיך לצלול. מי שמכיר את זוהר בר־לב מספר שעם בעל או בלי בעל, אין מה לדאוג. הבחורה תמיד נופלת על הרגליים. זה הצד החזק שלה.

זוהר בר־לב
תמיד על הרגליים

פוגי חזר

רק לפני שבוע סיפרתי לכם בצער רב וביגון קודר על אובדנו של אחד מרווקינו המקסימים, **אלון אולארצ'יק** מלהקת כוורת, שאותו איבדנו לטובתה של אמ־ריקאית בת ניו־יורק. באותה הזדמנות סיפרתי לכם שחברו ללהקת כוורת של אולארצ'יק, **מאיר פנינגשטיין**, המ־כונה „פוגי", נמצא גם הוא בגולה. אז יש לי חדשות בשבילכם, או יותר נכון בשבילכן. פוגי חזר ארצה ותודה לאל, אף אמריקאית עוד לא לקחה אותו מאיתנו. אז צאנה וראנה, בנות, וחפשנה אותו בבתי־הקפה, שבהם אמנים כמוהו מס־תובבים.

יש עוד צ'אנס, הבחור לא נעול על אף אחת, ותסכימו איתי שאין הרבה בחורים בני עשרים ותשע שמסתובבים בימים טרופים אלה פנויים בשטח.

במדינה

דיעות

„הומורסקה עצובה"

הביטאון הרשמי של אש"ף פירסם את שיריו של יבי

„לשוחח עם נציגי / אש"ף — אין זה נורא. / איום לפוגשם / בשדה־הקרב."
„היות ואנחנו / מדינה אחרת: / מיום ליום / כוחנו עולה / וערכנו יורד."
„ההסברה הישראלית / משולה להומורסקה / עצובה. / היא מטלפנת לקצות תבל / ומדברת אל עצמה."
„אל יעשה דין לעצמו / השודד אדמת שכנו / כי בעוכרי עמו / מעשהו."
„יקום זה שאינו רוצה / להיות אתר היסטורי / או מוצג ארכיאולוגי / וישים קץ לתפריט / הכיבוש / המייקר קיומו / והפוצע תדמיתו."

משורר יבי
„כוחנו עולה / וערכנו יורד..."

„בשעת בוקר / אני פוקח עיני / מעלעל בעיתון / ורוצה להמשיך / לישון."
לקוראי הארץ, אין חידוש בסיגנון זה. הם רואים את שיריו המיוחדים של יוגה („יבי") בן־יהודה כמעט מדי בוקר, בעמוד השני של העיתון, שם מפרסם אותם יבי־כמודעות־בתשלום. קוראים אחרים יוכלו למצאם בספרו של יבי, לשון חורצת, שבו כינס כמה משיריו.
אבל לקוראי פלסתין אל־חורה (פלסטין — המהפכה"), יש, מן הסתם, חידוש בשירים אלה. כי זהו ביטאון אש"ף, המופץ בקרב הפלסטינים בכל רחבי המרחב.
העיתון פירסם את החרוזים, בתרגומו של ווטן מוחמד, וציין שהם פרי־עטו של „המשורר העברי יבי" — דבר המעיד על מודעותו החדשה של אש"ף לתהליכים הפנימיים בישראל.

דרכי אדם

אבא של הכייסים

האם הקשיש בן ה־80 אכן ממיים את הקאריירה בת ה־30 שנה בכייסות?

אליהו מירב, הזקן בן ה־77 משכונת התיקווה, שיפשף את עיניו בחוסר אמון. לפניו ניצב ישיש בן גילו, שהוחזק בזרועו על־ידי שוטר שטען: „הזקן הזה כייס אותך, יא־חביבי." רק אחרי שפישפש בכיסיו ונוכח כי אכן ארנקו, שהכיל 170 לירות במזומן וארבע כרטיסיות של דן, חסר, האמין אליהו לשוטר.
למחרת בבוקר ראה אליהו מירב בעיתונים, כי האיש שכייס אותו, אינו אלא זקן הכייסים בישראל, מיכאל בולקין (בלק).
בולקין, קשיש בן 80, בעל עיניים כחולות שובבות ושיער אדמדם דליל, אינו מוכן לצאת לפנסיה. הוא הגיע ארצה לפני כשלושים שנה. בחודש אוגוסט 1949 נעצר בפעם הראשונה באשמת כייסות. הוא נאלץ לשבת שנה בכלא, אך מייד עם שיחרורו המשיך במעלליו.
בולקין לא נהג „לעבוד" רק בישראל. הוא הסתובב בכל העולם. כשנתפס לאחר

(המשך בעמוד 68)

שלום ושוויון לישראל

הצלחנו 100%

ממשלת ישראל הצליחה ב־100%
המערך בנה את המסלול והליכוד ממריא
אנחנו מגיעים לפיסגה העולמית

100% אינפלציה

- **הממשלה מתנדנדת כמו לולב**
- **במערך כבר תופרים חליפות של שרים**
- **המפד"ל רוצה לרקוד גם בחתונה הבאה**

בואו **איתנו** לבנות את הכוח שיוכל ללחוץ לשינוי גם בשלטון הבא –

למען ישראל של שלום, של שיוויון של זכויות הפרט וחרות האדם

קו פתוח לשל"י
03־234428 — 03־235608 — 03־223623
ביום ה' 26.7.79, משעה 6 עד 10 בערב
חברי הנהלת של"י ישיבו לשאלותיך בכל נושא פוליטי

חיפה — יום א' 29.7 — 8.30 בערב
● רן כהן ● מוחמד חג'יחיה
אוטונומיה או שלטון עצמי
במועדון של"י — רחוב הרצל 59

טייבה — יום א' 29.7 — 5 אחה"צ
● רן כהן ● מוחמד חג'יחיה
אוטונומיה או שלטון עצמי?
במועדון של"י, מרכז טייבה

רחובות — יום א' 29.7 — 8.30 בערב
● ד"ר מתיתיהו פלד
הפותח דוד רוטפילד
מפגן קרייסקי — עראפאת
בבית גורדון (מול מועצת הפועלים)

שם..... משפחה..... כתובת.....
☐ מבקש/ת להתפקד ☐ מבקש/ת לארגן חוג בית
☐ מבקש/ת חומר הסברה ☐ מבקש/ת לתרום סך.....ל"י

של"י — המרכז: רח' הוברמן 24 תל־אביב טל. 03-235608

הדקליה מציינה לך:

ב־10—8 באוגוסט, ט"ו באב, חג האהבה משחקי „תופסת" לפי מיטב המסורת. בנים ובנות תופסים אלה את אלה במשך 3 ימים ולילות ירח, ברחצות לילה, בערבי דיסקו, הופעות שירה בציבור ושעשועים שונים ומשונים.

וכל החגיגה הזאת תמורת 1,000 ל"י בלבד.

קח אתך חבר — קחי אתך חברה.

ותזכו בחווייה בלתי נשכחת!!!

הקיץ קצר והנופש מרובה...
מהר והתקשר לטל. 057-87177, 03-830157
(ת.ד. 47 ימית) להזמנת מקומות
ולקבלת פרטים נוספים.

בוא לחופשה של ערב אחד ב"מוריה על הגג"

גבוה מעל תל־אביב, רחוק מכל ה"מסביב"- ערב שכולו חג, ב"מוריה על הגג":

- **רחצה לילית בבריכת הגג;**
- **ריקודים לאור הכוכבים;**
- **קוקטיילים צוננים להבאה ולמצב־רוח;**
- **מעדני בשר ודגים על הגריל.**

ערב־ערב (מרט לימי ו').

פרטים והזמנות:

מלון מוריה תל־אביב
רח' הירקון 250, טל. 241252

רשת מלונות מוריה: ירושלים, נס־הסלה, אילת, תל־אביב

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118

ערבי צעירים במועדון 5 לתרבות חדשה
רח' הס 5, תל־אביב.
טל' 297263

יום שלישי, 31.7.79
ראיון החודש
עם ד"ר ישעיהו ליבוביץ
מרצה באוניברסיטת ירושלים

התוכניות מתחילות בשעה 9.00 בערב.
המועדון פתוח משעה 8.30 בערב.

האם גורלה של מישפחת דנוך רודף את הנכד - הקרוי על שם הסב, שהסתבך לפני שלושים שנה באשמת רצח?

דנוך זוכה

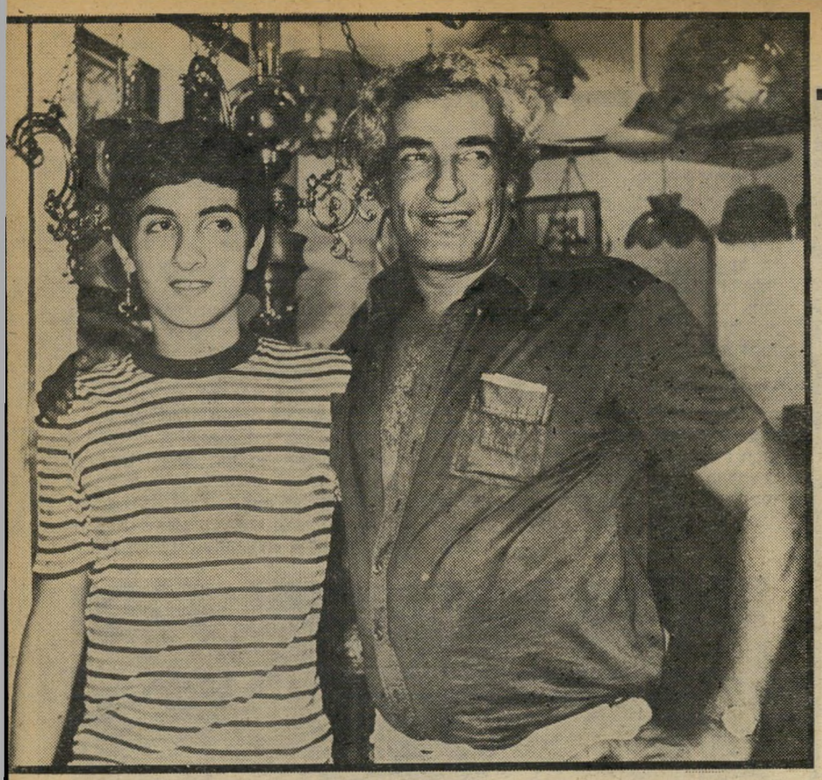

יהושע דנוך ואביו
„בכייה המזוייף והדמעות שסחטה מעיניה במאמץ לא־מבוטל..."

מאונס

ברגליה, למען תפסיק לבעוט, בעוד השני בועל אותה בניגוד לרצונה. אחרי שסיים האחד, התחלפו הבחורים. לדבריה, היכה אותה הקטין מכות חזקות כל כך, עד שנכנסה להיסטריה ופחדה מאד.

לפי סיפור זה עצרה המישטרה את שני הצעירים. אולם, מייד למחרת בבוקר הו־פיעה ריקי בתחנת־המישטרה וביקשה ל־שנות את עדותה. הפעם הצהירה כי אמנם באה במגע מיני עם הקטין, אך עשתה זאת מרצונה, וכי דנוך לא נגע בה כלל. הוא רק הציץ על השניים בשעת מעשה וצחק.

השוטרים הזהירוה כי העונש על עדות־שקר הוא חמור, והיא צפויה לכמה שנות מאסר אם יתברר כי שיקרה. בצאתה משם הפגישה אותה המישטרה עם דנוך בתוך ניידת מישטרה. ללא ידיעת השניים, היה במכונית מכשיר־הקלטה, וכל שיחתם נרשמה.

ויק־אנד ובילוי במועדון

ה שיחה החלה בכך שהיא הביעה את פחדה מעונש־המאסר, הצפוי לה על עדות־שקר. אך יהושע הרגיע אותה. הוא אמר לה כי אינה צפוייה ליותר מאשר יום־יומיים מעצר, וכי אם ייגזר עליה קנס, הוא יפצה אותה. הוא גם הבטיח לה לשלוח אותה לוויק־אנד ולבילוי של ערב במועדון־הלילה פיקוקס.

(המשך בעמוד 52)

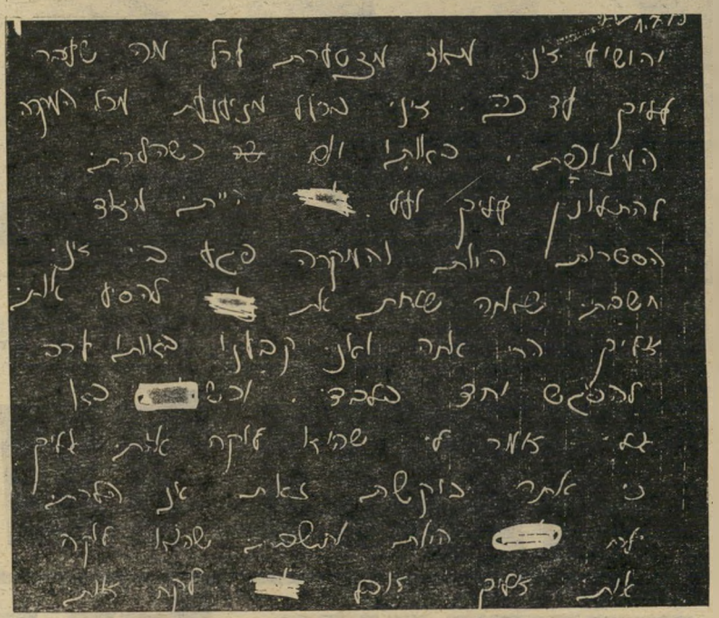

מיכתבה של ריקי קרני ליהושע דנוך
„אני ביכלל מזועזעת מכל המיקרה המזופת..."

ל פני ימים אחדים זוכה יהושע דנוך מאשמת ביצוע אונס. לפני כש־לושים שנה זוכה סבו, יהושע דנוך גם הוא, מאשמת ביצוע רצח.

יהושע בן ה־19 הוא בחור עדין, בעל קומה בינונית, נעים־הליכות. קשה לה־אמין כי הוא בנו של ישראל דנוך המ־פורסם, ונצר למישפחת קצבים תימניים, הידועה עוד מתחילת המאה כמישפחה של גברים קשוחים וחזקים.

זוהי הסתבכותו הראשונה של הצעיר עם החוק. אחיו אלי, הבוגר ממנו, (27) עצור כרגע עד תום ההליכים באשמה פלילית.

צריף נעול בחוף

ל יהושע נעצר ב־3 בחודש אפריל באשמת אינוסה של ריקי קרני (24). לדברי הבחורה, אנס אותה יהושע בלילה שלפני כן יחד עם צעיר נוסף, ששמו נאסר לפירסום ביגלל היותו קטין.

ריקי התלוננה במישטרה, כי כאשר חזרה לדירתה, בערך בשעה שתיים בלילה, אחרי בילוי עם בחור, הגיעה מונית וממנה ירד הקטין. הוא הזמינה להתלוות אליו. חב־רתה, פולה לוי, אשר עמדה איתה, הס־תלקה, והיא נאותה לבוא עימו לשתות משהו, מאחר שהיתה צמאה. במונית ישב גם דנוך.

תחת להובילה לכרם לשתות במיסעדה השייכת למישפחתו של הקטין, נסעו ל־מיבנה בחוף שרתון. שם נעלו השניים את הדלת, הפשיטו אותה בכוח. האחד אחז

ישראל דנוך ואשתו
„הוא לא תינוק!"

דנוך זוכה מאונס

(המשך מעמוד 51)

למחרת חזרה ריקי למישטרה ואישרה כי עדותה הראשונה היתה אמת. שני ה־צעירים אמנם אנסוה, כפי שסיפרה. ה־סיבה לשינוי עדותה היה מצפונה, שהציק לה, על העונש החמור שהשניים צפויים לו אם יורשעו.

ריקי היא אשה לכל דבר. שפתיה חוש־ניות, שיערה שחור וגולש וגופה מפותח וחטוב. מדוע יצאה האשה הצעירה לבי־לויים עם שני הנערים שהם צעירים ממנה בכמה שנים, לא הובהר בשום מקום.

לדבריה, יש לה חבר בשם דני, שהיא יוצאת עימו כמה פעמים בשבוע לבילויים, ואף מקיימת עימו יחסי־מין. את שני הצעירים הכירה דרך חברתה, פולה. היה זה באחד הערבים בכרם, שלידו היא מת־גוררת. היא החלה יוצאת עם הקטין ועם יהושע. ברור כי שני הצעירים נמשכו לנערה החושנית והבוגרת. אולם את אשר שגם יהושע היה במקום. ריקי נשמה בה־קלה ואמרה: „נכון."

לבית־המישפט לא נותר אלא לזכות אך דנוך מאשמת אינוס, בלי צורך להשיב לאשמה. אולם נותר אישום נוסף: הד־חתה של ריקי לעדות־שקר, בהבטחת טובת־הנאה. אישום זה התבסס על ה־שיחה שנערכה בין השניים בניידת. ולמ־רות שהסניגור טען כי היה זה כבר אחרי שריקי שינתה את עדותה וניקתה את דנוך מכל אשמה, סירבו השופטים לקבל זאת.

בית־המישפט לא האמין ליהושע, כי כל רצונו היה להשפיע על ריקי לאמר את האמת. „איני מאמין כי טפלה אשמות־שווא בראשונה, ואיני מאמין כי גירסתו היא אמת", אמר השופט קדמי בהכרעת־הדין. „אדרבא, הנאשם מציג את עצמו כמי שהצליח, להנדס, את המישטרה..." אומר השופט.

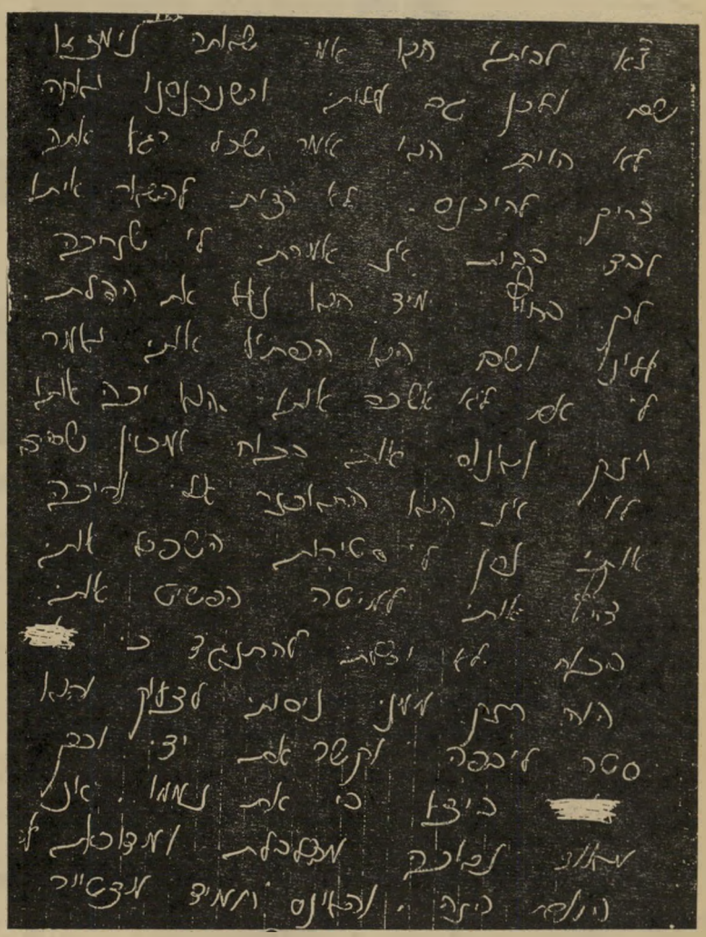

קטע ממיכתבה של ריקי
„הוא שסף לי בפה וקשר את ידי..."

קרה אותו ערב כימעט אי־אפשר לברר.

בבית־המישפט חזרה ריקי על חלק מע־דותה. היא סיפרה כי הקטין אנס אותה בכוח, והוא הורשע. בית־המישפט גזר עליו מיבחן למשך שלוש שנים, כיוון שזו עבירתו הראשונה.

במישפטו של יהושע העלתה ריקי גירסה חדשה. אמנם אנס אותה הקטין באותו ערב, סיפרה. אך יהושע לא היה כלל בסביבה. הוא אפילו לא הציץ וצחק. מקור טעותה, לדבריה, היא הפאניקה שבה היתה שרוייה, וזה שהקטין חזר ואמר כל הזמן כי יהושע עומד להגיע.

אולם בית־המישפט לא האמין לבכייה המעושה של ריקי בבית־המישפט. וכך אומר השופט, יעקב קדמי, בפסק־דינו: „עטי דל מלתאר את מראה פניה, בכייה ה־מווייך והדמעיות שסחטה במאמץ לא־מבוטל מעיניה. את קול־הבוכים ששיוותה לדבריה, את העוויותיה ונימת־קולה, כאשר ניסתה לשכנענו כי רק ההלם וההיסטריה, שתקפוה בשל אינוסה על־ידי הקטין, הם שהביאוה לטפול אשמת־שווא על ה־נאשם..."

למרות נסיונות נואשים של התובע, יעקוב קמר, לא זזה ריקי מעדותה. וה־סניגור, מאיר זיו, שאל אותה אם יתכן שההלם והמכות גרמו לה להיכנס לכעין מצב היפנוטי, ואם מצב זה שיכנע אותה

אמו של יהושע, מרים, אשה צעירה ויפהפיה, הפתיעה את בית־המישפט באחת הישיבות כאשר קפצה ממקומה באולם ו־ניגשה לבנה ונישקה אותו. השופטים ה־נדהמים ציוו עליה לעזוב את האולם. היא הביטה בעיניה של השופטת הדסה בן־עיתו ואמרה: „אבל אני אמו!"

מאחר שהכרעת־הדין, המרשיעה את יהושע בהדחה לעדות־שקר ניתנה ימים אחדים לפני פגרת בתי־המישפט, ביקש הסניגור לשחרר את יהושע ממעצרו עד שייגזר דינו. בית־המישפט קיבל טענתו.

מהות היחסים בין דנוך לריקי לא נת־בררו בתיק עד תומם, בגלל הזיכוי. אולם בתיק בית־המישפט מונח מוצג מוור ונ־דיר. זהו מיכתב שכתבה ריקי ל„יהושע הסובל", שישב בבית־הסוהר. היא הביעה את צערה על שסיבכה אותו בעניין, ה־טילה את כל האשם על חברו הקטין, וסיימה את מיכתבה במילים: „אם יש באפשרותך לכתב לי מיכתה חוזר, אשמח מאד לקבל. ממני המוועזעת (מילה בלתי ברורה) ריקי."

יהושע חזר ליחידתו בצבא, ומחכה לגזר דינו. האם גורלה של המישפחה ירדוף גם אותו. האם השם יהושע דנוך, אשר לפני כשלושים שנה סובך באשמת רצח, ישוב לכותרות הפלילים?

אילנה אלון

„עייך עייך!"

נראה עורך־הדין עבד אל־עסלי, שנתבקש על־ידי תושבי סלפית לייצג אותם בתביעה נגד הממשלה. הוא משתף במשימה את עורך־הדין פליציה לנגר, וטוען: „זהי תחילת שיתוף הפעולה".

על חמור אל הצדק

פרקליט בדרך

עבד אל־עסלי התעייף בדרך הארוכה למעלה הגבעות, שם נמדדו שטחי האדמה המופקעים. את חלקה הגדול של הדרך עשה בעזרת חמור כשילד נושא את מיקטורנו, ובעלי הקרקעות הולכים לצידו.

בעיקבות צו־על־תנאי של בג"צ באו מודדים ונציגי המימשל הצבאי לשטח

בוקר אחד, כשהתעוררו כפריי סלפית, התפלאו למצוא, במעלה הגיבעה, שכ־נים חדשים, שניראו כעומדים להשתלט על האדמה.

הכפריים הנדהמים פנו לראש־המועצה, חסן אל־זיר, וזה ישב וכתב מיכתבים לעזר וייצמן, בנימין בן־אליעזר וקורט ולדהיים. בינתיים, בעוד כולם ממתינים לתשובות, שהתמהמהו, הלכו השכנים והתמקמו בשטח. כשהפך המקום צר עליהם, ביקשו להתרחב. המקום היחידי שאליו יכלו להגיע היו האדמות החקלאיות בסביבה, שהיו שייכות לתושבים הערביים של סלפית, סקאקא ומרדה, השוכנים דרומית־מערבית לשכם.

ביום החמישי האחרון, שנה וחצי אחרי תחילת הפרשה, הגיעו למקום נציגי המימ־של הצבאי, איש הפרקליטות־הצבאית, מודדים ערביים ועורך־הדין, נציגם של העותרים נגד השתלטות מדינת ישראל על אדמותיהם.

המיפגש זומן על־ידי בית־המישפט ה־עליון, שאליו פנו בתחילת החודש כפריים, תושבי סלפית, שביקשו להפסיק את עבו־דות הרחבת שיטחי אריאל. בית־המישפט העליון הוציא צו־על־תנאי להפסקת פעולות הגידור, עד אשר תתברר עתירתם של התושבים.

אל בניין המועצה זומנו כל התושבים שבידיהם מיסמכים רישמיים על ניכסי הקרקעות. רב־סרן אבי, סגן מרשל טול־כרם, הגיע למקום, כשעימו רב־סרן אמנון, סגן מרסל, עוזר היועץ־המישפטי של השטחים ושאול, האפוטרופוס על הקרקעות באיזור טול־כרם. אחרי שיחה קצרה עם אל־זיר ועורך־הדין עבד אל־עסלי, הם פנו לשטח, ביקשו מכל עותר, שיש בידיו רישום מדוייק, שיבוא יחד איתם ויחד יסמנו את הקרקעות הפרטיות במפה שה־ביאו עימם.

הכפריים הגיעו כשהם רכובים על חמו־רים ועימם ילדיהם ובני ביתם. הרישום החל. בשעה שתיים בצהריים, שעתיים אחרי שהתחילו במשימה והספיקו לרשום שלושה עותרים, הודיע להם מרוואן, המודד הצעיר תושב חלחול, שהוא עובד שעות

„העצים הם ילדי!"

קורא מחמד עיסא תושב סלפית. ליידו עומד סגן מרסל, עוזר היועץ המישפטי של השטחים. „יש לי קרקע עם גפנים, זיתים ותאנים. אני עובד מהבוקר עד הלילה. האדמה לא טובה." את אדמתו הפקיעה המדינה לצורך הרחבת התנחלות אריאל. הוא פנה בעתירה לבית־המישפט העליון.

סגן המושל

רב־סרן אבי (משמאל) באמצע עבד אל־עסלי ומימין סגן מרסל. אבי משמש סגן מושל סול־כרם. מסתבר שהוא חביב על אנשי סלפית שהכירו אותו מאירועים קודמים. „אנחנו לא נגדו," אמרו, „לא נעים לנו."

קיץ, ואחרי שתיים וחצי אין לו כל כוונות להמשיך. נציגי המימשל שהתכוונו לסיים את העבודה — רישום 47 עותרים — בו ביום, התאכזבו וחזרו. הם הבטיחו שיבואו למחרת היום צוות של מודדים יהודים, כדי „שלא תהיה בעיה עם שעות הקיץ," אמר רב־סרן אבי בכעס.

„לא רצו לתת ניירות"

הפרשה התחילה לפני שנה ו־חצי," מספר ראש־המועצה. „באו אנשים מהמימשל, מדדו, הסתובבו ולקחו 5000 דונם אדמות של סלפית, כפר־חארס ומרדה. בנו על זה מקום שקוראים לו אריאל. לפני כמה שבועות באו אלי בוקר אחד אנשים מהמימשל, והודיעו לי שיש צו הפקעה ל־3500 דונם השייכים לשלושה כפרים. הם הראו לי חתיכת נייר כתובה עברית. לא הבנתי מה כתוב שם. לא הס־כמתי לקבל פתק כתוב עברית. הם הלכו."

כעבור ימים אחדים הגיעו עובדים יש־ראליים והציבו גדרות־תייל מסביב לשיטחי קרקע נרחבים. חלק גדול מהאדמות היה מעובד. תושבי סלפית החליטו לפנות לבית־המישפט העליון, ולדרוש את הפסקת פעולות ההשתלטות על אדמותיהם.

שני עורכי־הדין שאליהם פנו, פיליציה לגגר ועבד אל־עסלי, החליטו לעבוד בשי־תוף פעולה. „זה נושא רציני מאד," אומר עסלי, „עדיף שיעבדו עליו שניים. אחד ערבי ואחד יהודי. מלבד זאת, זוהי תחילת שיתוף הפעולה."

העתירה הראשונה שהגישו שני עורכי־הדין נפסלה בטענה שאין בה פרטים. כלומר, אין זיהוי ברור של כל עותר וחלקתו. ימים אחדים אחר־כך הגישו 13 תושבים, בעלי קרקעות, עתירה לבית־המישפט שכללה העתקים, מיספרי רישום המיבנים והקר־קעות. הוצא צו־ביניים המורה על הפסקת עבודות הגידור בשטחים המופקעים. בינ־תיים הופחת מיספר הדונמים המופקעים והגיע ל־3200.

חג' חוסיין הוא אחד מבעלי הקרקע. על האדמות שלו הוא מגדל חיטה ושעורה. בשדות הוא מסתובב, כשלראשו כובע שחור רחב־שוליים ועליו סרט רחב. „רוב שיטחי הקרקע של הגדה," הוא מסביר בסבלנות לכל מי שפונה אליו, „לא מסומנים על פי החוק, כלומר, אין רישומים בטאבו. בשנת 1933 באו נציגי המימשל הבריטי, והחליטו על רישום ומדידה של קרקעות. עד אז כל אחד ידע שהקרקע שלו היא מהעץ הזה עד לעץ ההוא, או ממוסטאפה עד חג'ג', אותם שמדדו את הקרקע היו אנשים שלנו. מכל מה שהם מצאו הם רשמו רק מחצית, כדי שישלמו פחות מיסים. אבא שלי אמר שיש לו שטח הכולל בערך 25 דונם. רשמו לו שניים־עשר וחצי, שישלם פחות. עכשיו אני מסתבך עם העניין."

לכפריים לא היו ניירות על נכסיהם. כשהגיעה העת שבה נתבקשו להציג עדו־יות, הם נתקלו בבעיה. הפיתרון היה עקיף. הם פנו למישרדי מס־רכוש, וביקשו את הפרטים על קרקעותיהם: שטח, סוג אדמה וצורת העיבוד, לפיהם שולמו המיסים. „בהתחלה היו בעיות," אומר ראש־המועצה. „את כל אחד הריצו כמה פעמים. לא רצו לתת ניירות, אמרו שאין, אמרו שישלחו. בסוף לא היתה ברירה. מדי פעם נותנים עוד ועוד ניירות. בינתיים היו שלושה מחזורים: 13, 16, 18, בדרך יש עוד כמה עשרות. רק מסלפית נגיע למאה וחמישים בערך. גם בכפרים מסביב מתחילים לחשוב על העניין ברצינות."

„לאן נלך?"

שני עורכי־הדין התחילו במשימה המישפטית שלהם. הם פנו לשני אנשי צבא במילואים, מאיר פעיל ומתי פלד. אלה נתנו חוות־דעת ששללו את טיעונו של אריק שרון שהתיישבות אריאל נחוצה מב־חינה ביטחונית. עסלי מתכוון לפנות בעתיד למאיר עמית, חיים ברלב ויהושפט הרכבי. טענתו העיקרית של עסלי היא שאין, ומעולם לא היתה, לראש־המועצה מפה של האיזור. „לא רצו לתת לו," אומר עורך־הדין הצעיר, „פנינו לנציגת המדינה, טענתנו היתה שלא יתכן שאם רוצים אדמה לא יראו לבעלי האדמה את הרישומים במפות. אתם טוענים שלעותרים שלנו אין קשר עם העניין ויחד עם זה לא נותנים להם מפות." הפתרון היה מאולתר. עסלי נסע לתל־אביב ופנה למחלקת־המדידות. הוא ביקש מפה וקיבל אותה מבלי שישאלו אותו למה הוא זקוק לה. חסן אל־זיר הגדיל את המפה והתחיל ברישומים מאולתרים של שיטחי הקרקעות הפרטיים.

בסלפית 5000 נפש. „פעם היתה זאת עיר גדולה," אומר בחור צעיר באנחה, „אבל כולם הלכו לעבוד במיפרץ. פה אין מה לעשות. האדמה קשה לעבודה. עובדים הרבה ולא מקבלים הרבה. כל מי שיכול לנסוע עוזב. בקיץ כולם באים לבקר. אז הכל טוב."

ברחובות המאולתרים של סלפית מסתו־בבים אנשים מהורהרים. חלקם יושבים על כסאות שהוצאו מהבתים אל הרחוב. חלקם מתהלכים כשראשם שפוף.

חסן מאדי הוא בן 23, לאביו בן ה־70 יש שטח קרקע קטן. הם מגדלים ענבים, זיתים ותאנים. ארבעת אחיו של חסן עוב־דים בשדה. „העבודה קשה, הרבה עבודה. אין הרבה כסף מזה. בקושי מצליחים להביא אוכל הביתה. עכשיו מה יהיה? נשאיר את הילדים רעבים? רוצים לקחת לנו את כל האדמה. לא משאירים כלום. איך זה?"

מחמד עיסא הוא בן 50. פניו נראות זקנות מאד ועייפות. הוא הגיע למקום הרישום כשהוא לבוש בגד ערבי חדש, ולראשו כפייה לבנה וצחה. הוא היה בין הראשונים שמדדו את שטח האדמה שלהם. „אתמול," סיפר בכאב עצור, „שמו את הברזלים עד למטה, עד הכביש. היום פיתאום אין כבר ברזלים. הם הוציאו אותם מכאן ושמו אותם למעלה, בחבילות, כאילו לא היה כאן כלום. למה הם עושים את זה? למה היום זה ככה ומחר יהיה משהו אחר? הזיתים שלי זה כמו ילד קטן, מגדל אותם בקושי, עבודה קשה, ואחר־כך באים ולוקחים את הילד הזה ממני. למה? כבר הרבה שנים המישפחה שלי עובדת, סבא וסבא של סבא שלי. למה עכשיו אני אשאר בלי כלום. ממה אנחנו נחיה? לאן נלך?"

פטריה קורן

סירטו האחרון של הסוכן 007 הוא מטורף יותר, יקר יותר ועשיר יותר מאשר קודמיו

ד ה מתחיל עם מטוס ג'אמבו המתפוצץ באוויר, כשכלי טייס הגישא על גבו נעלם אל מרחבי הרקיע. עוד בטרם מספיק הצופה להתאושש, מושלך הגיבור הראשי ממטוס אחר, בלי מצנח, ורק אחרי קרב אווירי נוסח סופרמן, הוא מצליח לחטוף את המצנח של אחד הרשעים ולהגיע בשלום לאדמה. ביניתיים, מסתבר שאמצעי תחבורה אדמה—ירח נגנב

מלחשות וידידה

הבידיון בגל שיני הפלדה, המכונה „מלחשות" מתאהב בנערה בעלת מידות קסנות, והופך אחד מצירי ההומור העיקריים של הסרט.

בדרכו מארצות־הברית לאנגליה,• ועוד לא הסתיימו חמש הדקות הראשונות של הסרט.

מטורף ועשיר

א ין צורך לשאול במה המדובר. בקצב כזה, יכולה להיות רק תשובה אחת: בונד רוכב שוב. ואכן, מונרייקר, הרפתקאת בונד אופוס 11, אם להתעלם מן הפאראודיה הכושלת של קאזינו רויאל, יוצאת לדרך. עוד יותר מטורף ועוד יותר עשיר מן הסרטים הקודמים, וכל מישפחת היוצרים הקבועה המגוייסת לעבודה בשיא הקצב. זהו אחד הסרטים היקרים ביותר שנעשו אי־פעם (31.5 מיליון דולר) ואחד הזריזים ביותר בכיסוי הוצאותיו. הוא הכניס, באמריקה בלבד, סכום המעולה על השקעתו, תוך שבועיים ימים בלבד מיום הבכורה.

המרכיבים היסודיים של בונד, כולם כאן. ראשית, 007 בעצמו, אומנם קצת יותר מבוגר (אפילו רוג'ר מור אינו מצליח להביס לגמרי את השנים החולפות), אבל עדיין אהוב שמפניית בורליגג'ר משנת 69', נערות יפות מכל המוסגים והצבעים, ובדיחות פרטיות שמראות כי המצב יכול להיות חמור מאד, לבונד ולעולם, אבל אף פעם אינו רציני.

עזר כנגדו משמשת כל מערכת החידושים וההמצאות העומדים לרשותו כדי לטפל בנבלים הרבים, האיומים והמצחיקים, הרוצים בכל מחיר להשתלט על העולם, להרוס אותו, לכבוש אותו או לשנות אותו, מבלי לקבל רשות קודמת משירות הביטחון הלאומי של הוד מלכותה. בין הפעלולים שמשרתים את ג'יימס היפה הפעם: אקדח יורה חיצי מוות הקשור לפרק היד, גונדולה הנוסעת בים אבל גם ביבשה, סירת מנוע ההופכת דאון, פינקס־כיס שהוא מכשיר רנטגן לפתיחת כספות ועוד.

האליל בין הסדינים

ל יד בונד — יש, כמובן, צבא שלם של חתיכות, באוסף של בגדים נוצצים, חושפניים, אבל בדיוק על גבול המותר על־ידי הצנזורה. חלומה של כל חתיכה כזאת הוא, כמובן, לילה אחד עם האליל, אבל המצלמה הצנועה יודעת לפנות אל התיקרה או הירח, כאשר האליל נכנס לפעולה בין הסדינים, כדי לא לפגום באגדה. בכלל, המצלמה הזאת, יש לה טעם מעודן ומאופק להפליא, והיא מתחשבת בבעיות הרגישות של הקהל, ואם חתיכה, למשל, מנסרת את נפשה על מיזבח בונד ונופלת טרף לשני דוברמנים זועמים, הרי מה שהקהל רואה, הוא צמרות העצים שמתחתן קורה המעשה הנפשע.

מול בונד, כמובן, צבא הרשעים. הפעם עומד בראשו הוגו דרקס, מיליונר, שצאצאיהם של אלה ייוולדו במעבדת החלל, שבנה המיליונר הוגו דרקס כחלק מתוכנית שטנית שתיכנן לחסל את יושבי כדור־הארץ בגז רעיל, ולהועידו לילדי טיפוחיו שיגודלו במעבדת החלל.

גזע העתיד

זוגות זוגות, כמו בתיבת־נוח, ניצבים הגברים החטובים והנשים הענוגות שנבחרו כדי להוליד את הגזע המושלם שיירש את העולם.

ג'יימס בונד בחלל

החתיכות התורניות

מבוקשת לסירטי פורנו מסוגננים (מימין) ולויס צ'ייקס, אחת היפהפיות האינטליגנטיות הבולטות בעולם הקולנוע, שהתגלתה בעת ששיחקה בסרט רצח על הנילוס (משמאל).

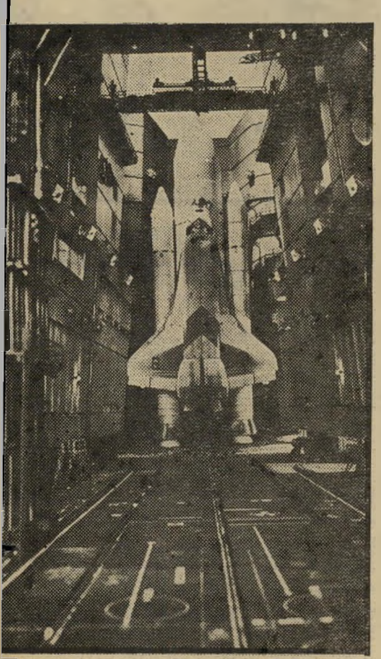

רוג'ר מור בין שתיים מן הגיבורות המרכזיות של הסרט: קורין קלרי, כוכבנית

מונרייקר 6 רכב החלל ה־מכונה „מוריי־ קר 6" כשהוא מוכן להמריא מכן השיגור.

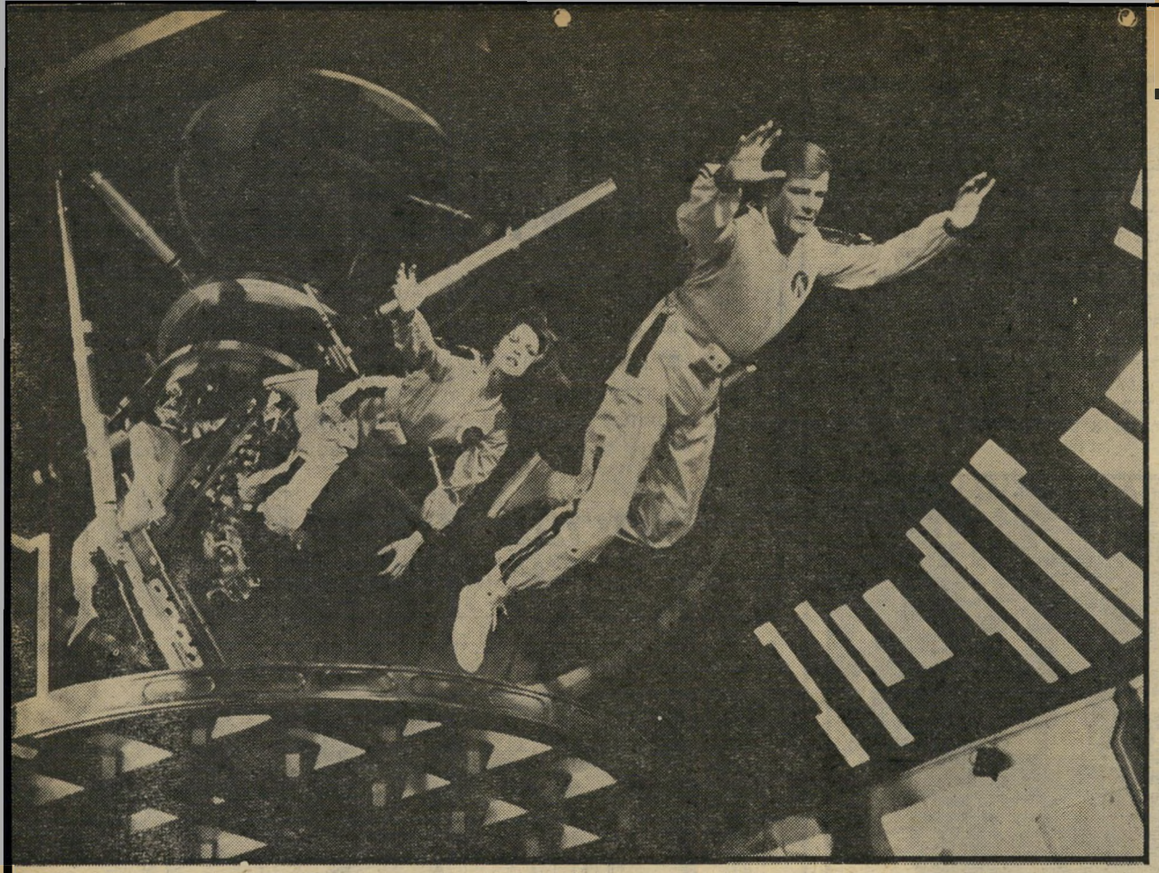

החליט להקים לעצמו, בחלל, חוות הר־בעה לגזע אנושי מושלם. הגברים החטובים והנשים הענוגות שהוא מטפח שם, עתידים לרשת את כדור־הארץ, אחרי שגז מרעיל יחסל את המין האנושי כמות שהוא היום, ויותיר רק את החי והצומח שהאדם לא השחית עדיין. אומנם, הסרט אינו טורח להסביר מה רע כל־כך בתוכנית הזאת, אבל אם בונד מתנגד לה, סימן שאסור לה להתממש.

„מלתעות" מתאהב

הכוכב הראשי והזוהר ביותר של הדרקס, במילחמתו נגד בונד, הוא בעצם ירושה מסרט קודם, הר־אדם, ש־לידו גם מוחמד עלי היה נראה כנער שחפני, בעל חיוך מקסים של שיני פלדה אימתניות, המזכות אותו בכינוי החיבה „מלתעות". הברנש החביב הזה, המסוגל לנתק בשיניו כבל של רכבת הרים, לא חוסל בשעתו על־ידי בונד במרגלת ש־אהבה אותי, וכאן הוא חוזר להטריד, אלא שיש בכל זאת חידוש בעניין. כי „מלתעות" הפעם מתאהב, מוציא אשלי תריסר מילים מן הפה, ושומו שמיים, הוא נותר בחיים כדי שיוכל להטריד את בונד, ככל זוהר שיניו המבהיקות גם בסרטים הבאים.

אחרי שברור כבר מי נלחם במי, ומ־דוע, צריך להוסיף עוד מרכיב חשוב ביותר לכל סרט בונד ראוי לשמו: מקום ההתרחשות. כל סרט כזה הוזמנות מסע אל קצוות העולם, וכדברי המפיק, אלברט ברוקולי „אנחנו כל הזמן מחפ־שים מקומות שלא היינו בהם עדיין". המקומות הפעם כוללים את ריו דה־ז'יירו

בונד מרחף

רוג'ר מור בתפקיד ג'יימס בונד ולויס צ'יילס בתפקיד ד"ר גודהד („ראש טוב") מדענית ואסטרונאוטית אמריקאית, המשתפת פעולה עם הסוכן הבריטי, כשהם מרחפים בעיר החלל, שעה שמדעני כדור־הארץ אינם מודעים כלל לקיומה של עיר חלל זו. התיפאורה לסרט, נבנתה על במות צילום של שלושה אולפנים בפאריס.

אמן התפאורות

קן אדם, צייר התיפאורות הבריטי האחראי לעיצוב סידרת בונד כולה על רקע עבודות התיכנון ל„מוני רייקר". הפעם התעלה אדם על כל שעשה בעבר ויצר עולמות מופלאים כיד דמיונו ונהר איגואקו בברזיל, את תעלות ונציה ומיפעלי הזכוכית שלה, מרכז פומפידו בפאריס ואת הפירמידות שבג'ונגלים של גואטמלה. ומאחר זה, כמובן, לא מספיק, הוסיפו לעניין את התיפאורה שנבנתה על במות הצילום של שלושת האולפנים הגדולים בפאריס (אולפן אחד לא הספיק) והאפקטים המיוחדים שבוצעו באולפן הג־דול ביותר שליד לונדון. וככל שהנוף הטיבעי מרשים, הרי בכל פעם שה־תיפאורן, קן אדם (שעיצב למעשה את הצורה החיצונית ואת הסיגנון של ה־סידרה כולה, החל מדוקטור נו), גותן דרור לדמיונו, נוצרים עולמות חדשים ומופלאים כל־כך, שנדמה כאילו בונד אינו מבקר רק בכדור־הארץ של שנת 1979, אלא גם בזה של 2079. המיבצע ה־עיקרי של אדם, הפעם, הוא תיכנון וב־נייה של תחנת חלל, מבחוץ ומבפנים, תוך התייעצות קרובה של מהנדסי מרכז־החלל בארצות־הברית.

מרגל אנין טעם

כ? זה כדי לשמור על הסיסמה „גדול יותר, עשיר יותר, נוצץ יותר", ש־הטובה עליון, מצד אחד, ותחנת חלל על כל אבזריה ורכביה ביישוץ צמוד של מהנדסי־חלל אמריקאים, מצד אחר, מה שהיה המיבצע העיקרי של אדם בסרט זה. תיפאורותיו של אדם מעניקות לסרט מעוף אסתטי שכמותו רואים לעתים נדירות אפילו בסרטים עשירים יותר.

הרשע הראשי

מישל לונדסדייל מגלם את תפקיד המיליונר, הוגו דרקס, השואף להשמיד את הגזע האנושי כמו שהוא היום, בגז עצבים המופק מאורכידיאה שחורה, ולהותיר רק חי צומח וגזע אנושי מושלם.

הובילה את בונד מהצלחה להצלחה, ב־משך 18 שנים ו־11 סרטים. כשהחליטו אלברט ברוקולי והארי זלצמן, להפיק את אופוס 1, דוקטור נו, הם הסתמכו בעיקר על הפירסום הרב שבו זכו ספ־ריו של יאן פלמינג, על הסופר־מרגל אנין הטעם, כתוצאה מהכרזתו של הנשיא קנ־די, שאלה הם הספרים שהוא אוהב לקרוא לפני שהוא הולך לישון. דוקטור נו, למרות התיפאורות והברק החיצוני שלו, שהיום ניראה צנוע למדי, עלה כ־מיליון דולר, „וגם זה," אומר ברוקולי, „משום שהיינו צריכים להקליט מחדש את כל הדיאלוגים של אורסולה אנדרס. אילו השארנו את המיבטא השווייצי הכבד שלה בספס־קול, זאת היתה יכולה להיות הקומדיה של השנה, אבל לא לזאת התי־כוונו".

הנוסחה עובדת

מ אז הלכה הסידרה והתעשרה, וככל שהכניסה יותר כסף, כך הושקעו מאמצים גדולים יותר כדי שהסרט הבא ייראה יותר מדהים מקודמו. את יאן פל־

(המשך בעמוד 56)

ג'יימס בונד בחלל

(המשך מעמוד 55)

מינג שכחו מהר מאד, כי הוא היה מצי־ אותי וריאליסטי מדי. הסרטים הפכו ב־ מהירות רבה משהו שבין סידרה מצויי־ רת, סיפור מדע בדיוני, סאטירה מס־ רפת ומיפגן אופנה (אל תשכחו מעין ציצו התיקים המרובעים שהם סימן היכר של איש העסקים המעודכן, עד עצם היום הזה). שון קונרי התחלף בג'ורג' לאזנבי שהתחלף בשון קונרי, שהתחלף ברוג'ר מור, וכל זה לא שינה כהוא זה את ערכה של נוסחת בונד: היא עבדה על הקהל בגירסות שונות, עד כדי כך שאפשר היה לחשוד כי מה שסובב את בינד, חשוב יותר מבונד עצמו, שלא לדבר

להפיק סרט כזה. לדעתי צריך להגיח כבר לסירטי ההטפה האלה. כל הטסה היא כמו סיוט, ושיחזור סיוטים אינו עולה בקנה אחד עם המושגים שיש לי על בידור.

„אנחנו נמנעים בסרטים שלנו מאלי־ מות מפורשת, מהשפרצות צבעוניות של דם על עדשת המצלמה, או מסצנות מין מפורשות מדי. אנחנו משתדלים להגיע לקהל רחב ככל האפשר, וכל הגבלה של הצנזורה היתה פוגעת בקהל הזה. ובעיקר, אנחנו מנסים בכל סרט חדש לעשות קצת יותר ממה שעשינו בסרט הקודם."

מה הלאה? בעצם, כל הרומנים הג־

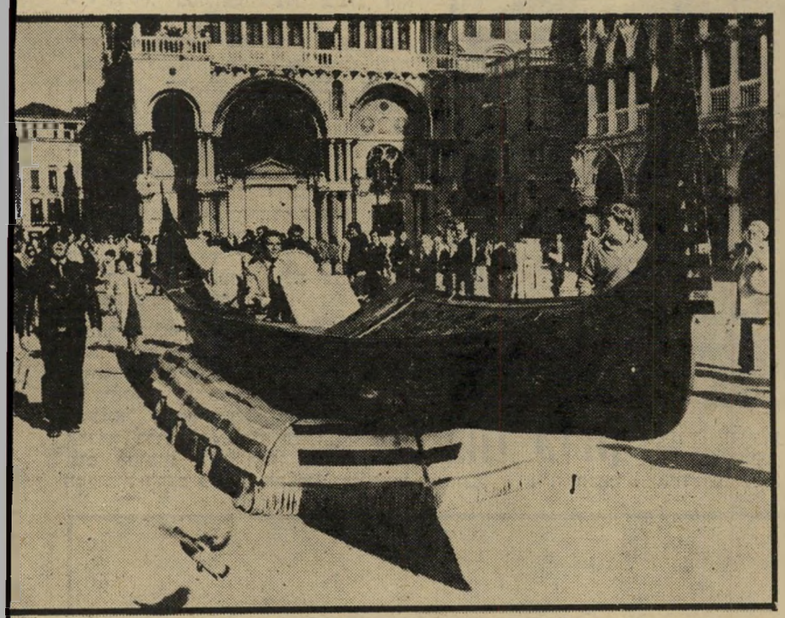

שיט ביבשה

הסרט מונרייקר מצטיין בהברקות של הומור גם בהמצאות כלי הרכב השונים המשרתים את הסוכן 007. במיקרה זה גונדולה המשיטה אותו בתעלות ונציה הופכת תוך כדי מירדף לרכב הנוסע ברחובות.

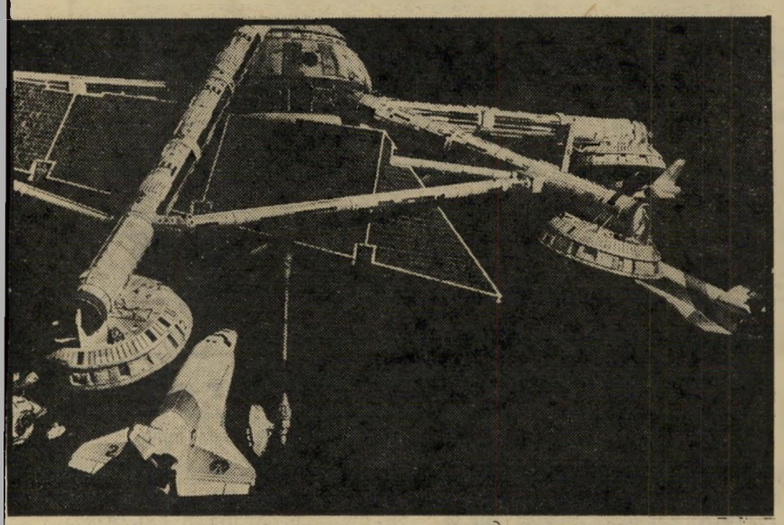

עיר בחלל

כך נראית העיר, שאינה אלא מעבדת חלל שמדעני החלל שעל כדור הארץ לא הצליחו לגלותה ושבונד יצא להשמידה. במעבדה זו מתכנן הנבל הראשי של הסרט לבצע את משימת ההשמדה של הגזע האנושי.

על החתיכות התורניות המתחלפות בסר־ טיו בתדירות מדהימה — אף אחת לא נמצאה ראויה להשתתף פעמיים — וה־ מצטיינות כולן בחיצוניות נוצצת וכי־ שורים פיסיים מתאימים לפעילות מכל הסוגים, מהתעלסות ועד למכות קאראטה.

מה סוד ההצלחה של סרטי בונד? „אין לנו שום שאיפה לקצור את פרסי האוסקר," אומר ברוקולי, שניפרד אחרי הסרט התשיעי משותפו, הרי זלצמן, ו־ נשאר בעל בית יחיד על מיכרה הזהב. „כל שאיפתנו היא לבדר. אין לנו רצון לומר דברים כלשהם על מלחמת ויאט־ נאם, ואין לנו מושג איך עושים סרט כמו צייד הצבאים. שלא תהיה אי־הבנה, אני חושב שצייד הצבאים הוא סרט טוב מאד, ושמייקל צ'ימינו הוא במאי מעולה. אבל אני מטיל ספק בכך שהייתי נהנה

קוריים של פלמינג נוצלו כבר לצירוף עשיית סרטים. נותרו שני קבצים של סיפורים קצרים, וקולונל סאן, רומן שכתב הבונדולוג הבריטי השרוף קינגסלי אמיס, כמחווה לפלמינג אחרי מותו (אבל לא ברור עדיין מה עם הזכויות לספר זה). אלא שברוקולי אינו דואג. בחוזה שלו כתוב שמותר להשתמש בדמות של בונד גם ללא סיפור של פלמינג, והרי פלמינג מזמן כבר הפסיק לתרום, הלכה למעשה. למה שקורה על המסך. ואשר לשחקן הראשי „רוג'ר מור הוא חבר, ואם יסכים להופיע שוב בתפקיד הראשי, אסכים בשמחה. אם לא, אאלץ לחפש מחליף," הוא טוען בשלווה של מי שהיתנסה כבר בחוויה ויצא ממנה בריא ושלם. בכל אופן, זה ברור: סיפורים של בונד, בינתיים. אין — סרטים יהיו גם יהיו.

הקיץ ב"פלאזה טבריה" חופשה בצוותא עם הילדים

הקיץ קחו איתכם את הילדים ובואו לחופשה נפלאה במלון "פלאזה טבריה". חופשה של מנוחה, בילוי והנאה להורים וגם לילדים.

☆ תוכניות מיוחדות לילדים ☆ בריכת שחיה נהדרת ☆
☆ הסעה חינם לחמי טבריה ☆ בידור ☆ סיורים ☆

הזמנות: 067-22626; 067-92233

פלאזה טבריה
CP Hotels

אילו שכרנו דבל-קבינה של אינטרנט זה לא היה קורה...

"יצאנו לטיול עם הפרייבטים. אחד נתקע. בקושי מצאנו מוסך. לא היו לו חלפים. בזבזנו זמן, כסף ועצבים. הלך הטיול."
חבל. כדאי היה יותר לשכור דבל-קבינה של "אינטרנט": 3 זוגות נוסעים בנוחות, ההוצאות מתחלקות ובארגז אפשר להוביל המון מטען לפיקניק, קמפינג, צלילה ועוד ועוד.
ב"אינטרנט" אתה מקבל דבל-קבינה או מיקרובוס חדש ולשרותך עומדים כל מוסכי רשת צ'מפיון בארץ - מקרית שמונה ועד אילת.

רק אצלנו!!

iR interRent
אינטרנט
פרטיות | מסחריות

חברת השכרת רכב הגדולה ביותר באירופה - לשרותך גם בישראל.

משרד ראשי: רח' ברוך הירש 27, בני ברק, 795111(03). בני-ברק: דרך הרצ־ ליה ליד תחנת הרכבת הישנה, 789150/785111(03). ירושלים: רח' שלומציון המלכה 14, 234903/232785(02). תל-אביב: רח' הירקון 160, 249591/ 240489(03). רח' הירקון 100, 222055(03). חיפה: רח' גאזל חוף שמן, 4-465481(04). רח' שבתאי לוי 9, 514780(04). אילת: איזור התעשיה ע"י תחנת סונול, 4788(059). מלון לרום, 4111(059). מרכז תיירות חדש, 2905(059).

לרגל נסיעה

גבול תל-אביב—גבעתיים, 2 וחצי חדרים, 3 כיווני אוויר, קומה ד', 1,250,000 לירות. טלפון, חדר-שינה ומטבח קומפלט. מסירה מיידית. טלפונים: 251991, 257874.

אמנות

תערוכות

סקוטי בקיבוץ

מאחרי קולנוע הוד, מתוך חלון־ראווה, השייך לגלריה גיא הצעירה, ניבטת תמונת אשה, העטופה באדרת כהה, שהבעה דרמתית עזה בפניה. הציור מייצג תערוכה של לורנס מרקוסון, אמן שעלה לארץ מסקוטלנד, וחי בקיבוץ כפר־הנשיא.

את עולמו הנפשי מבטא הצייר באמצעות פורטרטים של נשים בעלות הבעה עזה ורגש רב ובגופים רכים ופיוטיים. הטובה ביותר ביצירותיו היא דיוקן עצמו, שם ניכרת עבודת המכחול החופשית. בכל

„הגיטריסט" של לורנס מרקוסון
מאחרי הקולנוע

מגע מכחול ביטא האמן תחושה אחרת ורגשות סוערים.

בתערוכה מוצגים גם פסלים ותבליטים פרי יצירתו רבת ההבעה של לורנס מרקוסון.

אבטיחים ומין

בתערוכתו המקורית שבגלריית דלסון ריכטר היפואית, מציב רפי מגנס צילומים המסכמים את הרעיון, שבאבטיח יש הכל. הצילומים, שאחדים מהם ענקיים ממש, מצטיינים ביופי רב, אך מלבד זאת הם מכילים רמזים סימבוליים שונים, בעלי תוכן אסוציאטיבי עשיר. רפי מגנס, שהוא בעל יחוס, שכן סבו מצד אביו יהודה ליב מגנס, היה הנשיא הראשון של האוניברסיטה העברית, וסבו מצד אמו, היה רופא־הנשים, המיילד של ילדי תל־אביב הקטנה, ובעל בית־החולים הקרוי על שמו, דנציגר. הוא נולד בתל־אביב, בבית־החולים של סבו, אך מאז ועד היום, הוא ממשיך את מסורת מישפחתו, וחי בירושלים. רפי עבר את המסלול הרגיל של כל ילדי העילית הירושלמית: גימנסיה רחביה, והאוניברסיטה העברית שם למד מתמטיקה ופיסיקה. אך במשך כל התקופה טיפח את אהבתו האמיתית — הצילום. לאט לאט הפך התחביב מיקצוע. תחילה עבד בג'רוזלם פוסט, אך החל משנת 1972 הוא צלם עצמאי, העושה את כל תהליך הצילום אצלו בסטודיו.

מה בכל זאת יש בעבודותיו שאין ב־

(המשך בעמוד 58)

תכנון הייצור מראש ושיטת שווק חדשה – מוזילים את המחיר לצרכן

בחודש יולי החלה חברת „מץ" בהפעלת שלב ב' של תוכנית השווק המהפכנית, „מץ צבע 80" שהינה המשך חלקה הראשון המוצלח של התוכנית שהחלה בחודש מאי. במסגרת תכנית זו מאפשרת החברה לרכוש טלוויזיה צבעונית במחיר קבוע מראש ובתשלומים לא צמודים, כשאספקת המכשיר הינה בתום התשלום האחרון. הוזלה זו במחיר, מתאפשרת בגלל חישוב הריבית כחלק בלתי נפרד מן המחיר הכללי. התוכנית מאפשרת לחברת מץ לתכנן את קווי הייצור שלה לטווח ארוך יחסית שהינו קשה בתקופת אינפלציה דוהרת. ולרכוש חלק רב ממרכיבי הטלוויזיה בחו"ל בכמויות גדולות ובמחירים זולים המוזילים את המחיר לצרכן.

השיטה החדשה מותאמת במיוחד לצרכיו של הצרכן הישראלי וליכולתו. הרוכש טלוויזיה צבעונית בתוכנית „מץ צבע 80" מובטח מפני עליית המחירים המתמדת בארץ, שהינה תוצאה של עלייה מתמדת במחירי חלקים מיובאים, הפרשי שער המטבע, עליה בשכר העבודה, וכמובן — שיעור האינפלציה הגבוה.

הנתונים הבאים מדגימים את הייקור בעבר, ואת הייקור הצפוי בעתיד:

שנה	מחיר טלוויזיה צבעונית (מחיר מומלץ לצרכן)
מאי 1978	38,000.— ל"י
" 1979	67,000.— ל"י
" 1980	115,000.— ל"י *

* לפי תחשיב שעור עליית המדד הצפוי בכ־70%.

בתכנית „מץ צבע 80" ניתן לרכוש טלוויזיה צבעונית דגם 1980 בהוזלה ניכרת ממחירה ב־1980. במגמה להקנות לתכנית אמינות, ובטחון מירבי לקונה, נתנת ערבות בנקאית לכל דורש מטעם בנק לאומי לישראל בע"מ.

זהירות!

מנורות מסך משומשות במקלטי טלויזיה צבעוניים

מפרסומים, שהופיעו בעתונות באנגליה ובישראל, עולה כי יצרן ישראלי רכש מנורות מסך צבעוניות משומשות.

שמוש במסכים משומשים בלטויזיות צבעוניות הינו מעשה הונאה חמור.

יצרני הטלויזיה הצבעונית בישראל:

אמקור מץ סילורה

מצהירים בזה כי הם משתמשים אך ורק במסכי טלויזיה צבעוניים חדשים, הנרכשים מגדולי היצרנים בעולם.

אמקור, מץ ו־סילורה מזהירים בזה את ציבור הצרכנים לבדוק בקפידה את מכשירי הטלויזיה הצבעונית, המוצעים להם בשוק.

אמנות

(המשך מעמוד 57)

עבודותיהם של צלמים אחרים? בתערוכות צילום רגילות, מושם הדגש על טכניקות שונות של הצילום, יותר מאשר על ערכים אמנותיים לשמם.

אצל רפי, בצד צילומים עשירים בצבע, מרהיבי־עין ביופיים, קיימים סמלים ומשמעויות, הנותנים עומק ליופי הפלסטי. לדוגמה: שני אבטיחים, אחד גדול ושלם, והשני קטן יותר, שפלח אחד נחתך ממנו וחושף את בשרו האדום והעסיסי, הם הסימבולים לגבר ולאשה, ומבטאים את יחסי המידות ביניהם.

רפי, שהוא קמב"ץ במילואים, מתאר מילחמה מהי, בדמות לוח שחמט עם כמה כלים עליו, שחלקם עשויים מעץ, וחלקם מגיזרי אבטיח. משני צידי הלוח מונחים אבטיח גדול ומאיים אולי סמל למעצמה

צלם מגנם
נכד הנשיא

„נתח ראוי לשמו" של מגנם
מין ואבטיח

המכוונת את מילחמות העולם, וקסדת לוחם על גזר עץ, סמל לקבורת חייל במילחמה, והמהוה רמז לתוצאות הבלתי־נמנעות של הקרב.

רעיון צילומי האבטיחים כנושא מרכזי לתערוכה, גמל בראשו של רפי מאז החלו צצות כל אותן סככות למכירת אבטיחים, שקושטו בפירסומות הענק לסרטים. היתה זו מעין אמנות פופ ישראלית, שנוצרה באופן טבעי, ברחוב, ושתפקידה היה למשוך את העוברים ושבים לקניית אבטיח בסככה. בעלי הסככות אף המציאו סיסמות לעידוד תרבות האבטיחים, כמו „כל אבטיח דוקטור."

כל הצילומים בתערוכה, מהווים חוויה אסתטית ורעיונית. המשותף לכולם הוא האבטיח, המהוה בסיס לקומפוזיציה המרכיבה את התמונה.

מקררי
ג'נרל אלקטריק

מקררי „ג'נרל אלקטריק" הם הטובים ביותר בעולם ולכן רבים האנשים הרוכשים אותם.

חברת א. י. יבוא אישי
עוזרת גם לך לקנות את הטוב ביותר.

מוסד היבוא האישי הוקם בתמיכתו של משרד האוצר על מנת לשנות את שיטת היבוא הקיימת שהסתמכה על רווחי תיווך של עשרות אחוזים.

חברת א.י. סיפקה עד היום מוצרי חשמל למאות לקוחות הנהנים משרות נאמן ומסור.

שים לב: אתה מקבל מקרר בביתך באחריות מלאה לשנה.

למנוע אחריות לחמש שנים.

***אתה לא חייב לשלם במזומן**

שלם משהו למפרע והיתרה עם קבלת המוצר.

שפוט את הכדאיות.

שם המוצר	המחיר בא. י.	חסכון משוער
מקרר „ג'נרל אלקטריק" 16 קוב	43,000 ל"י	16,000 ל"י
מקרר „ג'נרל אלקטריק" 21 קוב	58,000 ל"י	20,000 ל"י
מקרר „ג'נרל אלקטריק" 24 קוב	89,000 ל"י	30,000 ל"י

* המחירים כוללים מע"מ והובלה עד בית הלקוח.

א. י. יבוא אישי — רח' מוזיר 6 תל־אביב 453641.

"קאפרי" –
רעננות, רכות, שובבות ואווירה צעירה.
"קאפרי" –
הנאה אמיתית ותחושות נפלאות.
"קאפרי" –
סבון הנעורים של "עץ הזית" מכיל שמן קוקוס מעולה לריכוך העור, עידונו וטיפוח יופיו ומרכיבים טבעיים לשמירת בריאותו.

"קאפרי" –
סבון "חוצלארץ" מעולה
מתוצרת **עץ הזית**

"קאפרי" – הנאה אמיתית.

מלכת המים
1979
מטעם העולם הזה
בחסות:
עץ הזית
יצרני סבון היוקרה „קאפרי"
„בוני אבות הם גינדי"
נגדי ים וחוף
יצרני האופנה
יבואני אופנת גברים
תכשירי שיער
נעלי איכות
אולמי אמבר
אולמות: חולון, ז'בוטינסקי 6, טל. 855680
חברת התחבורה
חברת התעופה
OLYMPIC AIRWAYS
תיסרוקות: „אתר היופי" סלון ז'אק ז'ורז'ט מלון „דיפלומט" * עיצוב הכתרים: רחל גרא יפו העתיקה * הדרכת המועמדות: בי"ס לדוגמנות „רגב" * צילום המועמדות: אסף שילה „אולפני צילום ישראל סאן"
המועמדות הסופיות

„זיקית" של מגנס
חיות ואבטיח

סרטי איכות
מבט לעולם הפנימי

דייוויד הוקניי, האמן הבריטי המפורסם, שציוריו מבוקשים בכל העולם, עד שאין ההצע משיג את הביקוש, הוא הומוסכסואל מוצהר ומוכר. חייו המיוחדים והמעניינים משמשים נושא לסרט מיוחד ובלתי־שיגרתי שמוקרן בימים אלה במוסיאון תל־אביב, במסגרת מאמצי הנהלת המוסיאון לאחד תחת קורת־גג אחת את כל שיטחי האמנויות היפות, וליצור מרכז תרבותי כולל כמו ה־civic center של סן פרנסיסקו, או מרכז פומפידו ב־פאריס.

כך, במקביל לתליית ציורו הידוע של הוקניי — גבר משתזף בבריכה, במיסגרת תערוכת הפופ של שנות השישים מאוסף מוסיאון לודביג בקלן — ניתנת לקהל ההזדמנות לחזות בסרט שנעשה בידי הוקניי. ניי אודות עצמו ואודות ידידיו האינטימיים, ומכניס את הקהל למיטבחו האמנותי.

פיפור הסרט מתרחש בתחילת שנית השבעים, עת הוקניי קיבל בהשאלה את ביתו ואת בריכת השחיה של טוני רי־צ'רדסון, בהרי קליפורניה. הוא מזמין לשם את חבורת ידידיו, המבלים כל היום בקפיצות לבריכה, כשתוך כדי כך הם מתיזים נתזי מים. (ומכאן שם הסרט) המונצחים על־ידי הוקניי בסרט. מצילומי הסטילס, הוא עורך תרשימים, ועושה ציורים בצבע על בד. ציורים אלה זוכים בהצלחה בעולם כולו. בין השאר מתוארות בסרטו מערכת־היחסים בין הצייר ל־„אכס" שלו, ל„נוכחי" שלו ולידידיו האחרים העליזים, ביניהם זוג נשוי, וסצנת אהבה בין שני הגברים. הסרט איטי מעט, אך עשוי בכנות, תוך חדירה לשטח אינטימי ביותר, עולמו הפנימי, האמנותי־ריגשי של אמן בעל שיעור־קומה עולמי, כדייוויד הוקניי.

„המשתזף" של דייוויד הוקניי
חשיפה קדמית

רבקה סגל:
המלאכית של צ'רלי

ב מאם זה, באמת נמאס לה, לריבקה סגל בת ה־18, שיגידו לה כל הזמן שהיא דומה לקיית ג'קסון, המלאכית של צ'ארלי. זה לא הוגן, היא בהחלט מרגישה שהיא מיוחדת ומקורית, ואינה מוכנה שישוו אותה לאף מלאכית בכלל, ולקיית ג'קסון בפרט.

ריבקה סגל היא בוגרת שמינית העומדת לפני גיוסה. היא בת מושב מעונה שבגליל המערבי, ורחוקה מאד מהתרבות העירונית של תל־אביב. אביה מגדל עופות ועיזים, ותפקידה הקבוע של ריבקה הוא לאסוף את הביצים מהלול.

חוץ מזה היא משוגעת על טיולים רגליים. מדי שבת בשבת נאספים החבר'ה של המושב לייד המועדון, והולכים ברגל ל־מונט־פורט. לפעמים נוסעים לטיולים על טרקטור, ובלילות שבת רוקדים ריקודי־עם במועדון. על דיסקו לא שמעו במעונה, „אנחנו מושבניקים, אנחנו רחוקים מה־תרבות הזו," מסבירה ריבקה.

עד לפני ימים אחדים היה לה חבר קבוע, שעימו בילתה את חמש השנים שחלפו. כעת אין לה חבר, אך כמו שהיא נראית יש לשער שלא לזמן רב.

יש לה אח בצבא ועוד אח צעיר ממנה. הוריה המושבניקים, שעלו ארצה מרומניה, אינם מתלהבים מנטיותיה הזוהרות של בתם, הם מעדיפים לראותה בבגדי־עבודה יותר מאשר בבגד־ים. אל התחרות הגיעה מפני ש„היא מציעה כל־כך הרבה אפשרו־יות לבילוי, ואני רוצה להינות ולעשות חיים משוגעים לפני הצבא." למרות שהיא אינה מודה בכך, גם המתנות והפירסום המובטחים למשתתפות ולזוכות קוסמים ל־בת המושב הצעירה. כי מי מוכנה לוותר על טיול בלונדון במטוסי חברת אולימפיק? או במלחצה מתוצרת .M.B ומערכת מפו־ארת של בגדי־ים וחוף שמציעה חברת גוסקס? שלא לדבר על הנעליים שמכין במיוחד למשתתפות סימנטוב חיקי בעל נעלי־מרנו, ותכשירי טיפול בשיער של וולה.

לא, אין לה חלומות של זוהר, והיא אינה רוצה להיות דוגמנית ולו רק בגלל הסיבה הטכנית: זה פשוט בלתי־אפשרי להיות דוגמנית בתל־אביב ולנסוע בכל יום למעונה. לעזוב את הבית? על זה ריבקה סגל אפילו לא חושבת. טוב לה במושב, היא אוהבת את האוויר ואת האווירה, והיא אינה רוצה להיות דיילת, דוגמנית או שחקנית כשתהיה גדולה. היא רוצה להיות גננת, מפני שהיא משוגעת על ילדים ויש לה את הכישרון והכישורים ללמד ולהדריך.

המועמדות הסופיות • מלכת המים 79' • ה

גזית אל־עד:
בתה של הפסלת

ג זית אל־עד בת ה־20 באה מבית מיוחד מאד. אמה היא הפסלת האשדו־דית הנודעת, מתי אלפרין, ואביה קבלן. גזית, העוסקת בדוגמנות מסלול וצילום, מספרת כי היא באה מבית בוהמי מאד, שיש בו כל הזמן רעש. את שמה המקורי קיבלה מהוריה, שהחליטו להעניק לילדיהם שמות מקוריים לפי האל"ף בי"ת. כך נולדה איילה, אחר־כך בושמת ואחריה גזית, צרוייה וקרן, ושני האחרים אברהם, זכרונו לברכה, ודויד המכונה אידי. אברהם נהרג בתקופת מילחמת ההתשה. שנים לאחר מכן הקימה אמו הפסלת אנדרטה לזכר בני אשדוד, שנפלו במילחמות ישראל, ואילו אידי, ייבדל לחיים ארוכים, עובד כצוללן.

גזית אוהבת מאד את מישפחתה. היא מספרת כי כל אחיותיה ואחיה רכשו את כשרון הציור והפיסול מאמם, ואילו היא רכשה את כשרון הכתיבה שלה מאביה הקבלן, החוטא לפעמים בכתיבה בסתר. כשזכתה אמה בתואר אם־השנה היתה גזית המאושרת באדם, לדבריה התואר מגיע ל־אמא שלה, מפני שהיא נהדרת, המטפלת בילדיה באהבה ובמסירות, משקיעה בהם את כל מה שיש לה.

גזית עצמה נולדה בנהריה, למרות ש־מישפחתה מתגוררת באשדוד. יש לה תוכ־ניות בתחום הכתיבה, ובשנה הבאה היא עומדת לפרסם את ספר שיריה. היא אוהבת לקרוא. לאחרונה קראה את סיפרו החדש של דן בן־אמוץ ויש לה ביקורת נוקבת על הספר. „נפלתי על הספר ממש במיקרה ובקושי גמרתי אותו," מספרת גזית, „אני חושבת שדן בן־אמוץ מנסה לעשות מעצמו סופרמן, אני מלגלגת על הספר ונראה לי שהוא מגזים בניסיון שלו להדהים. שמעתי מאבי, שהיה ימאי במשך 15 שנים, סיפורים הרבה יותר מדהימים מסיפורי הזימה של דן בן־אמוץ."

חוץ מדן בן־אמוץ היא אוהבת לקרוא בקיץ את הארולד רובינס, משהו לא מחייב, קליל ומרחף. היא אוהבת לשחות בים ומשוגעת על כלבת המישפחה, אלפא. בכלל, חיות זה השטח שלה. היא אוהבת אותם. „אם היה לי מקום הייתי מגדלת 10 כלבים ו־20 חתולים." לתחרות הגיעה ב־המלצתה החמה של אמה, שהיתה בצעי־רותה דוגמנית. הוריה דוחפים אותל לטפח את כישוריה הזוהרים ויש לה גיבוי מלא מהבית. בצבא שירתה כפקידה בחיל־הים והיא מקווה שתחרות מלכת־המים תפתח בפניה שערים נוספים לעולם הדוגמנות. גם ההופעה בפני קהל מצאה־חן בעיני גזית. „זהו בית־ספר מצויין להופעות," היא אמרה. „מה שבטוח הוא שביטחון עצמי אני אקבל מהשתתפות בתחרויות. להופיע בשש תחרויות בפני קהל של עשרות אלפים, זה לא פשוט."

לא שחסר לה ביטחון עצמי חס וחלילה. להיפך. „אבל עוד קצת אימון בכלל לא יזיק לי."

בינתיים היא מרבה להצטלם, מציגה את תמונותיה בפני פירסומאים, מקווה לקבל עבודות דוגמנות צילום.

אביבה אשכנזי: להנות מהחיים

אביבה אשכנזי בת השמונה־עשרה היא תלמידת בית־ספר אורט במגמת התיירות. בעתיד היא רוצה להיות דיילת־אוויר, ואם לא, אז סוכנת־נסיעות מורשה. בחופש־הגדול הציעו לאביבה לעבוד כ־דיילת־קרקע באל־על, אך היא העדיפה את תחרות מלכת־המים. למה? בגלל החוויות. היא אוהבת לצבור חוויות, והתחרות תעניק לה רבות מהן. חוץ מזה היא אוהבת לנסוע, בגלל זה בחרה להיות דיילת־אוויר, מיקצוע שיאפשר לה לטוס מארץ לארץ ולראות את העולם, ובגלל זה גם בחרה בתחרות מלכת־המים, מפני שנישפי התחרות יערכו במקומות שונים, החל בחורשת־טל שבצפון וכלה באילת שבדרום.

אביבה היא בת יחידה. אביה נגר ואמה פועלת. היא מתגוררת בבת־ים, אך על־מנת לרקוד היא מצפינה עד נתניה, שם יש דיסקוטק האהוב עליה במיוחד, ושם היא רוקדת דיסקו. ג'ון טראבולטה, הוא, כמובן, האליל האמיתי שלה.

יש לה חבר ששמו אבי והוא בעל פרפר־מריה ברמת־השרון. אבי הוא זה שדחף את אביבה להשתתף בתחרות מלכת־המים, כדי שתוכל לגוון את החופש הגדול במשהו לא שיגרתי, ותחרות־יופי היא לכל הדעות משהו לא שיגרתי.

היא אינה רוצה להיות דוגמנית ואין לה שום ג'וקים של פירסום בעתונים. היא רוצה להיות דיילת־אוויר. בצבא לא איכפת לה היכן תשרת, העיקר שזה יהיה כמה שיותר רחוק מהבית. אם ישלחו אותה קרוב היא תסרב. היא אינה רוצה להיות סתם פקידה, שעובדת כל יום משמונה עד חמש וחוזרת הביתה, ואפילו לא מקבלת משכורת בשביל התענוג. היא רוצה לעשות משהו מיוחד, אולי בשארם אל־שיח', שם תוכל להכיר את הנופים הקסומים של הדרום לפני שיחזירו אותו, כך היא אומרת, לידי המצרים.

בכל רגע פנוי שיש לה היא הולכת לים, שם היא שוחה עד לסלע המפורסם של בת־ים ובחזרה, חוץ מזה היא רוכבת על סוסים, ויש לה סוס אחד שאוהב אותה במיוחד. אחרי שהפיל אותה מעל גבו, והיא הצליחה לעמוד על שתי רגליה מבלי להיפגע, נקשרו בינה לבין הסוס יחסי ריעות אמיצים, וכשהיא מגיעה לחוות־הסוסים והסוס שלה אינו נמצא, היא מוכנה להמתין לו שעות עד שישוב, ובלבד שתוכל לרכב רק עליו. בכלל, היא טוענת שאחת התכונות הבולטות באופייה היא הנאמנות. בנושא מלכת־המים היא אופטימית. לא איכפת לה אם תזכה או תפסיד את התואר. היא מעוניינת רק בחוויות ובבילוי, ואת זה בוודאי תשיג.

ועמדות הסופיות • מלכת המים 79' • המ

אורנה רבינוף: אוהבת הטיולים

לאורנה רובינוף יש עיניים ירוקות, שיער בצבע דבש וחיוך מלבב, החושף שיניים צחורות. היא רק בת 16 וכבר היא חולמת על נסיעות למיזרח הרחוק, למצריים, לארצות אכזוטיות ובלתי מוכרות. לגלות, לראות, להבין, אלה הן התכונות הבולטות באופייה של אורנה, בתם של מורה לנהיגה ממוצא בוכרי ושל אם צברית. לאורנה אין כל חלומות על עולם הזוהר. אל התחרות הגיעה בהמלצתה החמה של השחקנית סנדרה שדה, שהיא שכנה שלה. היא לומדת בתיכון עירוני ט', ועולה לכיתה י"א במגמה הביולוגית. היא אוהבת את אווירת בית־הספר ואוהבת מאד ללמוד.

אורנה היא לא רק יפהפיה אלא גם תלמידה מצטיינת, שציוניה גבוהים מאד. בעתיד היתה רוצה ללמוד עיצוב־פנים או קרימינולוגיה. בניגוד למה שאפשר לצפות היא אינה מבלה את זמנה הפנוי בחוף שרתון בתל־אביב, כי אם דווקא בחוף הקאונטרי־קלוב, שהוא פחות המוני ויותר שקט, לדבריה.

אהבה גדולה מאד של אורנה היא ה־כדורסל. אורנה צופה במישחקי כדורסל דרך קבע, הן על המיגרש והן בטלוויזיה. מובן שהיא אוהדת שרופה של מכבי תל־אביב ומעריצה את מיקי ברקוביץ' ואת מוטי ארואסטי. אורנה הגיעה לתחרות, כדי לטייל, לבלות ולשם הספורט. בייחוד קסמו לה הטיולים ברחבי הארץ באוטובוסים הממוזגים של יונייטד טורס, המובטחים במיסגרת התחרויות שייערכו השנה במלון גני שולמית באשקלון, בחורשת טל בצפון, במלון לרום באילת, בקאונטרי קלוב ב־באר־שבע, במלון פלאזה טבריה ובהיכל התרבות בתל־אביב. היא אוהבת לבלות ומכיוון שהיא תלמידה מצטיינת, הוריה לא מגבילים אותה ביציאות לבילויים. כשהיא מבלה היא בדרך־כלל רוקדת, וכמה שיותר דיסקו.

אורנה (בצילום בדגם של בית האופנה M.B.) מוצפת בהצעות עבודה לצילומי דוגמנות. עד עכשיו דחתה את כולן, היא היתה עסוקה בלימודים, ובכלל, כל זמן שאביה יכול לכלכל אותה, היא אינה רוצה לעבוד, בא לה לכייף, וכמה שיותר. אין לה חבר, אך יש לה הרבה חברות וחברים והיא אינה מודאגת, היא יודעת שגם שעתו של החבר תגיע. בינתיים לא חדל הטלפון שלה לצלצל, כך שלוח הזמנים שלה עמוס לעייפה.

בשנה הבאה היא מקווה לנסוע לחו"ל. לאירופה יכלה לנסוע מזמן, אך, כאמור, היא מעדיפה ארצות אכזוטיות רחוקות ומעניינות על פני אירופה הקלאסית או אמריקה הרועשת. אופייה הנמרי מתבטא בעיקר בהופעתה החיצונית. עד עתה לא ניתן לה לשלוף את ציפורניה אך היא מבטיחה שאם תתבקש או תאלץ לשלוף ציפורניים, היא תצא מתוך השקט שלה ותסרוט. מאחר שאצלה השקט הוא פנימי, כשמפרים אותו היא יכולה בהחלט להפוך מסוכנת.

קח את העוצמה לידך!

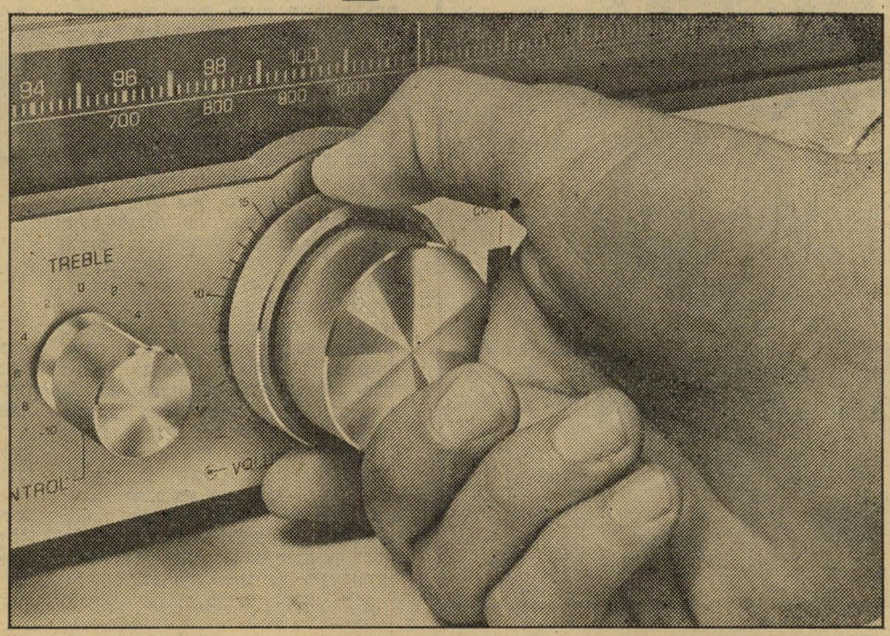

LA 205 הרמקול החדש של מוראל מסוגל לשאת בנקל 125W RMS.

לפניך רמקול חדש של מוראל המהווה חגיגה לאוזני כל חובב מוסיקה — מוראל LA 205.
בין אם יש לך מערכת ביתית צנועה או מערכת סטריאו "כבדה" המסוגלת להפיק עד 150W RMS לערוץ — מוראל LA 205 הוא הרמקול עבורה.
מוראל LA 205 — הוא הרמקול היחיד במחיר הסביר המסוגל לשאת כל עוצמה עד ל־150W RMS ובזה הוא מבטל את הפחד התמידי שלך לפתוח את הכפתור "עד הסוף".
מוראל LA 205 משלים את סידרת הרמקולים המקצועיים של מוראל שקנו לעצמם מוניטין בהרבה מדינות בעולם:
MLP 301/303/309/311 ו־אוקטב־3.
הגימור הקפדני, המחיר הסביר ו־3 שנות אחריות לכל רמקול נותנים בידך כלי רב עצמה להשמעת מוסיקת דיסקו או מוסיקה קלאסית. היכנס לשמוע אותו עוד היום, יתכן מאוד שאתה מפסיד משהו.
תכונות: ★ דיוק מירבי בהעברת הצליל ★ היענות צליל מהירה.

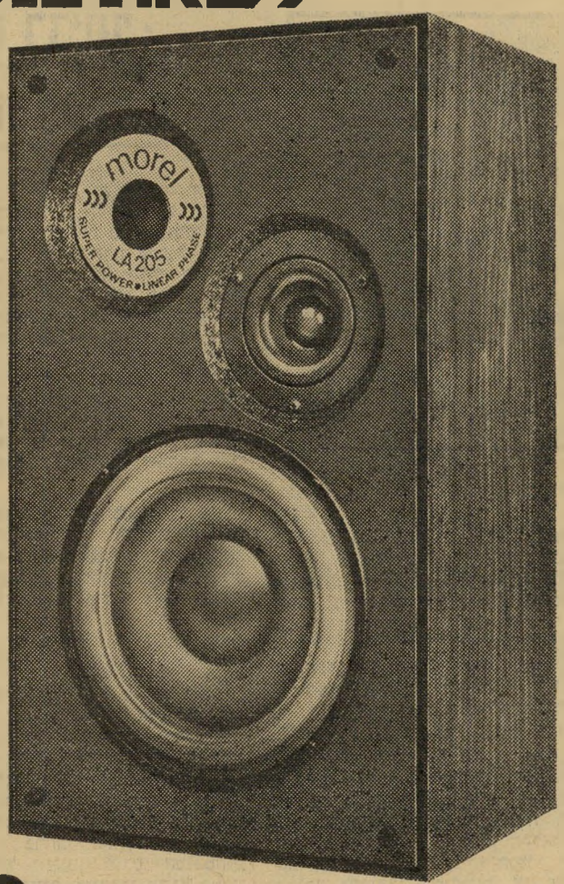

Specifications: מפרט טכני

Woofer unit:	220 MM free edge cone with 75 mm Hexagonal aluminium voice coil.
Tweeter unit:	28 MM soft dome type with Hexagonal voice coil + cooling liquid.
Cabinet system:	Bass reflex
Frequency range:	38—25000 Hz. ± 3 db.
Ipedance:	4—8 ohms.
Sensitivity:	92 db. / 1W / 1M.
Amplifier Requirement:	Min. 12W-R.M.S. per ch. max. 150 W-R.M.S. per ch.
Transient power:	1000 watts (10 MS).

מוראל® morel

morel sounds more natural.

מרכז שיווק ותצוגה — כפר המרינה 44, טל. 03־266120, תל־אביב : אוריית סטריאו — אחד־העם 14 ; דקדה — שד' בן־ציון 8 ; מרכז הסטריאו — אלנבי 1 ; סטריאו סקאן — ה' כאייר 1 ; סטריאו קלאב — ארלוזורוב 15 ; פוטו ספורט — בן־יהודה 8 ; אליאס אלקטרוניקה — העליה 20 ; מרכז הקיט והסטריאו — רח' דיזנגוף ; רמת־גן : אינטרפון — ירושלים 46 ; בית הסטריאו — ארלוזורוב 1 ; פנספיק — רח' ביאליק ; חולון : סהר — סיקולוב 45 ; קרית־שרת : סלמר — מרכז מסחרי ; כפר־סבא : סטריאו קל אב ההרצל 94 ; רדיו רון — וייצמן 32 ; הרצליה : כל קיט — סוקולוב 62 ; פתח־תקוה : רדיו אלי — ההגנה 12 ; ראשל"צ : שראל אלקטרוניקה — פינסקר 4 ; מרכז הסטריאו — נורדאו 10 ; נס־ציונה : א. ק. אלקטרוניקה — רח' וייצמן 14 ; רחובות : סלון אלקטריק — הרצל 187 ; סטריאו סקאן — הרצל 175 ; לוד : נט אין — הנשיא 2 ; אשדוד : אשקור, מרכז מסחרי א' ; אשקלון : צלילי הדר — העבודה 77 ; ירוחם : כל בו מוזיקה ; ערד : מיקי מריו — מרכז מסחרי ; באר־שבע : מרכז המוסיקה — קק"ל 197 ; איתני — רח' הרצל ; יבנה : אלקטרו יבנה — מרכז מסחרי 22 ; ירושלים : א. ס. — אבן יש ראל 5 ; גיורא שור — רח' הגידם 6 ; רדיו לוי — שמאי 17, גד אלקטרוניקה — רח' פינץ 9 ; קרית־מוצקין : פלדמן עיבריה — השופטים 7 ; חיפה : סטריאו של שמחה — אחד־העם 11 ; קרית־אתא : רדיו שערן — מרכז מסחרי א' ; סלון קיטל — מרכז מסחרי ב' ; טירת־הכרמל : פוטו דור —

שידור

צל"ש

כלכלה או ניקוי ראש

● לדסק הכלכלי של מחלקת החדשות, בראשותו של **אדישע שפיגלמן**, על סיקור הלילה האומלל של הממשלה, שלא־ החליטה בנושאים כלכליים. היה מי שאמר, לאחר הישיבה, כי היה צריך לשלוח לסיקורה את אבי ניקוי ראש, **מרדכי** („מוטי") **קירשנבאום**, תחת שפיגלמן.

בשני שידורים, האחד במבט והשני ב־

כתב שפיגלמן
ארליך במערומיו

כימעט חצות מורחב, העביר שפיגלמן, בעזרתם של **אבי אנג'ל** ו**אריעזר** („גיזר") **יערי**, את כל הפארסה הממ־ שלתית בצורה מדוייקת ועדכנית.

● צל"ש גם לכתב הכלכלי של ה־ רדיו, **גידעון אהן**, שפתח את מהדורת החדשות של הבוקר, אחרי אותה ישיבת ממשלה אומללה במישפט: „ארליך אכל אותה!"

מאחרי המסך

מה יוקרן בקי"ץ?

החל ב־5 באוגוסט יכנס לתוקפו לוח שידורי הקיץ של הטלוויזיה, וצפויים שינויים, כמה מהם מהותיים, בלוח ה־ שידורים.

● **בימי ראשון**, בשעה 8.00 בערב, תוקרן סידרה חדשה בשם בית פתוח, שאותה תפיק ריבקה פרידמן. בית פתוח הוא מאגזין למישפחה. בטלוויזיה בער־

כתב־מגיש צור
איחולי החלמה

בית כבר מוקרן מאגזין כזה כמה שנים. התוכנית תוקרן אחת לשבועיים, כשב־ תווך ימשיכו להקרין את תמול עכשיו.

מסך גדול מסך קטן יועתק מהיום השני ליום הראשון, בשעה 8.30. תוכנית זו תשודר אחת לשבועיים, כאשר המקבילה שלה תשאר עוד להיט.

בשעה 10 בערב, ביום הראשון, יוקרנו סרטי המתח — פרקים נוספים מהמלאכים של צ'ארלי.

מולייר ירד וכן גם תיאטרון הכוורסא. בשאר השבועות הראשונים יוקרנו סרטים קצרים, שצולמו בידי חובבי קולנוע על בסיס התנדבותי. כאשר יסתיימו הסרטים הקצרים, יובאו בשידור חוזר סדרות ש־ שודרו בימי ששי, וזאת על פי דרישת הצופים הדתיים. הסידרה הראשונה: אני קלאודיוס.

● **בימי שני**, אחת לשבועיים, תשודר הסידרה הכל נשאר במישפחה, ששודרה עד כה בימי ראשון. התוכנית המקבילה לארצ'י באנקר תהיה החבובות מרחוב ההפתעות.

● **בימי שלישי** ממתינים עדיין ל־ כל־בו־טק. אולם עד שתחזור תוכנית זו, אם תחזור, יפסיקו את שידור מילחמת הקיום בעולם החי ויתחילו בסידרה חדשה, שבה עשרות פרקים על מנהיגים שעיצבו את פני המאה.

● **בימי רביעי** אין שינויים.

● **בימי חמישי** יפסיקו את הסידרה סטארסקי והאץ' — הסרטים ניגמרו. את מקומם של שני השוטרים החביבים יתפסו סדרות תיעודיות.

● **בימי ששי** תסתיים הסידרה פיל־ דלפיה עם שחר. את מקומה תתפוס סידרה בת שלושה פרקים, מעתה ועד עולם. ב־ תקופה שבה תשודר סידרה זו לא יוקרנו סרטים מהסידרה הוואי חמש אפס, בגלל אורכם של פרקי הסידרה.

● **במוצאי שבת** לא יחולו שינויים, אלא אחרי ראש השנה, עת יתחילו לשדר את הסידרה המוכרת לצופי ירדן: ואשינג־ טון מאחרי הקלעים.

טרגדיה אכזרית

בבניין הטלוויזיה ובמערכת יומן צה"ל שבגלי צה"ל הוכו בהלם, כאשר הגיעה הבשורה הנוראה. **נדיר צור**, בן ה־25, אחד הכתבים המוכשרים של יומן צה"ל ומגיש תוכנית החדשות לילדים בטל־ וויזיה, מה העניינים, לקה בדלקת קרום המוח.

נדיר מאושפז בבית־חולים וספק רב אם יוכל לשוב לעבודתו באחת משתי התחנות. ערך המדור מצטרף לכלל עוב־ די הטלוויזיה וגלי צה"ל, באיחולי החלמה.

מה מסתתר מאחרי הסקר

סקר הצפייה בטלוויזיה, שפורסם בשבוע שעבר, דירג את 36 התוכניות של הטל־ וויזיה לפי סדר הפופולאריות שלהן. אולם כמו במיקרים רבים אחרים, חדי־עין הב־ חינו בכמה עיוותים, חלקם מגמתיים, ב־ צורת הצגת הסקר על־ידי מנכ"ל רשות השידור, **יוסף** („טומי") **לפיד**.

העיוות הראשון: השיטה לפיה נערך הסקר, על־ידי הלישכה המרכזית לסט־ טיסטיקה. אנשי הלישכה ריאיינו מידגם של 1200 איש, כולם יהודים. כל טירון במדע הסקרים של הטלוויזיה בארצות־ הברית יודע, שבצורה כזו לא מבצעים סקר טלוויזיה. הנשאלים נוטים, בדרך כלל, להחמיא לעצמם, גם כאשר הסקר הוא אנונימי, ולבחור בתוכניות רציניות. הם מעדיפים לא לגלות במה הם באמת צופים כשהם ניצוחים בביתם, על הכור־ סא, כשנעלי־בית לרגליהם.

בארצות־הברית, לעומת זאת, בוחרים מידגם של מקלטי־טלוויזיה, מחברים אותם למחשב, הפועל רק כאשר מופעל המקלט עצמו.

התוכנית שזכתה במקום הראשון היא, כמובן, מבט. אולם המנכ"ל לפיד ציין, שהפופולאריות של מבט מקיפה רק 94.9 אחוז מכלל הצופים, לעומת שיעור גבוה יותר בשנה שעברה. המנכ"ל, שאינו אוהב במייוחד את מחלקת־החדשות של הטל־ וויזיה, שכח לציין כי השנה שעברה היתה גדושה באירועי־חדשות היסטוריים, כמו ביקור **אנוואר אל־סאדאת** ומהלכי השלום.

על פי הדירוג של עורכי הסקר זכה השבוע — יומן אירועים של **יעי חן** רק במקום ה־12, בזכות 74.1 אחוזי צפייה. אולם האמת היא, כמובן, אחרת. צופים דתיים אינם פותחים את הטלוויזיה בליל־ שבת. לו היו מביאים בחשבון עובדה זו, היה שיעור הצפייה של החילוניים בהשבוע מסתכם ב־91.5 אחוז וזוכה במקום השני.

המקום השלישי רק זורה מלח על פצעי הטלוויזיה: כל־בו־טק, שהופסק לאחרונה ועדיין מבטיחים את חידושו, זכה ב־ 89.6 אחוז מכלל הצופים.

זה הסוד שלי, המופק על־ידי אולפני הסרטה הרצליה, צועד במקום הרביעי, עם 89 אחוז. ארצ'י באנקר עם הכל נשאר במישפחה צועד אחריו עם 81.7 אחוז.

התוכנית מצב מישפחתי, שהופקה על־ידי הטלוויזיה הלימודית, הורדה מהמסך, בין היתר בגלל שיקולים של אי־צפייה. עתה התברר כי היא צועדת במקום הששי, עם 80.3 אחוז.

עוד התגלה בסקר, כי הקהל צמא ל־ בידור מקומי, שאין מחלקת־הבידור של הטלוויזיה מספקת לו אלא בשידורים חוז־ רים. לשם כך מוכן קהל הצופים לסבול אפילו את ההעוויות של **דודי בן־זאב**. עוד להיט קיבל 78.4 אחוז ודורג במקום השביעי. הסקר נערך בתקופת הנחייתו של בן־זאב, בטרם עבר שרביט המנחה לידיו של **דובי גל**. יש להניח שעוד להיט יספק בסקר הבא למקום טוב יותר.

מבט שני הגיע למקום השמיני. הפתעה נוספת: מיקומה של התוכנית לקראת שי־ דור. התוכנית של **חנה קזופפר**, המש משת תדריך לצופי הטלוויזיה, זכתה ב־ 76 אחוזים. יש לתלות הצלחה זו גם בהתעניינות הרבה שמגלה הציבור בתוכ־ ניות הטלוויזיה, גם בשעת השידור, עשר דקות לפני מבט, וגם בסיגנון העריכה המעולה של קלופפר.

מסך גדול מסך קטן במקום העשירי, עם 75.7 אחוז. אחריו בדירוג תוכנית הבידור (ישראלית או זרה) המשודרת בימי שלישי, והסרט הארוך של היום הרביעי.

תוכניתו של הרב **שמואל אבידור הכהן**, באה שבת, דורגה על פי מסקנות עורכי הסקר רק במקום ה־23, וזכתה ב־ 59 אחוז בלבד. אולם יש לזכור, כי גם את התוכנית הזו אין רואים הצופים הדתיים, שאינם פותחים את המקלט ב־ ליל שבת. תוכנית זו טיפסה למקום ה־ 13, עם 72.7 אחוזים מכלל הצופים, כאשר נלקחים בחשבון רק הצופים החילוניים.

במשך שנים רבות חשבו כי התוכנית מישחק השבוע צועדת בין שלוש ה־

עורך „מבט" אחימאיר
בכל זאת הצלחה

תוכניות הניצפות ביותר בטלוויזיה. בא הסקר והפך את הקערה על פיה: מישחק השבוע דורגה במקום ה־14, עם 68 אחוזי צפייה. במצב גרוע יותר נמצאת תוכנית ספורט אחרת, מבט ספורט. היא זכתה רק ב־66.3 אחוזי צפייה ודורגה במקום ה־17.

סרט המתח של מוצאי־שבת דורג במקום ה־15, לפני מוקד, שנמצאת במקום ה־16, עם 66.9 אחוזי צפייה. יש עדיין 65.5 אחוזים מצופי הטלוויזיה, הצופים בסידרה המטומטמת ששמה הוואי חמש אפס, ה־ מדורגת במקום ה־18. אולם נראה כי הקהל הישראלי התבגר למרות הכל. כאשר שוד־ רה הסידרה, בשנת 1973, צפו בה 93 אחוזים מכלל הצופים.

עורכת „השבוע" יעי חן
בכל זאת מקום שני

החבובות מרחוב ההפתעות צועדות ב־ מקום ה־19, עם 64.7 אחוזים. שוב הוכח, כי מנהלת מחלקת הילדים בטלוויזיה, **אסתר סופר**, צודקת. החבובות הוקרנו לפני זמן מה בשעות אחר־הצהריים. סופר דרשה כי התוכנית תשודר בערב, טענה כי היא מיועדת בעיקר למבוגרים. הת־ ברר כי צדקה. כאשר החבובות הוקרנו אחר־הצהריים היה אחוז הצפייה בהן רק 25 אחוז.

על אדונים ומשרתים צועד במקום ה־ ראשון מבין הסדרות החדשות, ובמקום ה־20 מבין כל התוכניות.

הסקר מהווה גם ניצחון אישי של ה־ מנחה **מני פאר**. בעלי כותרת בהנחייתו צפו 64.4 אחוזים, והוא דורג במקום ה־21, לעומת עלי כותרת של **יעקוב אגמון**, שקיבל רק 58.1 אחוזים ודורג במקום ה־ 25. סקר מאוחר יותר שנערך הראה, כי פאר ואגמון קיבלו כל אחד לחוד יותר אחוזי צפייה מעלי כותרת של **ירון לונ־ דון**.

נקודת חן של **אורי דביר** צועדת במקום ה־22, ואילו התוכנית לחם חוק, בהנחייתו של המישפטן **אלי זוהר**, זכתה במקום הראשון מבין התוכניות הכבדות בטלוויזיה, ובמקום ה־23 בדירוג הכללי.

נראה כי כימעט חצות עדיין לא ניק־ לטה, או שהצופה הישראלי מקדים לישון. רק 60.6 אחוזים צופים במהדורת חדשות זו, והיא מדורגת במקום ה־24. בצאת השבת, התוכנית הדתית של מוצאי־שבת, צופים 56.4 אחוזים מכלל הצופים והיא במקום ה־26, ואילו פסוקו של יום במקום ה־27.

תוכניות הילדים והנוער, ביניהן מסע בין כוכבים ומה העניינים, דורגו בתחתית סולם הפופולאריות. אולם גם כאן נעשה שקר סטטיסטי. הנשאלים בסקר היו מגיל 14 ומעלה. מרבית צופי תוכניות הילדים הם בגילים שעד 14.

עדנה פאר

שוקלת החפטרות

בשבוע שעבר שקלה השדרנית **עדנה פאר** אם להתפטר מהרדיו או לצאת ל־ חופשה ממושכת.

מנכ"ל רשות־השידור, **יוסף** („טומי") **לפיד**, פסל את הראיון, שאותו ערכה פאר עם קצין צנחנים צעיר, שהשתתף במיבצע ליטאני, במיסגרת תוכניתה זה אי־כפת לי.

לפיד שמע את דברי הקצין על התנהגות החיילים בעת המיבצע, ואת השגותיו על רמתו המוסרית של צה"ל, והחליט כי „השידור יפגע במצב הרוח ולכן אסור לשדרו."

פסילה זו הגדישה את הסאה. לפני כמה שבועות סיפרה פאר את סיפורה של מישפחה ירושלמית. שנירדפה על־ידי מנ־ הלת בית־ספר בירושלים. מישרד החינוך הסתער על פאר בעיקבות התוכנית, והיא נעלבה מכך שרשות־השידור לא נתנה לה גיבוי מתאים.

יום רביעי

25. 7

● **יום בחיין של דו־נאלד דאק (5.30).** במיס־גרת עולמו של וולט דיסני. דונאלד דאק מופיע הפעם כ־פרופסור החוקר את התנהגותם של בני־האדם.

● **מכאן ומשם (6.55).** חמישה נושאים: נאצים, חגי־גות בטאהיטי, מכונית מיפרש, מלון לירח־דבש והאדם הגבוה ביותר בעולם.

● **חידון הראמאדן (7.15).** הערב מתחיל חידון הראמאדן, אשר יימשך מדי יום במשך כל תקופת הצום. מדי ערב תוגש דרמה בת 10 דקות, שחלק ממנה מתרחש ב־בית מודרני וחלקה האחר ב־

ראמאדן: קמר
יום רביעי, שעה 7.15

בית או באוהל מתקופה קדו־מה יותר. בסוף הסרט מוצגת לצופים שאלה, שבה פירוט ה־מקורות שבהם אפשר למצוא את התשובה. הפרק של הערב מוקדש לחתונה: בחורה שהח־ליטה להתחתן רק עם אדם שיחבר את השיר היפה ביותר, המדבר בה, מבלי שיראה או־תה כלל. את החידון כולו, ה־נחשב למיבצע הגדול ביותר של שידורי הטלוויזיה בערבית, מפיק ומביים ויקטור קמר. ה־שחקנים הם בסאם זועמוט, מר־לן בג'אלי, המוכרת כקריינית בטלוויזיה, ג'ורג' איברהם מ־סמי וסוסו וחסין ג'ומעה.

● **מיס פורסט (8.00).** ליידי מרג'ורי, מעל אדונים ו־משרתים מתכוונת לנסוע ל־ניו־יורק, כדי לבקר את בתה אליזבט. ג'יימס משועמם מ־עבודתו כפקיד. ריצ'ארד מסיים את כתיבת הביוגראפיה של חו־תנו המפורסם, הלורד סאות־וולד, כשהוא נעזר בכתבנית צעירה ושקטה בשם מיס פר־רסט. ג'יימס הנשאר לבדו ב־בית, מחליט להזמין את מיס פורסט לארוחת־צהריים בחדר־האוכל המישפחתי. האדסון נפ־גע מכך שכתבנית פשוטה או־כלת בחדר־האוכל, ומהתנהגו־תו של ג'יימס, ומחליט להת־פטר.

● **תעתועי גורל (10.05).** סרט קולנוע צרפתי משנת 1975 שבויים על־ידי אדואר מולינרו. העלילה מת־רחשת בימי מילחמת־העולם ה־שנייה, ומתארת כיצד יכול שי־נוי מסויים בהתנהגותו של אדם, להפוך אותו מגיבור ל־בוגד. את התפקיד הראשי מג־לם קלוד ריש.

יום חמישי

26. 7

● **פליפר (6.32).** לאי־זור השמורה מגיע דג מאנטה המפחיד את הנופשים בגלל צו־רתו המבהילה, אך מתיידד עם פליפר. בגלל תלונות האנשים, נאלץ פורטר לגרש אותו מה־איזור. מה שמרגיז את פליפר.

● **בין האזרח לרשות (6.55).** כל־בו־טק לא מת, אלא ממשיך להופיע בערבית. מחמד רובי מתגורר עם מיש־פחתו בבית מקסים בעכו ה־עתיקה. הבית בנוי בסיגנון בנייה ים־תיכוני ומתמזג בנוף האופייני של עיר יפהפיה זו. אך הדירה אינה מוחזקת כראוי, גג־הרעפים שלה מתפורר, ה־טיח מתקלף והיא הופכת מיב־נה מסוכן לדרים בה. הבית הוא בבעלות עמידר ומינהל מקר־קעי ישראל, המסרבים לשפץ אותו. תלונה אחרת מביא תושב הכפר סחנין. תייל חשמלי עו־בר בדירתו. כאשר ביקש לסל־קו, נידרש לשלם עבור העבו־דה לחברת־החשמל. למרות ש־שילם, עדיין לא בוצע התיקון.

● **העריף (7.20).** ה־חידה של חידון הראמאדן ה־ערב מספרת על שניים שהס־תכסכו ביניהם על עניין של קניית אדמה והלכו לשופט ש־פסק ביניהם בחוכמה.

● **בועות (11.15).** ה־פרק תוכנן לשידור בשבוע ש־עבר, אך לא שודר. ג'סיקה מגיעה למסקנה שמישפחתה מקוללת. הסנדק עורך ביקור אצל מרי, כדי לנסות ולהוציא ממנה ידיעות על מקום מח־בואו של דני. בינתיים מגיע דני עצמו לבית בתחפושת של רבי. אחריו מגיע ברט ומנסה לפתות את מרי, אך היא אינה נעניית לו. קורין עורכת ביקור נוסף אצל האב טים וזה מרגיש שהוא עומד על סף שבירה. דניס מבקר אצל ג'ודי בבית־החולים ובפיו בשורה קשה, ה־מותירה את ג'ודי עם תחושה שאין טעם לחייו.

יום שישי

27. 7

● **עולם הקסמים (3.00).** סידרה חדשה במקום כאן חיות, בת שישה פרקים. מפיק הסידרה והכוכב שלה הוא הקוסם מרק וילסון, הנושא את התואר הקוסם האהוב ביותר

קסמים: וילסון
יום שישי, שעה 3.00

בארה"ב ואף הפך כוכב טל־וויזיה. וילסון מגיש מופע מלו־טש, הכולל ריקוד ותנועה, תמליליים שנכתבו במיוחד ל־תוכנית, קטעים קומיים ומוסי־קה. וילסון החל עוסק בקסמים תמורת שכר כבר בגיל 13. אז הוא היה מדגים וזכן בחנות ל־אביזרי קסמים. בשנת 1954, החל מופיע בסידרת טלוויזיה משלו בתחנה מקומית בדא־לאס, ושש שנים לאחר מכן היה לכוכב טלוויזיה מחוף־אל־חוף. בנוסף לאלה כתב וילסון ספר על תורת הקסמים.

● **כך אכא רוצה (6.02).** הסרט הערבי של ה־שבוע הוא קומדיה, המספרת את אהבתו של צעיר לארוסתו.

פידלפיה: בות
יום שישי, שעה 9.20

שנמשכה שנים רבות. אולם, משהחל הצעיר עוסק בעסקי דוגמנות, והדוגמניות הערביות „שיגעו" אותו, נשתנה מהלך חייו. בסופו של הסרט, מחזי־רה אותו ארוסתו אל דרך ה־ישר.

● **החתונה בכוח (7.35).** חידון הראמאדן של הערב עוסק במינהג הנישואין, שבו ההורים קובעים לבתם ל־מי להינשא.

● **פפילדלפיה עם שחר (9.20).** הפרק השני מתאר את התבססות מישפחות של ג'וזף פארי בפילדלפיה. ג'וזף, השח־קן דיוויד לין, מתחמק משירות צבאי כדי ללמוד מוסיקה. הוא נושא אשה אמריקאית, השח־קנית קוני בות, מקבל מילגת לימודים בלונדון ופוגש את חברתו מילדות, מייפני לוולין, היא השחקנית שון פיליפס.

● **קונצרט (10.20).** הצ'לן ליאונרד רוז, הכנר אי־זיק שטרן והפסנתרן יוג'ין איס־טומין, מנגנים שלישייה לפסנ־תר, צ'לו וכינור, אופוס 87, מאת ברהמס.

● **להשמיד את המוח (10.50).** סטיב מקגארט מ־הוואי חמש אפס, מסייע לצי האמריקאי בחיפוש אחר צו־ללת שנטרפה במימי הוואי ו־בעלילה מסתבכת הרחק מעבר לצוללת.

שבת

28. 7

● **חידושים והמצאות (6.30).** שני נושאים בתוכנית של הערב — שמיים ומעמקי־ים. מחקרים הנעשים על כוכב־הלכה נוגה, עשויים לגלות תג־לית לגבי האקלים על כדור־הארץ. צוות מחקר בינלאומי מחפש עתה דרכים לכריית מר־בצי מתכות יקרות במעמקי ה־ים, שישה קילומטרים מתחת לפני המים.

● **הצנת בכורה (10.05).** הערב מתחילה ה־טלוויזיה בהקרנת ארבעה סיר־טי מתח, שאינם קשורים זה בזה קשר עלילתי, פרי עטה של סופרת המתח הניו־זילנדית גאון מארש. הסרט של הערב מספר על שחקנית ניו־זילנדית צעירה, העובדת כמלבישה ב־תיאטרון לונדוני ונקלעת לעלי־לה המתרחשת מאחורי הקלעים של הצגה המשלבת בתוכה מיקרה התאבדות, אשר יש ה־חושבים כי הוא מיקרה רצח. בתפקיד המפקח אלין, מופיע השחקן ג'ורג' בייקר, שחקן תיאטרון וקולנוע בריטי, אשר שיחק את סיבריוס באני קלאו־דיוס.

יום ראשון

29. 7

● **האיש השווה מיל־יונים (5.30).** קבוצת את־לטים רוסיים עורקת למערב. סביב אוסטין חושד בהם ברי־גול ושותל עצמו ביניהם תוך הצגתו בפניהם כאלוף איגרוף, בסרט משתתף גם ג'רי קווירך, מי שהיה, בארצות־הברית, מת־אגרף נודע.

● **תמוך עכשיו (8.00).** התוכנית של הערב מוקדשת לסאטירה וסוקרת את הסאטי־רה בארץ מהקומקום, להקה ש־היתה קיימת במשך שנה וחצי, משנת 1972, עד לניקוי ראש. בתוכנית יובאו קטעי סאטירה על אותם נושאים, כפי שראו אותם המצחיקנים בתקופות שונות. בין המשתתפים: רבקה מיכאלי, אלי גורנשטיין ורבי־עיית מועדון התיאטרון. כן יוצ־גו קטעים מניקוי ראש.

● **לאן נעלמה הרומנ־טיקה (8.30).** שאלה זו שו־

תמוך עכשיו: גידעון זינגר ויענקלה בן־סירא
יום ראשון, שעה 8.00

אלים במיסגרת הכל נשאר ב־מישפחה מייק וגלוריה, המנסים להפיח רוח־חיים בחיי הנישואין שלהם על־ידי יציאה לירח דבש שני.

● **אבן הנגף (10.00).** סרט מהפקות תיאטרון הכורסה, שהיה צריך להיות משודר לפ־ני שבועות אחדים, אך לא שו־דר. אלפרד, הוא השחקן רו־נאלד ראד, בעל שלוש חנויות מכולת, השואף להפוך אחת מהן לסופרמרקט. בנו תימוטי, השחקן דיוויד קוק, הוא מסוג הבנים המשתדלים, אך תמיד עושים הכל להיפך ומצליחים להרגיז. בין השאר מזמין תי־מוטי שלושים אלף נרות, מס־תבך עם המישטרה, אך כאשר פורצת שביתה בחברת־החשמל, מרוויח האב כסף רב בגלל הנרות של בנו.

● **מיזמורים (10.50).** שוב שידור חוזר, ההפקות הייחידות שמסוגלת להכין מח־לקת־הבידור של הטלוויזיה. ה־תוכנית לזיכרו של יצחק לוי, איש החזנות והרומנסות הספ־רדיות, שזכתה בחסותו של נשיא המדינה יצחק נבון. בין המשתתפים: יוסי בנאי, יהורם גאון, שושנה דמארי, אברהם פרחה, רבקה רז, רוחמה, חבו־רת רננים, מקהלת האקדמיה למוסיקה על־שם רובין, להקת הזמנדולינות של קיבוץ שפיים ותיזמורת נתניה.

יום שני

30. 7

● **מורשה (8.00).** גי־בור תוכנית הדת של הערב הוא רב הכותל, מי שמסתכסך מדי פעם עם אורחים שלווים הבאים לאתר מקודש זה, הרב מאיר גץ.

● **מסך גדול מסך קטן (8.30).** חלקה העיקרי של התוכנית מוקדש הערב ל־שחקן ג'ון וויין, שמת לפני שבו־עות אחדים. בין השאר יוקרנו קטעים מסרטיו, האיש שירה בליברטי וואלס, האדם השקט והמרשל. ללא קשר לווין, יוק־נרו גם קטעים מסירטו של בו־עז דוידזון, יוצאים קבוע.

● **הענן שהוכך איתן (9.30).** במיסגרת הסידרה ה־חדשה של צבי גיל, אנשים, סיפור חייהם של הצייר אברהם אופק, מירושלים, והמנחת, ה־ד"ר מאיר קריספין, ששניהם גדלו במישפחות מאמצות ועד היום מתאמצים לגלות את הו־ריהם האמיתיים.

● **מה הטעם (10.00).** ג'ודי לוץ, מפיקת תוכנית אמ־נות ותרבות זו, כבר החליפה שלוש פעמים את שם התוכ־נית. השם הראשון שנקבע היה

אולם ומלואו, לאחר מכן שונה לטעם ורוח ועכשיו מופיע בשם החדש.

יום שלישי

31. 7

● **דמישפחה (7.00).** גם תוכנית זו מוקדשת לחודש הראמאדן. השיחה המרכזית ב־תוכנית תתרכז על תפקידה של האשה המודרנית בחודש הצום. ד"ר חאפז נובאני ישוחח על אנמיה והשפעתה על גוף־האדם ואמיל חבש תלמד כיצד להכין נרות דקורטיביים משעווה.

● **זה הסוד שלי (8.00).** בקרוב תורד תוכנית זו מעל המסך. במקומה לא תח־זור 9 בריבוע, ותוקרן תוכנית בידור אחרת לגמרי, שאותה מכינים אולפני ההסרטה הר־צליה, בשם שחק אותה.

● **זו גראנט (10.20).** כל מה שידוע על הסרט של הערב הוא, ששמו שריפה.

אַמסטֶלדַאם

שתה בירה אמסטל וטום לאמסטרדם

בירה אמסטל מזמינה אותך להשתתף במבצע "אמסטלדם". עליך לאסוף 5 לשוניות של פחיות בירה אמסטל, (עם סמל ה"מוצר הנבחר"), להשלים את הסיסמא, למלא את התלוש ולשלוח אלינו לפי הכתובת: ת.ד. 14254 ת"א, עבור "מבצע אמסטלדם".

מבין כל השולחים יוגרלו 2 כרטיסי טיסה הלוך ושוב לאמסטרדם. הזוכים יהנו גם משלושה ימי בילוי בעיר, כולל ביקור במפעלי אמסטל באמסטרדם.

מי כמוך יודע שחמש פחיות בירה אמסטל נגמרות צ'יק צ'ק. אז למה שלא יהיה לך קרטון בבית?

לכב' ת.ד. 14254 תל-אביב,
עבור "מבצע אמסטלדם"

רצ"ב 5 לשוניות של בירה אמסטל, עם סמל המוצר הנבחר, במסגרת "מבצע אמסטלדם".
השלם את הסיסמא: בירה אמסטל _____ _____ פחית.
שמי _____ כתובתי _____
החתות בה קניתי את האמסטל וכתובתה _____
_____ _____

חפש את הלשונית
עם סמל המוצר הנבחר

בירה אמסטל - פתח עוד פחית

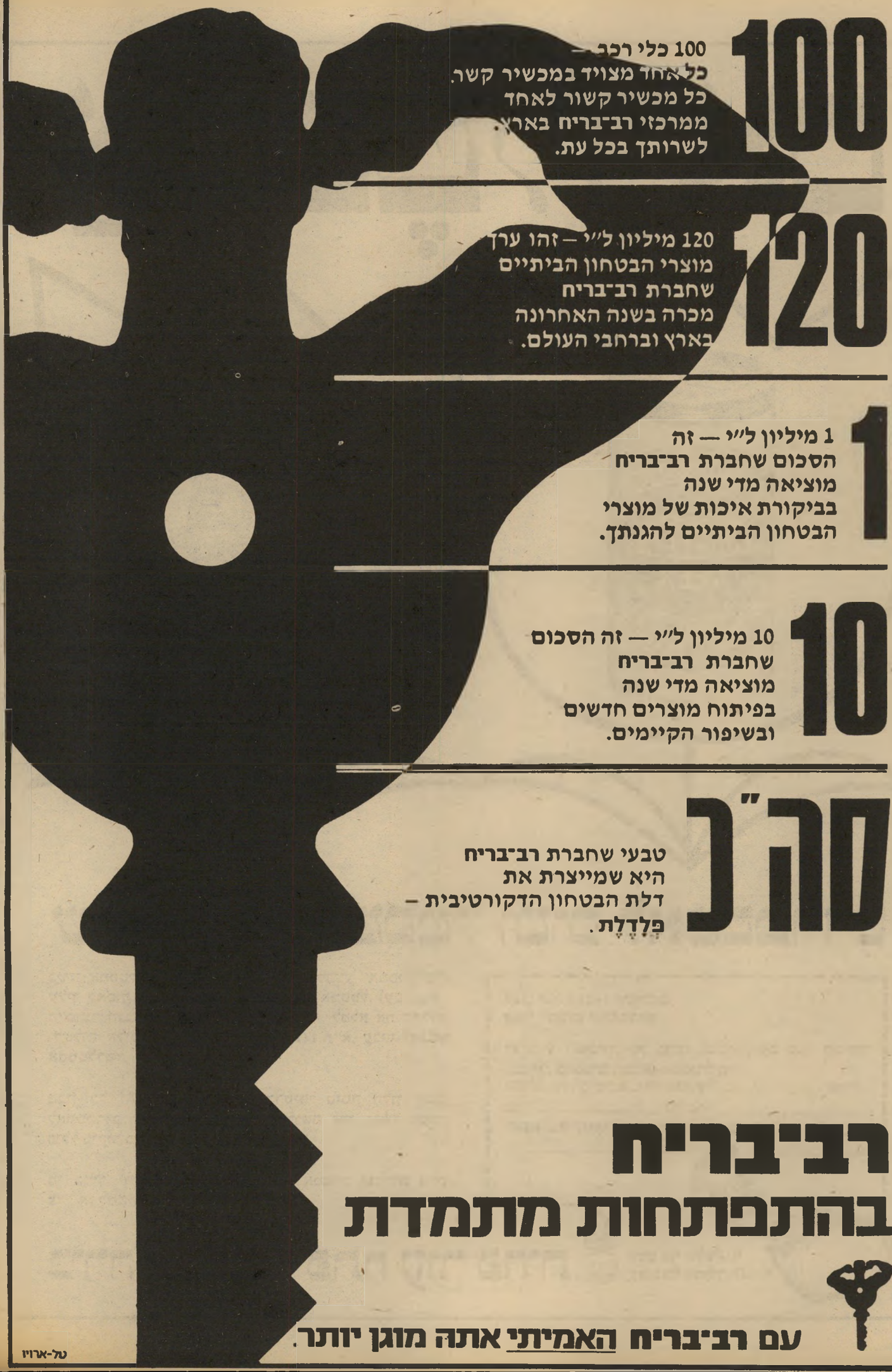

100

100 כלי רכב —
כל אחד מצויד במכשיר קשר.
כל מכשיר קשור לאחד
ממרכזי רב־בריח בארץ,
לשרותך בכל עת.

120

120 מיליון ל״י — זהו ערך
מוצרי הבטחון הביתיים
שחברת רב־בריח
מכרה בשנה האחרונה
בארץ וברחבי העולם.

1

1 מיליון ל״י — זה
הסכום שחברת רב־בריח
מוציאה מדי שנה
בביקורת איכות של מוצרי
הבטחון הביתיים להגנתך.

10

10 מיליון ל״י — זה הסכום
שחברת רב־בריח
מוציאה מדי שנה
בפיתוח מוצרים חדשים
ובשיפור הקיימים.

סה״כ

טבעי שחברת רב־בריח
היא שמייצרת את
דלת הבטחון הדקורטיבית –
פְּלַדֶלֶת.

רב־בריח
בהתפתחות מתמדת

עם רב־בריח האמיתי אתה מוגן יותר.

טל-ארוין

לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא

דבר הטיליגנט

אמריקה, אמריקה.

ישבנו יום אחד ביוניס, אכלתי דגים ב־תיווכה של אמא שלי, ואחד מצחיק נורא בשם אהרל'ה סיפר בדיחות. אז שמעו ממה כמעט מתי.

לאיש אחד, באמריקה, היתה מיסעדה שלא הלכה. לא הלכה לא הלכה, עד שבא יהודי אל בעל המקום. אמר לו: תביא חמש מאות דולר, ואני מוכר לך רעיון שיקים את העסק לתחייה. נתן. אמר לו: שים כאן חמור עם שלט „מאה דולר פרס למי שיצליח להצחיק את החמור". יבואו אנשים כדי לקבל את הפרס. ינסו ינסו, יתעייפו, יתעייפו — יאכלו, יתעייפו יאפלו — מפה לשם תתמלא המיסעדה.

שם האיש שלט, וכך היה. מכל אמריקה נהרו המשוגעים להצחיק את החמור. דיג־דגו אותו, עשו לו פרצופים, שירבבו לו לשונות, זחלו, עשו עצמם אפילו יותר דבילים מאשר הם באופן נטורל־נגדה. החמור רציני כמו המות. אכלה ברד.

יום אחד בא תימוני קטנצ'יק ושואל את בעל המקום אם איכפת לו שהוא יסתגר לחמש דקות עם החמור. קיבל רשות. נסגר התימוני עם החמור לחמש דקות. אחרי חמש דקות, יוצא החמור מתפקע מצחוק. צוחק, צורח, רוקע ברגליים, מה זה — נישבר מצחוק.

טייב. קיבל התימני את הכסף, ובעל המקום מיהר להחליף את השלט. „מאה דולר פרס למי שיצליח להבכות את ה־חמור" כתב, כיוון שלהצחיק אותו, כבר מישהו הצליח.

שם את השלט, וכך היה. מכל אמריקה נהרו המשוגעים להבכות את החמור. תלשו לו באוזניים, מרטו לו בזנב, בעטו אותו מכל הכיוונים, ונדה. החמור צוחק כמו חמור, כשמדי פעם הוא גם מתפלש על הריצפה בכאב בטן, מזיכרון מפוצץ, שכמו עולה לו במוח.

יום אחד שוב הגיע התימוני הקטנצ'יק, ושאל את בעל המקום אם איכפת לו שהוא יסתגר לחמש דקות עם החמור. קיבל רשות. ניסגר התימוני עם החמור לחמש דקות. אחרי חמש דקות, יוצא החמור בוכה מוות. נוער ובוכה. בוכה ונוער. רוקע ב־נרווים של אכזבה עם הפרסה, ובוכה ב־געיות עזות.

קיבל התימני את הכסף, ובעל המקום השתגע. שמע, אמר לו. קח עוד מאתיים דולר, וספר. מה, ינעל ראבק, עשית לו פעם ראשונה שכל כך צחק, ומה פעם שניה שכל כך בכה.

אה, זה? שאל התימני ושילשל את הכסף לכיס. אה! זה היה שום דבר. פעם ראשונה סיפרתי לו ששלי יותר גדול משלו. פעם שניה, הראיתי לו.

מזונות בריאות

מולסה - האינספלטור הכי טוב של הגוף

טוב. קודם כל כבר מהכותרת, יכול הקורא האינטליגנטי להסיק מה הם הכישורים הכי הכי של העסק הזה. אמנם, רופאים מאוד אוהבים לטעון שדרכי עיכול סתומות, הן נזק שכולו שוכן כבוד בפסיכולוגיה, ובתכלס, בעצם, אין בזה כל רע ממשי. אבל היום, לאט לאט מתברר שזה לא כך בדיוק. חיידקי ריקבון ששוכנים במעיים, אפילו פרק זמן זעזורי מיותר, גורמים לנזק מצטבר, ובראש וראשונה לסרטן המעי הגס. עכשיו, אחרי שהבהלנו את הציבור, ושיכנענו אותו להיות ילד טוב, ולשחרר כל יום מנה, נסביר לו גם איך.

קודם כל לאכול המון פירות והמון ירקות. עוד לא הומצא משהו יותר טוב, בתור עסק מונע. אם השלב הזה כבר מאוחר, והבן אדם הוא ותיק מילחמות בנושא. שיקנה מולסה. יאכל כפית בבוקר, כפית בערב, ושלום על ישראל. העניין מסודר.

עכשיו ניגש להשכלה, שלא נמות טיפשים.

מולסה, היא הסירופ המרוכז, הטיבעי, הנישאר כמישקע ממיץ קנה הסוכר לאחר הפרדת גבישי הסוכר. סירופ זה מכיל ריכוז ניפלא של ויטמינים ומינרלים שיגעון, שברחו ושקעו מהסוכר תוך כדי תהליך זיכוכו, והשאירו אותו בתור רעל לבן. כאן המקום להזכיר במאמר מוסגר, למה כדאי להתרחק עד כמה שאפשר מסוכר לבן. הסוכר הזה, מקורו אמנם בעולם הצומח, אבל בצורה המזוככת שבה הוא נימכר, הוא מפר בצורה אדירה את האיזון הביולוגי במערכת העיכול. שום מרכיב תזונה לא מופיע בטבע בצורה בודדת. כולם כולם באים במישפחות ובחומרי לוואי העוז־רים זה לזה להיספג ולהיטמע בגוף. אכילת סוכר לבן, בכל צורה שהיא, היא סבוטז' עצמי. לעיכול הסוכרוזה הטהורה, דרוש ויטמין B, שבאין ברירה מפריש אותו הגוף מהרזרבות שלו. מעמסה עצומה נוספת מוטלת על הלבלב, החייב לספק לדם כמויות עצו־מות של אינסולין. כל אלה מביאים לדילדול הגוף ברזרבות של ויטמינים ומינרלים, להשמנה, לריקבון השיניים, לסכרת, ולכל מחלות המחסור של ויטמין בי קומפלכס כגון: עיפות, כולסטרול, לחץ דם, עצבנות, אולכוס, עצירות, וריחים ונשירת שיער. פיכס. שלא נדע.

בקיצור. עכשיו אנחנו יודעים איפה יושבים כל החבר'ה ליצים מינרלים ויטמינים שברחו מהסוכר. תופסים אותם על חם מצטו־פפים במולסה.

סיריל סקוט כתב ספר המוקדש למולסה. הוא מציין שורה ארוכה של הפרעות, להן עוזרת המולסה. מעצירות ואנמיה ועד לאולכוס ולחץ דם גבוה. הוא מסביר כי שפע הברזל שבמולסה, הניספג יופי בגוף, מחולל ניפלאות. עוד קוריוז מרתק — בסיפרה רב המכר של התזונאית האמריקאית לינדה קלרק, GET WELL NATURALLY, מודגשת השפעת המולסה כמשלשל טיבעי נהדר, כעוזרת להפרעות קיבה ומעיים, ואף כמחזירה צבע שיער! בתנאי שלוקחים מולסה בקביעות כחצי שנה. זה בקשר לשיער. בקשר למערכת העיכול, זה בליץ קריג. פועל מהיום למחר.

אופן השימוש — כפית אחת עד שלוש ביום. לאחר כל כפית יש לשתות כוס מים, כדי לעזור להמסת המולסה בקיבה. כדאי מאוד להתרגל בהדרגה לטעם המזעזע של המולסה ולהתחיל בחצי כפית ולתת סיכויים לשימוש קבוע. לחולי סכרת אסורה המולסה.

כדאי לציין שהרכב המולסה מישתנה בהתאם לסוג המטע ואיזור הגידול. מקובלת כיום הדעה, שהמולסה מקני הסוכר הגדלים במטעים של איי הודו המערבית, הם העשירים ביותר בברזל ובמינרלים. לכן מולסה זו היא המועדפת ביותר בעולם.

והכי הכי חשוב — סוגי מולסה רבים עוברים תהליך של סולפוריזציה, דהיינו, שימור בגופרית. הגופרית, שהיא חומר שימור רעלי מאוד, מחבלת ממש ביתרונות שהמולסה מספקת לגוף. לכן עם כל קנייה של מולסה, לוודא שהמילה UNSUL־PHURED מופיעה על התווית.

מאוד פשוט העסק הזה. ארבעים, חמישים פונט, והאושר ישכון קבע במקום ההוא שהוא של הבית.

מוסיפה מארץ המוסיפות
לאינסטלציה נקיה

חוכמת צוענים

מין ושערות

אימת מר גוזגוז, הפובליציסט המוסמך לענייני המדור לא לגברים בעיתונות ה־רומנית החופשית, נופלת עלי, אך בכל־זאת אומר זאת: בכפרי רומניה, ארץ שבה הרומבה מנוגנת בדם מגיל צעיר, רווחת הדעה העממית, שגברת שעירה היא גברת חמה. סילסולים צמריריים על הרגליים נוש־אים בחובם הבטחה מרתקת, ושפמפם טמ־פרמנטי — אוח! יא־ראבי מה שממתין.

מצחיק פה, מצחיק שם, אבל החבר'ה האלה צודקים. בדיקות מדעיות מדוקדקות בעשורים האחרונים, מגלות כי לבני שני המינים יש הורמוני מין ניקביים וזיכריים כאחד, ורק איזונם של השניים הוא הגורם למין הדומיננטי.

ובכן, לצד עובדה זו, גילו שההורמון הגברי, הטאסטוסטרון, הוא המניע של ה־דחפים המיניים בגברים ובנשים כאחת.

טאסטוסטרון שניתן לנשים, השפיע עלי־הן כאפרודיסיאק, והגביר את תשוקותיהן המיניות. מובן שהעסק צימח להן שיחים עבותים בכל מיני מקומות לא שיגרתיים, קולן ירד לאי שם והתמקם בנוחיות בין הבס לבריטון, אבל החשק בער והיצר השתולל.

כיוון ששרידים זעזוריים שבזעזוריים מהורמוני המין הגברי, שעוברים את הרמפה שלהם אצל נשים, דיים לגרום לבעלתם שתבלה חלק ניכר מחייה בין סכיני גילוח וסירי שעווה חמה, הרי מותר להסיק מזה משהו.

מה שעוד מותר להסיק, מה מותר — חובה להסיק, ואת זה אני אומרת לכל אלה שימהרו כעת ללטף בקדחתנות כל פיסת רגל, בתיקווה לדוקומנטים מגולחים — שאל לנו לשכוח, שחינוך יהודי בריא ו־מצוי, כזה הממולא כמו געפילטע־פיש וריגשי אשמה, מעצורים ושאר ערכים מהור־גנים — חזק מכל הורמון. באחריות.

מה עושים עם תינוק „נגנן"

אורי יקיר

ילדי החל לזחול, ואני מוצאת את עצמי כל היום מצילה חפצים. האם ישנה איזו דרך, חוץ מלהרביץ לו כדי שיזכור, שלא יגע בחפצים שמסכנים לעיתים את חייו, לעיתים את עצבי, וברוב המיקרים את חשבון הבנק שלנו?

הפעם, יש לי חיים קלים. ג'וען בק עונתה פעם על הבעיה הזו כל כך לטעמי, עד שמה שנותר לי לעשות זה לצטט לך אותה.

„אינך צריכה להיזדקק לאמצעים כמו סטירות או מכות, כדי ללמד את הפעוט לכבד את זכויות הרכוש של אחרים. מכה על היד, כדי למנוע חקירה פעלתנית, מלמדת בדרך כלל את הפירחח הקטן להכות בחזרה, או להכות ילדים אחרים, קטנים ממנו. עונשים גופניים טומנים בחובם תחו־שה של השפלה, שאינה הכרחית כדי ללמד פעוטים להתנהג כשורה. יש להשתמש בהם רק לעיתים נדירות ביותר, כאשר מדובר בילדים שהם קטנים מכדי להבין שפת דיבור, והם נימצאים בסכנה מיידית — כאשר הם שולחים יד כדי לגעת בתנור חם, דרך משל, או כשהם רצים אל הכביש.

„לילדים נוחים מסויימים, די בכך אם תאמרי „לא", בקול שקט, תקיף ונוזף, כשאת מצביעה על הדבר האסור ומציעה במקומו תחליף. אולם רובם של הפעוטים עקשניים יותר.

„דרך טובה אחת ללמד את ילדך את משמעות ה„לא", מבלי להגביל את דחפיו החקרניים ומבלי להיזדקק למכות, היא זו: ראשית, החליטי בבירור מה הם ההפצים שאינך רוצה כי יגע בהם, ומה הם הדברים שאינך רוצה כי יעשה. הכיני רשימת איסו־רים קצרה ככל האפשר, גם אם הדבר כרוך בהעברת „המוקשים" אל מקום שהוא פשוט לא בהישג ידו. כעת, כל אימת ששולח הפעוט את ידו לגעת באחד מאותם חפצים, או מנסה לעשות את אחד המעשים ה־אסורים, התישבי מולו ואחזי בזרועותיו, כך שידיו תלחצנה על לחייו ואת תוכלי להפנות את פניו ולסובבן אליך. עתה חייב הוא להקשיב לך. החזיקי אותו מולך כ־מחצית הדקה כשאת חוזרת ואומרת בקול תקיף: „לא" ו„אסור לגעת".

„כאשר את מניחה לו ללכת, חבקי אותו תחילה. שיטה זו מאלצת אותו לשים לב אליך, ומראה לו שאת מתכוונת ברציונות לדברים, ועם זאת אין היא כרוכה בעונש. אין להעניש פעוט המנסה להשביע את תשוקת מוחו לגרויים. יש רק ללמדו לקח בדבר רכושם של אחרים, ובדבר הסכנות הצפונות בעולם מופלא זה. מן הסתם, תאל־צי לחזור על אסטרטגיה זו פעמים אחדות. אולם לאחר מכן יבין ילדך את משמעותו של „לא" ויהיה משוכנע כי את מתכוונת לדברים שאת אומרת. יש להתנהג בעיק־ביות. במרוצת הזמן, אפשר להוסיף הס־ברים קצרים לאותם „לאו"ים שאת משמי־עה באזניו: „לא, זה ישרוף אותך". „לא, זה של אבא." תוספת זו נותנת לילדך מידע שאותו יוכל ליישם למצבים אחרים (את מנסה לגדל אדם חושב, שקול ועצמאי, ולא לאלף כלבלב צייתני) וכן תסייע לך לשכנע אותו כי אין את נוהגת ברוע לב.

„אם את מעניקה לפעוטך הזדמנויות בשפע לחקור ולמלא את מוחו במידע חושי, אם את אוהבת אותו והוא יודע זאת, יקבל את ה„לאו"ים' שלך בסבר פנים יפות."

עד כאן הציטוט. מה שעוד נותר להוסיף הוא, שאם עשית את כל הדברים הללו, והקטנצ'יק בכל זאת מפעיל עליך תרגיל סירנות בכייני בעוצמה של אלף מגאוט, רדי על ארבע, והפעילי לו תרגיל נגדי, בדיוק כמו שלו, ישר בפרצוף. אני גיש־בעת לך, שרק מהלהם, יהיה שקט שבו־עיים. את התאוריה לא ניסיתי, אבל לעומת זאת את האקשן הזה ביצעתי פעם בתושיה של רגע, ועד היום זה נכס צאן ברזל בין חברותי. זה עובד, שיגעון.

אודטה דניז

במדינה

(המשך מעמוד 51)

רונה, מצאה אצלו המישטרה שישה דרכונים, שכולם היו רשומים על שמו.

בארץ ובחו"ל התקשו השוטרים לתפוס את בולקין "על חם". הקשיש שאינו עובד עבודה קבועה, מגדיר את עצמו כסוחר. במשך שלושים שנות "עבודתו" נתפס, יחסית, מעט. "לזכותו" 14 עבירות ללא פירוט לפני שנת 1969, בשנים האחרונות כמעט לא נעצר.

לוכד־הכייסים הידוע, משה טוב, ממישטרת מחוז תל־אביב, מכיר את בולקין כבר שנים. אך לפעמים, למרות נסיונו הרב, כשהיה נדמה כי הנה, הנה, בולקין כבר נתפס, השגיח האיש במעקב, וחדל לכייס.

הידיים רועדות. באחרונה הגיעו למישטרה תלונות רבות של אזרחים על גניבות ארנקים בתחנה־המרכזית בתל־אביב, ובתחנות אוטובוסים בדרום העיר. משה טוב, שהחליט לתפוס את הכייס, התחפש לבחור־ישיבה, והסתובב כמה ימים ליד תחנות האוטובוסים המועדות לפורענות. בשבוע שעבר הצליח סוף סוף ללכוד את בולקין. הוא הבחין בקשיש שנדחק מאחורי אליהו מירב, ומבלי שהאחרון השגיח בו, הוציא מכיסו את הארנק, ונתפס. הפגישה בין משה טוב ומיודעו משכבר הימים, היתה נרגשת, עד כמה שפגישה בין רב־כייסים ולוכד־כייסים יכולה להיות.

בכיסיו של בולקין נתפסו, מלבד דרכונים, גם מאות אולרים וארנק־כסף, כנראה שלל ממעשי כייסות קודמים בארץ או בחו"ל. בתחנת־המישטרה סיפר לחוקרים כי כשהיה בארצות־הברית, כייס אדם בעזרת כייסת נוספת שהכיר שם. כאשר בדק את תוכן הארנק, מצא בולקין תעודה של ה־אף־בי־אי. הוא מיהר להכניס את התעודה למעטפה, ושלח אותה לאשה, שממנה כוייס הארנק.

ביום הראשון הובא בולקין שוב בפני השופט, יוסף כהן־מגורי, שהחליט לשחררו. בולקין ישב על הספסל כשראשו מורכן. מבטיהם של העבריינים שמסביבו היו נעוצים בו בהערצה. "זה אבא של הכייסים, זה," לחש אחד מהם לחברו.

כשהגיע תורו לדבר, קם בולקין ואמר לשופט: "אדוני, הפסקתי כבר מזמן לעבוד. זה לא נכון שהשוטרים אומרים עלי שאני לא רוצה לצאת לפנסיה. תראה, אדוני השופט, הידיים שלי כבר רועדות. אין יותר כוח לעבוד."

מישפט

פרוצה או אחות

החשודה בניהול בית־בושת טענה בבית־המישפט כי היא אחות מוסמכת

"אני לא זונה, כבוד השופט, סתם מעלילים עלי, בחיים שלי לא עסקתי בזנות, אני לא אלך להתלכלך על דברים כאלה."

האשה, שצעקה דברים אלה בבית־המישפט, היא מרים שפר. אשה כבת ארבעים, בעלת עיניים נבונות, חזה עפול ובטן עגלגלה, שאפילו שימלת השק האפורה לא הצליחה להסתירם.

לפני כשבוע, הגיעו למטה מישטרת מחוז תל־אביב ידיעות מודיעיניות, כי ברחוב ג'ורג' אליוט מיספר 5 מתנהל בית־בושת, תחת מסווה של מכון מסאג'ים. המישטרה שלחה שוטרים לערוך תצפית על המקום. כל גבר שנראה יורד מדירתה של מרים שפר, נחקר, ושוחרר.

ביום השישי שעבר, שלחו אנשי מחלק המוסר את רס"ר יעקב טל אל דירתה של האשה. הוא נכנס למקום, ושם הציעה לו מרים לקיים עימו מגע אוראלי תמורת 400 לירות. עדות זאת הספיקה לאנשי המישטרה. הם פרצו למקום ועצרו את בעלת־הבית.

רב כיים בולקין*
כייסות או פנסיה?

קאריירה ממושכת. ביום הראשון השבוע, הובאה מרים בפני השופט יוסף כהן־מגורי. כאשר סען רס"ר יעקב טל, כי היא חשודה בניהול בית־בושת, התפרצה האשה בצעקות. אחרי שנרגעה, הכחישה את האשמה מכל וכל. היא אמרה שהיא אם לשני ילדים בני 18, ושהיא אחות במיקצועה. "המישטרה סתם נכנסה אלי לדירה," סיפרה לשופט. "ישבתי בבית בערב, ופיתאום נכנסו השוטרים ואמרו לי שאני עצורה. אני מבקשת להשתחרר מייד."

הקאריירה של מרים שפר, הנקראת גם בשם מרים איראני, התחילה בגיל צעיר. לפני כ־20 שנה הורשעה על גניבות ותקיפה. בשנים האחרונות הואשמה בגניבות, ולפני ארבע שנים הורשעה על אחזקת מקום לשם זנות. העונש שנקבע לה אז היה 2000 לירות או ארבעה חודשי מאסר על תנאי.

השופט מגורי החליט להאריך את מעצרה בחמישה ימים נוספים.

צבא

ג"ים חמישי

25 חייבי מיקואים מחו על דברי שר־החקלאות באוזני שר־הביטחון

בשיאו של הדיון בכנסת על פרשת

* עם רב סמל שבתאי מוסך שוטר בית־המישפט בתל־אביב המכיר את בולקין מאולמות בית המישפט כבר 27 שנה.

שרות ואיסוף מדלת לדלת
מחירים נוחים!

ZOHAR RENT A CAR
זוהר השכרת רכב

ירושלים: רח' יפו 174, טל. 222534, 533308
ירושלים: דוד המלך 22, טל. 234405
תל־אביב: הירקון 112, טל. 287253/4

קול השלום -
הקול שלך!

אלון־מורה, לפני כחודש ימים, הטיח שר־החקלאות, אריק שרון, בפני חברי־כנסת ממחנה השלום, ביטויים חריפים. „חבורה של צבועים," אמר. „נשמות שהורעלו... גייס חמישי" (העולם הזה 2181).

בקיבוץ גיר־דויד, שבעמק בית־שאן, החליטו כמה חברים לבדוק, בעזרת ה־מילון החדש של אבן־שושן, מהו מובנו המדוייק של הביטוי „גייס חמישי". ו־אמנם, שם מצאו, כי גייס חמישי הוא „חיל מרגלים ומחבלים, הנמצאים במדינה, בעורף החזית, ומסייעים בסתר לפעולות הכיבוש של האוייב"*.

הקיבוצניקים, כולם בעלי עבר קרבי בצה"ל, המשרתים עד היום במילואים, רגזו. איש מהם לא הסכים להיחשב ל־„גייס חמישי" בגלל התנגדותו למעשי ההתנחלות של גוש־אמונים.

הם החליטו לפנות לשר־הביטחון, עזר וייצמן, לתבוע ממנו את עלבונם.

זכות גדולה. במיכתב ששיגרו ה־קיבוצניקים לשר־הביטחון נאמר, בין ה־שאר:

„עליך למצוא דרך להסתייג בפומבי ובאורח חד־משמעי מהתבטאויותיו של שר־החקלאות, או שתהדיע ברבים, כי למרות שאינך מסתייג מדבריו, אתה, כשר ה־ממונה על מערכת־הביטחון, מאשר לחיי־לים שהם בחזקת גייס חמישי — שאת גודלו **מי יוכל לאמוד?** — **לשרת במע־רכת־הביטחון**. או שתפטור אותנו מלשרת במעכרת־הביטחון, מכוח העובדה שאנו מהווים איום על ביטחון המדינה."

על המיכתב חתמו 25 איש.

עזר וייצמן השיב למוחים בו ביום. „השירות בצה"ל אינו רק חובה אזר־חית," קבע וייצמן במיכתב שנשלח אל

חשודה שפר
להשתחרר מייד!

דני מאירי, ראשון החותמים על מיכתב המחאה, „אלא גם זכות גדולה. מי שמשרת בצה"ל באמונה, אינו זקוק לתעודת־יושר של שום גורם."

וכדי שלא יהיה ספק למי נתונה אהדתו, סיים וייצמן את תשובתו במישפט הבא: „ממלאי תפקידים בכירים בממשלה או מחוצה לה הם תופעה חולפת — המדינה וצבאה יתקיימו לנצח."

* הביטוי נולד בעת מילחמת האזרחים בספרד, הושמע מפי הגנרל הפאשיסטי מולה, שצר על מדריד. הוא אמר אז, כי הוא עולה על הבירה עם ארבעה גיי־סות, וכי גייס חמישי, של אוהדים, פועל למענו בתוך העיר הנצורה.

עמוס עוז על אורי צבי גרינברג, משה דיין, הציונות, הפלסטינים, העבר והעתיד

עמוס עוז על עמוס עוז

אני נולדתי בשנת 1939, ערב פרוץ מילחמת־העולם השנייה, כאשר התברר להורי כי אין עוד דרך חזרה. הם אולי חלמו את חלומותיהם באידיש, היו מדברים ביניהם רוסית ופולנית, קוראים ספרים בעיקר בגרמנית ובאנגלית, אבל אותי לימדו שפה אחת ויחידה: עברית. עלי הוטל להיות דף חדש, ישראלי פשוט וחסון, בלונדי ומשוחרר מן הנוורוזות היהודיות ומאינטלקטואליות מופרזת...

...בהיותי בן 9 יצאו הבריטים מן הארץ, וירושלים היהודית עמדה במצור ממושך במילחמת־העצמאות. הכל האמינו בכך, שאחרי הניצחון תקום מדינה עברית חופשית, אשר בה שום דבר לא יהיה כפי שהיה לפני כן... אבל המצור והייסורים לא חדלו, ישועה כללית לא התרחשה, והופיעו גם מצוקות טריבאליות של מדינה קטנה מאד. אחרי הסאון והזעם בא „בוקר־המחרת". ירושלים לא הפכה עיר „אמיתית" — אירופית. היהודים לא הפכו „גזע־איכרים שליו וחסון ובריא ועליז".

היו שהוסיפו לחכות: גם לעת־זיקנתו המופלגת, והוא בן למעלה מ־90 שנה, הוסיף סבי, אלכסנדר קלוזנר, לכתוב שירי־געגועים לירושלים; ירושלים אחרת, אמיתית, טהורה, שהמשיח כבר גאל אותה ובה אין ייסורים ואין אי־צדק. עד יום־מותו, באוקטובר 1970, המשיך אבי, יהודה־אריה קלוזנר, לעסוק בהשוואות ספרותיות בחמש־עשרה לשונות. רק פניה, אימי, לא יכלה לשאת את חייה, ואיבדה־עצמה־לדעת בשנת 1952 מרוב אכזבה או נעגועים. דבר־מה לא עלה יפה.

שנתיים אחרי מותה, בהיותי בן ארבע־עשרה, קמתי ועזבתי את בית־אבא, את הנימוסים והחוכמה, שיניתי את שם מישפחתי מקלוזנר לעוז, והלכתי לעבוד וללמוד בקבוצה חולדה. אכן, קיוויתי לפתוח דף חדש בחיי, ולא בירושלים. במשך שנים אחדות עבדתי קצת בשדות־הקיבוץ ולמדתי בכיתה סוציאליסטית־חופשית, אשר בה ישבנו יחפים כל היום ולמדנו מה מקור הרע האנושי, מה הם עיוותי־החברה, מה מקורות החולי היהודי ואיך להתגבר על כל אלה בעזרת עבודה, חיי־פשטות, שיתוף ושיוויון, שיפור טבע־האדם בדרך הדרגתית. עד היום מחזיק אני בהשקפות אלה, אם גם בעצבות מסויימת ולעתים — בחיוך קל... אשתי, שהיא ילידת הקיבצוץ, בנותי, פניה וגליה, ובני, דניאל, אולי ייחסכו מהם כמה ייסורים יהודיים וירושלמיים, שבהם התנסו הורי והוריהם של הורי ואני־עצמי; אני רואה בכך מעין־תישג...

שתי פעמים, בשנת 1967 עם השריון המנצח במידבר סיני, ובשנת 1973 בין הטאנקים הבוערים ברמת־הגולן, ראיתי במו עיני כי לחלשים ול־נהרגים אין שום תיקווה, ואילו לחזקים ולמנצחים יש רק תיקווה חלקית. אחרי המילחמות חזרתי לכתוב על קירבת המוות, על עוצמת כיסופי־הישועה, על אנרגיית־הגעגועים המניעה את כל אשר סביבי, על עומק הפחד ועל תנופת ההחלטה לפתוח דף חדש. אני כותב כדי לא להתייאש ולא להתמסר לפיתוי של שינאה־כנגד־שינאה. כתבתי סיפורים ורומאנים על רקע ירושלים ועל רקע הקיבוץ, על רקע מסעי־הצלב בימי־הביניים ועל רקע אירופה בימי היטלר. כתבתי על יהודים־פליטים, על חלוצים ועל הישראלים החדשים. כתבתי גם מאמרים ומסות שבהם קראתי לפשרה בלתי־עקרונית, ואולי גם בלתי־צודקת, בין היהודים הישראלים לבין הערבים הפלסטיניים, מפני שראיתי כי כל המבקש צדק שלם ומוחלט מבקש מוות. הסיפורים והמאמרים עוררו עלי לא־פעם זעם ציבורי גדול בישראל. היו שאמרו עלי כי אני פוגע בלהט האידיאולוגי הציוני, או מעניק „תחמושת" לאויב, או גם מקלקל את תדמיתו של הקיבוץ. היו שאמרו כי אני נוגע בעצב פתוח וגורם כאב מיותר.

אני כותב כדי להשביע רוחות רעות. ואני כותב כדברי נתן זך בשירו: „השיר הזה הוא שיר של אנשים / על מה שהם חושבים ומה שהם רוצים / ומה שהם חושבים שהם רוצים".

עמוס עוז

ארץ הצבי והצבוע

הסופר עמוס עוז (40) הופך בשנים האחרונות מצפונו התרבותי, החברתי והפוליטי של דור־המדינה. כוכבו התחיל לדרוך בהיותו בגיל 21, כאשר נמנה על מייסדיה של תנועת „מן היסוד", שקמה כספיח של „הפרשה", ושתמכה בפינחס לבון במאבקו נגד דויד בן־גוריון. במיל־חמת ששת־הימים שימש עוז תחת פיקודו של האלוף ישראל טל, וחיבר את „פקודות היום" של „אוגדת הפלדה".

לפני שלוש שנים נפצע עוז בתאונת־דרכים קטלנית, ונאבק במשך תקופה ארוכה על חייו.

ספריו הנודעים הם מיכאל שלי, עד מוות וסומכי. החודש ראה אור, בהוצאת „ספרית פועלים", סיפרו החדש — „באור התכלת העזה", שהוא מיקבץ של מאמ־רים, ראיונות, הרצאות ושיחות־רדיו, מראשית שנות ה־60' ועד סוף שנות ה־70', שבהם מצליח עוז לתמצת את מיכלול השקפותיו על תרבות, חברה, פוליטיקה ומצפון.

להלן קטעים נבחרים מתוך סיפרו של מעוז עוז.

● הכל לשימוש חד־פעמי

זאת מדינת־ישראל: מחנה־סליטים בנוי בחופ־זה. מקום של צבע טרי. שרידי גינונים חיצוניים של מאראקש, ווארשה ובוקארשט ועיירות שכוחות־אל מתיישבים בשמש בין החולות, בחצרות השיכונים ה־עלובים. יש עתיקות בנות אלפי שנים, אבל רק מעט־מעט, במטולה, בעקרון, בגדרה, תמצאו בית־מישפחה העומד על תילו זו שלושה־ארבעה דורות. ומי בכל הארץ ה־קדחתנית הזאת גר בבית שבו נולד? מי גר בבית שבו נולד אחד מהוריו? מי ירש בית מסבו ומאבי־סבו?...

הלא אפילו שירי־הערש וסיפורי־לפני־השינה, שגדלנו עליהם, מדיפים ריח של צבע טרי. מרים ילן או אנדה עמיר חיברו אותם תמול־שלשום, על פי מנגינות שאולות מחות או יותר מפולין או מרוסיה ומהולות בקצת סיל־סול ערבי־תנ"כי.

הכל חדש, הכל לשימוש חד־פעמי ובלתי־חוזר, קרטון וניילון פלסטיק, הכל, האבדות, סיפורי־הערש, המנהגים, לשון־הדיבור, מילות־החיבה ומילות־הגיבול, המקום, המרחב, העצמים...

● חדוות המוות של דיין

יעזמת ישון־גדיבי מכאן ולשון־רבין מכאן, יש גם לשון דיין. והיא, אולי, המרתקת שביניהן. פעם ערכתי, עם כמה תלמידים, מה שקוראים „בדיקה סיגנו־ניח" של אחדים מנאומי דיין.

איש מופלא. בתי־הקברות הם הנותנים לו את ההשר־אה למיטב נאומיו, והוא מתעלה למדרגת משורר, כימעט. דווקא בהספדים: מהלווייית רועי רוטנברג ז"ל בנחל־עוז לפני מיבצע־סיני ועד הלווייית אריק רגב ז"ל, לפני זמן לא־רב.

בדקנו ומצאנו כי לשונו של דיין, ויהי הנושא אשר יהיה, רוויה מוות: „הסכם שביתת־הנשק מת נקבר." „רעיון ההסדר החלקי נפח את נשמתו." „היישות הפלס־טינית שבקה חיים לכל חי."

לא זה המקום לבדוק האם מתיו אלה של דיין אכן מתים באמת. אבל זה המקום להצביע על איזו חדוות־מוות, אשר לשונו של האיש מסגירה לאוזן שומעת. (ועל כל אלה, חפירותיו תחת כל תל, קסם־המערות, הפלירט שלו עם המוות, המתבטא בדהרתו הנועזת אל כל מקום שבו נופלים פגזים).

וכל זה — תוך זיקה עמוקה אל אלתרמן, אל שירת־המתים־העולים־בהלונם־של־החיים. עד למדרגה של אוב־סיה: קסמי המוות מהלכים על דיין. (וראה דברי־המבוא מאת משה דיין, בראש המהדורה המיוחדת של שירי אל־תרמן למען המישפחות השכולות, מהדורה שיצאה־לאור בימי כהונתו של דיין כשר־הביטחון: „המוות — — — אינו סוף הלחימה, אלא שיאה — — אינו החידלון של החיים, אלא ביטויים במלוא עוצמתם"... ולהלן: „— — — לא רק הלחימה היא למען הישועה, אלא כזה הוא גם המוות בהיותו חלק ממכלול הלחימה, הלחימה שהיא גיל־הישועה"...)

מבעד למלים העמומות הללו מציצה איזו ערגת־מוות שירית־רומנטית, שהייתי מקבל אותה בלב חפץ מאת משורר או סופר, אבל היא מטילה עלי אימה כשהיא באה מפי אדם המקבל החלטות בענייני חייהם ומותם של רבים; זה האיש היושב בחצרו בצהלה מוקף סאר־קופאגים, ארונות־מתים עתיקים, מוקף אווירת־אלתרמן, נודף ריח־מוות בכל נאום מנאומיו הפוליטיים...

● טאם־טאם של אצ"ג

הב מבקש להתעלם מכל החזיון הזה: שירי אצ"ג כתובים בספר וכל עדת החרשים, השוטים והקט־

עוז בהפגנה למען השלום (עם ניבה לניר)
„בחוג סגור של גברים־זאבים..."

עמוס עוז (עם יורם קניוק)
„הו־האי־מה־קרה־שונאי־ישראל־אכלו־אותה!"

נים שהמשורר עצמו נספח אליה לא תוכל לקלקל אפילו אות אחת. אבל אולי מוטב שלא להתעלם, מפני שדבריים כאלה כבר היו במקומות אחרים ונסתיימו בכי־רע, כאשר תעמלנים־סלפנים גררו יצירה, ששורשיה נעוצים במי־תוס, והפכוה לטאם־טאם תופים, עד שהפכה בידיהם לכלי־משחית ועלתה בחיי בני־אדם.

אצ"ג לא זו בלבד שאינו חושש מפני חזות כזאת, נדמה שהוא שש לקראתה... מה טיבו של הלך־הרוח הזה, הבוחר לכנות את הרמטכ"ל (בטעות) בשם „המצ־ביא העליון של העם", ולצייר אותו כמין שימשון שש־לקרב: „אשר זקני־ציון הגלותיים „קשרו את ידיו?" נדמה שיש כאן עורק תת־קרקעי, העובר מתחת למפה הפוליטית בארץ ומקשר יחד הערצת הצבר הגיבור, המצפצף על כל הגויים והלהוט להכות אלף איש בלחי־חמור, עם בוז לגלותיות היהודית...

הקלישאות לקוחות כולן מתוך מחסן הרחמים העצ־מיים הישנים: „שה פזורה ישראל", „עם לבדד ישכון", „כיבשה בין שבעים זאבים", „עם בחירה" ו„אור לגויים". הפנים הם לעבר: „לא עוד". הפניה היא אל הקהל הגויי: „לא שה לטבח יובל" ו„יש דין ויש דיין".

אולי כאן נפגשת ההתכחשות ה„כנענית" עם הדב־קות היהודית האצ"גית: אנחנו לא יהודונים אלא גזע חדש; אנחנו גזלנים אמיתיים, אנחנו זאבים נוראים. והמכנה המשותף לפגישה מדהימה זו: שינאת עברנו ההיסטורי. השאיפה להתכחש...

אבל כאשר הפקעת הכאובה של צלקות־העבר דוחפת את בעליה להזיות של גדולה, לחיקוי המתעללים בו מדור־דור, כאשר השאיפה לסתור את הנחיתות, להוכיח את ההשתחוות, הופכת להיות תאוות־עליונות, אזי כל סיסמות הבריאות והעוצמה אינן אלא ביטוי של מחלה קשה...

גבול דק אך גורלי מבדיל בין ההתמוגגות האנושית המובנת של איש יהודי בדור הזה למראי סמלי הממלכ־

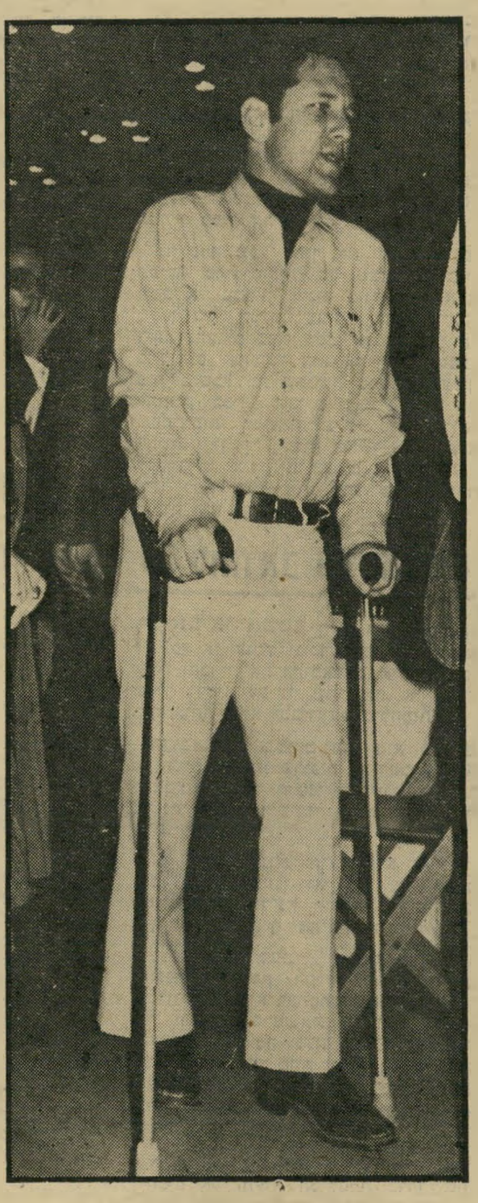

עוז אחרי התאונה
„להיות גזלן קר ונקשוח..."

תיות למיניהם, לבין ההתמוגגות החולנית למשמע תואר כגון „המושל הצבאי הישראלי של אל־עריש" (כלומר, חי־חי, נתהפכו היוצרות, הוא — הגוי — עכשיו יהודון רדוף, ואני — היהודי — אהיה הגוי, ואשפוך את חמתי על ימין ועל שמאל)...

● לא יצאנו לג'יהאד

אני רואה כל תוקף לסיפוחם של מחוזות מאוכ־לסים אל תחום מדינת־ישראל, ללא הסכמת יוש־ביהם. תושבי שכם ועזה אינם „חומר אנושי" ולא „אבק־אדם" ולא „אספסוף תת־אנושי שיש להורישו" כדי ליצור מרחב־מחייה". הם בחזקת אוייב מנוצח. לא פחות, אף לא יותר מכך.

אנחנו לא יצאנו ל„ג'יהאד", כדי למחותם ולשחרר את אדמותינו הגזולות. יצאנו למילחמת ששת־הימים כדי להגן על חיינו ועל זכויותינו ועל שלומנו וחרותנו. ביום שבו יובטחו כל אלה, נהיה חפשיים — נהיה חייבים — לכבד את זכות־עצמאותם, את חירותם ואת שלומם של ערביי־פלסטין. ויהיו מחוזותיהם „היסטוריים" או „טבעיים" כאשר יהיו. ואני מסתכן בנפשי ומוסיף: הדברים חלים גם על תושבי ירושלים המזרחית...

● מרחב־המחייה הטמא

„המונח מרחב־מחיה לישראל" — איני תופס כיצד לא נרעד קולו של משה דיין כאשר נקט ביטוי זה, על כל הזיכרונות המחרידים הקשורים בו.

„מרחב־מחיה" פירושו: להוריש את הזר, הפראי, הנחות והחלש — כדי לפנות מקום לנעלה, ל„מתורבת" — ולחזק. לא על כך נלחמנו. מרחבי־ישראל כולם לפנינו: שיממות הגליל והנגב. אין לנו „מרחב־מחיה" בשטחים המאוכלסים בצפיפות רבה, והמיושבים על־ידי עם היושב על אדמתו...

הביטוי „מרחב מחיה" מטמא את המילחמה שהיתה מילחמה על עצם־חיינו: כביכול, צדקו אוייבנו תמיד, כשחשדו בנו כי צר לנו המקום וכי מאחרי תחינות־השלום שלנו כורה של התפשטות וסיפוח, ועל־כן, כב־יכול, זכאים היו לנסות להשמיד את „ראש־הגשר" הציוני, קודם שיממש על חשבונם את תאותו ל„מרחב־מחיה"...

● אין אל שיכדיע

אני מאמין בציונות גלויית־עיניים. חזקה ומתאפקת. רואה את העבר היהודי כלקח, אך לא כציווי מיסטי ולא כסיוט ממאיר. רואה את ערביי פלסטין כערביי פלסטין, לא כגילגולם של עמי־כנען הקדומים בתחפושת, ואף לא כאבק־אדם הממתין לנו שנלוש בו כרצוננו.

אני מאמין בציונות הרואה את עצמה גם כפי שזולתה עלול לראות אותה.

ובאחרונה: אני מאמין בציונות המכירה הן במשמ־עות הרוחנית והן במסקנות הפוליטיות הנובעות בכך, שכיברת־אדמה זו מהונה ארץ מולדת לשני עמים אשר נגזר עליהם להתקיים זה לעומת זה, ולו גם בחירוק־שיניים, מפני שאין אל ואין מלאך שיבוא להכריע בין צדק לצדק, וחיי שניהם, חיי כולנו, תלויים בהתוודעות הדדית קשה, כאובה והכרחית בתוך נופיה המוזרים של ארץ אהובה...

● קיבלינגים שאיחרו להיוולד

אין זה אשנב ססגוני אל עולם שהיה ואיננו עוד הואילו מתנחלי חברון לפתוח לפנינו במודעתם! בשלוש מלים, „לא לעיני הערבים". הקימו לתחייה את עולמן של מושבות אירופיות מבודדות, מוקפות ים של לילידים נבערים ופרימיטיביים, ובהן אדונים אירופים נאו־רים וחדורים תחושת־שליחות ציוויליזטורית, המקפידים מאד־מאד להעלים מעיני הילידים את מריבותיהם הפני־מיות, את חולשותיהם ואת מחלוקותיהם, פן תאבד להם הילת־העליונות, פן יפוגו הערצת המקומיים וצייתנותם, פן יתגלו חלילה פני בשר־ודם מתחת למסכת השליטים.

כימעט שאתה מתפתה, למקרא המודעה הזאת, לפנות אל רשות שמורות־הטבע, ולהציע לה שתפרוש את חסותה על מתנחלי חברון, קיפלינגים נלהבים שכמותם, אשר איחרו להיוולד ונתעו אל המאה הלא־נכונה...

● בוגד או מנוול

לישראל ציונות־פולנית־רומנטית, לאומנית ורוויה מיס־תיקה, עם הוד־גבורה ועם דרבנות־פרשים והתהילת שדות־קרב, תרגום חופשי לעברית של „יוזס כריסטוס של העמים" נוסח פולין, בהמון צידקנות ורחמים עצ־מיים וכו'.

יש ציונות זעיר־בורגנית, עם גגות־רעפים אדומים, עם נימוסים טובים, באווריה על אדמת־כנען, „פראו דוקטור" ו„הר דירקטור", גמיטליכקייט וקרם־באווריה.

יש ציונות מארכסיסטית, עם ועדי־פועלים ואינטלק־טואלים בחדרים מלאי־עשן, עם חדווה של אידיאה ועם „התארגנות בתאים".

ויש ציונות דתית־משיחית, עם רמזים „קבליים" לפע־מי־משיח, המתחפשים לריקודי־כפירה של חלוצים.

ויש ציונות דתית לא־משיחית, עם שמירת־מיצוות ועם יידישקייט עיירתית ועם אורך־נשימה.

ויש ציונות פאשיסטואידית (כביטויו של ישעיהו לייבוביץ'), עם אגרופים קמוצים, טירור אישי, טהרת־הגזע ותיפארתו, תהילת האלימות המחתרתית ופיאור אירוטי־פיוטי של „אקדח ורובה ומכונת־יריה".

ויש ויש. בתוך המישפחה הזאת של זרמי הציונות יש, כמובן, כמה אחיינים או בני־דוד שאני מתעב אותם וגם מתבייש בהם, והם ודאי בזים לי ורואים בי בוגד או מנוול...

● עם בלי ממלכה

אין לי חשק להיות צלבן־יחיד, חלוץ נצחי של עולם בלי מדינות וכו'. אני כבר הצגתי, מרצוני או — למען האמת — מתוך חורבן וכפייה, את הדגם של קיום ציוויליזציה בלי טריטוריה. כאלפיים שנה עמדתי והצגתי את הקונץ הזה, ואיש לא התלהב ואיש לא הצטרף ואיש לא התפרק מ„כלי הממלכת".

בבקשה: יבואו אחרים וידגימו. מי זה קבע, שהיהו־דים יהיו מין שפופרת־ניסוי נצחית של „השלב הבא בדברי־ימי־האדם?" איננו מוכן עוד להיות חלוץ בדבר הזה.

„האמונה," אומר איוואן קאראמאזוב של דוסטוייבסקי, בהביטו אל הייסורים הממלאים את העולם, „האמונה (הדתית) היא דבר נפלא. אבל המחיר גבוה מדי, שלא לפי כיסי." ובפארפראזה אגיד גם אני, (וזו תמצית הש־קפתי הציונית): רעיון העם־ללא־כלי־ממלכת הוא רעיון מרתק, אבל מחירו יקר מדי ואין הוא לפי כוחי. ודאי שלא אחרי אושוויץ.

● זקן בגן־ילדים

אני שוב לא אהיה הראשון בעולם, היחיד בעולם, המוותר על דלת ועל מנעול ועל סורגים בחלונותיו ועל גדר סביב גנו. אני, אם גם צעצועי־הממלכתיות גורמים לי להרגיש לא פעם כאיש זקן שנדחף אל גן־הילדים, אני אשחק את המישחק העלוב הזה כמו כולם. ועוד ביתר זריזות. לא אהיה, בנושא זה, אור־לגויים. יבואו ילדים אחרים וישחקו לפנינו. אני אשמח להיות העשירי בעולם, ואולי נאמר — החמישי או השישי

טופס לוטו

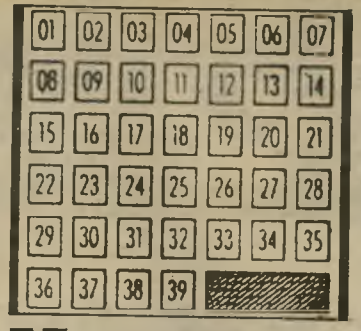

ששה X נכונים

והכסף שלך

צילום: עזיז

בלוטו המזל בא לקראתך

מפעל הפיס לקידום החינוך והבריאות

האולפן למתמטיקה

קורסים לבחינות בגרות במתמטיקה

למועדים פברואר 80 ויולי 80. בהדרכת מורים מנוסים.

חידושים בלעדיים:
במקרה של כשלון יוחזר שכר הלימוד
6 השיעורים הראשונים-חינם ללא כל התחייבות

הרשמה: ביה"ס "מופת" טל. 222642 רחוב פרוג 8 תל-אביב

איתן עמיחי

הדברת מזיקים

מומחים לחדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
בשמירה על בריאותך ורכושך.

רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 6-5-790114 רש' מס' 21 עסק 481/75

ארץ הצבי והצבוע

(המשך מעמוד 71)

בשכונה שלי, במיזרח־התיכון, שיוותר על צעצועיה הקטלניים של הלאומיות הטריטוריאלית...

● רק שפת הכוח

א רץ־ישראל, ארץ הצבי והצבוע, אשר רחובותיה וחלומותיה מזדקנים כל־כך מהר, אשר בניה לומדים עכשיו חיש־קל את „עובדות־החיים", וחיש־קל הם „מתפכחים", ומתחילים לחטוף ולאכול מפני שמחנכים אותם לדעת שאל הערבים אפשר לדבר רק בכוח, ובעצם — אל כל העולם אפשר לדבר רק בכוח, ואם כך — הלא גם השכן מבין ודאי רק את שפת הכוח, והעומד לידך בתור לאוטובוס, והעומד מעבר לדלפק, וגם הממשלה מבינה רק את שפת־הכוח. והעובד, המעביד, והסדרן, הן כולם מדברים בלי־הרף על־כך שאם תפסת — אין לך אלא להחזיק חזק ולצפצף ציפצוף ארוך ולעשות, כמו מעצמות־העל, רק מה שמשתלם לך, ובלי מוסר־כליות, ומי שנרמס — נרמס, כי „ככה זה בחיים"...

● תחת תאנת־צמרת

ע ם הקמת המדינה פרצו המאוויים האלה אל פני השטח בעוצמה כימעט וולקאנית, מפני שאנחנו טעינו — טעינו ברצון, ובלב שוקק — טעינו לחשוב שהגה, גמר הצער והחל לבוא השכר. יש מנוחה ונחלה. אנחנו את שלנו עשינו. את מחיר הייסורים וההתנזרות והדמים שילמנו, ועכשיו מגיעה לנו קצת נחת.

והנחת אינה אלא הזכות להקים לנו את בית־הגביר־מן־העיירה על אדמת־אבותינו המשוחררת. איש תחת גפנו ואיש תחת תאנתו, ובלבד שתהיה זו גפן עם שלושה כיווני־אוויר ותאנת־צמרת, עם פורמאיקה ועם עץ־טיק ושיש איטלקי אמיתי וריהוט דני: שיתהפך לו בקברו מרוב קינאה גביר־העיירה שלנו. שיתפוצצו בעליי־הבתים שלעגו לנו וליחפנותנו לפני שנים רבות, כשהצטרפנו אל תנועת־הנוער החלוצית ונסענו לארץ־ישראל לאכול קדחת.

שיראו כל המתים ההם, מי כאן צוחק אחרון...

● ההיגמלות

מסס־הגדלות

א בל ההנחה שבשנת שישים־ושבע נפתרה אחת־ולתמיד שאלת עצם־קיומנו, והסכנה חלפה־עברה לה, היתה הנחת־הבל. כאן המנהיגים טעו והיטעו, והעם שש להיות מוטעה.

זאת ועוד: לוא גם נעלמה סכנת־המוות בשנת שישים־ושבע, הלא דווקא מפני כן צריכים היינו להגיע לידי הכרעה „ארכי־טקטונית" בשאלת טעם החיים ותכלית המיפעל. אנחנו התחמקנו מפני ההכרעה הזאת. הבנייה כולה נפלה בידי הקבלנים.

אחר כך ניחתה עלינו מילחמת יום־הכיפורים. יש סימני־התפכחות, סימנים של הבנה מחודשת של סכנת־הקיום. והסתמנו סימפטומים של היגמלות מסם „קשה" — היגמלות משיגעון־גדלות לאומני ומן השחצנות וההתנשאות. עם כל סימני־הלוואי של מי שנגמל והולך התלוחו בסם „קשה" — דיכאון, אגרסיביות, שבועות נחרצות...

● המיניות הגברית

הנכספת

ו הלא ימים רעים יבואו עלינו עכשיו. הזעיר־בורגניות, מלכת־חיינו למעשה זה כמה וכמה שנים, תהיה מעתה גם תורת־ההתנהגות הרשמית: „תפוס ככל אשר תוכל". ואותה ילוו עכשיו יותר ויותר תופי הטאם־טאם של שבטיות עממה, פולחנית, דם ואדמה ויצרים וסיסמאות נוסכות שיכרון, ביתר ומצדה, ה' עולם כולו נגדנו, ישראל בטח בה', מילחמות הטהרה והטומאה למיניהן, קנאות עם פחדים אפלים, דיכוי השכל בשם ה' חזיונות המסעירים, ועל הכל תרחף כמין שאגת „הו־הא־מה־קרה־שונאי־ישראל־יא־כלו־אותה". ועל הכל ירחף ענן הרחמנות העצמית, הצידקנות, המיסכנות הגלותית בתחפושת של זקיפות־קומה עם ראש־מורם ועם עמידה איתנה וקשוחה וזקופה ומזדקרת, כל מילות המיניות הגברית הנכספת, מחלת יהודים רדופים במעטפת „הדר עברי לבלי־חת"...

● השד היחל בנו

ל ו ניסיתי להעמיד את כל המחשבות האלה על חודה של שאלה אחת, הייתי מעז לנסח כך: האם המהפכה היהודית נסתיימה בהקמת המדינה, הקמת צה"ל, אנטבה, אירוויזיון, גביע־אירופה־בכדורסל? או שהמהפכה היהודית נמשכת, וקמת המדינה וכו' לא היו אלא תנאים נחוצים להמשך המהפכה הזאת?

אם אכן התשובה היא שאנחנו את שלנו גמרנו, שזו המנוחה והנחלה, כי אז היתל בנו השד: יצאנו מאוקראינה, מעיירות־גליציה, מפרוורי־הדלות של ערי־פולין, ממישורי רומניה, ממאראקש ומבגדאד, ובאנו לכאן להקים מחדש איזו רפליקה חיוורת, עלובה, של המקומות ההם — עם מעגל של טאנקים סביב־סביב.

ועל־כך הרעשנו את עצמנו והרעשנו את כל תולדות המאה הזאת והרגנו והרגנו ונהרגנו וכימעט שהבאנו את העולם אל סף מילחמת־אטום.

ואילו מצאנו שהמהפכה היהודית נמשכת, שהיא בעיצומה, כי אז יש להדביר יום־יום את הגלות שבתוך נפשנו: את ההתנשאות ואת הצידקנות ואת הבכיינות ואת הזעיר־בורגניות ואת ההסתגרות מפני ההיסטוריה וכו'.

עד כמה נוכל לחנך את ילדינו על־פי תפיסה פרימיטיבית של מצטרפים בני־יומם אל מועדון־גזלנים בינלאומי? אתה משגן בכל הכלים שבידך, לבניך ולנכדיך, שהעולם כולו עשוי על־פי כללי הכוח הגס, שהמוסר הוא עניין של נעבעכים*, שכל מה שכבשת בכוח — עליך להחזיק בכוח, שכולם מבינים רק את שפת־הכוח, ושלהיות ציוני טוב פירושו להיות גזלן קר וקשוח שאינו זקוק אלא ל„הסברה" צידקנית בעולם החיצון, אבל בינו לבין עצמו הוא יודע שהכל מוחר והכוח הוא הדין...

● להזדאב עם הזאבים

ל אם אי־אפשר לחסל את המילחמה? כי אז עולה וגובר קולם של יצחק שליו וחבריו. את ההומאניזם, אומרים הם, צריך לדחות לעיתוי יותר נוח, או להשליך אותו, שלא יכביד על מילחמותינו.

ההומאניזם, אומרים הם, הוא אופיום ללוחמים, ואנחנו צריכים להזדאב עם כל הזאבים, וכאשר ירשנו וגירשנו והורשנו כן גירה וכן נוריש עד הנהר הגדול נהר פרת.

ומי שחס על נפשו הרכה שלא תתלכלך, סימן שאינו ציוני ואין לו מה לחפש כאן ויקום וילך־גא לחפש לו יפי־נפש בין חבריו באש"ף, חה־חה־חה.

מוזר הדבר בעיני, שמזדאבים הללו התנגדו להקרנת הסרט חירבת חיזעה בטלוויזיה: הלא לשיטתם כדאי לנו להקרין ערב־ערב סרטי אימים וזוועות על מה שעוללנו ועל מה שעוד נעולל לאייבינו, כדי שייבהלו עד מוות ויגוסו מפנינו מגיסת־עכברים במילחמות הבלע"ט ויקחו עימם את שמאלניזנו ואת יפי־נפשינו ועפו כולם בכתף ימה.

אלא מה? מזדאבים קשוחים אלה מתייחסים אל זוועות המילחמה כדרך שהבורגני החסוד מתייחס להרפתקות מיניות: לעשות — כן, כל מה שייכנס, אבל לדבר על־כך רק בחוג סגור של גברים־זאבים, לא בטלוויזיה, חס־וחלילה, ולא לפני הילדים, ובייחוד — לא לפני השכנים: איזה פנים יהיו לנו?

* באידיש: מיסכנים.

מלכת המים 1979

תחרויות אזוריות

אשקלון

מוצאי שבת, 28.7.79, בשעה 9.00 בערב, במקום המפואר

גני שולמית

טקס בחירת **נסיכת הים התיכון**

בחסות ראש העירייה אלי דיין

מכירת כרטיסים מוקדמת: במישרד לתיווך „רמי דוד", רחוב הרצל 31 אשקלון; טלפון 22774 ובקבלה של מלון „גני שולמית". באשדוד: משרד הכרטיסים „יונה". בערב המופע בקופת מלון „גני שולמית". הנחות: לוועדי עובדים, מיפעלים וחיילים.

טבריה

יום רביעי, 15.8.79, בשעה 9.00 בערב, במלון

פלאזה טבריה

לחוף הכנרת

טקס בחירת **נסיכת הכנרת**

(ליד בריכת השחיה)

מכירת כרטיסים מוקדמת: במישרד „בידור הצפון" (לשעבר אלהדיף), טלפון 067-22596. בקבלה של מלון „פלאזה טבריה" ובערב המופע במלון „פלאזה טבריה". הנחות: לוועדי עובדים, מיפעלים וחיילים.

אילת

יום שישי, 10.8.79, בשעה 9.00 בערב, במרכז היוקרתי

לרום

טקס בחירת **נסיכת ים־סוף**

בחסות ראש העירייה גד כץ

מכירת כרטיסים מוקדמת: אצל עוזי בית הלחמי, זנתי (ליד הקולנוע), אלה לוין במרכז הדקל, „אנדנדינו" מרכז מור, קיוסק איזידור, בקבלה של מלון „לרום". בקבלה של כל בתי־המלון בעיר ובערב המופע בקופת מלון „לרום". הנחות: לוועדי עובדים, ומיפעלים. לחיילים — בקצין העיר אילת. הזמנות לקבוצות מאורגנות: בכר, טלפון 059-6516.

באר־שבע

מוצאי־שבת, 11.8.79, בשעה 9.00 בערב, במרכז הספורט והנופש

קאנטרי קלאב

יתקיים טקס בחירת **נסיכת הדרום**

מכירת כרטיסים מוקדמת: במישרד „מרקור" בפסג' טל. 77421. במישרד „הנאווה" ובקופת מרכז הספורט והנופש (קאנטרי קלאב). הנחות: לוועדי עובדים, מיפעלים וחיילים. לחברי מרכז הספורט הנחות מיוחדות.

בתוכנית האמנותית:

★ **אפריק סימון** („ראמי") הכוכב הבינלאומי מצרפת ★ **מני פאר** ינחה, ישעשע, יבדר ★ **שרי** – כוכבת הדיסקו הישראלית ★ **להקת הג'אז „דומינו"** – בקטעי ריקוד בהדרכת יעקב קלוסקי ★ **דליה אליעזרוב** – בשירים נבחרים ★ **משה נוי ולהקת „הדולפינים"**

תצוגות אופנה מפוארות קייץ 79'

קריית שמונה

מוצאי־שבת, 4.8.79, בשעה 9.00 בערב, על הדשא של

חורשת טל

יתקיים טקס בחירת **נסיכת הצפון**

בחסות ראש העירייה אברהם אלוני

תוכנית אמנותית מיוחדת

תל־אביב, „היכל התרבות" מוצאי שבת 18.8.79 בשעה 8.30 בערב

בתוכנית האמנותית:

★ **אפריק סימון** מצרפת ★ **בטי מסייגן** (מקום שני באירוויזיון 1979) ★ **לואיג'י** כוכב הזמר הצרפתי ★ **מני פאר** ★ **להקת הג'אז „דומינו"** ★ **דליה אליעזרוב** ★ **משה נוי ולהקת „הדולפינים"** ★ תצוגות אופנה מפוארות קייץ 79' ★ הפקה: „תיאטרון מבט"

מכירת כרטיסים מוקדמת: חפצה ראשית „הדרן", אבן גבירול 90 תל־אביב, טלפון 248787, למוסדות טל. 248844 ובמשרדי „רוקוקו", „לאן", „קסטל" וביתר המשרדים בעיר. בערב תנשך בקופת „היכל התרבות". הנחות לוועדי עובדים, חיילים בקצין העיר תל־אביב. ביפו: „גוטווין". ברמת־גן: „רכניץ".

על המסלול

משקפים

מדוסקסות

הדיסקו הזה ישגע אותנו לגמרי. לא די שהוא השתלט על הריקוד והלבוש הנושא שם זה, אלא שעתה התקנאו יצרני המשקפיים בתואר הזה והחליטו לעצב משקפי־שמש בסיגנון הדיסקו. אם תשאלו אותי מה זה בדיוק סיגנון הדיסקו במשקפי־השמש, יהיה לי קשה לענות לכם. אולי זה לא מה שאתם חושבים אלא פשוט קיצור מהמילה לדסקס.

ויש מה לדסקס על המשקפיים הללו. קודם כל הם מופיעים בצהוב, כחול, אדום ושחור, ולא פעם מופיעות עדשות דמויות מראה שעליהן הודפסו הדפסים שונים.

קו הדיסקו איננו היחיד. בתיאום מוחלט עם גל הנוסטלגיה השוטף כל חלקה טובה בחיים שלנו, חזרו גם יצרני המשקפיים לקווים שהיו אופייניים בשנות ה־50. כך שאם במיקרה לא איבדת את משקפייך מאז — את שוב באופנה.

אפשר לדסקס גם על המחיר. טווח המחירים נע בין 700 לירות ל־2000 לירות. תלוי איפה קונים. אפשר לומר שתמורת 1200 ל"י ניתן לקבל משקפיים מתוצרת מעולה. ואל תספרו לי שמצאתם דוכן שמוכר משקפיים ב־200 ל"י. הטיפול שתצטרכו להשקיע לאחר מכן בריפוי העיניים יהיה הרבה יותר גבוה.

אם אין לכם בעיה כספית, ישמחו להציע לכם משקפיים בדגמים אכסלוסיביים ומיוחדים תמורת 4000 ל"י ויותר. אופטיקה 6:6 מוכנה לסייע גם לאלה הזקוקים ל־משקפי שמש אופטיים — ניתן לצבוע את העדשות בכל צבעי הקשת, כך שיתאימו למיסגרת ולטעמו של מרכיב המשקפיים.

משקפי מראה

דמות מצויירת במראה

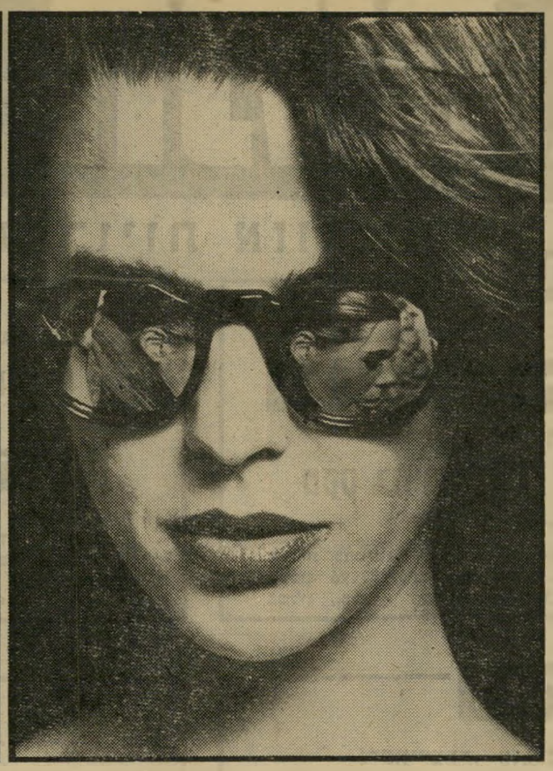

משקפיים עם ציורים

משקפיים עם פירסומת

בסיגנון שנות ה־50

משקפיים אלגנטים

על מכירת סוף־העונה של הקיץ, השנה הוחלט להקדים את המכירות הללו בגלל לחץ שהפעילו מיפעלים שונים, שנותרו עם כמות גדולה של סחורה שצריך להיפטר ממנה. בביקור שערכתי בכמה חנויות, נוכחתי לדעת שההנחות בהחלט כדאיות. לדוגמה, בכל־בו שלום אפשר למצוא כתונת לילה שמחירה, בימים כתיקונם, היה 600 ל"י, ב־295 ל"י בלבד. חולצת טריקו, שמחירה היה 200 ל"י, נמכרת עתה ב־145 ל"י. חזיה מתוצרת איטליה נמכרה ב־210 ל"י. היום אפשר לקבלה תמורת 150 ל"י. חולצת טריקו, טוניקה ארוכה, שנמכרה ב־435 ל"י, נמכרת היום ב־217 ל"י. שימלה שנמכרה ב־1142 ל"י, נמכרת עתה ב־571 ל"י. חליפת שני חלקים שנמכרה ב־1848 ל"י, נמכרת עתה ב־924 ל"י.

נו, למה לחכות? כמו שאומרות הפירסומות, עכשיו הזמן למציאות הטובות.

חזייה איטיקית

150 במקום 210

שימלה בגיזרה אופנתית

571 במקום 1142

כתונת לילה שקופה

295 במקום 600

בחצי מחיר

כל מי שהתגורר בארצות־הברית מודע למושג של מכירות מיוחדות. ביום בהיר מחליטה חנות מסויימת להוריד את מחיר מוצריה בצורה משמעותית, וההמונים נוהרים לתפוס את המציאות. אצלנו יש מכירת סוף־העונה.

כל שנה, לקראת סוף־העונה, מחליטים היצרנים, או בעלי החנויות, על מכירת סוף־העונה. אז אפשר לרכוש את המוצרים בהנחה אמיתית. אם האופנה לא תשתנה בהרבה בשנה הבאה, החיסכון יהיה רציני ביותר.

מדי שנה, ב־15 באוגוסט, נהגו להכריז

תאר לעצמך את ה-COCKPIT של ה-F-15

ותראה את סידרת מערכות הסטריאו המפוארות של Schneider

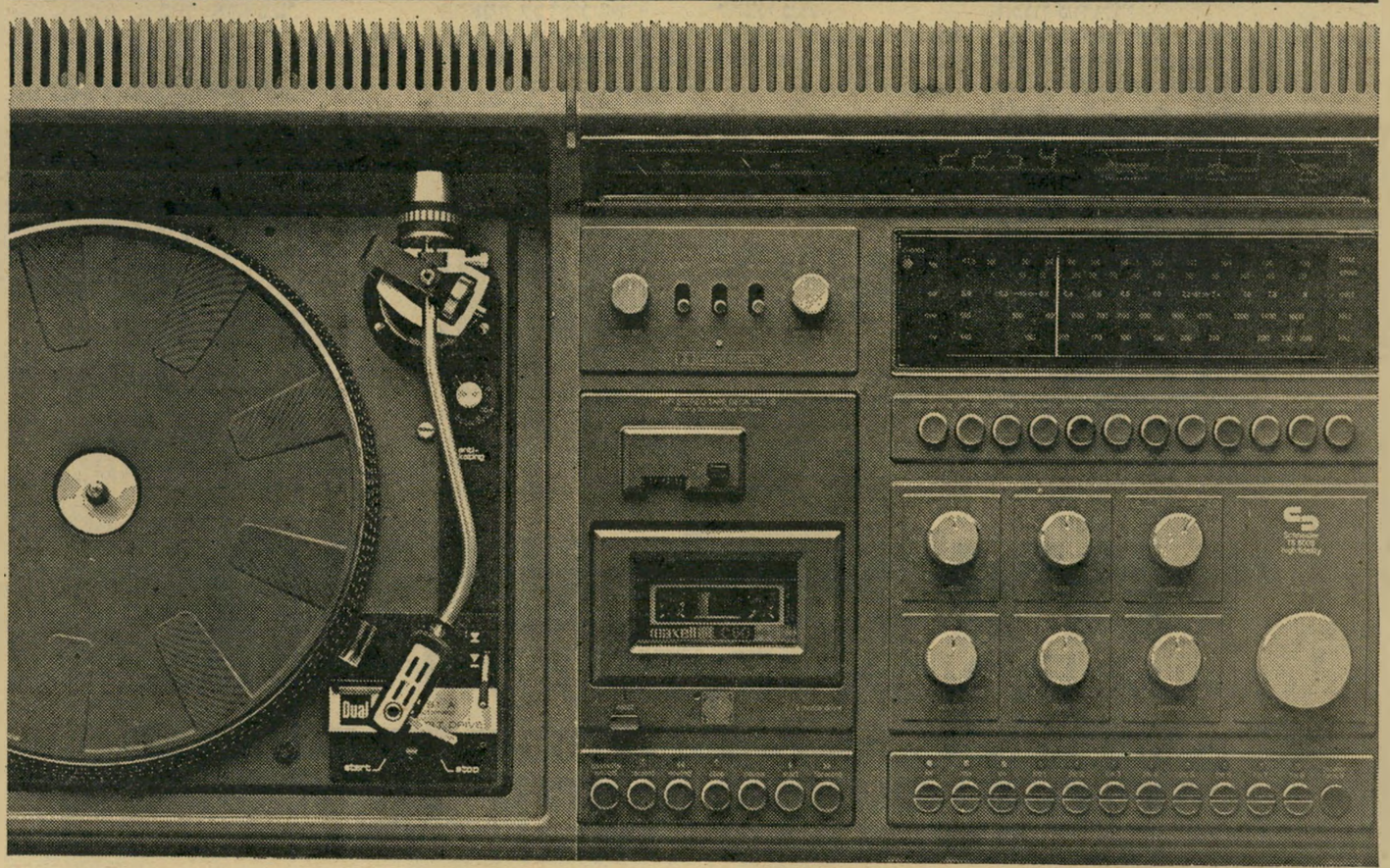

SCHNEIDER — כל כולה אומרת עצמה, בדומה ל-COCKPIT של ה-F-15. מערכת שעונים אלקטרוניים דיגיטליים, מערכת לחיצי מגע ומכשיר ה"שלט רחוק" (עד 29 פעולות) יתנו בידיך את השליטה המלאה על כל פעולות SCHNEIDER — המפוארות במערכות הסטריאו שהכרת מעודך.

מערכות ה- MUSIC CENTER של "שנייידר" כוללות:

- ★ TUNER רגיש ומשוכלל לכל הגלים עד 0,9 μV,
- ★ עם תחנות F.M נגעלות,
- ★ מד־תדירות דיגיטלי,
- ★ שעון זמן דיגיטלי,
- ★ AMPLIFIER בעל אפשרויות כיוונון מגוונות.
- ★ TAPE-DECK — היחיד עם שני מנועים ומערכת AUTO-REVERSE. המאפשרת הפעלתו ל-2 הכיוונים; מערכת לחיצי מגע ראשים מיוחדים H.D. ומערכת DOLBY מתוחכמת;
- ★ פטיפון מעולה BELT DRIVE או DIRECT DRIVE עם סטרובוסקופ.

כל המערכות של SCHNEIDER מיוצרות בהתאם לתקן הגרמני המחמיר DIN 45500

בטכנולוגיית SCHNEIDER MODUL TECHNICK לכל המערכות — רמקולים אינטגרליים 3 WAY L.P.

שירות מפואר SCHNEIDER — עד לצליל הראשון — הרכבה והפעלה בבית הלקוח.

אחריות SCHNEIDER מקצועית- מעבדת שירות ארצית לשירות מהיר ומיומן עם מלאי חלפים מקוריים.

מחירי SCHNEIDER — השווה אותם למחירי מערכות היוקרה שהנך מכיר והחלטתך הסופית תהיה בוודאי: SCHNEIDER!

דרוש את פאר מערכות הסטריאו בחנויות הסטריאו המובחרות

מפיצים: צלילי גיתית בע"מ, תל אביב, רח' ירמיהו 46 טל. 443121

מ"מל

שלט רחוק אלקטרוני
Electronic Remote control
מערכת מתוחכמת המאפשרת בחירת ערוצים, שינויי קול ובהירות, הפעלת שעון דיגיטלי ועוד.

שעון דיגיטלי
לחיצה על השלט רחוק ובפינת המסך מופיעה השעה המדוייקת ומעליה מספר הערוץ.

מסך ענק
מסך ענק בגודל 67 ס"מ ומנורת מסך בשיטת Super bright המבטיחה נצילות אור וצבע גבוהים במיוחד.

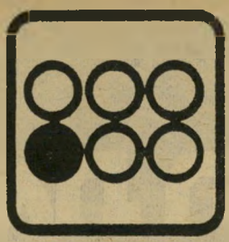

מערכת דיאגנוסטית
מערכת נורות מיוחדת מאפשרת זיהוי, איתור ופתרון מהיר של כל תקלה.

כוון אוטומטי
מערכת בחירה אוטומטית מכוונת את הצבע, הקונטרסט, האור והקול בצורה אופטימלית

התאמה לכל מכשיר
הטלויזיה כוללת גוף מחברים המאפשר חיבור ישיר לרמקולים נוספים, אזניות, טייפ רקורדר ועוד

לחצני מגע
מערכת לחצנים משוכללת המורכבת מסנסורים רגישים.

תכנון מודולרי
הטלויזיה בנויה בשיטת הלוחות המודולרים המאפשרת בצוע תיקון בבית הלקוח ע"י החלפת לוח אלקטרוני בלבד, מבלי צורך לטלטל את המכשיר.

חיבור לוידאו־טייפ
הטלויזיה כוללת מיתקון לחיבור לוידאו־טייפ

הצגת הערוץ הנבחר
מספר הערוץ הנבחר מופיע על המסך בעקבות לחיצה על השלט רחוק

קליטה אופטימלית
הטלויזיה מצויידת בבקר המכוון אוטומטית את קליטת התחנות בצורה אופטימלית.

שיטת "סופר סאונד"
שיטה זו שפותחה ע"י סילורה מבטיחה צליל טהור ללא הפרעות.

מה יש לסילורה שאין לטלויזיה אחרת?

הצבעוניות של סילורה כוללות את כל השכלולים האחרונים, אך יש להן גם משהו נוסף, שאין לאף טלויזיה אחרת – שרות סילורה.

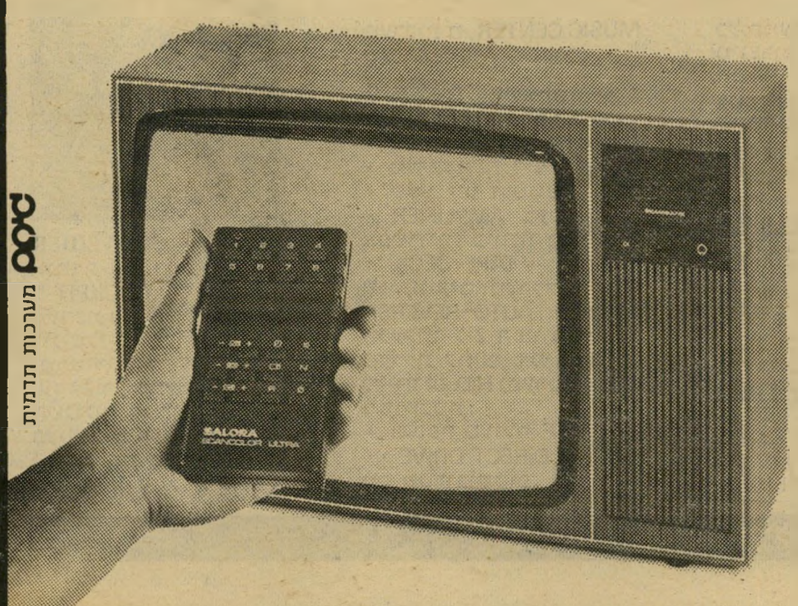

גם באוסטרליה, הולנד ואירלנד מכירים את הצבעוניות של סילורה — הטלויזיה הצבעונית היחידה המיוצאת מישראל לחו"ל.

לסילורה מבחר טלויזיות בגדלים שונים עם שפע שכלולים מתוחכמים כמו שלט רחוק אלקטרוני (Electronic Remote Control), התאמה אוטומטית של צבע, בהירות וקול, שעון דיגיטלי, תא זכרון לכוונון תחנות, צריכת חשמל נמוכה ביותר ועוד.

בנוסף לשכלולים אלה ועוד רבים אחרים, יש לצבעונית של סילורה יתרון בלעדי, שהפך אותה למספר 1 בישראל — השרות הידוע של מפעל סילורה בכפר מסריק, גדול יצרני הטלויזיה הצבעונית בישראל. שרות זה מבטיח מלאי חלפים בלתי מוגבל וטיפול מהיר ויעיל בכל בעיה ע"י צוות מהנדסים וטכנאים מאומנים.

הכנס לאחת החנויות המקצועיות ובקש את הצבעונית של סילורה המתאימה לך.

סילורה
טלויזיה ואלקטרוניקה קיבוץ כפר־מסריק

שירות·אמינות·אחריות

מערכות תדמית

נמר של עיר

„החמצת לבון" של חגי אשד ✷ הגראפומניה וההרמוניה של פועה שליו־תורן ✷ הביקורת־הקטלנית של חיים נחמן ביאליק על „הדיבוק" ✷ מאזני־צדק נוסח מאיר ויזלטיר

תיעוד

שיכתוב היסטוריה

החודש לפני 25 שנה ביצעה קבוצה של יהודים מצריים, שגוייסו על־ידי המודיעין הישראלי, שורה של פעולות־חבלה בקאהיר ובאלכסנדריה, המוכרות עד עצם היום הזה כעסק־הביש. החודש לבלב־לאור, ב־איחור של 15 שנה, אחד מספיחיה של הפרשה, תחת הכותרת מי נתן את ההוראה ?, פרי־עטו של הכתב **חגי אשד***.

ב־312 עמודים אין המחבר מצליח לתת תשובה חד־משמעית על השאלה: מי נתן את ההוראה? זוהי החמצה של סיפור מרתק, החמצת ההיסטוריה, האמת, התקוסה — מעשי־ידיו של חסיד מושבע של **דויד בן־גוריון**, שלא השכיל להתעלות מעל למרירות, כפי שעשה מורו ורבו, רחוב הישראלי אחרי המהפך של 1977 — שרפ"י ההיסטורית הגיעה לשילטון הן ב־ממשלה (דיין) והן באופוזיציה (פרס). דו־מה כי קונספציה מעוותת זו הופכת תורה ודרך במהלך פירושי־פיענוחו של אשד את הפרשה, תוך עשיית שרירים של היס־טוריון ופוסק־אחרון, ושיכתוב חד־צדדי של ההיסטוריה הפוליטית של ישראל.

הספר, שהתפרסם באיחור, הפך אנאכרו־ניזם והצטרף לשורה ארוכה של גירסות שונות: גירסת **משה שרת** (יומני שרת), גירסת נאשמי קאהיר (מיבצע סוזאנה), גיר־סת **אברי אילת** (האדם השלישי) וגירסת השופט **יצחק אולשן** (בזכרונותיו).

פועה שליו־תורן
סינדרלה בת־ימינו

גראפומניה

פרח־משוררת

תועבות רבות לה לשירה הישראלית. הגדולה שבתועבות השירה הישראלית היא תועבת הגראפומניה, האוכלת כל חלקה טובה. הדגמה מדהימה של תועבת הגרא־פומניה הציג בפני קוראיו ירושלים, כתב־עת צנום וחדש, תמוה בהצדקתו, המאגד תחת כנפי שכינתו ועורכיו (המחנך **י. אלירז** ואיש־הדת **פינחס פלאי**) את כלל גראפומני ירושלים הבירה, עליהם נימנים הוויגקלרים, הישיים, האלירזים ושאר הפלאים והניפלאות. כל אלה, שמזה שנות דור נסתתמו בפניהם אפשרויות הפירסום בכתבי־העת לספרות ובשנתוני־הספרות.

מייצג נאמן לגראפומניה שירית וירושלמית זו הוא שירה (כביכול) של הגב' **פועה שליו־תורן**, שלמרות גילה המתקדם פירסמה בירושלים שיר שרמתו כרמת פרח־משוררת. שיש שיש בכותו להביא לידי נבילה את הפרח, שהגב' פועה נוהגת לתקוע בינות לשערותיה (ראה תמונה).

להלן שירה של פועה שליו־תורן הרמוניה של בוקר:

הרמוניה של בוקר
בקפה לאנדטמאן.
הרמוניה של בוקר —
ממול — הבורגתאטר —
שותק, עצום עיניים.
בקפה לאנדטמאן
מראות בדולח
כורסות קטיפה
ועל השולחן —
עיתון בן־יומו
מדיף אותיות לחות.
מסביב הכל כמו ב־1875,
הכל כמו פעם
ובעיתון ויינאי
חדשות נובמבר 1975,
נובמבר צעיר,
ולקינוח — פרפרת
של כוכבת —
„סינדרלה בת־ימינו מתגרשת!"
אתה מניד ראשך
אני מעט נירגשת
אומרת: היא תשוב,
היא תשוב סינדרלה,
לא אל אפר הכיריים,
היא תשוב לבעלה
תשובה שלמה.
מתוך ספר האורחים
שותקים מחייכים,
אמריך קלמן
ותומס מאן —
אזרחים של כבוד
בטרקלין הקטיפה,
ומלינה עם פני המלאך־הכחול
ופאליקס סאלטן
עם במבי ופאלינה
מטיילים ביער —
בטרם שריפה
ושנינו גומעים קפה
שותקים, מחייכים,
חותמים בספר האורחים.
על הקיר כתובת: —
אדם / חווה,
רק עוד גמיעה
עוד מבט במראה.
חותמים בנשיקה
ויוצאים.
הרמוניה של בוקר.

תיאטרון

„דיבוק" צא

בימים אלה מועלה על קרשי התיאטרון הלאומי הבימה במיסגרת תוכניתו ה־שנתית ובמיסגרת הפסטיבל־הישראלי, מח־זהו האידי של **ש. אנסקי** הדיבוק, בגיר־סתו האמריקאית של **ג'וזף צ'ייקין**, וב־תירגומו של המשורר **יהודה עמיחי**.

המחזה הורגם בעבר בידי משורר אחר: **חיים נחמן ביאליק** הלאומי. כאן אולי המקום להביא כלשונם את דבריו של ביאליק על הדיבוק ועל מחברו, כפי שסיפ־רם בשיחה על הבימה בחוג הבימה בירו־שלים, בכ"ט ניסן תרצ"ג. הדברים ראו אור בספר דברים שבעל פה (הוצאת דביר, תרצ"ה):

והנה גרם לי מזלי להתגלגל למוסקבה לפני צאתי לחו"ל כדי לבוא לארץ־ישראל. ככר מרחוק שמעתי נפלאות על מעשי „הבימה". סיפרו כי יש שם קבוצה המכינה תיאטרון בשם „הבימה" והיא נחשבת ל־סטודיה של התיאטרון האמנותי המוסק־באי. ותיאטרון זה היה באמת תיאטרון אמנותי, אולי התיאטרון האמנותי היותר שבכל העולם כולו. ו„הבימה" היא סטודיה על־יד אותו התיאטרון האמנותי. עומדים בראש „הבימה" גם סטאניסלבסקי — הוא היה המדריך, המשפיע, מורה הדרך — וגם איזה גוי ארמני, ווכטנגוב, ועוד כמ־דומה שני גויים. שלושה גויים התרוצצו בכסא „הבימה" והגדול מהם היה ווכטנ־גוב. הם הכינו את „הדיבוק", ולצורך זה המציאו אלי לתרגום עברי את „הדי־בוק" ברוסית ובאידית מאנ־סקי, עליו ה־שלום. גם אנ־סקי עצמו, שנזדמן אז לאו־דיסה, ביקש ממני רחמים שאתרגם לו את „הדיבוק": מובטח לו שיעלו אותו בתי־אטרון של סטאניסלבסקי ברוסית, אבל, אומר הוא, יש במוסקבה גם קבוצה עב־רית. הם רוצים להעלות את המחזה גם בעברית. לשם זה הוא מבקש תרגום.

אומר לכם את האמת, כלי אמונה יתרה ובלי חשק רב ניגשתי לדבר. עשיתי את רצונו מתוך ידידות. בעיני לא מצא ה־מחזה הזה חן ביותר. לא כחדתי זאת מעם המחבר עצמו. הוא הקריא את המחזה ב־קיבוץ לפני קהל, וכשנזדמנתי לשם ביקש שאחווה את דעתי על מעשה ידיו. אמרתי לו בפני הקהל: יש לי רושם שאתה כי־מאסף של פולקלור חיזרת על כל האש־פתות, ליקטת משם שברי פולקלור ועשית מעשי חיים שמצרף מיתוגי של כל מיני בגדים כל מיני משלוית, תופר אותן ועושה שמיכת צבעונין... ואמרתי לו עוד בדרך הלצה: מה זה פולקלור? מה ההבדל בין פולקלור ליצירה לאומית? הרי גם בפול־קלור יש יצירה, אבל יצירה לאומית גדו־לה, אמיתית, היא בבחינת בשר ודם; פולקלור — זהו בבחינת ציפורניים ו־שערות. גם הן חלק מן הגוף, ועקירתן ודאי נורמת לו צער וכאב, אבל קציצתן — אין כה משום כאב לגוף. אדרבה, כל מה שגדלות ורבות, הן מכבידות על הגוף ומעונות מזמן לזמן קציצה והפחתה. תס־פורת שיער ונטילת ציפורניים מערב שבת

חיים נחמן ביאליק
לנוע על האשפתות

* בדומה לישראלים רבים, מפגינה גם הגב' שליו־תורן בורות באשר לדמותו של פאליקס סאלטן (1945—1869), מחברו של **באמבי**. סאלטן נודע בווינה כמבקר התי־אטרון השנון של הגויה **פרייה פרסה** (כתב אחר בעיתון זה: תיאודור הרצל) וכמחבר רם של עשרות ספרים פורנוגרפיים.

חגי אשד
מי נתן את ההוראה
"העסק הביש"
פרשת לבון
והתפטרות בן־גוריון
פרסום ראשון של מסמכי הפרשה הסודיים

תיק־מיסמכים עבה
עסק־ביש

לפחות כמה פעמים בחייו. לעומת זאת הש־כיל חגי אשד להפוך את הדיבוק הקרוי „הפרשה" לתיק־מיסמכים, בכריכת קרטון עבה, שהמעיין בו מאבד את חוט המחשבה וההגיון, התיאור והזמן, בתיקווה שיגלה לבסוף מי נתן את ההוראה?

אך לשווא.

חגי אשד, שחיבר את הספר בשנת 1964, בפקודתו של בן־גוריון, הפך בגבעת עמו־די הספר את **פינחס לבון** לנבל (אין כו־תב שורות אלה גורס שלבון היה צדיק, וגם לא צדיק בדורותיו), ואת ראשי ומנ־היגי מפא"י ההיסטורית (**משה שרת, לוי אשכול, גולדה מאיר וזלמן ארן**) לנבלים המורדים במורם וברבם (ב־1960) תוך שהם חוסמים את הדרך ל־יורשיו מטעמו, **משה דיין ושימעון פרס**. כאן המקום להעיר, כי במהלך קרי־את הספר נוצר הרושם, שחגי אשד אימץ לעצמו קונספציה הומוריסטית שרווחה ב־

* חגי אשד — **מי נתן את ההוראה, העסק־ביש, פרשת לבון והתפטרות בן־גוריון**; הוצאת עידנים; מהדורת ידיעות אחרונות; 312 עמודים.

* לפי **אוצר הלשון העברית** ליעקב כנעני: שארית, מה שהחייט לוקח לעצמו, בלא דעת בעלים, מן האריג שנותר לאחר תפירת הבגד.

נמר של נייר

(המשך מעמוד 77)

לערב שבת מידה יפה היא לנוף. גם אב־שלום, שנתגאה בשערו, נאמר בו: כי כבר עליו וגלחו. ואף על פי כן, מאחר שהציפורניים היו מחוברות פעם אחת לנוף ויונקות ממנו, חפי חכמים גם עליהן, ואמרו: הזורקן לאשפה — רשע, אלא יש לנהוג כהן גניזה. ולפי אמונת החמון, מי שזרק ציפורניו הנפולות לאשפה נקנסת עליו לאחר מיתו תעיה כ„עולם התוהו" ועליו לחזר על כל אשפתות וללקט משם אחת לאחת את כל הציפורניים המישלכות על ידו כחייו.

לאותו כן „עולם התוהו" דמיתיך, אני־פקי! כל ימיך עבדת בתוך הגויים (אני־פקי היה כביכול סופר גוי, כתב רוסית על השאלות האגרריות אצל האיכרים הרוסיים וכיוצא בזה), בסוף ימיך, כשהיית כבר חצי מת, באת אלינו, אל היהודים, וניגזר עליך לנוע על האשפתות וללקט משם אחת לאחת את כל הציפורניים המישלכות על ידו כחייו.

לאותו כן „עולם התוהו" דמיתיך, אני־פקי! כל ימיך עבדת בתוך הגויים (אני־פקי היה כביכול סופר גוי, כתב רוסית על השאלות האגרריות אצל האיכרים הרוסיים וכיוצא בזה), בסוף ימיך, כשהיית כבר חצי מת, באת אלינו, אל היהודים, וניגזר עליך לנוע על האשפתות וללקט משם אחת לאחת את כל הציפורניים המישלכות על ידו כחייו.

כתבי־עת

דו־קרב

בשבועיים האחרונים צפה מדור זה את חידושה של מילחמת כתבי־העת עכשיו וסימן־קריאה. רצ"ב שני קטעים/מאבקים מן המילחמה שנתחדשה בין **גבריאל מוקד** ו**מאיר ויזלטיר**, כפי שפורסמו בדבר. התכתשות מילולית זו, לדעת ערוך המדור, היא מענייננו של הציבור הרחב.

גבריאל מוקד מגיב:

קראתי בתימהון את דברי הבלע של מאיר ויזלטיר תוך כדי ביקורתו על סימן קריאה (משא, 29.6.79). לטענותיו הע־ייניות של ויזלטיר נגד עכשיו נשיב בשבוע הבא, לאחר שאקרא את מאמרו עלינו — ובמידה שיעלה טענות ממשיות כאלה. ו־אילו טענתו כאילו בעכשיו נוספים עמודים במטרה לקבל הקצבה כספית מוגדלת, תי־ענה בתביעה אזרחית על הוצאת דיבה, באשר את עכשיו מדריכים רק שיקולי טיב, וידוע שמבחינה כספית כל עמוד נוסף בכתב־עת הוא הפסד נקי.

ידוע היטב בחוגי ספרות כי ויזלטיר איננו בדיוק אובייקטיווי לגבי עכשיו כיוון

מוקד ויזלטיר
אובייקטיוויות?

שמעל דפי עכשיו הוערך מאיר ויזלטיר רק כמשורר חצי חזק ובוודאי אין ביכולתי לראות בו משורר חשוב ממידתם של **דויד אבידן** ו**יונה וולך**, או גם ממידתו של **יאיר הורוביץ**. לכן, למסור בידיו ביקורת על עכשיו, הרי זו מסירת זכות הביקורת לידיו של אינטרסנט עוין, והרי הוא רחוק מכל אובייקטיוויות".

גבריאל מוקד

מאיר ויזלטיר משיב:

תמה אני על **גבריאל מוקד**; כלום אין בכוחו להשתחרר מאמונת ההבל המזיקה כי דירוגי המשוררים הנואלים שלו, המש־תנים ומתהפכים לעת מצוא, יש בהם כדי לעורר את מידת האובייקטיוויות אצל אדם כמוני? טענה זו היא עלבון לקורא האינ־טליגנטי. ואולי (מתגנב החשד) סבור מוקד כי הקורא אינו אינטליגנטי? ודאי, יש קוראים המרפרפים על מה שכותב מוקד היום ואינם זוכרים מה כתב אתמול ושל־שום. קשה לבוא אליהם בטענות. מניין יידעו כי מר מוקד נידבק בשנים האחרו־נות כסינדרום של עורכי האנציקלופדיה הסובייטית, הסבורים לתומם כי אם יבקשו מן המנויים להחזיר ערך מתוך האנציק־לופדיה וישגרו להם דף חדש תחתיו, יימחק הערך הקודם והיה כלא היה? כן, מוקד הוא אנציקלופדיסט שוטה מסוג זה, אבל עובדה מצערת זו אין בה כדי להפוך אדם נאור לאינטרסנט עויין ולהעבירו על מידת האובייקטיוויות. תנוח דעתו, הביקורת שלי על עכשיו נכתבה במלוא האובייקטיוויות המתבקשת; אלמלא היה שנתון גרוע ומש־מים כל־כך, הייתי משבח אותו בשימחה.

מוקד עצמו מתגלה, במכתבו הקצר, כ־קורא מבולבל ובלתי מדייק. לא כתבתי כי בעכשיו **נוספים עמודים במטרה לקבל הקצבה כספית מוגדלת**". אולי סבור מוקד כי הייתי צריך לכתוב כך, ומי כמוהו יודע. (שמעתי כי גודל ההקצבה מטעם המועצה לתרבות ולאמנות צמוד לאומדן ההוצאות המשוער של כתב־העת.) אבל אני מניתי (ברשימתי על סימן־קריאה) ארבע סיבות משוערות ל„עידוד כלתי־מבוקר של כישרונות שיריים צעירים ו־צולעים" על דפי עכשיו. האחרונה שבהן: „**להצריך את השניר לפתחה של המועצה לתרבות ולאמנות.**" מוקד עצמו יסכים עמי, בלי ספק, כי אילו השתמש רק בחומר הממשי שהיה בידו והוציא חוברת של, נאמר, 52 עמ' (היו פעם חוברות עכשיו דקיקות שכאלה), מתקשה היה לתרץ שנור של רבבות לירות מקופת המועצה ולצאת בעזרתן כשנתון כרסתני ובוהק מרוב כרום, נוסח סימן קריאה.

יחד עם זאת, לא אני אנסה להניא את עכשיו מתשלום אגרת בית־מישפט, ושאר הוצאות הכרוכות בהפסד בדין; אולי בדרך זו יימצא אפיק הולם לכספים המוצאים בדרך־כלל בצורה גרועה כל־כך.

מאיר ויזלטיר

דן עומר מעיר:

מאחר ואין לחשוד בבעל־מדור זה (נמר של נייר) **באהבת מוקד**, כאן המקום להעיר כי חוברת עכשיו האחרונה אינה נופלת באיבותה מחוברת סימן קריאה האחרונה, ושיריה של **מאיה בז'ראנו** אינם נחו־תים משיריו של מאיר ויזלטיר, ו/או ציו־ריו. בדיקה אצל עורך פרוזה העלתה, כי אין המועצה לתרבות ולאמנות משלמת בהתאם להיקף עמודי החוברת. עוד העיר עורך פרוזה שאם „**יכוחל המעניק של מיש־רד החינוך והתרבות, הוא משוכנע, ש־כתב־העת היחיד שיישאר בשוק וימשיך להופיע הוא „פרוזה", שאחזו ההקצבה לו הינו הקטן מכולם...**"

בחטף

בן־עזר נגד פרי, פרי נגד בילצקי

* מי „לא שם ספר" * מיהו „מתרגלומן"?

* כוכב השבתאי של משה שמיר *

ה„פרללות" של פגיס * ה„נובל" של קניוק

●● עורך שנתון הספרות סימן־קריאה, ד"ר **מנחם פרי**, הותקף באחרונה במוסף הספרות של דבר בידי חוקר ספרות האידיש **י.ח. בילצקי**, בשל הופעתו ב„ערב שלום עליכם" באוניברסיטת תל־אביב, בחסותו של **בנימין הרושובסקי** (ה. בנימין), שם עלב במשוררים **נתן אלתרמן, אברהם שלונסקי** ו**ש"י עגנון**, הגיב פרי באלה המילים: „מזמן חשבתי שצרתה של ספרות האידיש היא הבילצקים שלה." שבוע אחר־כך, הפגין מקוריות רבה המחבר **אהוד בן־עזר**, העסוק באחרונה בחיפוש אחרי כותרות, ופירסם בדבר מיכתב בנוסח: „מזמן חשבתי שאחת מצרותיה של הספרות העברית היא המנחם פרים שלה." ●● מבקר־ספרים ועורך כתב־עת לספרות, שהסתובב בין דוכני שבוע הספר העברי, נישמע ממלמל לתומו: „הספרות זה לא מה שהיה פעם..." כאשר שמע אותו סופר ממעריצי, שיסעו: „אבל אני לא שם ספר..." ●● הפרס הספרותי החשוב ביותר של איטליה, פרס סטארגה, הוענק בשבוע שעבר לסופר מצוא יהודי, **פרימו לוי**, עבור סיפרו המפתח בנוסחת הכוכב ●● במאבק על זכויות סופרים ויוצרים בארץ ובארצות־הברית עומדים לפתוח שני מחברי מילון מגידו החדש, **ד"ר ראובן סיוון** ו**ד"ר א. לבינג־סטון**, על קיפוחם בתמלוגי מילונם שניפ־כר בארצות־הברית בלמעלה מחצי מיליון עותקים, שהודפסו בידי הוצאת בנתאם.

מנחם פרי
משמיץ

נתן אלתרמן
מושמץ

אהוד בן־עזר
מגיב

שני מחברי המילון לא נסתייעו בעזרתה של אקו"ם (אגודת קומפוזיטורים ומחב־רים), שניעדה להגן על זכויותיהם. הם החליטו להבוע בערכאות את תמלוגיהם עבור המילון ●● אחרי 30 שנה שוב הונהג לימוד שפת האידיש בבתי־ספר בברית־המועצות, כך מסר החודש ירחון הספרות האידי סוביאטיש היימלאנד, ש־בעריכת המשורר **אהרון ואריגים** ●● מתרגלומן זה הכינוי שאותו העניק המשורר **אשר רייך** למשרגם (משורר־מתרגם) **מאיר ויזלטיר** על ספר עיבודיו/תרגומיו פגימות. פירוש הכינוי שהעניק רייך לוויזלטיר הוא: מתרגם + מגלומן ●● ישראל תשלם למצריים תמלוגים עבור שירים ששודרו ופורסמו בעשור השנים האחרון, ותקבל עבור יצירות ישראליות שראו אור בכתבי־עת ספרותיים במצריים. בראש הישראלים שיצירותיהם ראו אור עד כה במצריים עומד המשורר **יהודה עמיחי**, שגירסות מתור־גמות רבות של שיריו ראו אור בערבית ●● **מרקום סוזומוביץ'** תבע לדין לפני כעשר שנים את הוצאת־הספרים הבריטית הנודעת קולינס, במטרה למחוק מהמילון האנגלי שלה פירושים מעליבים למונח יהודי. בין הפירושים המעליבים היו ההגדרות: קמצן, פושט־עור ועוד. למרות שהמישפט לא הגיע לסיומו, הרי שבמהדורה החדשה של מילון קולינס נימחקו פירושים אלה למונח יהודי. הסיבה, לדברי מנהל ההוצאה: שיגרת־הלשון האנגלית השתנתה בשנים האחרונות, ואין משתמשים עוד במילה יהודי לציון תכונות שליליות ●● כמינהג פרופסור אמריקאי נוסף־אוניברסיטת־בארקלי נהג בשבוע שעבר המרצה ומחבר־השירה **אהרון שבתאי** (חרא, מוות), שאיפשר לילדיו להתרוצץ עירומים במופגן על מידשאות האוניברסיטה העברית בירושלים. ראוותנות אקדמית זו לא שיחררה את שיריו של שבתאי ממיתקפה מוחצת של **ח"כ משה שמיר**, במוסף הספרות של מעריב. הח"כ כינה את נטיותיו השיריות של שבתאי: „אגוצנטריות ילדותית־אנאלית... קישקוש צבעים וקולות... גל ממוסמס של שברי אמריות, בגליות ברובן, מעורבבות פה ושם בצימוקים אינטלקטואליים יומרניים..." ●● העיתונאי והמחבר **יורם קניוק** (הבית שבו מתים הגיזקים משיבה טובה) מתעתד לצאת לשוודיה. הסיבה: קניוק מחפש מישהו שיתרגם את עבודותיו לשוודית. בניגוד לישראלים אחרים, שתורגמו בעבר לשוודית בידי מוסדות אקדמים שם, כעגנון, עמיחי ועוד אחרים, הרי שקניוק הוא המעודד את תרגומו של קניוק ●● המרצה לספרות (תורת המשקל, החרוז והביית) והמשורר לעת־מצוא **דן פגיס**, פירסם במדור הספרות של ידיעות אחרונות שיר מתורגם פרי־עטו של המשורר הגרמני **כריסטיאן מורגנשטרן**. כותרת התרגום, נוסח פגיס: שתי הפרללות במקום שתי המקבילות, או המקבילית ●●

אתיקה

ישועה גדולה

גברת **עופרה ישועה**, עובדת מערכ־ת הנימנית על מעריצותיו של פרופ' **בנימין הרושובסקי**, פירסמה ב־29 ביוני שלושה מאמרים שונים, שכולם עסקו בתהילתו של הרושובסקי, בשלושה עיתונים שונים. על המאמרים היא חתבה בשמות הבאים: עופרה ישועה (שמה האמיתי), **גילי משה וזהר גיל**.

בחוגי ביקורת הספרות העברית טוענים שפרופ' הרושובסקי יגמול לעופרה ישועה במחקר סמנטי סמיולוגי על הפראטיקה ש־בתחיבור השמות: **עופרה ישועה + גילי משה + זהר גיל**.

מאת דן עומר

פלנל, חורף 1979/80:
תחושה גברית
של חמימות נעימה.

שפע של חולצות אופנתיות
לראש השנה ולחורף —
באיכות גבוהה ובעיצוב שובה עין.
כמו בעבר, כך גם השנה: החולצות של אופנת ברוך
מהנות כל גבר הלובש אותן, וכל אשה המתבוננת בהן.

קניינים מוזמנים לתצוגות:
בירושלים, במלון הילטון, ב־15.7-16.7
בחיפה, במלון דן כרמל, ב־17.7-19.7
בתל־אביב, במלון רמדה, ב־22.7-25.7

Barak

אופנת ברוך. אופנה של גברים.

א' אב תשל"ט, 25.7.79 | מספר 2186 | 80 עמודים | שנה 43 | המחיר: 25.00 ל"י (כולל מ.ע.מ)

העולם הזה

נרצחת כרמלה אשכנזי

הרצח שזיעזע את המדינה:

הבעל שהרג את אשתו בהרצליה

חינוך המוות